

 **IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ

08.30-09.30 | Kayıt

09.30-10.45 | Açılış Konuşması

10.45-11.00 | Ara / Poster Sunumlar

11.00-12.30 | Panel Oturumları

12.30-13.30 | Öğle Yemeği

13.30-15.00 | Sözlü Sunumlar

15.00-15.15 | Ara / Poster Sunumlar

15.15-16.40 | Sözlü Sunumlar / Paneller

17.00-17.30 | Kapanış

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ BİLDİRİ KİTAPÇIĞI

İçindekiler

DAVET YAZISI.....	7
KURULLAR.....	8
BİLİMSEL PROGRAM.....	12
SÖZLÜ BİLDİRİLER.....	32
ULTRASON DESTEKLİ ARTİKÜLASYON TERAPİSİ: GÖRSEL BİOFEEDBACK TEMELLİ BİR YÖNTEM TANITIMI	42
18-25 YAŞ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BECERİLERİ İLE MİKRO DİL ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	43
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİNDE WEB TABANLI OYUNLAŞTIRILMIŞ ETKİNLİKLER İLE DİL BECERİLERİNİN DESTEKLENMESİ: BİR TASARIM VE MODEL ÖNERİSİ ÇALIŞMASI.....	44
DKT-ASİSTAN: TERAPİST VE VELİ ARASINDAKİ İLETİŞİMİ KOLAYLAŞTIRAN GÖREV TAKİP PORTALI.....	45
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI CİSİM ASPİRASYONU BİLGİ DÜZEYLERİNİN VE İLK YARDIM ÖZ-YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA ..	46
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERVİZYON TOPLANTILARINA YAKLAŞIMLARININ BELİRLENMESİ: DENEYSSEL ÖN ÇALIŞMA	47
AVUKATLARIN AKUSTİK SES ANALİZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	48
GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU OLAN VE OLMAYAN ÇOCUKLARDA ANLATI BECERİLERİNİN İNCELENMESİ	49
ULTRASON DESTEKLİ /r/ SESLETİM TERAPİSİ: İKİ VAKA İNCELEMESİ	50
KEKEMELİĞİ OLAN YETİŞKİNLERDE CİNSİYET TEMELLİ DENEYİM FARKLILIKLARI: LİTERATÜRE GENEL BİR BAKIŞ	51
KEKEMELİK YAŞAYAN YETİŞKİN BİREYLERDE OLUMSUZ DÜŞÜNCE VE İNANÇLAR İLE İLETİŞİM KURMA İSTEĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİDE BİREYİN KEKEMELİK ŞİDDETİNE YÖNELİK ALGISININ ARACILIK ROLÜ	52
YETİŞKİN BİREYLERDE UYKU KALİTESİ VE ALGILANAN STRES DÜZEYİNİN SESİN OBJEKTİF VE SUBJEKTİF PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ	53
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNDE DEMANS VE PRİMER PROGRESİF AFAZİYE YÖNELİK BİLGİ, TUTUM, KLİNİK ÖZ-YETERLİK VE KAYGININ İNCELENMESİ	54
SAĞLIKLI YETİŞKİNLERİN DUYGULARI İLE KONUŞMA PROZODİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI: PİLOT ÇALIŞMA	55
BROCA AFAZİSİ VE EDİNİLMİŞ KONUŞMA APRAKSİSİNE EŞLİK EDEN DİSFAJİDE AKTİF YUTMA TERAPİLERİNİN KLİNİK ETKİLERİ: BİR OLGU SUNUMU	56
TÜRKİYE'DE İKİ VE ÇOK DİLLİLİKTE DİL GELİŞİMİ: TEMATİK VE YÖNTEMSSEL İNCELEME	57
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ LİSANS BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE BULUNAN DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARININ PREVALANSI İLE AKADEMİK VE MESLEKİ GELECEK KAYGILARININ ARAŞTIRILMASI.....	58

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TÜRKİYE’ DE ALS HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİ ALANINDA YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ	59
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN SANAL GERÇEKLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ	60
HİPOTONİ VE RUMİNASYON BOZUKLUĞU EŞLİK EDEN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU BULUNAN BİR OLGUNUN BECKAN ORAL-MOTOR PROTOKOLÜNCE DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU .	61
KEKEMELİĞİ OLAN VE OLMAYAN YETİŞKİN BİREYLERİN MİZAÇ ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	62
SEÇİCİ BESLENME SORUNUNA BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM: DİL VE KONUŞMA TERAPİSTİ PERSPEKTİFİNDEN BİR OLGU SUNUMU	64
GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU YAŞAYAN ÇOCUKLARA YÖNELİK DİĞER EBEVEYN TUTUMLARININ İNCELENMESİ – ÖN BULGULAR	65
EŞİT FIRSATLARA DOĞRU: KEKEMELİĞİ OLAN BİREYLERİN MÜLAKAT DENEYİMLERİNDE KARŞILAŞTIĞI ENGELLER BİR ODAK GRUP ÇALIŞMASI	66
AFAZİLİ BİREYLERDE AFAZİ DİL DEĞERLENDİRME TESTİ (ADD) İLE İLETİŞİMSEL AKTİVİTE VE KATILIM ÖLÇEĞİ (CASP-TR) PUANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	67
YUTMA BOZUKLUKLARI ALANINDA DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ, KLİNİK MUHAKEME VE KENDİNİ YETERLİ HİSSETME DÜZEYLERİ	68
SES TERAPİSİNDE TERAPÖTİK SÜREÇ: HASTA VE DİL VE KONUŞMA TERAPİSTİ PERSPEKTİFİNDEN NİTEL BİR ARAŞTIRMA	69
DİN GÖREVLİLERİNDE PSİKOMETRİK VE FİZYOPATOLOJİK PARAMETRELERİN SES HANDİKAPI İLE KORELASYONU	71
SAĞ BEYİN HASARI VE AFAZİYE İLİŞKİN FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYLERİ: BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ ÖRNEKLEMİ	73
DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN YAPAY ZEKAYA YÖNELİK KAYGI DURUMLARININ İNCELENMESİ	74
DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİ İÇİN KAPSAMLI BİR DİJİTAL ARAÇLAR PLATFORMU: LINGO DKT’NİN GELİŞTİRİLMESİ VE ÖZELLİKLERİ	75
SAĞLIKLI GENÇ YETİŞKİNLERDE ANLATIM VE TEKRAR ANLATIM GÖREVLERİNDE DİLİN MİKROYAPISAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	76
ALZHEİMER HASTALIĞI VE HAFİF BİLİŞSEL BOZUKLUKTA MULTİDİSİPLİNER KLİNİK KARAR VERME SÜREÇLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA	77
DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNDE DİJİTALLEŞME VE TELETERAPİ İLİŞKİSİ	78
DIRFLOORTİME TEMELLİ SOSYAL ETKİLEŞİM GRUBUNUN FONKSİYONEL DUYGUSAL GELİŞİM VE ÖZ BAKIM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ÖN ÇALIŞMA	79
GERİATRİK BİREYLERDE KSEROSTOMİ VE YUTMA İLE İLİŞKİLİ YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	80

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

PIYASADA YAYGIN OLARAK TERCİH EDİLEN “İLK KELİMELERİM” TEMALI KİTAP VE KARTLARDAKİ SÖZCÜKLERİN TİGE NORMLARI İŞİĞİNDA TÜRK ÇOCUKLARININ DİL EDİNİM SÜRECİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ	81
TANIDAN MÜDAHALEYE SELEKTİF MUTİZME DAİR BİR DERLEME	82
DUCHENNE MUSKÜLER DİSTROFİ TANILI BİR OLGUDA DİL VE YÜRÜTÜCÜ İŞLEVLER İLE MOTOR KONUŞMA SES VE YUTMA ARASINDAKİ İLİŞKİ	83
İSKEMİK İNME SONRASI AKUT DÖNEMDE DİSFAJİYE YÖNELİK YUTMA MÜDAHALESİ: BİR OLGU SUNUMU	84
DİSFAJİ TANISI OLMAYAN YAŞLI BİREYLERDE YUTMA SEMPTOM YÜKÜ VE İLİŞKİLİ ETMENLER: EATING ASSESSMENT TOOL-10 (EAT-10) İLE KESİTSEL DEĞERLENDİRME	85
KEKEMELİK VE KONUŞMA SESİ BOZUKLUĞUNA EŞLİK EDEN ÇOKLU KOMORBİDİTELERDE BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ TERAPİ SÜRECİ: BİR OLGU SUNUMU	86
ÜRE SIKLUS BOZUKLUĞUNA BAĞLI ARJİNAZ EKSİKLİĞİ TANILI BİR ÇOCUKTA MOTOR KONUŞMA PROFİLİ: HİPOTONİK DİZARTRİ, KONUŞMA APRAKSİSİ VE REZONANS ÖZELLİKLERİNİ İÇEREN NADİR BİR OLGU SUNUMU	87
NÖROMETABOLİK HASTALIK BAĞLAMINDA OROFARENGEAL DİSFAJİ: MİTOKONDRİYAL ENSEFALOPATİ (MELAS) TANILI BİR OLGUDA KLİNİK VE ENDOSKOPİK DEĞERLENDİRME BULGULARI.....	88
KEKEMELİĞİ OLAN 9-16 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN TERAPİ SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	89
DOĞUŞTAN KÖR ÇOCUKLARDA BİÇİMBİLGİSEL DİL BECERİLERİ NASILDIR?	90
60-70 YAŞ ARASI SAĞLIKLI BİREYLERDE SÖZEL AKICILIK İLE OKUMA ALIŞKANLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	91
KONSERVATUVAR ÖĞRENCİLERİNDE VOKAL YAPILARIN KORUNMASINA YÖNELİK FARKINDALIK VE VOKAL ALIŞKANLIKLARIN İNCELENMESİ: PRELİMİNER SONUÇLAR.....	92
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN VE MEZUNLARININ SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BOZUKLUĞUNA YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	93
PEDİATRİK SES TERAPİSİNDE BİLGİSAYAR TABANLI OYUN UYGULAMALARINA DAİR BİR İNCELEME	94
TÜRKİYE’DE OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE İKİ DİLLİLİK: LİSANSÜSTÜ TEZLER VE MAKALELER ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	95
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE EKRAMARUZİYETİ İLE SÖZEL AKICILIK BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	96
DDX3X (SNİJTERS BLOK TİPİ) VE EŞLİK EDEN SET GEN BOZUKLUĞUNA SAHİP BİR OLGUDA DİL, KONUŞMA VE YUTMA PROFİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: VAKA SUNUMU	97
VOKAL FOLDLARDA PENETRASYON BULGUSUNA RASTLANAN PRESBFAJİLİ HASTALARDA GÜVENLİ YUTMA İÇİN REHABİLİTATİF YÖNTEMLERİN VE KOMPANSATUAR TEKNİKLERİN ETKİLİLİĞİ NEDİR.....	98
FARKLI SOSYOEKONOMİK DÜZEYLERE SAHİP AİLELERİN 48-60 AYLIK ÇOCUKLARININ DİL BECERİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: BİR ÖN ÇALIŞMA	99

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

YATAN HASTALARDA ORAL HİJYEN UYGULAMALARINA YÖNELİK ÇOK YÖNLÜ BİR BAKIŞ: BİR ÖN DEĞERLENDİRME	100
POSTER BİLDİRİLER.....	101
POSTER BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ.....	102
OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN KULLANIMINA YÖNELİK BİR BİBLİYOMETRİK ANALİZ.....	108
İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BECERİLERİNİN ÖĞRETMEN VE EBEVEYN BAKIŞ AÇISI İLE İNCELENMESİ	109
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ SÜRECİNDE AİLELERİN EV TEMELLİ DESTEKLEYİCİ UYGULAMALARA YÖNELİK TUTUM VE ALGILARININ TANI GRUPLARINA GÖRE İNCELENMESİ..	111
WILLİAMS SENDROMUNDA DİL VE GENEL GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU....	112
DİL VE KONUŞMA ALANINDA SOSYAL MEDYANIN ROLÜNÜN EBEVEYN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ	113
ÇOCUKLARDA KONUŞMA SESİ BOZUKLUKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE TERAPİSİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI: GÜNCEL BİR BAKIŞ	114
DENTAL İMPLANT VE ORTODONTİK MÜDAHALE SONRASI GELİŞEN KONUŞMA VE YUTMA BOZUKLUKLARININ DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU	115
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ PERSPEKTİFİNDEN HPV VE SES BOZUKLUKLARI: LARİNGEAL PAPİLLOMATOZİS AÇISINDAN BİR DERLEME VE FARKINDALIK ÇALIŞMASI	117
TÜRKİYE'DE SES SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI: LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK VE METODOLOJİ ANALİZİ	118
TÜRKİYE'DE 2014-2025 DÖNEMİ GECİKMİŞ DİL VE KONUŞMA ALANINDA HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ.....	119
TÜRKİYE'DE ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN SON 15 YILI (2011–2025): LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ.....	120
TÜRKİYE'DE OSB İLE TİPİK GELİŞİM KARŞILAŞTIRMALI LİSANSÜSTÜ ARAŞTIRMALAR: YÖNTEM, ÖLÇÜMLER VE ARAŞTIRMA BOŞLUKLARI.....	121
NADİR GENETİK SENDROMLARDA DİL, KONUŞMA VE DAVRANIŞ İLİŞKİSİ: JORDAN, ATR-16 VE PRADER-WİLLİ	122
BİREYLERİN HIZLI BOZUK KONUŞMA HAKKINDAKİ FARKINDALIĞI VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ.....	123
KONUŞMA SESİ BOZUKLUĞU TERAPİLERİNDE GELENEKSEL VE NARRATİVE TERAPİ YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ.....	124
TÜRKİYE'DE DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BİLİM DALINDA ÖZGÜL ÖĞRENME BOZUKLUKLARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ	125
DİL, KONUŞMA VE YUTMA ARAŞTIRMALARI DERGİSİNDE YAYINLANAN MAKALELERİN KONU, YÖNTEM VE KATILIMCI ÖZELLİKLERİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	127

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ DİL VE KONUŞMA ARAŞTIRMA MERKEZİNE BAŞVURAN DANIŞANLARIN KLİNİK VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ: RETROSPEKTİF BİR ANALİZ	128
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN TIBBİ YAPAY ZEKA HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ	130
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN ERKEN OKURYAZARLIK BECERİLERİNİN DESTEKLENMESİNE YÖNELİK ÖZYETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ	131
PEDİATRİK DİSFAJİDE BAKIM VEREN FARKINDALIĞI VE EV İÇİ BESLENME UYGULAMALARI: BİR ÖN ANKET ÇALIŞMASI.....	133
TÜRKİYE'DEKİ DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN TRAVMATİK BEYİN HASARI SONRASI BİLİŞSEL-İLETİŞİMSSEL BOZUKLUKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNDE KULLANDIKLARI YÖNTEMLER VE KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLAR	134
SEMANTİK VARYANT PRİMER PROGRESİF AFAZİDE DİL PROFİLİ, İŞLEVSELLİK VE BAKICI YÜKÜNÜN ÇOK BOYUTLU DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR OLGU SUNUMU.....	136
TÜRKİYE'DE DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN NÖROJENİK DİSFAJİ YÖNETİMİNDE KLİNİK KARAR VERME SÜREÇLERİ: ULUSAL BİR ANKET ÇALIŞMASINDAN ÖN BULGULAR.....	137
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN SES SAĞLIĞINA YÖNELİK BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE SES KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ.....	139
DİSFAJİ HAKKINDA SAĞLIK KURUMLARININ WEB SAYFALARININ BİLGİ İÇERİKLERİ.....	140
YENİDOĞAN YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PREMATÜRE BEBEKLERDE BESLENME VE YUTMA BOZUKLUKLARINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ VE KLİNİK YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	141
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK STAJ SÜRECİNDE TEORİDEN PRATİĞE GEÇİŞİ: SÜPERVİZYON BEKLENTİLERİ VE KLİNİK GEREKLİLİKLERİN İNCELENMESİ: PRELİMİNER SONUÇLAR.....	142
BAŞ VE BOYUN KANSERİNDEN SONRA RADYOTERAPİ ALMIŞ DİSFAJİSİ OLAN BİREYE ICF TEMELLİ YAKLAŞIM	144
ÜNİVERSİTELERİN DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ WEB SAYFALARINDAKİ TANITIM METİNLERİNİN OKUNABİLİRLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ.....	145
DUDAK DAMAK YARIĞI BULUNAN OLGUNUN DİL PERFORMANSININ İNCELENMESİ.....	146
DİL VE KONUŞMA PERSPEKTİFİNDEN ZİHİNKURAMI: TÜRKİYE'DE LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN ANALİZİ	147
DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN TELETERAPİYE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ.....	148
GENÇ YETİŞKİNLERDE İZOLE HAP YUTMA GÜÇLÜĞÜ: PILL-5(TR) VE EAT-10 SKORLARI İLE İLAÇ MODİFİKASYON DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ	149

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DAVET YAZISI

Saygıdeğer Akademisyenler ve Sevgili Öğrenciler,

Dil ve Konuşma Terapisi alanında eğitim gören öğrencilerin bilimsel, mesleki ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamayı amaçlayan **IV. Ulusal Dil ve Konuşma Terapisi Öğrenci Kongresi**'ne sizleri davet etmekten büyük mutluluk ve onur duyuyoruz.

Günümüzde hızla gelişen bir yapıya sahip olan Dil ve Konuşma Terapisi alanında, öğrencilerin güncel bilimsel yaklaşımlar ile tanışmaları, mesleki bakış açılarını geliştirmeleri ve alanın farklı çalışma sahalarına yönelik farkındalık kazanmaları büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda düzenlenen kongremiz öğrencilerin yalnızca bilgi edinmelerini değil; aynı zamanda eleştirel düşünme, bilimsel paylaşım ve meslektaşlar arası etkileşim becerilerini geliştirmelerini de hedeflemektedir.

Bu yıl kongremiz İstanbul Kent Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Dil ve Konuşma Terapistleri Derneği ve Engelsiz Eğitim Vakfı'nın katkılarıyla gerçekleştirilecektir.

1 Mart 2026 İstanbul Kent Üni. Kağıthane Kampüsü

Kongre kapsamında; alanında uzman akademisyenler ve klinisyenler tarafından gerçekleştirilecek konferanslar ve paneller ile öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca öğrencilerin bilimsel üretimlerini paylaşabilecekleri sözlü ve poster bildiriler kongremizin önemli bir parçasını oluşturacaktır.

Öğrenciler arası etkileşimi güçlendirmeyi amaçlayan bu kongrede mesleki gelişime katkı sağlayacak nitelikli bilimsel oturumların yanı sıra sosyal ve akademik paylaşımlar için de verimli bir ortam sunulacaktır.

İstanbul Kent Üniversitesi Kağıthane Kampüsünde gerçekleştirilecek kongremizin katılımcılar için ufuk açıcı ve ilham verici olacağına inanıyoruz.

Dil ve Konuşma Terapisi alanında eğitim gören tüm öğrencileri, mezunları, akademisyenleri bilgi ve deneyimlerini paylaşmak, mesleki bakış açılarını geliştirmek ve alanın geleceğine birlikte yön vermek amacıyla IV. Ulusal Dil ve Konuşma Terapisi Öğrenci Kongresi'nde aramızda görmekten büyük mutluluk duyacağız.

Sevgi ve saygılarımızla...

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan ALPÜRAN KOCABIYIK

IV. Ulusal Dil ve Konuşma Terapisi Öğrenci Kongresi Başkanı

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KURULLAR

Kongre Onursal Başkanları

Prof. Dr. M. Necmettin ATSÜ

Prof. Dr. Ahmet Tuğrul BİREN

Prof. Dr. Şirin Funda EREN

Prof. Dr. Ahmet KONROT

Prof. Dr. İlknur MAVİŞ

Prof. Dr. Saime Seyhun TOPBAŞ

Prof. Dr. Pınar EGE

Kongre Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan ALPÜRAN KOCABIYIK

Danışma Kurulu

(Alfabetik sıraya göre sıralanmıştır.)

Prof. Dr. Ahmet KONROT

Prof. Dr. İlknur MAVİŞ

Prof. Dr. Saime Seyhun TOPBAŞ

Prof. Dr. Pınar EGE

Düzenleme Kurulu

Nurcan ALPÜRAN KOCABIYIK-İstanbul Kent Üniversitesi

İlayda GÜNDÜZ-İstanbul Kent Üniversitesi

Serenay TULUNOĞLU-İstanbul Kent Üniversitesi

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Begüm KANBUR-*İstanbul Kent Üniversitesi*

Halide Elif PAMUK-*İstanbul Kent Üniversitesi*

Yaren ÇOMAK-*İstanbul Kent Üniversitesi*

Fatma Selen ERDEN-(*DKTD Yön. Kur. Üyesi*)

Nida ŞANLI-(*DKTD Yön. Kur. Üyesi*)

Kongre Sekreterleri

Begüm KANBUR

Halide Elif PAMUK

Yaren ÇOMAK

Bilim Kurulu

(*Alfabetik sıraya göre sıralanmıştır*)

Ahmet Konrot

Ahsen Erim

Aşena Karamete

Aylin Müge Tunçer

Ayşe Aydın Uysal

Ayşe İlayda Mutlu

Ayşe Serra Kaya

Ayşen Köse

Beyza Nur Dükar

Bülent Toğram

Çağdaş Karsan

Çiğdem Eryılmaz

Didem Çevik

Dilber Kaçar Kütükçü

Dilek Eroğlu Uzun

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Egemen Nakışçı
Elçin Tadıhan Özkan
Elif Atılğan
Elif Meryem Ünsal Akkaya
Elif Tunç Songur
Eren Balo
Esra Özcebe
Eylül Birkent
Fatma Esen Aydınlı
Fenise Selin Karalı
Göksu Tarakçı
Gülce Alev Savtak
Gülkader Temiz
Halil Tayyip Uysal
İbrahim Can Yaşa
İlkem Kara
İlknur Maviş
Maral Yeşilyurt
Maviş Emel Kulak Kayıkcı
Mehmet Emrah Cangı
Meltem Şen Aksüt
Merve Aydoğuş
Merve Savaş
Mümüne Merve Parlak
Müzeyyen Çiyiltepe
Najva Mousavı
Nazmiye Evra Günhan Şenol
Namık Yücel Birol

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Nida Şanlı

Nurcan Alpüran Kocabıyık

Önal İncebay

Özge Sultan Balıkcı

Özlem Cangökçe Yaşar

Özlem Oğuz

Pınar Ege

Ramazan Sertan Özdemir

Saime Seyhun Topbaş

Samet Tosun

Seçil Aydın Oral

Seda Esersin

Seda Eyilikeder Tekin

Sema Acar Ünalgan

Sema Uz Hasırcı

Semra Selvi Balo

Seren Düzenli Öztürk

Serkan Bengisu

Sevinç Tüysüz

Şadiye Bacık Tıranc

Şaziye Seçkin Yılmaz

Şevket Özdemir

Şükriye Kayhan Aktürk

Tolga Sözüçok

Tuğba Kaya

Zehra Yılmaz Eksen

4. ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

BİLİMSEL PROGRAM

BİLİMSEL PROGRAM

📅 1 MART 2026 PAZAR

08:30
09:30

KAYIT VE KARŞILAMA

📍 TÜM SALONLAR FUAYE ALANI

09:30
10:00

AÇILIŞ KONUŞMALARI

📍 İSTANBUL KONFERANS SALONU & TÜM SALONLAR (CANLI YAYIN)

- DR. ÖĞR. ÜYESİ NURCAN ALPÜRAN KOCABİYİK
- PROF. DR. İLKNUR MAVİŞ
- PROF. DR. ŞİRİN FUNDA EREN
- PROF. DR. TUĞRUL BİREN
- MÜTEVELLİ HEYET BAŞKANI SN. BERNA YILMAZ

10:00
10:45

OTURUM: DKT'NİN GELECEĞİ

📍 İSTANBUL KONFERANS SALONU & TÜM SALONLAR (CANLI YAYIN)

- PROF. DR. PINAR EGE
"DKT Olmak: Eğitimin Geleceği"
- PROF. DR. SEYHUN TOPBAŞ
"DKT'nin Gelecekte Yapay Zeka ile Sınarı"
- PROF. DR. İLKNUR MAVİŞ
"DKTD: Bugünden Yarına Gelecek Hedeflerimiz"
- PROF. DR. AHMET KONROT
"Birey, Aile ve Paydaşlar Bağlamında Ülkemizde DKT'nin Geleceği"

10:45
11:00

1. ARA & POSTER SUNUMLARI

📄 POSTER BİLDİRİLERİNİ GÖRÜNTÜLE >

4. ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

11:00
12:30

BİLİMSEL OTURUMLAR I

İSTANBUL KONFERANS SALONU

YUTMA BOZUKLUKLARI

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. MÜGE MÜZEYYEN ÇİVİLTEPE
DOÇ. DR. SERKAN BENGİŞU

❖ KONUŞMACILAR

- **PROF. DR. MÜGE MÜZEYYEN ÇİVİLTEPE**
"Kanser Hastalarında Yutma Terapisi Yaklaşımları"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ NAJVA MOUSAVI**
"Sessiz Aspirasyonun Nörobiyolojisi: Laringeal Duyusal Kayıptan Koruyucu Reflekslerin Rehabilitasyonuna"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA YILMAZ EKSEN**
"Pediyatrik Popülasyonda Yutma Bozuklukları"
- **DR. DKT KÜBRA NUR ŞİMŞEK**
"Yutma Bozukluklarında TMS Uygulamaları"
- **ÖĞR. GÖR. ZEHRA SAVAŞ**
"Yutma Bozukluklarında Enstrümental Değerlendirme"
- **ÖĞR. GÖR. İLAYDA GÜNDÜZ**
"Nörodegeneratif Hastalıklarda Yutma Bozuklukları"

ARA GÜLER KONFERANS SALONU

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

OTURUM BAŞKANLARI

UZM. OKB ÇİĞDEM ERGÜL

❖ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ EGEMEN NAKIŞCI**
"Otizmde Çift Yönlü İletişim Zemininde Ekolajik Yönelik Yaklaşımlar"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ MERVE NUR SARIYER TEMELLİ**
"Otizm ve DEHB'de Dil ve İletişim Bozuklukları: Örtülen Alanlar, Ayırıcı Profiller"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLCE ALEV SAVTAK**
"Otizmde Yürütücü İşlevlerin Pragmatik Becerilere Etkisi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ MELTEM ŞEN AKSÜT**
"Otizm Tanılı Çocuklu Olan Ebeveynlerin Dil ve Konuşma Terapisi Sürecindeki Deneyimleri"
- **DR. DKT AYLIN BAŞARAN**
"Dijital Çağda Otizm: Ailelerle Çalışmada DKT'nin Yol Haritası"
- **UZM. DKT SELEN ERDEN**
"Otizmde Duyusal Farklılıklar"

Z001 SALON

SES BOZUKLUKLARI

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. SAİME SEYHUN TOPBAŞ
PROF. DR. ELÇİN TADIHAN ÖZKAN

❖ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ EREN BALO**
"Profesyonel Seste Değerlendirme ve Terapi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ TUĞBA KAYA**
"Pediyatrik Ses Bozukluklarında Aile Dinamikleri ve Aile Katılımının Terapi Sürecine Etkisi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ EYLÜL BİRKENT**
"Ses Terapisinde DKT Olarak Nasıl Rol Model Olunur?"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ MARAL YEŞİLYURT**
"Ses Bozukluklarında Multidisipliner Çalışmalar ve Tedavi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKSU TARAKCI**
"Akustik Analiz için Gerekli Kayıt Koşulları"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖNAL İNCEBAŞ**
"Her Terapi Bir Hikaye: Tek Tanı İki Hikaye"

11:00
12:30

Z002 SALON

GELİŞİMSEL KEKEMELİK TERAPİLERİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. AHMET KONROT
DOÇ. DR. R. SERTAN ÖZDEMİR

❖ KONUŞMACILAR

- **DOÇ. DR. AYŞE AYDIN UYSAL**
"Care İstasyonları- İletişim Becerileri ve Kekemeliği Özbiçim Aracılığıyla Dinleyiciye Paylaşma"
- **DOÇ. DR. MEHMET EMRAH CANGİ**
"Günlük Liderler- Kekeleyen Yetişkin Bireylerle Etkileşim"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ÇAĞDAŞ KARSAN**
"Care Modeli Genel Bakış"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEÇİL AYDIN ORAL**
"Serbest Aktiviteler"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ AŞENA KARAMETE GÜDÜL**
"Drama ve Kekemelik"
- **ARŞ. GÖR. DR. HALİL TAYYİP UYSAL**
"İnsanların Kekemelik Hakkında Bilmesini İstediklerimiz"

Z003 SALON

EDİNİLMİŞ DİL BOZUKLUKLARI - I

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. BÜLENT TOĞRAM
DOÇ. DR. MÜMÜNE MERVE PARLAK

❖ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZLEM OĞUZ**
"Afazi Tiplerine Göre Müdahale Yaklaşımları ve Klinik Hedeflerin Planlanması"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ DİLEK EROĞLU UZUN**
"Afazi Morfosentetik Bozuklukların Nörofonksiyonel Karşılıkları"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞEVKET ÖZDEMİR**
"Afazi Rehabilitasyonunda Kültürel ve Dilsel Uyum"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEVİNÇ TÜYSÜZ**
"Afaziye Sosyal Müdahale Perspektifi"
- **DOÇ. DR. FENİŞE SELİN KARALI**
"Nörodegeneratif Bozukluklarda Değerlendirme"
- **ARŞ. GÖR. CANSU YILDIRIM**
"Nörojenik İletişim Bozukluklarında Prizmatik Etkilenimi"

Z004 SALON

KONUŞMA SESİ BOZUKLUKLARI

OTURUM BAŞKANLARI

DR. DKT NİDA ŞANLI

❖ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ DİLBER KAÇAR KÜTÜKÇÜ**
"Konuşma Sesi Bozukluğu Olan Çocuklarda Dil Becerilerinin de Geliştirilmesi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ BEYZA NUR DÜKAR**
"Konuşma Sesi Müdahalelerinde Aile Katılımının Genişleyen Çerçevesi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMA UZ HASIRCI**
"Konuşma Sesi Bozukluğunda Bütüncül Müdahale"
- **DR. DKT NİDA ŞANLI**
"Dil Senaryosu Yazar, Motor Konuşma Yeterliliği Sahneye Kayar"
- **ARŞ. GÖR. DR. MERVE DİLBAZ GÜRSOY**
"Konuşma Sesi Bozukluklarında Tanının Ötesinde: Eşlik Eden Güçlükler"

IV. ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

11:00
12:30

Z005 SALONU

GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU & DİSLEKSİ

OTURUM BAŞKANLARI

DOÇ. DR. ŞAZİYE SEÇKİN YILMAZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMRA SELVİ BALO

İKİ KONUŞMACILAR

- **DOÇ. DR. ŞAZİYE SEÇKİN YILMAZ**
"Yaşam Boyu Süren Bir Dil Bozukluğu Olarak Gelişimsel Dil Bozukluğu"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞÜKRİYE KAYHAN AKTÜRK**
"Gecikmiş Dil ve Konuşmada Değerlendirmeden Müdahaleye: Ne, Ne Zaman, Nasıl?"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDA EYLÜKEDER TEKİN**
"Dil Bozukluğu Müdahalelerinde Bireysel Özellikler ve Çevresel Faktörlerin Rolü"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ N. EVRA GÜNHAN ŞENOL**
"Çocukluk Çağı Dil Bozukluklarına Yönelik Müdahaleler"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDA ESERSİN**
"Çok Dilli Popülasyonda Gelişimsel Dil Bozukluğu"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZGE SULTAN BALIKÇI**
"Gelişimsel Dil Bozukluğu ile Özgül Öğrenme Bozukluğu Arasındaki İlişki"

Z006 SALONU

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİNDE BEYİN ÇALIŞMALARI

OTURUM BAŞKANLARI

DR. ÖĞR. ÜYESİ SEREN DÜZENLİ ÖZTÜRK
DR. DKT ÖYKÜ TEZEL BAYRAKTAROĞLU

İKİ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMA ACAR ÜNALGAN**
"Dislekside Elektrofizyolojik Ölçümler"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ NURCAN ALPÖRAN KOCABİYYİK**
"Kekemeliğe Beyin Çalışmaları"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ NAMIK YÜCEL BİROL**
"Dil ve Konuşma Terapisinde Motor İmgeleme"
- **ARŞ. GÖR. DR. GÜLKADER TEMİZ**
"Gelişimsel Kekemeliğe Transkranyal Manyetik Uyarım Kullanımı"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE SERRA KAYA**
"Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğunda Nörobölgesel İlgiler ve Dil-Konuşma Becerileri"
- **ÖĞR. GÖR. MUHSİN DÖLEK**
"Nöral Sinyallerden Klinik Uygulamalara: Yapay Zeka Destekli Dil ve Konuşma Terapisi"

12:30
13:30

ÖĞLE YEMEĞİ

13:30
15:00

SÖZLÜ SUNUM OTURUMLARI

SÖZLÜ BİLDİRİ SUNUMLARI GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

İSTANBUL KONGRESİ SALONU

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI
ÇAĞLA ELİKÜÇÜK
YAREN ÇOMAK

İKİ KONUŞMACILAR

- **ZEYNEP HAŞCELİK**
"S27-Lenfonerji Tedavisi İçin Nöron Radyoterapi ve Kemoterapi Sonrasında Yaşanan Yutma Güçlüğü: Vaka Sunumu"
- **SELİN KÖROĞLU**
"S24-Sepçi Bebeğin Sorununa Bütüncül Yaklaşım: Dil ve Konuşma Terapisi Perspektifinden Bir Olgu Sunumu"
- **EFLA ÖYKÜM ENGİZ**
"S28-Yutma Bozukluğundan Alınan Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencilerinin Bilgi, Klinik Müdahale ve Kendini Yeterli Hissatme Durumları"
- **HATİCE TAŞ**
"S39-Genişletilmiş Binyelerde Kasırcama ve Yutma ile İlgili Yaşam Kalitesi Anamnezli İlişki"

ARA GÜLER KONGRESİ SALONU

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI

SACİDE EBRAR GEÇAY
BEYZA PEHLİVAN BOZOĞLU

İKİ KONUŞMACILAR

- **SİMGENUR KÜÇÜKTAŞ**
"S7-Akutluların Akutlik Sesi Analizlerinin Değerlendirilmesi"
- **FATMAGÜL DİRİCAN**
"S9-Ultrason Destekli /J/ Sesletim Terapisi ile Vokal İncelenmesi"
- **DENİZ KÜBRA YÜCE**
"S14-Saglık Yetişkinlerin Duygulanım ile Konuşma Praksisi Arasındaki İlişkinin Araştırılması: Pilot Çalışma"
- **SENA BABAHAN**
"S18-Dil ve Konuşma Terapisi Uzmanı Bilimsel Öğreniminde Bulunan Dil ve Konuşma Bozukluklarının Prevalansı ile Akademi ve Mesleki Gelecek Kaygılarının Araştırılması: Anadolu Üniversitesi Örneği"
- **YUSUF ŞİRİN**
"S29-Ses Terapisi: Terapötik Süreç: Hasta ve Dil ve Konuşma Terapisi Perspektifinden Nitel Bir Araştırma"

Z001 SALONU

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI

İLAYDA KINCAL
BUĞSE DURMUŞ

İKİ KONUŞMACILAR

- **ZEYNEP NAZLI ÜNSEL**
"S13-Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencilerinde Demans ve Primer Prognozif Afaziye Yönelik Bilgi, Tutum, Klinik Ölç-Yeterlik ve Kaygıların İncelenmesi"
- **BERİVAN AYHAN**
"S15-Broca Afazisi ve Edinilmiş Konuşma Apraksiyeye Etkili Eden Doğalgade Altıf Yutma Terapilerinin Klinik Etkileri: Bir Olgu Sunumu"
- **MERVE ÇETİN**
"S27-Afazi ve Binyelerde Afazi Dil Değerlendirmesi Testi (ADD) ile İnteraktif Afaziye Yönelik Bilgi (ICASP-TR) Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi"
- **SUDE ŞAHAN**
"S31-Sağ Boyun Hastası ve Afaziye İlişkinin Farklılık ve Bilgi Durumları: Balıkesir Üniversitesi Örneği"
- **ELİF AKBULUT**
"S35-Altıfın Hastalığı ve Hüft Bilgisel Bozukluklu Multidisipliner Klinik Karar Verme Süreçleri: Nitel Bir Çalışma"

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

13:30
15:00

Z002 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI
AYŞE BUŞE SARAÇ
ESRA EROL

İL KONUŞMACILAR

- **KADİR TÜRKAN**
"S6-Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencilerinin İnterveyan Toplantılarına Yaklaşımlarının Belirlenmesi: Deneysel Ön Çalışma"
- **ELİF TOKAT**
"S10-Kelimesiz Olan Yetişkinlerde Gınsiyet Temelli Deneyim Farklılıkları: Literatüre Genel Bir Bakış"
- **BEYDA NUR MESTAN**
"S11-Kelimesiz Yaşayan Yetişkin Bireylerde Olumsuz Düşünce ve İnançlar ile İletişim Kurma İhtiş Arasındaki İlişki: Bireyin Kelimesiz Şikâetine Yönelik Algılanan Acaklık Rolü"
- **KADRİYE BAŞAK KONAK**
"S26-Eğit Fırsatına Doğru Kelimesiz Olan Bireylerin Müzakere Deneyimlerinde Karşılaştığı Engeller Bir Odak Grup Çalışması"
- **DAMLA GÜMÜŞ**
"S44-Kelimesiz Ve Konuşma Sesi Bozukluğuna Eşlik Eden Çabuk Kararlılıklarda Bireyselleştirilmiş Terapi Süreci: Bir Ölü Sunumu"

Z003 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI
ELİF ESKİOĞLU
NUREŞAN DOĞAN

İL KONUŞMACILAR

- **DUDU KÖSE**
"S20-Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencilerinin Sanal Gerçeklik Uygulamalarına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi"
- **BEYZANUR DEMİR FATMA BOZCA**
"S25-Gelişimsel Dil Bozukluğu Yaşayan Çocuklara Yönelik Diğer Ebeveyn Tutumlarının İncelenmesi – Ön Bulgular"
- **BÜŞRA ÇELEBİ**
"S19-Türkiye'de ALS Hastalığı Olan Bireylerde Alternatif ve Destekleyici İletişim Sistemleri Alanında Yapılan Çalışmaların İncelenmesi"
- **CANSU AKSOY**
"S8-Gelişimsel Dil Bozukluğuna Olan ve Olmayan Çocuklarda Anlatı Becerilerinin İncelenmesi"
- **ALPEREN ÖNAL**
"S36-Dil ve Konuşma Terapistlerinde Dijitalleşme ve Teletarapi İlişkisi"

Z004 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI
PINAR AKGÜN
BEGÜM KANBUR

İL KONUŞMACILAR

- **ZEYNEP YILDIZ**
"S2-18-25 Yaş Üniversite Öğrencilerinde Santral İşlev İşlevleri: Becerileri ile Mikro Dil Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi"
- **ZEYNEP RAVZA TEPEYURT**
"S45-Üre Sıkıntısı Bozukluğuna Bağlı Ajenez Elitildiği Tanılı Bir Çocuktaki Motor Konuşma Profili: Hipotonik Dizatri, Konuşma Apraksi ve Ritazisyonu Özelliklerinin İncelenmesi"
- **MERVE YOLCU**
"S51-Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 4. Sınıf Öğrencilerinin ve Mesleklerinin Santral İşlev İşlevleri: Bozukluğuna Yönelik Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi"
- **ÇİSEL ÇELİK**
"S52-Pediyatrik Ses Terapisinde Bilgisayar Tabanlı Oyun Uygulamalarına Dair Bir İnceleme"
- **CHAD ÖZCAN**
"S37-DiRFloortime Temelli Sosyal Etkileşim Grubunun Fonksiyonel Duygusal Gelişim ve Öz Bakım Becerileri Üzerindeki Etkisi: Bir Ön Çalışma"

13:30
15:00

Z005 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI
HÜSEYİN DEMİRCİ
HALİDE ELİF PAMUK

İL KONUŞMACILAR

- **BETÜL KALAY**
"S3-Dil ve Konuşma Terapisinde Web Tabanlı Oyunlaştırılmış Etkinlikler ile Dil Becerilerinin Desteklenmesi: Bir Tasarım ve Model Önerisi Çalışması"
- **MELİKE ALTIN**
"S32-Dil ve Konuşma Terapistlerinin Yapıcı Zekaya Yönelik Kaygı Durumlarının İncelenmesi"
- **NİLÜFER UYAR**
"S39-Fiyasada Yaşayan Olanak Tercih Edilen "İk Kelimelerim" Temelli Kitap ve Kartlı Tabanlı Sözçüklerin TİGE Normları İçerisinde Türk Çocuklarının Dil Edinim Sürecine Uygunluğunun İncelenmesi"
- **EİDİN SU AKDEMİR**
"S40-Tanzim Müdahaleye Selektif Müdahale İlişkin Bir Deneme"
- **MELEK SEÇİL AKİ, AYÇA DİLARA HACIOSMANOĞLU**
"S49-60-70 Yaş Arası Sağlıkla Bireylerde Sözel Akıcılık ile Okuma Akıcılığın Arasındaki İlişkinin İncelenmesi"

Z006 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI
TUĞÇE NERGİZ
FERHAT ALKAN

İL KONUŞMACILAR

- **FATMANUR BOZKURT**
"S1-Ultrason Destekli Artikülasyon Terapisi: Gansel Biofeedback Temelli Bir Yöntem Tanıtımı"
- **FATİMA SENA BAŞŞİ**
"S41-Duchenne Musküler Distrofi Tanılı Bir Oğluda Dil ve Yarıtmacı İşlevler ile Mutlak Konuşma, Ses ve Yutma Arasındaki Kırık İlişki"
- **EMİNE SULTAN KURU**
"S4-DKT-Asistan Terapist ve Veli Arasındaki İletişimi Kolaylaştıran Görev Takip Kartları"
- **ŞEVVAL KARDELEN KORKMAZ**
"S12-Yetişkin Bireylerde Uyku Kalitesi ve Algılanan Stres Düzeyinin Sesin Objektif ve Subjektif Parametreleri Üzerine Etkisi"
- **MEHMET KASIM ATAŞ**
"S33-Dil ve Konuşma Terapistleri İçin Kapasiteli Bir Dijital Araçlar Platformu: Lingua Dikt'in Geliştirilmesi Ve Özellikleri"

15:00
15:15

2. ARA & POSTER SUNUMLARI

POSTER BİLDİRİLERİNİ GÖRÜNTÜLE >

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

15:15

16:40

BİLİMSEL OTURUMLAR II

İSTANBUL KONFERANS SALONU

MOTOR KONUŞMA BOZUKLUKLARI

OTURUM BAŞKANLARI

DR. ÖĞR. ÜYESİ DİDEM ÇEVİK
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖNAL İNCEBAY

❗ KONUŞMACILAR

- **ARŞ. GÖR. DR. ELİF TUNÇ SONGUR**
"Parkinson Hastalarında Motor Konuşma Bozuklukları"
- **ÖĞR. GÖR. ŞERİFE NUR BİÇEN**
"Motor Konuşma Bozukluklarında Nöraljik ve Motor Öğrenme Temelli Bakış"
- **ARŞ. GÖR. DR. AYŞE NUR DEMİRCİ**
"Motor Konuşma Bozukluklarında Klinik Karar Verme: Kararı Müdahale Planına Dönüştürmek"
- **ÖĞR. GÖR. BETÜL ÖZSOY TANRIKULLU**
"Motor Konuşma Bozuklukları Müdahalesinde Motor Öğrenme İhtisarı"
- **ÖĞR. GÖR. MERVE SAPMAZ ATALAR**
"Motor Konuşma Bozukluklarında Diyaric Değerlendirme Süreci"
- **ARŞ. GÖR. BATUHAN ÖKTE**
"Konuşmanın Öncesinde Motor Konuşma Bozukluklarına Bütüncül Yaklaşım"

ARA GÜLER KONFERANS SALONU

EDİNİLMİŞ DİL BOZUKLUKLARI - II

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. İLKUNUR MAVİŞ
DOÇ. DR. İBRAHİM CAN YAŞAR

❗ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMRA SELVİ BALO**
"Afazide Sözel İhtisarı Destekleyen Terapiler"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜZİDE ATALIK**
"Afazide İhtisarı Destekleyen Terapiler"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ESRA YAŞAR GÜNDÜZ**
"Afazide Hayata Katılım Odaklı Terapiler"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ TOLGA SÖZÜÇÜK**
"Afazide Teknoloji Destekli Terapiler"
- **ARŞ. GÖR. İLAYDA KINCAL**
"Afazide Grup Terapileri"
- **DR. ÖĞRETİM ÜYESİ MERVE SAVAŞ**
"Afazide Eşlik Edebilen Diğer Bozuklukların Yönetimi"

Z001 SALON

SES BOZUKLUKLARI

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. ESRA ÖZCEBE
DOÇ. DR. ÖZLEM CANGÖKÇE YAŞAR

❗ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF MERYEM ÜNSAL AKKAYA**
"Hormonların Ses Üzerindeki Etkisi"
- **ARŞ. GÖR. TUBA KAYA**
"Ses Terapisinde Tıp Formasyonu Eğitimsizleri: Ne kadar ve Nasıl?"
- **ARŞ. GÖR. DR. DAMLASU YAĞCIOĞLU**
"Ses ve Cinsiyet Algısı"
- **ÖĞR. GÖR. ELİF EZGİ İŞİK**
"Trans Kadınlar İçin Ses Feminizasyonu: Klinik Değerlendirme"
- **ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM BEŞİK TOPÇU**
"Pediatrik Populasyonunda Grup Ses Terapisi"
- **ÖĞR. GÖR. SERENAY TULLUNOĞLU**
"Mutasyonel Fabrika: Değerlendirme ve Terapi Süreci"

15:15

16:40

Z002 SALON

KEKEMELİK MÜDAHALELERİNE ÇOK YÖNLÜ BAKIŞ

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. PINAR EGE
DOÇ. DR. AYŞEN KÖSE

❗ KONUŞMACILAR

- **DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE İLAYDA MUTLU**
"Kekemelik ve Hızlı Bozuk Konuşma Birlikliğinde Terapi Yaklaşımı"
- **DR. DKT MERVE AYDOĞUŞ**
"Kekemelik Müdahalesinde Kabul ve Kararlılık Terapisi Temelli Yaklaşımlar"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF ATILGAN**
"Kekemelikte Öz-Şefkat ve Bilinçli Farkındalık: Danışanın Kendisiyle Kurduğu İlişkiyi Dönüştürmek"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ İLKEM UÇAL**
"Kekemelik Müdahalesinde Tele-Uygulamalar"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ AHSEN ERİM**
"Kekemelik Müdahalesi Bağlamında Etikli Danışmanlık"
- **ÖĞR. GÖR. AYŞE NUR KOÇAK**
"Kekemelikte Yapay Zeka Uygulamaları: Değerlendirme ve Müdahale İçerik Geçerliliği"

Z003 SALON

DUDAK DAMAK YARIKLILIKLARI

OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. MAVİŞ EMEL KULAK KAYIKCI
DR. ÖĞR. ÜYESİ EREN BALO

❗ KONUŞMACILAR

- **PROF. DR. FİGEN ÖZGÜR**
"Dudak Damak Yarıkları: Gerçeği ve Tedavisinde Önemli Noktalar"
- **DOÇ. DR. NURAY YILMAZ**
"Dudak Damak Yarıklarında Multidisipliner Ekip Çalışmasında Ortodontik Yaklaşımlar"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ YUSUF EREN**
"Dudak Damak Yarıkları: Embriyolojisi ve Patolojisi"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞADİVE BACIK TIRANK**
"Velofarengel Dişfonksiyonda Konuşma Bozukluklarına Müdahale"
- **DR. ÖĞR. ÜYESİ SAMET TOSUN**
"Dudak Damak Yarıkları Olan Çocuklarda Rezonans Bozukluklarının Konuşma Sesi Üretimine Etkisi: Akustik Bir Bakış"
- **ARŞ. GÖR. DERYA ÇAVDAR**
"Dudak Damak Yarıkları Çocuklarda Erken Dönem Dil ve Konuşma Müdahalesi: Fonolojik Gelişim ve Terapi Yaklaşımları"

Z004 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI

MERVE DİLBAZ GÜRSOY
GÖKÇE SULTAN BAL İMAMOĞLU

❗ KONUŞMACILAR

- **GULSHANOİBUNO MOIDINOVA**
"S16-Türkiye'de İli ve Çok Dillilikte Dil Gelişimi: Tematik ve Yöntemsel İnceleme"
- **RUKİYE YILMAZ**
"S21-Hipotoni ve Ruminasyon Bozukluğu Eşlik Eden Otizm: Spektrum Bozukluğu Bulunan Bir Olgunun Beckman Oral-Motor Protokolüne Değerlendirilmesi: Olgular Sunumu"
- **ELİF BİLGE**
"S34-Sağlıklı Genç Yetişkinlerde Anlatım ve Tekrar Anlatım Görevlerinde Dilin Mikroyapısal Özelliklerinin İncelenmesi"
- **FİLİZ OBEN BAYRAKTAR**
"S48-Doğuştan Kör Çocuklarda Biçimbilgisi Dil Becerileri Nasıldır?"
- **YELDA ÇELİK**
"S53-Türkiye'de Okul Öncesi Dönemde İki Dillilik: Lisansüstü Tezler ve Makaleler Üzerine Bir İnceleme"
- **MÜMİN BOLAT**
"S54-Okul Öncesi Dönemde Ekran Maruziyeti ile Sözel Akıcılık Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi"

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

15:15

16:40

Z005 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI

EDA UZUNER

MÜZEYYEN KARAMAN ÖZCAN

👤 KONUŞMACILAR

ESRA EROL

"S22-Kekelemeliği Olan ve Olmayan Yetişkin Bireylerin Mizaç Özelliklerinin Karşılaştırılması"

FATMA ALEYNA YOLDAŞ

"S56-Vocal Foldlarda Penetrasyon Bulgusuna Rastlanan Presbifajili Hastalarda Güvenli Yutma için Rehabilitatif Yöntemlerin ve Kompansatuar Tekniklerin Etkilliliği Nedir"

SÜMEYYE SİLA TOSUN

"S47-Kekelemeliği Olan 9-16 Yaş Arası Çocukların Terapi Sürecine Yönelik Görüşleri ve Psikolojik Dayanıklılık Düzeylerinin İncelenmesi"

HURİYE ZEYNEP ÖZSOY

"S57-Farklı Sosyoekonomik Düzeylere Sahip Ailelerin 48-60 Aylık Çocuklarının Dil Becerilerinin Karşılaştırılması: Bir Ön Çalışma"

SABRİYE YOZGATLI

"S30-Din Görevlilerinde Psikometrik ve Fizyopatolojik Parametrelerin Ses Handikapı ile Korelasyonu"

YAREN HÜSNA TÜRKELİ

"S58-Yatan Hastalarda Oral Hijyen Uygulamalarına Yönelik Çok Yönlü Bir Bakış: Bir Ön Değerlendirme"

Z006 SALON

SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU

OTURUM BAŞKANLARI

BERNA KIRIMTAY

BÜŞRA ÇINAR

👤 KONUŞMACILAR

BEGÜM KANBUR

"S55-Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencilerinin Yabancı Dil Cümle Yapıları Bilgi Düzeylerinin ve İlk Yardım Özyeterliliklerinin İncelenmesi: Kesitsel Bir Çalışma"

YASEMİN FEYZA ŞAYLI

"S43-Disfaji Tanısı Olmayan Yaşlı Bireylerde Yutma Semptom Yükü ve İlişkili Etmenler: Eating Assessment Tool-10 (EAT-10) ile Kesitsel Değerlendirme"

ELMAS KARAKUŞ

"S46-Nörometabolik Hastalık Bağlamında Orofarengeal Disfaji: Mitokondriyal Ensefalopati (MELAS) Tanılı Bir Olguda Klinik ve Endoskopik Değerlendirme Bulguları"

GÜL BAŞEĞMEZ

"S50-Konservatuar Öğrencilerinde Vokal Yapıların Korunmasına Yönelik Farkındalık Ve Vokal Alışkanlıkların İncelenmesi: Preliminer Sonuçlar"

EZGİ GÜDER

"S55-DDX3X (Snijders Blok Tipi) ve Eşlik Eden SET Gen Bozukluğuna Sahip Bir Olguda Dil, Konuşma ve Yutma Profiliinin Değerlendirilmesi: Vaka Sunumu"

HİRANUR YEGİN

"S42-İskemik İnme Sonrası Akut Dönemde Disfajiye Yönelik Yutma Müdahalesi: Bir Olgu Sunumu"

17:00

17:30

KAPANIŞ TÖRENİ

📍 İSTANBUL KONFERANS SALONU

18:00

GALA YEMEĞİ

📍 ETKİNLİK ALANI

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİNİN GELECEĞİ

"DKT Olmak:
Eğitimin
Geleceği"

Prof. Dr.
Pınar Ege
Konuşmacı

"DKT'nin
Gelecekte
Yapay Zekayla
Sınanı"

Prof. Dr.
Seyhun Topbaş
Konuşmacı

"DKTD:
Bugünden
Yarına Gelecek
Hedeflerimiz"

Prof. Dr.
İlknur Maviş
Konuşmacı

"Birey, Aile ve
Paydaşlar
Bağlamında
Ülkemizde
DKT'nin Geleceği
Üzerine"

Prof. Dr.
Ahmet Konrot
Konuşmacı

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, İSTANBUL KONF. SALONU

YUTMA BOZUKLUKLARI

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, ARA GÜLER KONF. SALONU

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z001

SES BOZUKLUKLARI - I

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z002

GELİŞİMSEL KEKEMELİK TERAPİLERİNDE
YENİ YAKLAŞIMLAR

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

EDİNİLMİŞ DİL BOZUKLUKLARI - I

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z004

KONUŞMA SESİ BOZUKLUKLARI

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z005

GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUKLARI & DİSLEKSİ

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z006

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİNDE
BEYİN ÇALIŞMALARI

Dr. Öğr. Üyesi
**Seren
Düzenli Öztürk**
Dürum Başkanı

Dr. DKT
**Öykü Tezel
Bayraktaroğlu**
Dürum Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi
**Sema
Acar Ünalgan**
Konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi
**Nurcan Alpüran
Kocabıyık**
Konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi
**Namık
Yücel Birol**
Konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi
**Gülkader
Temiz**
Konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi
**Ayşe
Serra Kaya**
Konuşmacı

Öğr. Gör.
Muhsin Dölek
Konuşmacı

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, İSTANBUL KONF. SALONU

MOTOR KONUŞMA BOZUKLUKLARI

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30

İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, ARA GÜLER KONF. SALONU

EDİNİLMİŞ DİL BOZUKLUKLARI -II

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z001

SES BOZUKLUKLARI -II

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z002

AKICILIK BOZUKLUKLARI

Prof. Dr.
Pinar Ege
Oturum Başkanı

Doç. Dr.
Ayşen Köse
Oturum Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi
**Ayşe
İlayda Mutlu**
konuşmacı

Dr. DKT
**Merve
Aydoğuş**
konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi
Elif Atılğan
konuşmacı

Dr. Öğr. Üyesi
İlkem Uçal
konuşmacı

Arş. Gör. Dr.
Ahsen Erim
konuşmacı

Öğr. Gör.
Ayşe Nur Koçak
konuşmacı

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DUDAK DAMAK YARIKLIKLARI

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

SÖZLÜ BİLDİRİLER

SÖZLÜ BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ

NO	YAZARLAR	SUNAN YAZARLAR	BAŞLIK
S1	FATMANUR BOZKURT, SEVİNÇ TÜYSÜZ, FATMA IŞILAY BAŞARAN	FATMANUR BOZKURT	ULTRASON DESTEKLİ ARTİKÜLASYON TERAPİSİ: GÖRSEL BİOFEEDBACK TEMELLİ BİR YÖNTEM TANITIMI
S2	ZEYNEP YILDIZ, SUDE NUR ÖZGENEL, İLAYDA BAŞOĞLU	ZEYNEP YILDIZ	18-25 YAŞ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BECERİLERİ İLE MİKRO DİL ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
S3	BETÜL KALAY, AYŞE KANIK, FERHAT ALKAN	BETÜL KALAY	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİNDE WEB TABANLI OYUNLAŞTIRILMIŞ ETKİNLİKLER İLE DİL BECERİLERİNİN DESTEKLENMESİ: BİR TASARIM VE MODEL ÖNERİSİ ÇALIŞMASI
S4	EMİNE SULTAN KURU, AYŞE KANIK, MÜGE MÜZEYYEN ÇİYİLTEPE	EMİNE SULTAN KURU	DKT-ASİSTAN: TERAPİST VE VELİ ARASINDAKİ İLETİŞİMİ KOLAYLAŞTIRAN GÖREV TAKİP PORTALI
S5	BEGÜM KANBUR, NURCAN ALPÜRAN KOCABIYIK	BEGÜM KANBUR	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI CİSİM ASPIRASYONU BİLGİ DÜZEYLERİNİN VE İLK YARDIM ÖZ-YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

**ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

S6	KADİR TÜRKAN, GÜL BAŞEĞMEZ, İBRAHİM ERENŞOY, CHRISTİNE TOURNIER-BADRE, HALİL TAYYİP UYSAL	KADİR TÜRKAN	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERVİZYON TOPLANTILARINA YAKLAŞIMLARININ BELİRLENMESİ: DENEYSEL ÖN ÇALIŞMA
S7	SİMGENUR KÜÇÜKTAŞ, BÜŞRA ARSLAN, İLİM AKSU, SELİM ÜNSAL	SİMGENUR KÜÇÜKTAŞ	AVUKATLARIN AKUSTİK SES ANALİZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
S8	CANSU AKSOY, SEÇİL AYDIN ORAL	CANSU AKSOY	GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU OLAN VE OLMAYAN ÇOCUKLARDA ANLATI BECERİLERİNİN İNCELENMESİ
S9	FATMAGÜL DİRİCAN, MELİKE ÜNSAL, FATMA İŞILAY BAŞARAN	FATMAGÜL DİRİCAN	ULTRASON DESTEKLİ /r/ SESLETİM TERAPİSİ: İKİ VAKA İNCELEMESİ
S10	ELİF TOKAT, NURDAN CANKUVVET AYKUT	ELİF TOKAT	KEKEMELİĞİ OLAN YETİŞKİNLERDE CİNSİYET TEMELLİ DENEYİM FARKLILIKLARI: LİTERATÜRE GENEL BİR BAKIŞ
S11	BEYDA NUR MESTAN, SEÇİL AYDIN ORAL	BEYDA NUR MESTAN	KEKEMELİK YAŞAYAN YETİŞKİN BİREYLERDE OLUMSUZ DÜŞÜNCE VE İNANÇLAR İLE İLETİŞİM KURMA İSTEĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİDE BİREYİN KEKEMELİK ŞİDDETİNE YÖNELİK ALGISININ ARACILIK ROLÜ
S12	ŞEVVAL KARDELEN KORKMAZ, YAĞMUR ONAT, ELİFE BARMAC	ŞEVVAL KARDELEN KORKMAZ	YETİŞKİN BİREYLERDE UYKU KALİTESİ VE ALGILANAN STRES DÜZEYİNİN SESİN OBJEKTİF VE

**IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

			SUBJEKTİF PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ
S13	ZEYNEP NAZLI ÜNSEL, ZEYNEP ÖZGE SARA	ZEYNEP NAZLI ÜNSEL	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNDE DEMANS VE PRİMER PROGRESİF AFAZİYE YÖNELİK BİLGİ, TUTUM, KLİNİK ÖZ-YETERLİK VE KAYGININ İNCELENMESİ
S14	DENİZ KÜBRA YÜCE, HALİL TAYYİP UYSAL, İBRAHİM ERENŞOY	DENİZ KÜBRA YÜCE	SAĞLIKLI YETİŞKİNLERİN DUYGULARI İLE KONUŞMA PROZODİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI: PİLOT ÇALIŞMA
S15	BERİVAN AYHAN, İMİRAN AŞKIN, DİDEM ÇEVİK	BERİVAN AYHAN	BROCA AFAZİSİ VE EDİNİLMİŞ KONUŞMA APRAKSİSİNE EŞLİK EDEN DİŞFAJİDE AKTİF YUTMA TERAPİLERİNİN KLİNİK ETKİLERİ: BİR OLGU SUNUMU
S16	GULSHANOİBONU MOİDİNOVA, DİLBER KAÇAR KÜTÜKÇÜ	GULSHANOİBONU MOİDİNOVA	TÜRKİYE'DE İKİ VE ÇOK DİLLİLİKTE DİL GELİŞİMİ: TEMATİK VE YÖNTEMSSEL İNCELEME
S18	SENA BABAHAN, ESMA PEKER, TUĞBA ÇAKIROĞLU, İLAYDA KINCAL	SENA BABAHAN	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ LİSANS BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE BULUNAN DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARININ PREVALANSI İLE AKADEMİK VE MESLEKİ GELECEK KAYGILARININ ARAŞTIRILMASI
S19	BÜŞRA ÇELEBİ, BETÜL KARSLI, METE ORÇUN BAYRAKDAR, MÜMÜNE MERVE PARLAK	BÜŞRA ÇELEBİ	TÜRKİYE' DE ALS HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİ ALANINDA

**IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

			YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ
S20	ELİF ATILGAN, DUDU KÖSE	ELİF ATILGAN	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN SANAL GERÇEKLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ
S21	RUKİYE YILMAZ, İLAYDA KINCAL, GÖKÇE SUEDA AYDOĞDU	RUKİYE YILMAZ	HİPOTONİ VE RUMİNASYON BOZUKLUĞU EŞLİK EDEN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU BULUNAN BİR OLGUNUN BECKAN ORAL-MOTOR PROTOKOLÜNCE DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU
S22	NURCAN ALPÜRAN KOCABIYIK, ESRA EROL, DERYA ÇAVDAR, MUHSİN DÖLEK	ESRA EROL	KEKEMELİĞİ OLAN VE OLMAYAN YETİŞKİN BİREYLERİN MİZAÇ ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
S23	ZEYNEP HASÇELİK, CEYDA NUR ÖZCAN, ZEHRRA SAVAŞ	ZEYNEP HASÇELİK	LENFOMA TEDAVİSİ İÇİN ALINAN RADYOTERAPİ VE KEMOTERAPİ SONRASINDA YAŞANAN YUTMA GÜÇLÜĞÜ: VAKA SUNUMU
S24	SELİN KÖROĞLU, SEVİNÇ TÜYSÜZ, ZEHRRA SAVAŞ	SELİN KÖROĞLU	SEÇİCİ BESLENME SORUNUNA BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM: DİL VE KONUŞMA TERAPİSTİ PERSPEKTİFİNDEN BİR OLGU SUNUMU
S25	BEYZANUR DEMİR, FATMA BOZCA, DERYA ÇAVDAR	BEYZANUR DEMİR	GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU YAŞAYAN ÇOCUKLARA YÖNELİK DİĞER EBEVEYN

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

			TUTUMLARININ İNCELENMESİ – ÖN BULGULAR
S26	KADRIYE BAŞAK KONAK, ÖMER EREN, ELİF YALÇIN, AYŞE BUSE SARAÇ, GÖKSU TARAKÇI	KADRIYE BAŞAK KONAK	EŞİT FIRSATLARA DOĞRU: KEKEMELİĞİ OLAN BİREYLERİN MÜLAKAT DENEYİMLERİNDE KARŞILAŞTIĞI ENGELLER BİR ODAK GRUP ÇALIŞMASI
S27	MERVE ÇETİN, BEYZA NUR KILIÇ	MERVE ÇETİN	AFAZİLİ BİREYLERDE AFAZİ DİL DEĞERLENDİRME TESTİ (ADD) İLE İLETİŞİMSSEL AKTİVİTE VE KATILIM ÖLÇEĞİ (CASP-TR) PUANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
S28	EFLA ÖYKÜM ENGEZ, NURCAN ALPÜRAN KOCABİYİK	EFLA ÖYKÜM ENGEZ	YUTMA BOZUKLUKLARI ALANINDA DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ, KLİNİK MUHAKEME VE KENDİNİ YETERLİ HİSSETME DÜZEYLERİ
S29	YUSUF ŞİRİN, BERAT BAKİ, SABRİYE YOZGATLI, YUSUF KEZER, MERVE SAPMAZ ATALAR, ELİF EZGİ IŞIK, ÖMER NECATİ DEVELİOĞLU	YUSUF ŞİRİN	SES TERAPİSİNDE TERAPÖTİK SÜREÇ: HASTA VE DİL VE KONUŞMA TERAPİSTİ PERSPEKTİFİNDEN NİTEL BİR ARAŞTIRMA
S30	SABRİYE YOZGATLI, YUSUF KEZER, YUSUF ŞİRİN, BERAT BAKİ, ELİF EZGİ IŞIK, MERVE SAPMAZ ATALAR, ÖMER NECATİ DEVELİOĞLU	SABRİYE YOZGATLI	DİN GÖREVLİLERİNDE PSİKOMETRİK VE FİZYOPATOLOJİK PARAMETRELERİN SES HANDİKAPI İLE KORELASYONU
S31	SUDE ŞAHAN, AHMET TALHA DURSUN, N. AYÇA BAYIRLIOĞLU, YAĞMUR TEMEL, CEREN İMRAN ERDOĞAN,	SUDE ŞAHAN	SAĞ BEYİN HASARI VE AFAZİYE İLİŞKİN FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYLERİ: BAĞÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ ÖRNEKLEMİ

**IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

	PINAR AKGÜN, İBRAHİM CAN YAŞA		
S32	MELİKE ALTIN, EYLÜL YÖRÜK, NURSİMA GÖZÜTOK, SEVGİ ELİF CAN, BEGÜM KANBUR	MELİKE ALTIN	DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN YAPAY ZEKAYA YÖNELİK KAYGI DURUMLARININ İNCELENMESİ
S33	MEHMET KASIM ATAŞ, DİDEM ÇEVİK, VELİ ŞAHNALI	MEHMET KASIM ATAŞ	DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİ İÇİN KAPSAMLI BİR DİJİTAL ARAÇLAR PLATFORMU: LİNGO DKT’NİN GELİŞTİRİLMESİ VE ÖZELLİKLERİ
S34	ELİF BİLGE, ZEYNEP SUDE ÇAPRAZ, ALEYNA KABATAŞ, ASLAN GÖRKEM YENİGEZER, AYSU PAPURCU ANILIR	ELİF BİLGE	SAĞLIKLI GENÇ YETİŞKİNLERDE ANLATIM VE TEKRAR ANLATIM GÖREVLERİNDE DİLİN MİKROYAPISAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
S35	ELİF AKBULUT, SAMET TOSUN	ELİF AKBULUT	ALZHEİMER HASTALIĞI VE HAFİF BİLİŞSEL BOZUKLUKTA MULTİDİSİPLİNER KLİNİK KARAR VERME SÜREÇLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA
S36	ALPEREN ÜNAL, DENİZ KAZANOĞLU	ALPEREN ÜNAL	DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNDE DİJİTALLEŞME VE TELETERAPİ İLİŞKİSİ
S37	CİHAD ÖZCAN, ELİF AKAT, EMRE KAYIM, TAHSİN TOLGA BOZBEY, AÇELYA DOĞAN	CİHAD ÖZCAN	DIRFLOORTİME TEMELLİ SOSYAL ETKİLEŞİM GRUBUNUN FONKSİYONEL DUYGUSAL GELİŞİM VE ÖZ BAKIM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ÖN ÇALIŞMA
S38	HATİCE TAŞ, İBRAHİM HALİL ŞENATEŞ, TUBA KAYA, FUNDA DATLI YAKARYILMAZ,	HATİCE TAŞ	GERİATRİK BİREYLERDE KSEROSTOMİ VE YUTMA İLE İLİŞKİLİ YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
S39	NİLÜFER UYAR	NİLÜFER UYAR	PİYASADA YAYGIN OLARAK TERCİH EDİLEN “İLK KELİMELERİM” TEMALİ KİTAP

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

			VE KARTLARDAKİ SÖZCÜKLERİN TİGE NORMLARI IŞIĞINDA TÜRK ÇOCUKLARININ DİL EDİNİM SÜRECİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ
S40	EKİN SU AKDEMİR, SEMRA SELVİ BALO	EKİN SU AKDEMİR	TANIDAN MÜDAHALEYE SELEKTİF MUTİZME DAİR BİR DERLEME
S41	FATİMA SENA BAŞI, ZEYNEP ÖZGE SARA	FATİMA SENA BAŞI	DUCHENNE MUSKÜLER DİSTROFİ TANILI BİR OLGUDA DİL VE YÜRÜTÜCÜ İŞLEVLER İLE MOTOR KONUŞMA SES VE YUTMA ARASINDAKİ İLİŞKİ
S42	HATİCE KÜBRA KAYA, HİRANUR YEGİN, DİDEM ÇEVİK	HİRANUR YEGİN	İSKEMİK İNME SONRASI AKUT DÖNEMDE DİSFAJİYE YÖNELİK YUTMA MÜDAHALESİ: BİR OLGU SUNUMU
S43	YASEMİN FEYZA ŞAYLICA, İLAYDA GÜNDÜZ	YASEMİN FEYZA ŞAYLICA	DİSFAJİ TANISI OLMAYAN YAŞLI BİREYLERDE YUTMA SEMPTOM YÜKÜ VE İLİŞKİLİ ETMENLER: EATING ASSESSMENT TOOL-10 (EAT-10) İLE KESİTSEL DEĞERLENDİRME
S44	SEVDENUR KARACA, DAMLA GÜMÜŞ, DİDEM ÇEVİK	DAMLA GÜMÜŞ	KEKEMELİK VE KONUŞMA SESİ BOZUKLUĞUNA EŞLİK EDEN ÇOKLU KOMORBİDİTELERDE BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ TERAPİ SÜRECİ: BİR OLGU SUNUMU
S45	ZEYNEP RAVZA TEPEYURT, İLAYDA GÜNDÜZ	ZEYNEP RAVZA TEPEYURT	ÜRE SİKLUZ BOZUKLUĞUNA BAĞLI ARJİNAZ EKSİKLİĞİ TANILI BİR ÇOCUKTA MOTOR KONUŞMA PROFİLİ: HİPOTONİK DİZARTRİ, KONUŞMA APRAKSİSİ VE REZONANS ÖZELLİKLERİNİ İÇEREN NADİR BİR OLGU SUNUMU
S46	ELMAS KARAKUŞ, İLAYDA GÜNDÜZ	ELMAS KARAKUŞ	NÖROMETABOLİK HASTALIK BAĞLAMINDA OROFARENGEAL DİSFAJİ: MİTOKONDRIYAL ENSEFALOPATİ (MELAS) TANILI

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

			BİR OLGUDA KLİNİK VE ENDOSKOPIK DEĞERLENDİRME BULGULARI
S47	TUBA KAYA, MUSTAFA ERSEL AY, MELİKE ALTUNTOP, SÜMEYYE SILA TOSUN	SÜMEYYE SILA TOSUN	KEKEMELİĞİ OLAN 9-16 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN TERAPİ SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
S48	FİLİZ OBEN BAYRAKTAR	FİLİZ OBEN BAYRAKTAR	DOĞUŞTAN KÖR ÇOCUKLARDA BİÇİMBİLGİSEL DİL BECERİLERİ NASILDIR?
S49	MELEK SEÇİL AKA, AYÇA DİLARA HACINOĞMANOĞLU, SAİT GECÜ, MİRAY DİCLE, FENİSE SELİN KARALI	MELEK SEÇİL AKA, AYÇA DİLARA HACINOĞMANOĞLU	60-70 YAŞ ARASI SAĞLIKLI BİREYLERDE SÖZEL AKICILIK İLE OKUMA ALIŞKANLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
S50	GÜL BAŞEĞMEZ, KADİR TÜRKAN, MÜMÜNE MERVE PARLAK	GÜL BAŞEĞMEZ	KONSERVATUVAR ÖĞRENCİLERİNDE VOKAL YAPILARIN KORUNMASINA YÖNELİK FARKINDALIK VE VOKAL ALIŞKANLIKLARIN İNCELENMESİ: PRELİMİNER SONUÇLAR
S51	MERVE YOLCU, GAMZE NUR GÜZEL, GÖKÇE AKGÜN, RÜMEYSA GÜLÇİMEN, BENGİ ALAGÖZ, İLAYDA BAŞOĞLU, ARUSYAK SAFA JAMILABADI	MERVE YOLCU	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN VE MEZUNLARININ SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BOZUKLUĞUNA YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
S52	ÇİSEL ÇELİK, ÖZLEM BEŞİK TOPÇU	ÇİSEL ÇELİK	PEDİATRİK SES TERAPİSİNDE BİLGİSAYAR TABANLI OYUN UYGULAMALARINA DAİR BİR İNCELEME
S53	YELDA ÇELİK, SENANUR ÖZDEMİR, ÖZGÜR BOZDAĞ, BETÜL KARSLI, BÜŞRA ÇELEBİ,	YELDA ÇELİK	TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE İKİ DİLLİLİK: LİSANSÜSTÜ TEZLER VE MAKALELER ÜZERİNE BİR İNCELEME

**IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

	MÜMÜNE MERVE PARLAK		
S54	MÜMİN BOLAT, CİHAD ÖZCAN, SERENAY TULUOĞLU	MÜMİN BOLAT	OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE EKRAM MARUZİYETİ İLE SÖZEL AKICILIK BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
S55	YAREN ÇOMAK, EZGİ GÜDER	EZGİ GÜDER	DDX3X (SNİJTERS BLOK TİPİ) VE EŞLİK EDEN SET GEN BOZUKLUĞUNA SAHİP BİR OLGUDA DİL, KONUŞMA VE YUTMA PROFİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: VAKA SUNUMU
S56	FATMA ALEYNA YOLDAŞ, ZEHRA ESKİ, ZEHRA SAVAŞ	FATMA ALEYNA YOLDAŞ	VOKAL FOLDLARDA PENETRASYON BULGUSUNA RASTLANAN PRESBAJİLİ HASTALARDA GÜVENLİ YUTMA İÇİN REHABİLİTATİF YÖNTEMLERİN VE KOMPANSATUAR TEKNİKLERİN ETKİLİLİĞİ NEDİR
S57	HURİYE ZEYNEP ÖZSOY, YASEMİN TAMBAŞ, DERYA ÇAVDAR	HURİYE ZEYNEP ÖZSOY	FARKLI SOSYOEKONOMİK DÜZEYLERE SAHİP AİLELERİN 48-60 AYLIK ÇOCUKLARININ DİL BECERİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: BİR ÖN ÇALIŞMA
S58	YAREN HÜSNA TÜRKELİ, AYLA ÇELEBİ, ALPEREN ŞENTÜRK, BURAK MANAY	YAREN HÜSNA TÜRKELİ	YATAN HASTALARDA ORAL HİJYEN UYGULAMALARINA YÖNELİK ÇOK YÖNLÜ BİR BAKIŞ: BİR ÖN DEĞERLENDİRME

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

ULTRASON DESTEKLİ ARTİKÜLASYON TERAPİSİ: GÖRSEL BİOFEEDBACK TEMELLİ BİR YÖNTEM TANITIMI

¹ Öğr , 0009-0001-2611-7552 , fatmanur.bozkurt@ogr.ksbu.edu.tr , Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

² Dr. Öğr Üyesi , 0000-0003-4668-886X , sevinc.tuysuz@ksbu.edu.tr , Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

³ Öğr üyesi , 0000-0003-1121-172X , fatmaisilay.basaran@ksbu.edu.tr , Fatma Işılay Başaran , Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

* Fatmanur Bozkurt

Fatmanur Bozkurt^{1}, Sevinç Tuysüz², Fatma Işılay Başaran³*

Amaç: Bu çalışma, dil bağı olgusunda Ultrason Tongue İmagine (UTI) kullanımının dil farkındalığı, artikülasyon becerileri ve motor öğrenme üzerindeki klinik etkinliğini araştırmaktadır.

Yöntem: Çalışmanın katılımcısı, ankiloglossi kaynaklı kompleks artikülasyon bozukluğu gösteren (özellikle velar, akıcı ve kayıcı seslerde yer değiştirme) 6 yaş 1 aylık erkek çocuktur. Müdahale sürecinde, submental yerleşimli mikro-konveks proba sahip taşınabilir ultrason sistemi (TELEMED MC4-2R20S-3, 4-8 MHz) kullanılmıştır. Terapi protokolü; hedef seslerin doğru artikülatuar pozisyonlarının biofeedback, eş zamanlı görsel takip ile üretim yapılması ve gerçek zamanlı hata analizi aşamalarını içermiştir.

Bulgular: UTI müdahalesi sonucunda, danışanın anatomik dezavantajına rağmen dil ucu ve dil sırtı kontrolünde anlamlı artış saptanmıştır. Velar seslerin (/k/, /g/) üretim doğruluğu artmış, /j/ ve /l/ fonemlerinde fonksiyonel iyileşme ve yüksek hata farkındalığı kaydedilmiştir. Ancak, /r/ sesinin gerektirdiği dil ucu elevasyonu ankiloglossinin yarattığı mekanik bariyer nedeniyle görsel desteğe rağmen sağlanamamış ve cerrahi müdahale (frenotomi) gerekliliği tespit edilmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, UTI yönteminin "görünmez" dil hareketlerini somutlaştırarak motor öğrenmeyi hızlandırdığını ve danışanın öz-düzeltilme becerisini geliştirdiğini göstermektedir. Ultrason teknolojisi, ankiloglossi vakalarında sadece telafi edici bir terapi aracı olarak değil, aynı zamanda yapısal kısıtlılıkların sınırlarını belirleyerek cerrahi endikasyonun netleştirilmesinde de kritik bir değerlendirme aracı olarak işlev görmektedir.

Anahtar Kelimeler: ankiloglossi, ultrason biofeedback, konuşma sesi bozuklukları, artikülasyon terapisi, motor öğrenme.

18-25 YAŞ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BECERİLERİ İLE MİKRO DİL ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Zeynep Yıldız^{1*}, Sude Nur Özgenel², İlayda Başoğlu³

¹ Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0001-0696-2142, E-posta: zeynep yıldız399@gmail.com, İstanbul Medipol Üniversitesi

² Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0002-2624-2959, E-posta: sudenurozgenel@gmail.com, İstanbul Medipol Üniversitesi

³ Arş. Gör., ORCID: 0000-0003-3796-5300, E-posta: ilayda.basoglu@medipol.edu.tr, İstanbul Medipol Üniversitesi

Amaç: Literatürde santral işitsel işleme bozukluğu (SİİB) olan yetişkin bireylerde iletişim ve dil becerilerinin olumsuz yönde etkilenebileceğine yönelik bulgular bulunmaktadır. Ancak Sİİ becerileri ve anlatı dili performansının genç yetişkin popülasyonda, dilin mikro bileşenleri ile değerlendirildiği çalışmaların sınırlı sayıda olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmada, 18-25 yaş arası üniversite öğrencilerinde Sİİ becerilerinin mikro dil özellikleri ile arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu araştırma, betimsel ve çok boyutlu ilişkisel tasarıma sahip, kesitsel bir çalışmadır. Araştırma, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen normal işitmeye sahip ve herhangi sağlık durumu bulunmayan 40 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara, Sİİ testleri uygulanmıştır ve bu testler sonrasında Kurabiye Hırsız resmi kullanılarak anlatı örnekleri toplanmıştır. Sİİ testleri puanlama yönergesine uygun olarak skorlanmıştır. Anlatıda ise yazıya transkripte edilen ses kayıtları Dil Transkriptlerinin Sistemik Analizi (SALT-TK) yazılımı ile analiz edilerek toplam sözcük sayısı, toplam sözcük sayısı, OSU-sözcük, OSU-biçimbirim, farklı sözcüklerin toplam sözcük sayısına oranı (FTS), farklı sözcük sayısı ve çabalama yüzdesi mikro dil değişkenleri açısından incelenmiştir. Veriler IBM SPSS 27.0 ile analiz edilmiştir. Çalışmanın etik kurul onayı alınmış ve gönüllülük esasına uyulmuştur.

Bulgular: Sİİ test puanları ile mikro dil değişkenleri arasındaki ilişkiler Spearman sıra farkları korelasyonu ile değerlendirildi. SALT değişkenlerinden FTS, Şaşırtmacalı Kelime testinin (ŞKT) sol kulak bileşenleri ile pozitif ve anlamlı ilişki gösterdi (FTS-ŞKTSOLF: $\rho=.662$, $p=.026$; FTS-ŞKTSOLG: $\rho=.662$, $p=.026$; FTS-ŞKTSOLORT: $\rho=.662$, $p=.026$). ŞKT sol kulak performansı yükseldikçe anlatıda tür-birim oranının (TTR/FTS) artma eğiliminde olduğunu göstermektedir. SALT ile diğer santral testler arasındaki analizlerde tek anlamlı korelasyon, çabalama yüzdesi ile Dikotik Kelime Testi Sağ kulak skorları arasında saptandı ($\rho=-.349$, $p=.027$). İlişki negatif yönlü olup Dikotik sağ kulak performansı arttıkça anlatıda çabalama yüzdesinin azaldığını işaret etmektedir. Diğer SALT değişkenleri ile diğer santral test puanları arasında anlamlı ilişki bulunmadı ($p>.05$).

Sonuç: Bulgular, mikro dil verileri ile Sİİ test skorları arasında sınırlı düzeyde ilişki olduğunu; anlamlı olarak yalnızca çabalama yüzdesi ile Dikotik Sağ kulak performansı arasında düşük-orta düzeyde ters yönlü bir ilişki bulunduğunu göstermiştir. Ayrıca, ŞKT sol kulak performansı ile anlatıdaki FTS arasında anlamlı pozitif ilişkiler saptanmıştır. Bu sonuçlar, genç yetişkinlerde bazı Sİİ bileşenlerinin özellikle anlatı üretimindeki akıcılık/çabalama ve leksikal çeşitlilik oranı ile ilişkilenebileceğini düşündürmektedir. Gelecekte daha büyük örneklem gruplarında çalışılabilir.

Anahtar Kelimeler: santral işitsel işleme, genç yetişkin, anlatı analizi, mikro dil, SALT-TK

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİNDE WEB TABANLI OYUNLAŞTIRILMIŞ ETKİNLİKLER İLE DİL BECERİLERİNİN DESTEKLENMESİ: BİR TASARIM VE MODEL ÖNERİSİ ÇALIŞMASI

Betül KALAY^{1}, Ayşe KANIK², Ferhat ALKAN³*

- ¹ Öğrenci, ORCID: [0009-0007-3107-5581](https://orcid.org/0009-0007-3107-5581) E-posta: 242703028@tarsus.edu.tr , Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi
- ² Bilgisayar Mühendisi, ORCID: [0009-0008-8313-5141](https://orcid.org/0009-0008-8313-5141) E-posta: kanikayse8@gmail.com , Konya Teknik Üniversitesi, Mühendislik Ve Doğa Bilimleri Fakültesi
- ³ Arş. Gör. , ORCID: [0000-0003-2450-0213](https://orcid.org/0000-0003-2450-0213) , E-posta: ferhatalkan@tarsus.edu.tr , Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

Amaç: Dil ve konuşma terapisi sürecinde destekleyici bir araç olarak kullanılmak üzere geliştirilen “web tabanlı oyunlaştırılmış dijital etkinlik sisteminin” tasarımını sunmak ve sistemin dil becerilerinin desteklenmesine yönelik katkılarını incelemektir. Sistem, özellikle sözel üretim gerektirmeyen, görsel ve bilişsel temelli etkinlikler aracılığıyla dil gelişimini desteklemeyi hedeflemektedir. Çalışma, dijital destek sistemlerinin terapi sürecine entegrasyonuna yönelik uygulanabilir bir tasarım modeli ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Geliştirilen uygulama, bir sistem tasarımı ve model önerisi olarak yapılandırılmıştır. İlk aşamada, dijital terapi uygulamaları ve oyunlaştırma ilkeleri üzerine kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Tasarım, Kullanıcı Merkezli Tasarım (UCD) ilkeleri dikkate alınarak geliştirilmiştir. Geliştirilen model; HTML, CSS ve JavaScript ile prototiplenen, aile, terapist ve çocuk panellerini içeren bir web uygulaması mimarisini tanımlamaktadır. Sistem, ödül-pekiştirici sistemi, ekran süresi kontrolü gibi öğeler ile entegre edilmiştir. Modelin uygulanabilirliği ve beklenen çıktıları, benzer dijital müdahale çalışmalarının sonuçlarına dayandırılarak teorik bir çerçevede modellenmiştir.

Bulgular: Geliştirilen web tabanlı oyunlaştırılmış sistemin dil ve konuşma terapisi süreçlerine entegrasyonu elde edilmesi öngörülen çıktılar, literatürdeki benzer dijital müdahale çalışmalarının bulguları temel alınarak yapılandırılmıştır. Model, haftada 3 kez, 15-20 dakikalık seanslar şeklinde uygulandığında, hedef yaş grubundaki (5-8 yaş) çocukların terapi etkinliklerine katılım motivasyonunda %70-80 oranında bir artış sağlayabileceği öngörülmektedir. Benzer web tabanlı uygulamaların sistematik değerlendirmeleri, bu tür sistemlerin ev egzersizi uyum oranlarını geleneksel yöntemlere kıyasla tahmini olarak %30-40 artırdığını göstermektedir. Tasarlanan otomatik ilerleme takibi ve veri raporlama modülünün, terapistlerin hedef belirleme ve müdahale planlaması süreçlerine nicel veri sağlayarak karar destek sistemleri bağlamında katkı sunması beklenmektedir.

Sonuç: Bu çalışma, dil ve konuşma terapisi alanında kullanılmak üzere, teorik temellere dayanan, oyunlaştırılmış ve web tabanlı bir dijital destek sistemi tasarım modeli önermektedir. Modelin, terapi süreçlerini destekleme, motivasyonu artırma ve terapist için veri odaklı bir yaklaşım sunma potansiyeli yüksektir. Çalışmanın literatüre temel katkısı, Türkçe dil yapısına ve DKT ihtiyaçlarına uygun, kullanıcı deneyimi odaklı, bütünlük bir dijital sistem tasarım çerçevesi sunmasıdır. Geliştirilen model, gelecekte gerçekleştirilecek deneysel araştırmalar kontrollü çalışmalar için bir temel oluşturmakta ve yol haritası niteliği taşımaktadır. Bir sonraki aşama, bu tasarımın prototipinin geliştirilmesi ve klinik etkililiğinin deneysel olarak sınanması olacaktır.

Anahtar Kelimeler: oyunlaştırma, web tabanlı uygulama, dijital terapi, dil edinimi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DKT-ASİSTAN: TERAPİST VE VELİ ARASINDAKİ İLETİŞİMİ KOLAYLAŞTIRAN GÖREV TAKİP PORTALI

Emine Sultan KURU^{1}, Ayşe KANIK², Müge Müzeyyen ÇİYİLTEPE³*

¹Öğrenci, ORCID: [0009-0009-2678-9365](https://orcid.org/0009-0009-2678-9365) , E-posta: 242703007@tarsus.edu.tr ,Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

² Bilgisayar Mühendisi, ORCID: [0009-0008-8313-5141](https://orcid.org/0009-0008-8313-5141) E-posta: kanikayse8@gmail.com , Konya Teknik Üniversitesi, Mühendislik Ve Doğa Bilimleri Fakültesi

³Prof. Dr. , ORCID: [0000-0003-4161-8117](https://orcid.org/0000-0003-4161-8117) , E-posta: mciyiltepe08@gmail.com , Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

Amaç: Dil ve konuşma terapisi alanında terapi seansları ve sonrasında klinik seanslarının sürekliliği kadar evde yapılan egzersizler de büyük önem taşımaktadır. Güncel terapi yaklaşımlarında ev egzersizleri ve ödevlendirmeleri genellikle sözlü, kâğıt materyaller veya çeşitli mesajlaşma uygulamaları üzerinden yapılmaktadır. Bu süreç terapistin takibini ve materyallerin kullanımını verimsizleştirir. Çalışmanın amacı; terapist, danışan, veli arasındaki etkileşimi kolaylaştıran bir model ortaya koyup dijitalleştirerek hem takip hem de ilerleme durumunu daha net şekilde ortaya koymak ve bu süreçleri klinik bir asistan aracılığıyla standardize etmektir.

Yöntem: Çalışma kapsamında Python programlama dili, HTML, CSS ve Javascript kullanılmış ve 3 farklı kullanıcı rolü içeren bir prototip geliştirilmiştir. Bu kullanıcı rolleri şu şekildedir: Terapist Paneli: Dijital materyal gönderimi, kişiselleştirilmiş görevler gönderme ve aynı zamanda verilen görevlerin takibi. Veli Paneli: Verilen görevlerin günlük takibi, hatırlatıcı bildirimler ve uygulama onayı. Danışan Paneli: Kendisine atanan görevlerin ve dijital içeriklere erişim.

Tüm bu paneller, veri güvenliğini ön planda tutan, karmaşıklıktan uzak, veri kaybı riskini en aza indiren ve raporlamaya odaklı bir mimariyle tasarlanmış olan web uygulama altyapısı içerisinde bütünlük şekilde çalışmaktadır.

Bulgular: Yazılım geliştirme sürecinde kurguladığımız üç panelli prototipin işleyişine dair edindiğimiz deneyimler; terapistlerin seans sonu dokümantasyon ve materyal iletme süreçlerinde %45 oranında bir zaman tasarrufu sağlama kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir. Geliştirme aşamasındaki simülasyonlarımızda, veli paneli entegrasyonu ile ev ödevlerinin takip edilme oranında geleneksel yöntemlere kıyasla %30 daha yüksek bir verimlilik yakalanabileceği öngörülmektedir; danışan paneli aracılığıyla sunduğumuz görselleştirilmiş görev listelerinin, bireylerin kendi çalışma süreçlerini takip etme motivasyonunu %25 oranında artıracak bir yapıda olduğu değerlendirilmektedir. Tüm bu süreçlerin merkezinde yer alan manuel kontrol mekanizmasının yüksek veri işleme hızıyla birleştiğinde kolaylaştırıcı bir sistem olduğu edindiğimiz deneyimler sonucunda gözlenmiştir.

Sonuç: Yazılım geliştirme sürecinde elde ettiğimiz deneyimler ışığında; dil ve konuşma terapisi süreçlerinde terapist, veli ve danışanı ortak bir dijital platformda buluşturan bu yapının, iletişimi güçlendirerek terapiye uyumu en üst seviyeye taşıma potansiyeline sahip olduğu değerlendirilmektedir. Geliştirilen çoklu panel modeli, karmaşıklığı ortadan kaldıran sade bir süreç yönetimi vaat etmekte; görev takibi, geri bildirim ve raporlamayı tek bir merkezde toplama kabiliyeti sergilemektedir. Teknik altyapısı tamamlanan bu sistemin, özellikle Türkiye'deki artan klinik iş yükünü hafifletebilecek ve mevcut klinik işleyişe hızlı, sorunsuz bir şekilde entegre edilebilecek sürdürülebilir bir dijital çözüm sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, klinik seanslarda dijitalleşme, çoklu panel yapısı, klinik yönetim yazılımı, terapist- veli iş birliği

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI CİSİM ASPİRASYONU BİLGİ DÜZEYLERİNİN VE İLK YARDIM ÖZ-YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Begüm KANBUR^{1*}, Nurcan ALPÜRAN KOCABIYIK²

¹Arş. Gör., İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü begum.kanbur@kent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0626-8732

²Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Kent Üniversitesi, İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, nurcanapuran@kent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4938-1946

Amaç: Yabancı cisim aspirasyonu, bir cismin hava yollarına kaçması sonucu ortaya çıkan ve hafif semptomlardan yaşamı tehdit eden acil durumlara kadar değişebilen ciddi bir tablodur. Bebekler ve çocuklarda, çevreyi ağız yoluyla keşfetme davranışının yaygın olması ve larenksin koruyucu reflekslerinin henüz tam olarak gelişmemiş olması nedeniyle yabancı cisim aspirasyonu daha sık görülmektedir. Bu riskin azaltılmasında aileler ile çocuklarla çalışan profesyoneller arasındaki iş birliği önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, dil ve konuşma terapisi öğrencilerinin yabancı cisim aspirasyonu konusundaki bilgi düzeylerini ve ilk yardım uygulamalarına ilişkin öz-yeterliklerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmaya, Türkiye’deki üniversitelerde dil ve konuşma terapisi programlarında öğrenim gören yaş ortalaması $21,17 \pm 3,07$ 316 katılımcı (279 kadın, 37 erkek) dahil edilmiştir. Veriler “Sosyodemografik Bilgi Formu”, “Çocuklarda Yabancı Cisim Aspirasyonu Bilgi Değerlendirme Formu” ve “Çocuklarda Yabancı Cisim Aspirasyonuna Yönelik İlk Yardım Öz-Yeterlik Formu” kullanılarak toplanmıştır. Analizler SPSS 25.0 programı kullanılarak yapılmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler için frekans, yüzde ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi ve ilişki analizleri için Spearman korelasyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yabancı cisim aspirasyonu bilgi değerlendirme formu ortalama puanı $10,70 \pm 2,31$ olarak bulunmuştur. İlk yardım öz-yeterlik puanları, bir yaş altındaki çocuklar için ortalama $2,41 \pm 2,25$; bir yaş üzerindeki çocuklar için ise $3,02 \pm 2,63$ olarak belirlenmiştir. İlk yardım dersi almış olan katılımcıların hem bilgi hem de öz-yeterlik puanlarının, almamış olanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p < 0,001$). Bilgi puanları ile öz-yeterlik arasında her iki yaş grubu için de pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = 0,337$, $p < 0,01$; $r = 0,358$, $p < 0,01$).

Sonuç: Bulgular, dil ve konuşma terapisi öğrencilerinde yabancı cisim aspirasyonu bilgisi ile ilk yardım öz-yeterliği arasında güçlü bir ilişki olduğunu göstermektedir. Teorik bilgi ile pratik güven arasındaki bu ilişki, akademik eğitimin acil müdahaleye hazırlığı artırdığını düşündürmektedir. Çalışma lisans müfredatlarında ilk yardım ve yabancı cisim aspirasyonu konularına yönelik teorik ve uygulamalı eğitimin güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: yabancı cisim aspirasyonu, ilk yardım, larenks, hava yolu, çocuk

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERVİZYON TOPLANTILARINA YAKLAŞIMLARININ BELİRLENMESİ: DENEYSSEL ÖN ÇALIŞMA

*Kadir TÜRKAN*¹, Gül BAŞEĞMEZ¹, İbrahim ERENŞOY², Christine TOURNIER-BADRE³ & Halil Tayyip UYSAL¹*

Stj. DKT Kadir TÜRKAN, **ORCID:** 0009-0005-0495-1692, **E-posta:** turkankadir@gmail.com Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Stj. DKT Gül BAŞEĞMEZ, **ORCID:** 0009-0008-0890-4430, **E-posta:** gulbasegmez3232@gmail.com Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Dr. Öğr. Gör. İbrahim ERENŞOY, **ORCID:** 0000-0003-0788-3873, **E-posta:** ibrahim.erensoy@omu.edu.tr Ondokuz Mayıs Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Uzm. DKT Christine TOURNIER-BADRE, **ORCID:** 0000-0003-0051-8953, **E-posta:** christine.tournierbadre@yahoo.fr Université de Limoges-ILFOMER, Fransa

Dr. DKT Halil Tayyip UYSAL, **ORCID:** 0000-0001-7758-0785, **E-posta:** uysalhaliltayyip@gmail.com Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Araştırmanın Amacı: İntervizyon, meslektaşlar arasında deneyim paylaşımına, karşılıklı öğrenmeye ve ortak problem çözmeye dayanan bir mesleki destek yöntemidir. İntervizyon toplantılarının, öğrencilerin mesleki özgüvenlerini artırma, algılanan iş yükünü ve hissedilen baskıyı azaltma ve ekip çalışmasını güçlendirme potansiyeli bulunmaktadır. Bu deneysel ön çalışmada, Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) öğrencilerinin bir intervizyon video örneğine oturumuna ilişkin yaklaşımlarını incelemeyi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma kesitsel ve deneysel ön çalışma niteliğindedir. Çalışmaya, Türkiye'nin İstanbul, Ankara, Nevşehir, Samsun şehirlerinde öğrenim gören DKT lisans öğrencileri (n=157) katılmıştır. Katılımcıların yaşları 18 ile 40 arasındadır (\bar{x} =21,6). Verilerin toplanması sırasında, her bir katılımcı için intervizyon örneği içeren kısa bir video kullanılmıştır. Bu videoda, bu bildirinin ilk iki yazarının karşılıklı mesleki/klinik etkileşim ve görüş alışverişi yer almıştır. Ardından, katılımcıların intervizyonun potansiyel etkilerine yaklaşımlarını keşfetmeyi amaçlayan 10 soruluk üçlü Likert çevrimiçi bir anket kullanılmıştır. Tanımlayıcı analizler ,SPSS 23 paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcılar arasında birinci sınıf öğrencisi (n=30), 23 ikinci sınıf öğrencisi (n=20), üçüncü sınıf öğrencisi (n=57), dördüncü sınıf öğrencisi (n=47) yer almıştır. Katılımcıların %96,2'si izledikleri intervizyon örneğindeki eşit paylaşım ortamının rahatlatıcı olduğunu, %81,5'i ise sürecin öğrenme açısından keyifli ve ilgi çekici olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %85,4'ü intervizyon toplantılarının öğrenciler arasında da yapılmasına yönelik istekli olduğunu bildirmiştir. Katılımcılar, deneyimlerini paylaşmanın bu ortamda güvenli olacağını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Mesleki gelişim açısından, katılımcıların %95,5'i bu toplantıların mesleki bilgilerini geliştirebileceğini ve yöntemlere ilişkin anlayışlarını derinleştirebileceğini düşünmektedir. Kariyer beklentileri noktasında, öğrencilerin %94,9'u intervizyonun kariyer başarılarını arttırabileceğine inanırken, %80,9'u kariyer süreçleri için umut verici bulmuştur. Psikososyal etkiler açısından, katılımcıların %94,3'ü uygulamanın ekip ruhunu güçlendireceğine inanmakta, %86,6'sı deneyimlerini paylaşmanın güvenli olacağını düşünmekte ve %82,8'i mesleki iş yükü baskısını azaltabileceğini ifade etmektedir.

Sonuç: Çalışmamızın katılımcılarının intervizyon toplantılarıyla ilgili genel olarak olumlu bir yaklaşımda olduğu sonucuna varılmıştır. İntervizyonun, DKT öğrencilerinin gelişimlerine katkı sağlayacağı, motivasyonel olarak destekleyici ve paylaşım için güvenli bir ortam oluşturacağı görülmüştür. Özellikle, 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin yoğun katılımının, klinik uygulamalara geçiş aşamasında akran desteğine duyulan ihtiyaçla ilişkili olabileceği düşünülmüştür. Sonuçlar, intervizyon toplantılarının lisans eğitimine entegre edilmesinin öğrenme sürecine ve mesleki hazırlığa önemli katkılar sağlayabileceğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: intervizyon, dil ve konuşma terapisi öğrencileri, akran desteği, akran öğrenmesi, mesleki gelişim, deneysel çalışma.

AVUKATLARIN AKUSTİK SES ANALİZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Simgenur Küçüktaş1, Büşra Arslan2, İlim Aksu3, Selim Ünsal4*

1*Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0004-4369-0942, E-posta: simgenurkcktas@gmail.com,

Kurum Bilgisi: Özel Gülenyüzler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

2 Öğretim Görevlisi, ORCID:0009-0009-0735-9167, E-posta: busra.arslan@tinaztepe.edu.tr, Kurum

Bilgisi: İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

3 Dr. Öğretim Üyesi, ORCID:0009-0005-6112-3738, E-posta: ilim.aksu@tinaztepe.edu.tr, Kurum

Bilgisi: İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

4 Dr. Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0003-4596-6223, E-posta: selim.unsal@tinaztepe.edu.tr, Kurum

Bilgisi: İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, profesyonel ses kullanıcılarından avukatlar ile profesyonel olmayan ses kullanıcılarının ses özelliklerini akustik açıdan analiz ederek karşılaştırmaktır.

Yöntem: Karşılaştırılmalı çalışma deseni kullanılmıştır. Çalışmamıza 22 avukat (11 erkek, 11 kadın) ve kontrol grubu için profesyonel ses kullanıcısı olmayan 21 kişi (11 erkek, 10 kadın) katılmıştır. Tüm katılımcılara demografik bilgi formu, Sesle İlgili Yaşam Kalitesi Ölçeği (SİYKÖ) ve Ses Yorgunluk Ölçeği (SYÖ) uygulanmıştır. Ayrıca, tüm katılımcıların PRAAT ses analiz programı ile temel frekansları, vokal jitter, vokal shimmer ve harmonik gürültü oranı (HNR) değerleri tespit edilmiştir.SPSS programı aracılığıyla Pearson Korelasyon Analizi veriler analiz edilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre, avukatların SİYKÖ ortalaması 12,86 puan, kontrol grubunun 16,85 puan, SYÖ puanları ise ortalama olarak avukatlarda 17,00 puan ve kontrol grubunda 15,90 puandır. /a/ sesi için avukatlarda ortalama temel frekans 179,36 Hz, /i/ sesi için 199,54 Hz'dir. Kontrol grubunda ise /a/ sesi için 181,85 Hz, /i/ sesi için 186 Hz'dir.İki grup arasında akustik parametreler ve ölçekler açısından anlamlı bir sonuç elde edilmemiştir ($p>0,05$). Ek olarak, avukatların cinsiyet, ses kullanım süresi, mesleki deneyim, sigara ve alkol kullanımlarına bağlı herhangi bir korelasyon elde edilememiştir ve sonuçlar istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$). Sadece yaş ve HNR değerleri arasında istatistiksel olarak negatif yönlü anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p< 0,05$).

Sonuç: Elde edilen bulgular, yoğun ses kullanımına rağmen avukatların akustik ses özelliklerinin kontrol grubuna benzer olduğunu göstermektedir.Ancak, yaş ile HNR değerleri arasında saptanan negatif yönlü anlamlı ilişki yaşla birlikte ses kalitesinde azalma olabileceğine işaret etmektedir. Bu sonuç, seslerini yoğun kullanan avukatlarda uzun vadede ergonomik ses kullanımının ve ses hijyeninin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: avukat, ses, akustik, PRAAT, profesyonel ses

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU OLAN VE OLMAYAN ÇOCUKLARDA ANLATI BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Cansu Aksoy^{1}, Seçil Aydın Oral²*

^{1*}Cansu AKSOY, Uzm. Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: orcid.org/0009-0003-1817-2513, E-posta: cansuaksoy57@hotmail.com, Gönül Yolu Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

² Seçil AYDIN ORAL, Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: orcid.org/0000-0002-4709-8565, E-posta: secil.aydinoral@uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: GDB olan ve TDG, 4:00 – 5:11 yaş arası çocukların öykü anlatma becerilerinin anlatı analizine dayalı olarak karşılaştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda;

1. Gelişimsel dil bozukluğu olan ve tipik dil gelişimi gösteren çocukların öykü anlatılarındaki makro yapı ölçümleri arasında anlamlı fark var mıdır?
2. Gelişimsel dil bozukluğu olan ve tipik dil gelişimi gösteren çocukların öykü anlatı toplam puanları yaşa göre farklılık göstermekte midir?
3. Gelişimsel dil bozukluğu olan ve tipik dil gelişimi gösteren çocukların öykü anlatı toplam puanları cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

sorularına yanıt aranmaktadır.

Yöntem: Bu çalışma betimleyici ve ilişkisel tarama modeliyle, Gelişimsel dil bozukluğu (GDB) ve tipik dil gelişimi (TDG) gösteren çocukların makro yapısal öykü anlatı performanslarını ve demografik değişkenlerin (yaş, cinsiyet) etkilerini incelemektedir. Araştırmaya 4:00–5:11 yaş aralığında 24 GDB olan ve 24 TDG gösteren çocuk olmak üzere toplam 48 katılımcı dahil edilmiştir. Öykü anlatı becerileri “Kurbağa Neredesin?” kitabı ve Anlatı Puanlama Şeması ile değerlendirilmiş, veri analizinde bağımsız örneklem t-testi ve Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır; anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmış ve analizler IBM SPSS 27.0 ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Öykü anlatı toplam puanı, GDB olan çocuklarda $11,58 \pm 3,66$, TDG gösteren çocuklarda ise $25,58 \pm 3,66$ olup, iki grup arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($t=-13,26$; $sd=46$; $p<0,01$). Bu sonuç, GDB olan çocukların anlatı performanslarının belirgin şekilde düşük olduğunu ve bütüncül dil desteğine ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Bağımsız örneklem t testi, GDB grubunun tüm öykü anlatı bileşenlerinde TDG grubuna göre belirgin şekilde düşük puan aldığını ($p<0,01$), GDB olan çocukların öykü başlatma, karakter betimleme, duygu-düşünce ifadesi, dilbilgisel doğruluk, sorun çözme, olay sıralaması ve öyküleri tutarlı şekilde sonuçlandırmada güçlük yaşadıklarını ortaya koymaktadır.

Yaş ile öykü anlatı toplam puanı arasında anlamlı ilişki saptanmamış ($r=0,18$; $p=0,23$) olup yalnızca sonuç bileşeni puanları ile yaş arasında düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki ($r=0,294$; $p=0,04$) bulunmuş, diğer bileşenlerde ise anlamlı ilişki gözlenmemiştir ($p>0,05$).

Öykü anlatı toplam puanı, erkeklerde $17,88 \pm 8,53$, kızlarda $19,35 \pm 7,38$ olup, cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır ($t=-0,64$; $sd=46$; $p=0,53$).

Sonuç: Bu çalışma, GDB olan çocukların anlatı becerilerinin, TDG gösteren akranlarına göre hem öykü anlatı toplam puanı hem de makro yapı bileşenlerinde belirgin şekilde zayıf olduğunu göstermekte ve bu sınırlılıkların değerlendirme ve müdahale süreçlerinde dikkate alınmasının önemini vurgulamaktadır. Makro yapı odaklı anlatı analizleri, hem tanı süreçlerini zenginleştirmek hem de bireyselleştirilmiş terapi programlarının oluşturulmasına rehberlik etmek açısından önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: gelişimsel dil bozukluğu, öykü anlatma becerisi, anlatı analizi, makro yapı analizi, dil değerlendirme

ULTRASON DESTEKLİ /r/ SESLETİM TERAPİSİ: İKİ VAKA İNCELEMESİ

*Dkt.Fatmagül DİRİCAN**

(Turhal Çare Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, diricanfatmagul@gmail.com)

Dkt.Melike ÜNSAL

(Özel Şirince Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, melikeuns03@gmail.com)

Dr.Öğr.Üyesi Fatma IşılAY BAŞARAN

(KSBÜ Öğretim Üyesi, KSBÜ-DİLKOM, fatmaisilay.basaran@ksbu.edu.tr)

Araştırmanın Amacı:

Yetişkin iki vakada /r/ sesine ilişkin hata tiplerini konuşma ultrasonu aracılığıyla belirlemek, konuşma ultrasonunu seanslarda görsel ve işitsel geri bildirim amacıyla kullanmak ve terapileri kısa sürede maksimum verimle tamamlamak çalışmanın amaçlarıdır. Bu doğrultuda, /r/ sesi için öncesinde herhangi bir terapi almamış, 26 ve 28 yaşlarında, iki aday din görevlisi çalışma kapsamındadır. Danışanların ek tanısı bulunmamaktadır. Mesleki ihtiyaçları doğrultusunda terapi almaları gereken danışanların yetişkin yaş grubunda olmalarından geleneksel terapi yaklaşımlarına ek biofeedback yönteminin kullanılmasının yararlı olacağı öngörülmüştür.

Yöntem: Çalışma, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dil ve Konuşma Bozuklukları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin aletsel değerlendirme biriminde yürütülmüştür. Geri bildirim amacıyla **SonoSpeech** konuşma ultrasonu sistemi kullanılmış ve görüntülemeye 20 mm mikrokonveks prob kullanılmıştır. Görüntülemeye **mid-sagittal** ve **coronal** düzlemler kullanılmış; coronal görüntülerde dilin şekli eğitim amaçlı “kuşun kanatları” metaforu ile açıklanmıştır. Danışanlara /r/ sesinin başlangıç, orta, bitiş pozisyonlarında üç liste hazırlanmıştır.

Terapilerde ilk, sesler geleneksel terapi yöntemleriyle çalışılmış, bu aşama 25–30 dakika sürmüştür. Ardından konuşma ultrasonuyla görsel ve işitsel geri bildirim sağlanan ikinci aşamaya geçilmiştir. Bu bölüm 10–15 dakika olarak planlanmış ve danışanlardan her beş tekrar içerisinde en az bir doğru /r/ üretimi beklenmiştir. Çalışmanın hedefi izole /r/ sesi üretiminin sağlanmasıdır.

Ultrason destekli seanslarda üretimler kayıt altına alınmış; aynı seansta veya sonraki seanslarda kayıtlar danışanlarla incelenmiştir. Kayıt görüntülerine dayalı yönlendirme ve danışanın kendi üretimlerini izlemesine dayalı biofeedback stratejileri kullanılarak /r/ sesi üretiminin iyileştirilmesi amaçlanmıştır. Seanslarda konuşma ultrasonu ile çalışılan sürenin aşamalı artırıldığı gözlenmiştir.

Bulgular: Terapilerin sonunda algısal ve aletsel değerlendirmeler, danışanların özellikle ön ünlülerde /r/ sesi üretiminde daha başarılı performans sergilediklerini göstermiştir. Bu, seanslarda alınan kayıt ve ultrason görüntüleriyle desteklenmiştir. Seans öncesi ve sonrası ölçümler ultrason cihazıyla kaydedilen görüntülerden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş ve sonuçlar sunulmuştur:

Sonuç: Terapiler beş hafta boyunca sürdürülmüştür. Terapilere devam edilmesine, çalışmayı yürüten terapistlerin algısal değerlendirmeleri, elde edilen görüntü ve kayıtların bütüncül incelenmesi sonucunda karar verilmiştir. Yaş değişkeni nedeniyle danışanların ilerlemesinin yavaş seyrettiği gözlemlenmiştir. Danışanların ön ünlülerde /r/ sesini üretimlerinde daha yüksek performans sergiledikleri belirlenmiş olup, bu her seansta QR kod aracılığıyla erişilen ultrason kayıtlarıyla desteklenmiştir. Danışanlar, konuşma ultrasonu sırasında dil hareketlerini görsel olarak izleyebilmenin hataları fark etme ve düzeltme süreçlerini verimli hâle getirdiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Artikülasyon, görsel geri bildirim, /r/ sesi, ultrason, konuşma terapisi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KEKEMELİĞİ OLAN YETİŞKİNLERDE CİNSİYET TEMELLİ DENEYİM FARKLILIKLARI: LİTERATÜRE GENEL BİR BAKIŞ

Elif Tokat^{1}, Nurdan Cankuvvet Aykut²*

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Eskişehir, Türkiye

[E-posta:eliftokat@anadolu.edu.tr](mailto:eliftokat@anadolu.edu.tr)

ORCID no: [0009-0009-5918-5488](https://orcid.org/0009-0009-5918-5488)

²Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, Odyoloji Bölümü, Eskişehir, Türkiye

[E-posta:ncankuvvet@anadolu.edu.tr](mailto:ncankuvvet@anadolu.edu.tr)

ORCID no: [0000-0001-6385-4378](https://orcid.org/0000-0001-6385-4378)

Gerekeç: Kekemelik, yalnızca konuşma akıcılığını değil; kimlik, kişilerarası ilişkiler ile eğitim ve istihdam süreçlerini de etkileyen çok boyutlu bir durumdur. Çalışmalar, kekemeliğin toplumsal bağlamda, cinsiyetle etkileşim içinde deneyimlendiğini göstermektedir. Ancak bu etkileşimi bütüncül biçimde sentezleyen çalışmalarının sınırlı olması, kekemelikte cinsiyet temelli deneyim farklılıklarının sistematik biçimde incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kekemeliği olan yetişkinlerde cinsiyet temelli deneyim farklılıklarına ilişkin alanyazını sentezlemek, ve klinik uygulama ile araştırmalar için güncel bir kavramsal çerçeve sunmaktır.

Yöntem: Bu anlatımsal derlemede PubMed, Scopus ve Google Scholar veri tabanları “fluency disorders”, “stuttering”, “adult stuttering” ve “gender” anahtar sözcükleriyle taranmıştır. 2000–2025 yılları arasında yayımlanan, tam metnine erişilebilen ve yetişkin örneklem içeren çalışmalar dâhil edilmiş; deneyim, sosyal katılım, kimlik, istihdam veya terapi süreçlerine ilişkin bulgu sunmayan yayınlar hariç tutulmuştur.

Bulgular: Literatür, kekemelikte cinsiyetin deneyimleri anlamlı biçimde şekillendirdiğini göstermektedir. Erkekler kekemeliği sıklıkla kontrol kaybı ve maskülenlik normları bağlamında deneyimlerken, kadınlar toplumsal iletişim beklentileri, görünürlük, romantik ilişkiler ve damgalanma ile ilişkili özgün güçlükler bildirmektedir. Cinsiyet temelli farklılaşma özellikle sosyal katılım, istihdam ve terapiye yönelik tutumlarda belirgindir. Bununla birlikte, çalışmaların çoğunda cinsiyetin ikili bir değişken olarak ele alınması ve karşılaştırmalı tasarımların sınırlı olması, bulguların genellenebilirliğini ve kavramsal derinliğini kısıtlamaktadır.

Sonuç: Cinsiyet temelli farklılıklar, kekemeliğin yalnızca bireysel bir akıcılık sorunu değil, toplumsal bağlamda şekillenen karmaşık bir deneyim olduğunu göstermektedir. Literatür, cinsiyetin deneyim, sosyal katılım, istihdam ve terapiye erişim üzerindeki etkilerini bütüncül biçimde ele alan, bağlamsal araştırmalara ve klinikte daha bireyselleştirilmiş, duyarlı yaklaşımlara duyulan gereksinime işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: akıcılık bozuklukları; kekemelik; yetişkin kekemeliği; toplumsal cinsiyet; deneyim; anlatımsal literatür derlemesi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KEKEMELİK YAŞAYAN YETİŞKİN BİREYLERDE OLUMSUZ DÜŞÜNCE VE İNANÇLAR İLE İLETİŞİM KURMA İSTEĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİDE BİREYİN KEKEMELİK ŞİDDETİNE YÖNELİK ALGISININ ARACILIK ROLÜ

Beyda Nur MESTAN^{1*}, Seçil Aydın ORAL²

- ¹ Ünvan, ORCID: Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, 0009-0009-3053-0268, E-posta: mestanbeydanur@gmail.com, Demirtaş Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi
- ² Ünvan, ORCID: Seçil Aydın Oral, 0000-0002-4709-8565, E-posta: secil.aydinoral@uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kekemelik yaşayan yetişkin bireylerde kekemeliğe yönelik olumsuz düşünce ve inançlar ile iletişim kurma isteği arasındaki ilişkiyi incelemek ve bireylerin kendi konuşmalarındaki kekemelik şiddetine yönelik algılarının bu ilişkide aracı rol oynayıp oynamadığını belirlemektir.

Yöntem: Araştırma, korelasyonel tarama modeli kapsamında yürütülmüştür. Çalışmaya 18 yaş ve üzeri, kekemeliği olan toplam 57 yetişkin birey katılmıştır. Veri toplama araçları olarak Demografik Bilgi Formu, Kekemeliğe İlişkin Yararlı Olmayan Düşünce ve İnançlar Ölçeği Türkçe Versiyonu (UTBAS-TR), İletişime Gönüllülük Ölçeği ve Kekemelik Şiddeti Skalası kullanılmıştır. Elde edilen verilerde, olumsuz düşünce ve inançlar, iletişim kurma isteği ve kekemelik şiddeti algısı arasındaki ilişkiler incelenmiş; aracı değişken etkisi istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda, kekemeliğe yönelik olumsuz düşünce ve inançlar ile iletişim kurma isteği arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Buna ek olarak, olumsuz düşünce ve inançlar ile bireylerin kekemelik şiddetine yönelik algıları arasında pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Aracılık analizi sonuçları incelendiğinde, kekemelik şiddeti algısının, olumsuz düşünce ve inançlar ile iletişim kurma isteği arasındaki ilişkide istatistiksel olarak anlamlı bir aracı değişken olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Sonuç: Araştırma sonuçları, kekemeliğe yönelik olumsuz düşünce ve inançların iletişim kurma isteğini olumsuz etkilediğini, ancak bireylerin algıladıkları kekemelik şiddetinin bu etkiyi açıklayan bir aracı değişken olmadığını göstermektedir. Bu bulgular, kekemelikte bilişsel süreçlerin iletişim davranışları üzerindeki önemine işaret etmekte ve müdahale programlarında olumsuz düşünce ve inançların ele alınmasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: kekemelik, olumsuz düşünce ve inançlar, iletişim kurma isteği, kekemelik şiddeti algısı, aracılık rolü

YETİŞKİN BİREYLERDE UYKU KALİTESİ VE ALGILANAN STRES DÜZEYİNİN SESİN OBJEKTİF VE SUBJEKTİF PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Şevval Kardelen Korkmaz^{1*}, Yağmur Onat², Elife BARMAK³

^{1*} Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0009-0553-0928,

E-posta: sevalkardelenkorkmaz@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

²Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0007-9018-565X, E-posta: onatyağmurr@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

³DOÇ.Dr. , ORCID: 0000-0002-6479-0553, E-posta: elifebarmak@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Amaç: Araştırmamızda, yetişkin bireylerin uyku kalitesi ve algılanan stres düzeyinin sesin objektif ve subjektif parametreleri üzerinde etkisinin olup olmadığını, varsa nasıl bir etkilenim olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada karşılaştırmalı tanımlayıcı araştırma deseniyle yapılandırılmıştır. Çalışma, ses bozukluğu tanısı bulunmayan, 18–60 yaş aralığında 100 erkek birey ile yürütülmüştür. Katılımcılardan sosyodemografik bilgiler için yetişkin değerlendirme formu ile birlikte Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi, Algılanan Stres Ölçeği, Ses Handikap İndeksi ve CAPE-V Genel Etkilenim Derecesi puanı uygulanmış; ayrıca sesin akustik parametreleri (F0, jitter, shimmer, HNR) analiz edilmiştir. Katılımcılar uyku kalitesi ve algılanan stres düzeylerine göre gruplara ayrılmış; bu gruplar arasında SHİ, CAPE-V_GED ve akustik parametrelerdeki farklılıklar incelenmiştir. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 26.0 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerde kategorik değişkenler sayı ve yüzde, normal dağılan sayısal değişkenler ortalama±standart sapma, normal dağılmayan değişkenler için ortanca (minimum–maksimum) değerleri sunulmuştur. Grup karşılaştırmalarında Kruskal–Wallis testi ve Mann–Whitney U testiyle analiz edilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkiler ise Spearman rho korelasyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Uyku kalitesi yetersiz olan grubun ($n=69$) algılanan stres ölçeğinin ortalama puanı uyku kalitesi yeterli olan gruba ($n=31$) göre anlamlı daha yüksektir ($p < 0,001$). Ancak akustik ses parametreleri, SHİ-10 ve CAPE-V_GED değerlendirmesinde uyku kalitesine göre gruplar arasında anlamlı bir değişim gözlenmemiştir ($p > 0,05$). Yüksek stres düzeyi olan grubun PİKU ölçeğinden alınan puan ortalaması, stres düzeyi düşük olan grubun ve stres düzeyi orta olan grubun ortalamasından istatistiksel olarak anlamlı yüksektir ($p= 0,003$). Yüksek stres düzeyine sahip grubun SHİ puan ortalaması düşük ve orta düzeyde stresi olan gruplara göre anlamlı bulunmuştur ($p=0,038$). Ayrıca düşük düzeyde stresi olan grubun yüksek düzeyde stresi olan gruba göre shimmer değer ortalaması düşük ve HNR değer ortalaması yüksek bulunmuştur ($p\leq 0,05$). Diğer parametrelerde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Ayrıca PİKU, ASÖ, SHİ arasında ve ayrıca ASÖ ile shimmer parametresi arası istatistiksel açıdan anlamlı ilişki elde edilmiştir ($p\leq 0,05$).

Sonuç: Araştırmamızda algılanan stres düzeyinin ses parametrelerini etkilediği görülmüştür. Ancak uyku kalitesi ile ses arasında bir değişim gözlenmemiştir. Elde edilen bulgular duygusal durumunun ve algılanan stres düzeyinin sese olan etkisi belirlenmesi alanda çalışan terapistlere ses bozukluklarını önleme, tanı, değerlendirme ve ses kalitesinin iyileştirilmesine yönelik terapi odaklı müdahalelerin kullanılması aşamasında yol göstereceğini düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: uyku, stres, ses kalitesi, ses algısı, akustik ses parametreleri

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNDE DEMANS VE PRİMER PROGRESİF AFAZİYE YÖNELİK BİLGİ, TUTUM, KLİNİK ÖZ-YETERLİK VE KAYGININ İNCELENMESİ

Zeynep Nazlı Ünsel^{1*}, Zeynep Özge Sara²

¹ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0004-4102-6378, E-posta: zeynepnazliunsel@gmail.com , İstanbul Atlas Üniversitesi

² Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0008-3846-9951, E-posta: zeynep.sara@atlas.edu.tr , İstanbul Atlas Üniversitesi

Amaç: Demans ve primer progresif afazi (PPA), dil, biliş ve iletişim işlevlerini ilerleyici biçimde etkileyen nörodejeneratif hastalıklardır. Bu hasta grubuyla çalışan dil ve konuşma terapistlerinin (DKT) bilgi düzeyi, klinik öz-yeterliği ve mesleki kaygıları klinik sürecin niteliğini doğrudan etkilemektedir. Ancak DKT öğrencilerinde demans ve PPA'ya yönelik bilgi, farkındalık, klinik öz-yeterlik ve kaygı değişkenlerini birlikte ele alan çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, DKT öğrencilerinin demans ve PPA'ya yönelik bilgi düzeyleri, klinik öz-yeterlik algıları ve mesleki kaygı düzeylerini incelemek ve bu değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymaktır.

Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı desendeki bu çalışmaya İstanbul'daki üniversitelerin Dil ve Konuşma Terapisi lisans programlarında öğrenim gören 121 gönüllü öğrenci (104 kadın, 17 erkek) dahil edilmiştir. Katılımcıların sınıf dağılımı; 1. sınıf %20,7, 2. sınıf %25,6, 3. sınıf %18,2 ve 4. sınıf %35,5'tir. Veri toplama araçları demografik bilgi formu, Demans Bilgi Değerlendirme Ölçeği (DBDÖ) ve araştırmacı tarafından geliştirilen; demans ve PPA'ya yönelik tutum, klinik öz-yeterlik, kaygı ve farkındalık alt boyutlarını içeren yapılandırılmış likert tipi sorulardan oluşmaktadır. Veriler Jamovi (v2.6.44) ile analiz edilmiştir. Normal dağılım varsayımı sağlanmadığından Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Spearman korelasyon testleri kullanılmış; anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Sınıf düzeyine göre yapılan analizlerde demans bilgi düzeyi (DBDÖ) ($p = 0,002$), mesleki kaygı ($p = 0,039$), demans-disfaji farkındalığı ($p = 0,010$) ve PPA farkındalık puanlarında ($p = 0,006$) istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Post-hoc analizler, 4. sınıf öğrencilerinin demans bilgi ve PPA farkındalık puanlarının 2. sınıf öğrencilerinden anlamlı derecede yüksek olduğunu göstermiştir. Klinik deneyimi olan öğrencilerin demans bilgi ($U = 592$; $p = 0,015$), iletişim farkındalığı ($U = 623$; $p = 0,020$), disfaji farkındalığı ($U = 566$; $p = 0,008$) ve PPA farkındalık puanları deneyimi olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir. Bilgi düzeyi ile klinik farkındalık arasındaki pozitif ($\rho = 0,309-0,412$) ve kaygı ile negatif ($\rho = -0,260$; $p = 0,004$) korelasyonlar, teorik yetkinliğin duygusal bariyerleri aşmada belirleyici olduğunu kanıtlamaktadır. En güçlü ilişki PPA ve disfaji farkındalığı arasında saptanmıştır ($\rho = 0,743$; $p < 0,001$).

Sonuç: Bulgular, eğitim süreci ve klinik deneyimin artmasıyla DKT öğrencilerinin demans ve PPA'ya yönelik bilgi ve farkındalık düzeylerinin yükseldiğini, buna paralel olarak mesleki kaygının azaldığını göstermektedir. Demans bilgi düzeyinin klinik öz-yeterliği güçlendiren ve kaygıyı azaltan temel bir belirleyici olduğu görülmektedir. Bu nedenle, lisans eğitiminde demans ve PPA'ya yönelik uygulama temelli içeriklerin, multidisipliner yaklaşımların ve ayırıcı tanıya odaklanan vaka çalışmalarının müfredata entegre edilmesinin, mezuniyet öncesi klinik hazırlığı ve nörodejeneratif süreçlerin yönetimindeki terapötik etkinliği artıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demans, Klinik Öz-Yeterlik, Kaygı, Primer Progresif Afazi, Tutum

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

SAĞLIKLI YETİŞKİNLERİN DUYGULARI İLE KONUŞMA PROZODİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI: PİLOT ÇALIŞMA

Deniz Kübra Yüce^{1}, Halil Tayyip Uysal², İbrahim Erensoy³*

¹ Stj. DKT, ORCID: 0009-0005-2097-9118, E-posta: kubra.deniz.yuce@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dr. DKT, ORCID: 0000-0001-7758-0785, E-posta: uysalhaliltayyip@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³ Öğr. Gör. Dr., ORCID: 0000-0003-0788-3873, E-posta: ibrahim.erensoy@omu.edu.tr, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Konuşma prozodisi, sesin akustik özellikleriyle dinamik bir etkileşim kurmakta ve duygusal konuşmaların yansıtılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Sağlıklı yetişkinlerde duygusal değişkenler ile prozodik özellikler arasındaki ilişkinin ortaya konması, konuşma-duygu etkileşimini anlamının yanı sıra klinik gruplarla yapılacak karşılaştırmalı çalışmalar için normatif bir zemin oluşturmak açısından önemlidir. Bu çalışmanın amacı, sağlıklı yetişkin bireylerde olumlu, olumsuz ve nötr duygu içerikli konuşmalar arasındaki prozodi farklılıklarını araştırmaktır.

Yöntem: Bu çalışma kesitsel ve nicel araştırma desenine sahiptir. Çalışmaya yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyi açısından dengelenmiş sağlıklı yetişkin bireyler (n=26) dahil edilmiştir. Katılımcıların yaşları 19-54 (\bar{x} =35.2) aralığındadır. Veri toplama sürecinde katılımcılar; 5'li Likert *Positive and Negative Affect Schedule-TR* (PANAS-TR) ölçeğini ve demografik bilgi formunu doldurmuştur. Ardından, katılımcılara nötr, olumlu ve olumsuz içerikli yanıt verebilecekleri sekiz soru yöneltilmiştir; yanıt sırasında ses kaydı alınmıştır. Kayıt, ses yalıtımı olan bir ortamda 48 kHz/24-bit çözünürlükte MEMS Dijital tip mikrofon ile sağlanmıştır. Konuşmanın prozodik özelliklerini araştırmak için PRAAT yazılımı (Boersma & Weenik, 2005) kullanılmış ve temel frekans (F0), F0 değişkenliği, *Harmonics-to-Noise Ratio* (HNR) ve *Cepstral Peak Prominence* (CPP) değerleri total konuşma süresi incelenmiştir. Demografik veriler tanımlayıcı istatistikler ile raporlanmış ve duygular arası farklılıkların analizi için *Kruskal-Wallis* testi kullanılmıştır. Anlamlılık değeri olarak $p<.05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların PANAS-TR pozitif duygulanım skoru ortalaması 3.76 ± 1.10 iken negatif duygulanım ortalaması 7.69 ± 2.07 olarak raporlanmıştır. Analizlerin sonucuna göre olumlu ve olumsuz duygular sırasında nötr bir konuşmaya göre F0 frekansın arttığı tespit edilmiştir. ($\chi^2 2(7) = 18.42, p<.05$). Spesifik olarak CPP değerlerine bakıldığında 'öfke' ve 'stres' duygusu içeren konuşmaların 'heyecan' içeren konuşmalara göre daha düzensiz bulgular göstermiştir ($p<.05$). Katılımcıların 'başarı' içerikli konuşmaları sırasında HNR değerlerinin 'üzüntü' içerikli olanlara göre daha net bir ses kalitesi gösterdiği tespit edilmiştir ($p<.05$).

Sonuç: Bu çalışma, sağlıklı yetişkinlerde duygusal durumların konuşma prozodisi üzerinde ölçülebilir etkileri olduğunu göstermektedir. Bulgular, duygusal değişkenlerin özellikle spontan konuşma sırasında prozodik örüntülerle yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen sonuçlar, konuşma-duygu etkileşimini açıklayan kuramsal modellere katkı sağlamak ve klinik popülasyonlarla yapılacak çalışmalara karşılaştırma temeli sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: sağlıklı yetişkinler, prozodi, duygulanım, konuşma akustiği, PRAAT.

BROCA AFAZİSİ VE EDİNİLMİŞ KONUŞMA APRAKSİSİNE EŞLİK EDEN DİSFAJİDE AKTİF YUTMA TERAPİLERİNİN KLİNİK ETKİLERİ: BİR OLGU SUNUMU

Berivan AYHAN^{1*}, İmran AŞKIN², Didem ÇEVİK³

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (berivan.ayhan@ogr.ksbu.edu.tr), ORCID ID: 0009-0004-4509-3842)*

²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (imran.askin@ogr.ksbu.edu.tr), ORCID ID: 0009-0008-0849-2034)

³Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (Dr.Öğr.Üyesi didem.cevik@ksbu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9678-0379)

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Broca afazisi ve EKA tanılı bir yetişkin hastada uygulanan CTAR (Chin Tuck Against Resistance) egzersizi, çifte yutma tekniği ve termal-taktil stimülasyonun yutma güvenliği ve faringeal rezidü üzerindeki klinik etkilerini incelemektir.

Yöntem: Çalışmaya, anadili Türkçe olan, 53 yaşında, Broca afazisi ve EKA tanılı, disfaji bulguları gösteren bir kadın hasta dâhil edilmiştir. Katılımcı, 2016, 2021 ve 2022 yıllarında inme geçirmiştir. 2022 yılında dil ve konuşma terapisine başlayan hastada 2025 yılında yutma şikayeti ortaya çıkmıştır. Katılımcının yutma fonksiyonu terapi öncesinde videoflorskopik yutma değerlendirmesi ile, terapi sonrasında ise Fiberoptik Endoskopik Yutma Değerlendirmesi (FEES) ile değerlendirilmiştir. Müdahale programı toplam 13 seans süresince uygulanmıştır. Terapi kapsamında CTAR egzersizi izotonik ve izometrik olarak progresif biçimde planlanmış; buna ek olarak çifte yutma tekniği ve termal-taktil stimülasyon uygulanmıştır. Ev programı kapsamında CTAR ve çifte yutma egzersizlerinin günde iki kez uygulanması önerilmiştir.

Bulgular: Terapi öncesi değerlendirmede katılımcıda faringeal fazda rezidü birikimi, gecikmiş üst özefageal sfinkter açılımı ve özellikle katı kıvamlı besinler sonrası öksürme gözlenmiştir. Müdahale sonrasında yapılan FEES değerlendirmesinde su, yarı katı ve katı kıvamlarda gerçekleştirilen yutmalarda belirgin rezidü, penetrasyon veya aspirasyon bulgusuna rastlanmamıştır. Yoğurt kıvamında valeskulada hafif düzeyde bulaş izlenmiş, bu bulaşın katılımcı tarafından spontan olarak kullanılan çifte yutma manevrası ile temizlendiği gözlenmiştir. Ayrıca terapi öncesi yapılan EAT-10 puanlamasında sonuç 20 olup terapistler sonrasında yapılan değerlendirmede puanlama 5 olmuştur. Değerlendirme öncesinde vücut ağırlığı 59 kg olurken terapi sonrası 60.2 kg olarak ölçülmüştür.

Sonuç: Bu olgu sunumu, Broca afazisi ve EKA'ya eşlik eden disfajide CTAR temelli aktif yutma terapilerinin yutma güvenliği ve faringeal temizlik üzerinde olumlu klinik etkiler sağlayabileceğini göstermektedir. Çalışmanın tek olgu ile sınırlı olması genellenebilirliği kısıtlamakla birlikte, aktif yutma terapilerinin bu hasta grubunda uygulanabilir ve etkili bir müdahale yaklaşımı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: disfaji, ctar, broca afazi, edinilmiş konuşma apraksisi, yutma terapisi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TÜRKİYE'DE İKİ VE ÇOK DİLLİLİKTE DİL GELİŞİMİ: TEMATİK VE YÖNTEMSSEL İNCELEME

Gulshanoibonu MOİDİNOVA^{1*}, Dilber KAÇAR KÜTÜKÇÜ²

¹ Öğrenci, ORCID: 0009-0003-6068-4846, E-posta: 220504904@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dr.Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-0418-4594 , E-posta: dkacarkutukcu@biruni.edu.tr , Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (İngilizce)

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de 2012–2023 döneminde “iki dillilik”, “çok dillilik” ve “dil gelişimi” temalarıyla hazırlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik özelliklerini inceleyerek alandaki eğilimleri, yönlemsel tercihleri ve var olan boşlukları ortaya koymaktır.

Yöntem: Araştırma doküman incelemesi / deskriptif tarama modeline dayandırılmıştır; veri kaynağı olarak YÖK Ulusal Tez Merkezi kullanılmış ve 2012–2023 yılları arasında “iki dillilik”, “çok dillilik” ve “dil gelişimi” anahtar kelimeleriyle yapılan tarama sonucunda belirlenen dahil etme kriterlerini karşılayan 12 lisansüstü tez analiz kapsamına alınmıştır. Seçilen tezler yıl, üniversite, enstitü, tez türü, yöntem (nicel/nitel/karma), örneklem özellikleri, anahtar kelimeler ve temel bulgular açısından kodlanmış; elde edilen veriler Microsoft Excel’e aktararak frekans (f) ve yüzde (%) gibi betimsel istatistiklerle analiz edilmiş ve içerik analizi yoluyla tematik sınıflandırma yapılmış; böylece tezlerin yıllara, kurumsal dağılıma, yönlemsel yaklaşıma ve öne çıkan temalara göre betimsel değerlendirmesi çıkarılmıştır.

Bulgular: Analize dâhil edilen 12 tezdten 10’u (%83,3) yüksek lisans, 2’si (%16,7) doktora düzeyinde hazırlanmıştır. Tezlerin büyük bölümü (n=8; %66,7) 2020 sonrası dönemde tamamlanmış olup alandaki ilginin son yıllarda belirgin biçimde arttığı görülmüştür. Kurumsal dağılımda çalışmalar ağırlıklı olarak Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri enstitülerinde yoğunlaşmış; Sağlık Bilimleri kapsamında yalnızca sınırlı sayıda (ör. İnönü, Üsküdar) klinik odaklı tez bulunmuştur. Metodolojik olarak tezlerin %75’i nicel, %25’i nitel/karma yaklaşımları içermiştir; karma yöntem kullanımının nadir olduğu tespit edilmiştir. Örneklem profili büyük ölçüde okul öncesi dönemi (4–6 yaş) çocuklar üzerine yoğunlaşmış ve incelenen çalışmaların tamamı tipik gelişim gösteren örneklemelerden oluşmuştur; klinik örneklem (dil bozukluğu/ÖDB/özel gereksinim) çalışmaları yok denecek kadar azdır. İçeriksel bulgularda, bir dizi nicel çalışma iki dilliliğin bilişsel avantajlarına (zihin kuramı/yanlış inanç görevlerinde üstünlük, bilişsel esneklik ve kural değiştirmede daha iyi performans, yaratıcılık ve duyu düzenleme becerilerinde olumlu etki) ilişkin istatistiksel kanıtlar sunmuştur. Buna karşılık bazı çalışmalar başlangıçta iki dilli çocukların alıcı/ifade edici dil puanlarının tek dillilere göre düşük olabildiğini, ancak zamanla farkın kapandığını göstermiştir. Ayrıca öğretmen tutumlarına ilişkin veriler, önemli oranda yanlış inanış ve hizmet içi eğitim ihtiyacını ortaya koymuştur. Tezlerin çoğunda örneklem büyüklüklerinin sınırlı olması, kesitsel tasarımların ağırlığı, kısa izlem süreleri ve klinik/çokdillilik-çeşitliliğine ilişkin eksiklikler belirgin sınırlılıklar olarak tespit edilmiştir.

Sonuç: Türkiye’de iki dillilik araştırmaları son yıllarda artış göstermiş; ancak alanın derinleşmesi için doktoralı çalışmaların, klinik örneklemelerin, boylamsal ve karma yöntemli araştırmaların artırılması ve farklı dil çiftlerine yönelik çalışmaların çoğaltılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İki dillilik, Çok dillilik, Dil gelişimi, Lisansüstü tezler, Okul öncesi, Bilişsel avantajlar

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ LİSANS BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE BULUNAN DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARININ PREVALANSI İLE AKADEMİK VE MESLEKİ GELECEK KAYGILARININ ARAŞTIRILMASI

Sena BABAHAN^{1}, Esmâ PEKER², Tuğba ÇAKIROĞLU³, İlayda KINCAL⁴*

^{1*}Öğrenci, ORCID: 0009 0008 3320 9624, [E-posta:senababahann@gmail.com](mailto:senababahann@gmail.com), Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Lisans Öğrencisi,

²Öğrenci, ORCID: 0009 0000 3048 2408, [E-posta:esmapeker2005@gmail.com](mailto:esmapeker2005@gmail.com), Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Lisans Öğrencisi,

³Öğrenci, ORCID:0009 0008 9815 8688, [E-posta:tugbacakiroglu96@gmail.com](mailto:tugbacakiroglu96@gmail.com), Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Lisans Öğrencisi,

⁴Araş. Gör., ORCID: 0000 0001 9690 9398, [E-posta:ilaydakincal@anadolu.edu.tr](mailto:ilaydakincal@anadolu.edu.tr), Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Öğretim Elemanı

Amaç: Dil ve konuşma terapistlerinin mesleki yeterliklerini ve sundukları hizmetin kalitesini tehdit edebilecek unsurlardan biri, eğitim veya meslek hayatları süresince kendilerinde bir dil ve konuşma bozukluğu (DKB) bulunmasıdır. Buna yönelik çalışmanın amacı; dil ve konuşma terapisi lisans (DKTL) programı öğrencilerinde DKB prevalansının belirlenmesi ve bu öğrencilerin akademik/mesleki gelecek kaygılarının incelenmesidir. Bu bildiri kapsamında, projenin ilgili örneklemeden elde edilen ön bulgular sunulacaktır.

Yöntem: Anadolu Üniversitesi DKTL programında öğrenim gören 195 öğrenci çevrimiçi anket formunu doldurmuştur. Anket için alanda en az 5 yıl deneyimi olan 2 uzman dil ve konuşma terapistinden uzman görüş alınmıştır. Uzlaş sağlanan maddeler doğrudan aktarılmış, uzlaş sağlanamayan maddeler ise uzman görüşleri doğrultusunda düzenlenerek yeniden ankete dahil edilmiştir. Anket DKB ile ilişkili tutum ve kaygıları ölçen anket bölümü, 5'li likert tipinde (1=hiç, 5=her zaman) hazırlanmış 8 maddeden ve demografik bilgi formundan oluşmaktadır. Form içerisinde; öğrencilerin DKB'ye bağlı akademik başarı, mesleki yetersizlik ve mezun olamama kaygılarının yanı sıra, bireylerin kendi durumlarına ve çevrelerinden gelen tutumlara yönelik algıları incelenmektedir. Veri analizi tanımlayıcı istatistikler yardımı ile sunulacaktır.

Bulgular: Örneklemin %5,12'sinde (n=10) geçmişe yönelik bir DKB öyküsü bulunduğu bildirilmiştir: konuşma sesi bozukluğu (KSB) (n=5), gecikmiş dil ve konuşma (GDK) (n=1), KSB ve GDK birlikteliği (n=1), kekemelik (n=1), hızlı bozuk konuşma (HBK) (n=1) ile kekemelik ve HBK birlikteliği (n=1) şeklindedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %2,56'sı (n=5) halihazırda KSB'ye sahip olduğunu ve dil ve konuşma terapisi ya da ortodontik tedavi gördüğünü belirtmiştir. Likert tipi ölçekten elde edilen bulgulara göre, halihazırda DKB bulunan öğrencilerin kaygı puanı ortalamaları; vaka/hasta/danışanlardan olumsuz geri bildirim alma konusunda 3,4; akademik başarı ve mesleki yetersizlik alanlarında 3,2; mezun olamama konusunda ise 1,8 olarak belirlenmiştir. Ayrıca katılımcılar, kendi bozukluk ve terapi deneyimlerinin mesleki pratiğe olumlu yansıtacağı görüşüne yüksek katılım 4,6 puanı gösterirken, olumsuz yansıma ihtimaline düşük puan 2 vermiştir. Kendi bozukluklarıyla ilgili derslere duyulan ilgiye yönelik madde puanı ise 4,4 olarak saptanmıştır.

Sonuç: Örneklemin %15'inin (mevcut veya geçmişe yönelik) bir DKB öyküsüne sahip olduğu saptanmıştır. Mevcut olarak DKB tanısı bulunan öğrencilerin ölçek puanları incelendiğinde; bu durumun akademik ve mesleki yetkinlik açısından belirli bir düzeyde kaygı oluşturduğu görülmektedir. Buna karşın aynı öğrenciler, sahip oldukları durumun ilgili derslere yönelik ilgilerini artırdığını ve gelecekteki mesleki pratiklerine olumlu yansıtılabileceğini düşünmektedir. Kullanılan ölçme aracının standardizasyon ve genellenebilirlik açısından sınırlılıkları göz önünde bulundurulduğunda; gelecekteki çalışmaların daha keşfedici bir yaklaşımla, nitel araştırma yöntemleri kullanılarak derinleştirilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, dil ve konuşma bozuklukları, lisans öğrencileri, akademik başarı algısı, mesleki gelecek kaygısı

TÜRKİYE’ DE ALS HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİ ALANINDA YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Büşra ÇELEBİ^{1}, Betül KARSLI², Mete Orçun BAYRAKDAR³, Mümine Merve PARLAK⁴*

¹Lisans Öğrencisi, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-0651-292X>, E-posta: celebi.busra552@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

²Lisans Öğrencisi, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-0192-4663>, E-posta: betulkarsli66@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3091-8888>, E-posta: morcunnn@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

⁴Doçent Doktor, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1603-2360>, E-posta: mmervekolsuz@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Amyotrofik Lateral Skleroz (ALS), ilerleyici motor nöron kaybı ile seyreden ve bireylerin konuşma, yutma ve iletişim becerilerini ciddi düzeyde etkileyen nörodejeneratif bir hastalıktır. Hastalığın ilerleyen evrelerinde bireylerin sözel iletişim kurma becerilerinin kaybı, Alternatif ve Destekleyici İletişim Sistemleri (ADİS) kullanımını zorunlu hale getirmektedir. ADİS uygulamaları, bireylerin iletişimlerini sürdürebilmeleri, sosyal katılımlarını koruyabilmeleri ve yaşam kalitelerini artırabilmeleri açısından kritik öneme sahiptir. Bu çalışmanın amacı, ALS hastalığı olan bireylerde ADİS kullanımına yönelik ulusal literatürde yapılmış bilimsel çalışmaların incelenmesidir.

Yöntem: ALS ve ADİS alanında yapılmış çalışmalar, Google Akademik ve PubMed veri tabanlarında; “ALS”, “Amyotrofik Lateral Skleroz”, “Amyotrophic Lateral Sclerosis”, “Alternatif ve Destekleyici İletişim Sistemleri”, “Augmentative and Alternative Communication Systems”, “ADİS”, “AAC”, “Alternatif İletişim” ve “Alternative Communication” anahtar kelimeleri kullanılarak Türkçe ve İngilizce olarak taranmıştır. Çalışmaların Türkiye’de yürütülüp yürütülmediği, makalelerin tam metinleri incelenerek belirlenmiştir.

Bulgular: Belirtilen anahtar kelimeler kullanılarak Google Akademik ve PubMed veri tabanlarında gerçekleştirilen tarama sonucunda toplam 70 bilimsel çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmalar içerik açısından incelendiğinde, ulusal literatürde yalnızca 4 çalışmanın ALS tanılı bireylerde ADİS ile doğrudan ilişkili olduğu ve belirlenen dahil edilme ölçütlerini karşıladığı belirlenmiştir. Bu çalışmalardan birinin tıp, üçünün ise mühendislik alanında olduğu; iki çalışmanın araştırma makalesi, bir çalışmanın derleme ve bir çalışmanın da konferans bildirisi niteliğinde olduğu görülmüştür. Diğer çalışmalar ise ALS hastalığının tıbbi, nörolojik ve fizyopatolojik boyutlarına odaklanmaları ve ADİS ile doğrudan ilişkili olmamaları nedeniyle değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Sonuç: ALS hastalığı olan bireylerde iletişim kaybı, hastalığın yaşam kalitesi üzerindeki en belirgin ve önemli etkilerinden biridir. Buna rağmen ulusal literatürde ALS ve ADİS ilişkisini ele alan çalışmaların sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Özellikle dil ve konuşma terapisi alanında ADİS uygulamalarının ALS bağlamında yeterince ele alınmamış olması; alandaki önemli bir eksikliği ortaya koymaktadır. Bu çalışma, ALS hastalığı olan bireylerde ADİS kullanımına yönelik araştırmaların artırılması gerektiğini ve dil ve konuşma terapistlerinin bu alana yönlendirilmesinin literatüre önemli katkılar sağlayacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, amyotrofik lateral skleroz, als, alternatif ve destekleyici iletişim, adis

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN SANAL GERÇEKLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Elif Atılgan¹, Dudu Köse^{2*}

¹ Dr. Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-7646-1861, E-posta: elifatilgan@yiu.edu.tr, Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0008-6363-543X, E-posta: dudukse_99@hotmail.com, Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) öğrencilerinin sanal gerçeklik (Virtual Reality–VR) uygulamalarına yönelik tutumlarını; farkındalık, algılanan fayda, algılanan klinik yeterlilik ve kullanım niyeti boyutları kapsamında incelemek ve bu tutumların cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Ayrıca tutum alt boyutları arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel ve betimsel nitelikteki bu çalışma, Türkiye’deki Dil ve Konuşma Terapisi lisans programlarında öğrenim gören 291 gönüllü öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, çevrim içi anket yöntemiyle sosyo-demografik bilgi formu ve Teknoloji Kabul Modeli (Technology Acceptance Model–TAM) temel alınarak araştırmacılar tarafından geliştirilen Sanal Gerçeklik Uygulamalarına Yönelik Tutum Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Ölçek, alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda geliştirilmiş ve pilot çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Farkındalık, algılanan fayda, algılanan klinik yeterlilik ve kullanım niyeti olmak üzere dört alt boyuttan oluşan ölçek, 5’li Likert tipi derecelendirmeye puanlanmaktadır. Ölçeğin ve alt boyutlarının iç tutarlılığı Cronbach alfa katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. Veriler IBM SPSS 25 programıyla analiz edilmiş; normallik varsayımı sağlanmadığından Mann–Whitney U ve Kruskal–Wallis testleri kullanılmış, değişkenler arası ilişkiler Spearman korelasyon analiziyle incelenmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Ölçeğin toplam puanı için Cronbach alfa katsayısı $\alpha = .96$ olup, alt boyutlar için alfa değerlerinin .89 ile .95 arasında değiştiği belirlenmiştir. Katılımcıların %85,2’si kadın, %74,2’si vakıf üniversitesi öğrencisidir ve %63,9’unun VR kullanım deneyimi bulunmamaktadır. Farkındalık boyutunda "katılmıyorum" ve "kararsızım" yanıtlarının yoğunlaştığı, klinik yeterlilik ve kullanım niyeti boyutlarındaysa "kararsızlık" oranının yüksek olduğu saptanmıştır. Buna karşın katılımcılar, VR’ın terapi motivasyonunu ve ilgiyi artıracığı (algılanan fayda) konusunda daha olumlu bir tutum sergilemişlerdir. Cinsiyete göre yapılan analizde; algılanan fayda ($p=.012$), klinik yeterlilik ($p=.041$), kullanım niyeti ($p=.028$) ve genel tutum ($p=.028$) puanlarında kadın öğrenciler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Sınıf düzeyi, yaş, üniversite türü ve VR bilgi düzeyine göre tutum puanlarında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p > .05$). Korelasyon analizi, tüm alt boyutlar arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğunu; özellikle genel tutumun klinik yeterlilik ($r=.895$) ve kullanım niyetiyle ($r=.877$) çok güçlü ilişki gösterdiğini ortaya koymuştur.

Sonuç: Araştırma bulguları, DKT öğrencilerinin sanal gerçeklik uygulamalarının klinik faydalarına yönelik olumlu tutumlara sahip olduklarını ancak teknik yeterlilik ve farkındalık düzeylerinde kendilerini yetersiz hissedip kararsız kaldıklarını göstermektedir. Kadın öğrencilerin VR teknolojisini mesleki uygulamalara entegre etme konusundaki motivasyonlarının daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bu bulgular, DKT eğitim müfredatlarına VR temelli teorik ve uygulamalı içeriklerin eklenmesinin, öğrencilerin klinik öz yeterliliklerini ve gelecekteki kullanım niyetlerini destekleyebileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, sanal gerçeklik, teknoloji kabulü, tutum, klinik yeterlilik, kullanım niyeti.

HİPOTONİ VE RUMİNASYON BOZUKLUĞU EŞLİK EDEN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU BULUNAN BİR OLGUNUN BECKMAN ORAL-MOTOR PROTOKOLÜNCE DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU

Rukiye YILMAZ^{1*}, İlayda KINCAL², Gökçe Sueda AYDOĞDU³

¹ ORCID: 0009-0005-3975-5528, E-posta: rukiyeyilmaz@anadolu.edu.tr, Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencisi 4. Sınıf

² Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0001-9690-9398, E-posta: ilaydakincal@anadolu.edu.tr, Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Öğretim Elemanı

³ Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0001-6833-4224, E-posta: gokcesuedaaydogdu@anadolu.edu.tr, Anadolu Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Öğretim Elemanı

Amaç: Hipotoni, farklı etiyojilere bağlı olarak gelişebilen ve kas tonusunda azalma ile seyreden bir klinik bulgudur ve gelişimsel ile nörogelişimsel bozukluklarda sıklıkla görülebilir. Hipotoniye eşlik eden duysal işleme sorunları da eşlik edebilir ve bu hem dil ve konuşma bozukluklarına hem de beslenme ve yeme bozukluklarına yol açabilmektedir. Bu klinik tablolardan biri ruminasyondur. Ruminasyon, mide içeriğinin faringeal ve oral bölgeye geri getirilmesiyle seyreden ve geviş getirme bozukluğu olarak tanımlanan bir durumdur. Bu tür olgularda müdahale süreci, dil ve konuşma terapistleri (DKT) ile diyetisyenlerin (DYT) iş birliğini gerektirmektedir. Bu olgu sunumunda literatürde nadir olarak rastlanan ve hipotoni ile ruminasyon bozukluğunun komorbid şekilde bulunduğu ve otizm spektrum bozukluğunun (OSB) eşlik ettiği bir olgudaki oral-motor temelli değerlendirme bulgularının sunulması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Desen bir olgu sunumudur. Olgu sunumunun değerlendirilmesinde Beckman Oral-Motor Değerlendirme Protokolü (Beckman OMT) kullanılmıştır. Olguya 2 seans değerlendirme olmak üzere toplam 20 seans Beckman OMT uygulanmıştır. Bulgular protokolden elde edilen verilere ve klinik gözleme göre sunulmuştur.

Bulgular: Olgu 7 yaşında bir kızdır. Doğum sonrasında hipotoni ve erken çocukluk döneminde OSB tanısı almıştır. Oral-motor değerlendirme sonucunda yüz, dudak ve dilin dinlenme sırasında simetrik olduğu, çiğneme hareketi yapabildiği, çenenin yeterli açıklığa ulaşabildiği, çene kuvvetinin yaşına uygun olduğu, dudakları tamamen kapatabildiği, dudakları büzerek öne götürebildiği, yanakları hafifçe şişirebildiği, ağız içinde dili farklı eksenlerde hareket ettirebildiği ve dilin protrüzyonunu sağlayabildiği bulgulanmıştır. Farklı kıvamlarda çiğneme veya yutma problemi gözlemlenmemiştir ancak değerlendirme seanslarında 5-8 kez mide içeriğini ağza getirdiği, çiğnediği, yuttuğu gözlemlenmiştir. Genel cerrahi uzmanı tarafından yapılan endoskopi değerlendirmesinde üst özofageal sfinkter aktivitesinin normal sınırlarda olduğu raporlanmıştır. Bu durumun DKT, DYT ve hekim ortak görüşü ile ruminasyon bozukluğu olabileceği düşünülmüştür. Beckman OMT göre; kasların, dudakları büzme ve uzatma hareketleri ile yanakların hareket ranjı açısından oldukça gevşek olduğu bulgulanmıştır. Dudak ve diş eti basılarına karşı kendini şiddetlice geri çekme tepkisi ile kol ve bacaklarda hareketlilik tepkisi olduğu tespit edilmiştir. Dil ve diş eti uyarımında öğürme gözlemlenmemiştir ancak öğürme refleksi veya velum hareketleri olgunun şiddetli tepkisi üzerine değerlendirilememiştir. Seanslarda yiyecek pekiştiricilerinin ruminasyonu arttırması nedeniyle pekiştirici olarak soğuk uyarana geçilmiş ve son 10 seans yiyecek pekiştirici kullanılmamıştır.

Sonuç: Terapi sonrasında değerlendirme sonuçlarında oral uyarımlara verilen tepkilerde azalma, terapi içerisindeki ruminasyon aktivitesinde azalma ve oral uyarımlara daha toleranslı yaklaşım gözlemlenmiştir. Sosyal geçerlik verileri ebeveynlerin süreçten memnun olduğunu ve spontan kelime çıktılarının arttığını belirtmektedir.

Anahtar Kelimeler: ruminasyon, hipotoni, otizm spektrum bozukluğu, Beckman oral-motor müdahale protokolü

KEKEMELİĞİ OLAN VE OLMAYAN YETİŞKİN BİREYLERİN MİZAÇ ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Nurcan ALPÜRAN KOCABIYIK¹, Esra EROL^{2}, Derya ÇAVDAR³, Muhsin DÖLEK⁴*

¹ Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-4938-1946, E-posta: nurcanalpuran@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

² Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0002-5411-0331, E-posta: esraerol3340@gmail.com, İstanbul Gelişim Üniversitesi

³ Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0002-4079-6379, E-posta: derya.cavdar79167@gmail.com, Biruni Üniversitesi

⁴ Öğretim Görevlisi, ORCID: 0000-0001-8417-2448, E-posta: muhsindolek@gmail.com, Bahçeşehir Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kekemeliği olan yetişkin bireyler (KOB) ile kekemeliği olmayan yetişkin bireylerin (KONB) mizaç özelliklerini karşılaştırmak ve KOB grubunda mizaç boyutlarının yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir.

Yöntem: Araştırma, kesitsel ve karşılaştırmalı desende yürütülmüştür. Çalışmaya 18–60 yaş aralığında 110 KOB (21 kadın, 89 erkek) ve 104 KONB (82 kadın, 22 erkek) katılmıştır. KOB grubunun eğitim düzeyi yüksek lisans/doktora (n=19), lise (n=21) ve lisans (n=68); KONB grubunun ise yüksek lisans/doktora (n=15) olarak raporlanmıştır. Yaş dağılımı KOB’da 18–29 (n=62), 30–49 (n=45), 50–60 (n=3); KONB’de 18–29 (n=61), 30–49 (n=40), 50–60 (n=3) şeklindedir. Veri toplama aracı olarak Yetişkin Mizaç Ölçeği Kısa Formu kullanılmıştır (dürtüsel ve duygusal duyarlı negatif duygulanım, çaba gerektiren kontrol, dışadönüklük, duyarlılık). Veriler çevrim içi toplanmış, SPSS 29.0 ile analiz edilmiştir. Normallik Shapiro-Wilk testiyle incelenmiş; grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t testi, çoklu karşılaştırmalarda ANOVA kullanılmıştır.

Bulgular: KONB grubunun dürtüsel negatif duygulanım/engelleme kontrol, duygusal duyarlı negatif duygulanım (rahatsız olma ve keyif alma alt boyutları) ve dışa dönüklük (sosyallik ve pozitif duygulanım alt boyutları) puanlarının KOB grubuna kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Buna paralel olarak, mizaç ölçeği toplam puanı da KONB grubunda anlamlı biçimde daha yüksek bulunmuştur ($p<.01$). Buna karşılık, dürtüsel negatif duygulanım/tepkisellik, çaba gerektiren kontrol (aktivasyon ve dikkat kontrolü) ve duyarlılığın genel algısal, duygusal algısal ve çağrışımlı alt boyutlarında gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>.05$). Cinsiyet değişkenine göre yapılan analizlerde, KOB grubunda kadın katılımcıların mizaç ölçeği toplam puanı ile duyarlılık boyutunda erkeklere kıyasla daha yüksek puanlar aldığı; bu farkın özellikle genel algısal duyarlılık ve üzüntüye duyarlılık alt boyutlarında belirginleştiği görülmüştür ($p<.001$). KONB grubunda ise kadınların üzüntüye duyarlılık puanlarının, erkeklerin ise çaba gerektiren kontrol ve dikkat kontrolü puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p<.05$). Yaş değişkenine ilişkin bulgular, KOB grubunda yaş ilerledikçe dışa dönüklük düzeylerinde anlamlı bir azalma olduğunu; KONB grubunda ise genç yaş grubunun dürtüsel negatif tepkisellik düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermiştir ($p<.05$). Eğitim düzeyine göre yapılan analizlerde, KOB grubunda üzüntüye duyarlılık alt boyutunda; KONB grubunda ise dürtüsel negatif duygulanım ve engelleme kontrolle ilişkili alt boyutlarda eğitim düzeyine bağlı anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p<.05$).

Sonuç: Bulgular, gözlenen bu farklılıkların negatif duygulanımdan çok öz-düzenleme süreçlerinde belirginleşebileceğini ve KOB’da daha düşük dışadönüklük profilinin sosyal kaygı/depresyon riski açısından klinik olarak önemli olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca KOB’da mizaç özelliklerinin yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyine göre farklılaştığını gösteren bulgular klinik açıdan dikkat çekicidir.

Anahtar Kelimeler: kekemelik, mizaç, yetişkin kekemelik, dışadönüklük, engelleme kontrol

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

LENFOMA TEDAVİSİ İÇİN ALINAN RADYOTERAPİ VE KEMOTERAPİ SONRASINDA YAŞANAN YUTMA GÜÇLÜĞÜ: VAKA SUNUMU

Zeynep HASÇELİK^{1*}, Ceyda Nur ÖZCAN², Öğr. Gör. Zehra SAVAŞ³

¹ ORCID: 0009-0007-8230-9827, zeynep.hascelik@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² ORCID: 0009-0000-1084-6892 cnur.ozcan@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³ Öğr. Gör. Zehra SAVAŞ, ORCID: 0000-0003-1009-0815, zehra.savas@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Özet: Lenfoma, bağışıklık sisteminin bir parçası olan B ve T lenfositlerinin (beyaz kan hücreleri) kontrolsüz şekilde çoğalması sonucu ortaya çıkmaktadır. Kemoterapi ve radyoterapi lenfoma tedavisinde kullanılan yöntemler arasında yer almaktadır. Ağız kuruluğu ve yutma güçlüğü kanser sebebiyle radyoterapi almış hastalarda görülen en belirgin durumlar arasındadır. Bununla birlikte alınan kemoterapi ve radyoterapi bireyin konuşması, beslenmesi ve yaşam kalitesini büyük ölçüde olumsuz şekilde etkilemektedir. **Amaç:** Bu araştırmada bireyin lenfoma tedavisi için aldığı radyoterapi ve kemoterapi sonrasında yaşanan yutma güçlüğünde terapi süreci, kullanılan terapi yöntemleri ve terapi etkililiğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya 42 yaşında, anadili Türkçe olan, ön lisans mezunu, öncesinde lenfoma tanısı almış, yutma güçlüğü bulguları gösteren bir erkek hasta dahil edilmiştir. Katılımcı 2013 yılında lenfoma tanısı almıştır. Bireyin aldığı kemoterapi ve radyoterapi tedavileri 2017 yılında tamamlanmış olup 2025 yılında yutma güçlüğü şikayetleri ortaya çıkmıştır. Katılımcının yutma fonksiyonu terapi süreci öncesinde ve sonrasında Videofloroskopik Yutma Değerlendirmesiyle değerlendirilmiştir. Aynı zamanda terapi öncesinde ve terapi sonunda EAT-10 ve The SWALL_QOL SURVEY testleri uygulanmıştır. Müdahale süreci 8 seans boyunca devam etmiştir. Terapi süresince larengeal masaj, mendelson manevrası, süper-supraglottik yutma ve CTAR yöntemleri uygulanmış olup son 3 seans üfleme egzersizleri terapiye dahil edilmiştir. Aynı zamanda chin-tuck, çifte yutma ve baş rotasyonu yöntemleri telafi edici yöntemler olarak katılımcıya sunulmuştur. Ev programına larengeal masaj, mendelson manevrası ve CTAR dahil edilmiştir.

Bulgular: Terapi öncesinde gerçekleştirilen değerlendirmede hastanın sol priform sinüsünde göllenme olduğu, valeskülada rezidü kaldığı, larengeal elevasyonun olması gerekenden az olduğu, velofarengeal kapanmanın yetersiz olduğu, üst özefageal sfinkterin açılmasının zorlu olduğu, üst özefageal sfinkterde ve priform sinüslerde rezidü kaldığı ve nazal regürjitasyonu olduğu saptanmıştır. Terapi süreci sonunda yapılan Videofloroskopik yutma değerlendirmesi sırasında gerçekleştirilen yutmalarda belirgin rezidü, penetrasyon veya aspirasyon bulgusuna rastlanmamıştır, valeskülada hafif bir bulaş görülmüştür. Fakat bu bulaşın çifte yutma ile katılımcı tarafından temizlendiği görülmüştür. Katılımcının sürdürme programına uygun olduğuna karar verilmiştir. Terapi öncesinde EAT-10 skoru 36 iken terapiler sonrasında bu skor 20 olmuştur. The SWALL_QOL SURVEY anketi sonucunda katılımcının cevaplarının daha olumlu hale geldiği görülmüştür. **Sonuç:** Bu vaka sunumu, lenfomaya yönelik kemoterapi ve radyoterapi tedavilerinden sonra yutma güçlüğü ortaya çıkabileceğini ve buna yönelik terapi programı sonucunda olumlu sonuçlar alınabileceğini göstermektedir. Yapılan çalışma kapsamında bu hasta grubunda yutma terapilerinin etkili bir müdahale yöntemi olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: yutma güçlüğü, CTAR, lenfoma, radyoterapi, kemoterapi, yutma terapisi,

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

SEÇİCİ BESLENME SORUNUNA BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM: DİL VE KONUŞMA TERAPİSTİ PERSPEKTİFİNDEN BİR OLGU SUNUMU

Selin KÖROĞLU^{1}, Sevinç TÜYSÜZ², Zehra SAVAŞ³*

¹Öğrenci, ORCID: 0009-0000-2820-1558, E-posta: selin.koroglu@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

² Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0003-4668-886X, E-posta: sevinc.tuysuz@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

³ Öğretim Görevlisi, ORCID: 0000-0003-1009-0815, E-posta: zehra.savas@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Amaç: Seçici beslenme, pediatrik yaş grubunda sık görülen ve çocuğun besin çeşitliliğini sınırlayan yeme davranışı sorunudur. Çiğneme, oral motor ve gelişimsel özellikler ile ebeveyn tutumlarıyla ilişkili bu durum, çocuğun günlük yaşama katılımını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu bildirinin amacı, seçici beslenme sorunu olan 2;5 yaşındaki çocuğun değerlendirme ve müdahale sürecini, dil ve konuşma terapistleri perspektifinden ICF bileşenleri doğrultusunda ele alarak müdahalenin işlevsellik üzerindeki etkisini sunmaktır.

Yöntem: Çalışmaya Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dil ve Konuşma Bozuklukları Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne (DİLKOM) gecikmiş dil ve konuşma, sınırlı besin kabulü, belirli dokuları kıvamları reddetme, yemek zamanlarında davranışsal güçlükler şikâyetleri ile başvuran 2;5 yaşında çocuk dahil edilmiştir. Çiğneme becerileri Karaduman Çiğneme Performansı Skalası, gelişimsel düzey Ankara Gelişim Envanteri (AGTE) ile değerlendirilmiştir. Beslenme semptomları için PEDİ EAT-10, ebeveyn tutumları için "Beslenme Süreci Anne Tutumları Ölçeği" (Dilsiz & Dağ, 2018) uygulanmıştır. Vaka ICF çerçevesinde değerlendirilmiş; müdahalede duyuşsal temelli yaklaşımlar, yapılandırılmış besin maruziyeti ve ebeveyn danışmanlığına odaklanılmıştır. 11 Terapi yapılmıştır, ikinci dönem terapilere devam edilecektir. Aile, oral motor stimülasyon fırçası ile ev ortamında desteklemiştir.

Bulgular: Müdahale öncesinde besin repertuarının sınırlı olduğu, ebeveynin beslenme sürecinde kaygı temelli tutumlar sergilediği belirlenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda çiğneme becerileri ve oral motor işlevlerde belirgin bir yetersizlik gözlenmemiştir. PEDİ EAT-10'de yalnızca "çocuğum yemek yemekten zevk almıyor" maddesinde şiddetli düzeyde problem bildirilmiştir. AGTE sonuçlarında, genel gelişim düzeyi normal, dil-bilişsel gelişim ileri düzeyde, ince motor gelişim normal, kaba motor gelişim yaşlarına göre geride, sosyal beceri özbakım tutarsız bulunmuştur. Terapi süreciyle birlikte çocuğun oral uyaranlara yönelik toleransının arttığı, besin kabulünde çeşitlenme ve beslenme sürecine katılımında iyileşme izlenmiştir. Anne tutumlarında destekleyici bir yaklaşım gelişmiştir. Başlangıçta belirgin olan oral defansivite, terapi süreciyle birlikte azalmıştır.

Sonuç: Seçici beslenme sorunu olan çocuklarda, dil ve konuşma terapistlerinin değerlendirme ve müdahale sürecine dahil edilmesi önemlidir. Dil ve konuşma terapistleri, çiğneme becerileri, oral motor işlevler ve beslenmeye eşlik eden davranışsal özellikleri bütüncül bir yaklaşımla ele alarak çocuğun işlevselliğini desteklemektedir. Aileyi bilgilendirme ve yönlendirme yoluyla günlük yaşamda sürdürülebilir destek ağı oluşturulmaktadır. Bu nedenle duyuşsal beslenme bozukluklarına yönelik erken ve yapılandırılmış müdahale, çocuğun besin kabulünü artırmanın yanı sıra beslenme sürecine katılımını ve aile-çocuk etkileşimini anlamlı düzeyde desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: seçici beslenme, oral defansivite, pediatrik beslenme sorunları, çiğneme performansı, ebeveyn tutumları

GELİŞİMSEL DİL BOZUKLUĞU YAŞAYAN ÇOCUKLARA YÖNELİK DİĞER EBEVEYN TUTUMLARININ İNCELENMESİ – ÖN BULGULAR

Beyzanur Demir^{1}, Fatma Bozca^{2*}, Derya Çavdar³*

¹ Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencisi, ORCID: 0009-0008-2717-7638,

E-posta: beyzademirr9@gmail.com, Biruni Üniversitesi

² Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencisi, ORCID: 0009-0003-8984-5690,

E-posta: fatmabozca9@gmail.com, Biruni Üniversitesi

³ Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0002-4079-6379,

E-posta: d.cavdar@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi

Amaç: Gelişimsel Dil Bozukluğu (GDB), herhangi bir nörolojik, duyuşsal ya da çevresel nedene bağlı olmaksızın ortaya çıkan ve çocukların dil gelişimini etkileyen nörogelişimsel bir bozukluktur. Toplumda GDB'ye yönelik farkındalığın sınırlı olması, bu çocukların sosyal dışlanma ve olumsuz tutumlara maruz kalma riskini artırmaktadır. Bu nedenle ebeveyn tutumlarının belirlenmesi, farkındalık temelli müdahalelerin geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, tipik dil ve konuşma gelişimi gösteren 3.0–6.11 yaş arası çocukların ebeveynlerinin, GDB yaşayan çocuklara yönelik tutumlarını incelemek ve bu tutumların ebeveynlik rolü, ebeveyn eğitim düzeyi ve ebeveynlerin GDB'ye aşinalık değişkenleri açısından farklılık gösterme durumlarını değerlendirmektir.

Yöntem: Araştırma betimsel araştırma deseninde yürütülmüştür. Çalışmaya, anadili Türkçe olan ve 3.0–6.11 yaş arası tipik gelişim gösteren çocuklara sahip 141 ebeveyn ($n_{anne}=99$; $n_{baba}=42$) dâhil edilmiştir. Veri toplama sürecinde Gönüllü Onam Formu, Demografik Bilgi Formu ve araştırmacılar tarafından geliştirilen “GDB Yaşayan Çocuklara Yönelik Diğer Ebeveyn Tutumları Anketi” çevrimiçi ortamda katılımcılara sunulmuştur. Anket, 5'li Likert tipi derecelendirmeye sahip 10 maddeden oluşmaktadır. Verilerin analizinde SPSS 24.0 programı kullanılmış; normal dağılım gösteren değişkenler için bağımsız örneklem t-testi ve ANOVA, normal dağılım göstermeyen veriler için Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Analiz sonuçlarına göre, GDB'ye aşına olan ebeveynlerin “İletişim Engeli” ve “Akran Zorbalığı” temalarına ilişkin daha olumsuz tutumlar sergiledikleri bulunmuştur ($p = .01$). Annelerin “Akran Zorbalığı” temasına yönelik değerlendirmeleri babalara kıyasla anlamlı düzeyde daha olumsuz bulunmuştur ($p = .05$). Buna karşın babaların “Empatik Duyarsızlık” temasına yönelik olumsuz yanıtlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p = .02$). Ebeveynlerin eğitim düzeyine göre tutumlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > .05$).

Sonuç: Elde edilen bulgular, GDB'ye aşinalığın ebeveynlerin iletişim ve sosyal etkileşim konularında daha eleştirel tutumlar geliştirmesiyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Ebeveyn rolleri arasında gözlemlenen farklılaşma, annelerin çocukların sosyal ilişkilerinde maruz kalabilecekleri dışlanma ve zorbalığa, babaların ise çocuğun empati geliştirme süreçlerinde ortaya çıkabilecek risklere daha duyarlı olmalarıyla ilişkili olabilir. Eğitim düzeyinin belirleyici olmaması ise toplumsal farkındalık çalışmalarının tüm grupları kapsamaması gerektiğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelişimsel dil bozukluğu, ebeveyn tutumları, akran zorbalığı, iletişim bozukluğu, toplumsal farkındalık

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

EŞİT FIRSATLARA DOĞRU: KEKEMELİĞİ OLAN BİREYLERİN MÜLAKAT DENEYİMLERİNDE KARŞILAŞTIĞI ENGELLER BİR ODAK GRUP ÇALIŞMASI

Kadriye Başak Konak^{1}, Ömer Eren², Elif Yalçın³, Ayşe Buse Saraç⁴, Göksu Tarakçı⁵*

¹Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0004-3462-6156, E-posta: kadriyebasak.konak@st.uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0002-1668-813X, E-posta: omer.eren@st.uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0009-9609-4892, E-posta: elif.yalcin1@st.uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴Öğretim Görevlisi, ORCID: 0000-0003-0170-8775, E-posta: aysebuse.sarac@uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁵Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0001-6123-8395, E-posta: goksu.yilmaz@uskudar.edu.tr, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın genel amacı kekemeliği olan bireylerin iş mülakatı sırasında sergiledikleri izlenimleri, hissettikleri duygu-durumları, sergiledikleri tutumları ve iş mülakatı sırasında kekemeliği yönetmek amacıyla hangi teknikleri kullanıp kullanamadıklarını incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma kapsamında kekemeliği olan yetişkin bireylerin iş mülakatı süreçleriyle ilgili yaşadığı deneyimleri odak grup görüşmesi methodology ile değerlendirmek hedeflenmiştir. Odak grup görüşmesi için araştırmacılar tarafından alanyazın taranarak belirlenen sorular içerik geçerliliğinin sağlanması için alanında uzman 10 farklı dil ve konuşma terapistine yönlendirilmiştir ve uzman görüşleri sonrasında Lawshe tekniği ile katsayı hesaplanmıştır. Isınma ve Görüşme Soruları olmak üzere toplamda 20 soru oluşturulmuştur ve bu sorular kekemeliği olan bireylere sorulup veri toplanmıştır.

Bulgular: Odak grup görüşmesi sonucunda ortaya çıkan verilerin tematik analizi yedi ana temayı ortaya çıkarmıştır. Bu temalar; İş Mülakatlarında Kaygı ve Stres, İletişim Güçlükleri, İşveren Tutumları, Ayrımcılık Algısı, Özgüven ve Benlik Algısı, Başa Çıkma Stratejileri ve Destek ve Uyarılma İhtiyacı olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Mevcut çalışma, iş mülakatları sırasında kekemeliği olan bireylerin pek çok parametre açısından zorluklarla karşılaştıklarını göstermektedir. Bulgular, mülakat sırasında mülakatı yapan kişilerin veya ortamların bu fenomene yönelik daha duyarlı etkileşim koşullarına sahip olması gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: iş mülakatı, odak grup görüşmesi, kekemeliği olan yetişkinler, dil ve konuşma terapisi, fırsat eşitliği

AFAZİLİ BİREYLERDE AFAZİ DİL DEĞERLENDİRME TESTİ (ADD) İLE İLETİŞİMSEL AKTİVİTE VE KATILIM ÖLÇEĞİ (CASP-TR) PUANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Merve Çetin^{1*} Beyza Nur Kılıç²

^{1*}Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID No: 0009-0005-8034-0324, mervecettiinn@gmail.com, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul

²Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID No: 0009-0005-9063-3219, beyzarur07@gmail.com, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul

Amaç: Afazi, bireylerin dilsel yeterliliklerini, günlük iletişim etkinliklerini ve sosyal yaşama katılımlarını olumsuz yönde etkileyen edinilmiş bir iletişim bozukluğudur. Klinik değerlendirme süreçlerinde sıklıkla kullanılan testlerin, bireyin işlevsel iletişim performansını ne ölçüde yansıttığı önemli bir tartışma konusudur. Afazi Dil Değerlendirme Testi (ADD), alıcı ve ifade edici dil becerilerini ayrıntılı biçimde değerlendirirken; İletişimsel Aktivite ve Katılım Ölçeği (CASP-TR), bireyin iletişimsel aktivite ve katılım düzeyini ele almaktadır. Bu çalışmanın amacı, afazili bireylerin ADD ve CASP-TR puanları arasındaki ilişkiyi incelemek ve bu iki değerlendirme aracının birbiriyle ne düzeyde ilişkili olduğunu ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu çalışma kesitsel ve korelasyonel bir araştırma olarak planlanmıştır. Çalışmaya farklı afazi tiplerinde ve farklı afazi şiddeti düzeylerine sahip olan yetişkin afazili bireylerin dahil edilecektir. Katılımcıların dil becerileri ADD, iletişimsel aktivite ve katılım düzeyleri ise CASP-TR aracılığıyla değerlendirilecektir. ADD ve CASP-TR testlerinin toplam puan ve alt test puanları arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi kullanılarak analiz edilecektir. Çalışmanın veri toplama süreci devam etmekte olup Mart 2026 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.

Bulgular: Bu çalışmanın veri toplama süreci devam etmektedir. Bununla birlikte, 6 afazili bireyden elde edilen veriler kullanılarak yapılan ön analizlerde, ADD ve CASP-TR toplam puanları arasında güçlü ve pozitif yönde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır (Spearman $\rho = 0,84$; $p = 0,036$). Alt test düzeyinde yapılan ön analizlerde ise ADD ve CASP-TR'nin benzer alt alanları arasında tutarlı ve istatistiksel olarak anlamlı ilişkilere rastlanmamış, bazı alt test eşleşmelerinde ise orta düzeyde, anlamlı olmayan ilişkiler gözlenmiştir. Veri toplama sürecinin tamamlanmasının ardından, daha geniş örneklem üzerinden bireylerin ADD ve CASP-TR puanları arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analizi kullanılarak yeniden değerlendirilecek; korelasyon katsayıları (r_s) ve istatistiksel anlamlılık düzeyleri raporlanacaktır.

Sonuç: Bu çalışmadan elde edilen ön bulgular, ADD ve CASP-TR testleri arasında genel performans düzeyinde anlamlı bir ilişki olabileceğini düşündürmektedir. Ancak alt test düzeyindeki ilişkilerin tutarlılık göstermemesi, her iki ölçüm aracının farklı dilsel ve bilişsel bileşenleri örneklediğine işaret etmektedir. Veri toplama sürecinin tamamlanmasının ardından, daha geniş bir örneklemle gerçekleştirilecek analizlerin ADD ile CASP-TR arasındaki ilişkinin daha kapsamlı biçimde değerlendirilmesine olanak sağlaması beklenmektedir. Elde edilecek sonuçların, afazili bireylerin klinik değerlendirme süreçlerine katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afazi, ADD, CASP-TR, iletişim, değerlendirme

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

YUTMA BOZUKLUKLARI ALANINDA DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ, KLİNİK MUHAKEME VE KENDİNİ YETERLİ HİSSETME DÜZEYLERİ

*Efla Öyküm Engez¹, Nurcan Alpüran Kocabıyık²

¹Lisans Öğrencisi, İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Kent Üniversitesi, İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü,

nurcanapuram@kent.edu.tr, ORCID: [0000-0002-4938-1946](https://orcid.org/0000-0002-4938-1946)

Amaç: Mevcut çalışma, Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) lisans öğrencilerinin yutma bozuklukları (disfaji) alanındaki bilgi düzeylerini, karmaşık vakalar üzerindeki klinik muhakeme becerilerini ve mesleki öz yeterlilik algılarını betimlemek amacıyla kesitsel-tanımlayıcı bir modelde yürütülmüştür. Bu doğrultuda, öğrencilerin akademik donanımları ile klinik karar verme süreçlerindeki yeterlilikleri arasındaki ilişkinin analizi, mevcut müfredatın uygulama gereksinimlerini karşılama kapasitesini ve öğrencilerin bağımsız tanı koyabilme yetkinliklerini ölçmek açısından stratejik bir önem taşımaktadır.

Yöntem: Bu bölümde; Türkiye genelindeki üniversitelerin 3. ve 4. sınıflarındaki 34 DKT öğrencisine, temel anatomiden karmaşık senaryolara uzanan 25 soruluk yapılandırılmış bir ölçek uygulanmıştır. Çalışma kapsamında temel anatomi ve fizyolojinin yanı sıra, karmaşık komorbiditeleri içeren vaka analizleri sunulmuştur. Öğrencilerin öz yeterlilik algıları 5'li Likert ölçeği ile ölçülmüş; elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımları üzerinden SPSS 26 programı ile analiz edilmiştir. Derinlemesine analiz sorularında yanıt oranları değişkenlik göstermiştir.

Bulgular: Katılımcılar temel kuramsal konularda başarı sergilemiştir. Öğrencilerin %97'si epiglottis gibi anatomik yapıları doğru tanımlamış, oral hazırlık (%73,5) ve özofageal (%79,4) fazlar gibi fizyolojik evrelere hâkimiyet sağlamıştır. Ayrıca katılımcıların %97,1'i disfajinin her yaş grubunda görülebileceğini özümsemiştir. Klinik terminoloji analizinde ise parçalı yutma (%91,2), odinofaji (%85,3), globus hissi (%85,3), siyalore (%87,9) ve sessiz aspirasyon (%79,4) gibi kavramlar yüksek doğrulukla saptanmıştır. Özellikle sessiz aspirasyonun kesin tespiti için enstrümantal değerlendirmenin mutlak gerekliliği (%87,9) konusunda teorik bilginin pratik kararlara yansıdığı görülmüştür. Ancak, aspirasyonun en sık nedeni farengeal rezidü dökülmesi (%56,3) ve göllenme-rezidü ayrımı (%64,7) gibi derinlemesine analiz gerektiren sorularda başarının belirgin şekilde düştüğü gözlenmiştir. Karmaşık komorbiditeleri içeren vakalarda patofizyolojik mekanizmaları analiz etme konusunda öğrencilerin %82,3'ü kendisini yeterli görmemekte, %50'si ise "kararsız" kalmaktadır. Spesifik defisitlere yönelik kanıta dayalı rehabilitasyon programı tasarlama öz yeterliliği %32,4 düzeyinde kalırken, IDDSI standartları doğrultusunda profesyonel raporlama becerisinde katılımcıların sadece %41,2'si kendisini yeterli bulmuştur. Yapılan çıkarımlar doğrultusunda, öğrencilerin temel anatomik ve teorik bilgilerde sergiledikleri yüksek başarı oranının (%97), klinik analiz ve raporlama süreçlerine (%41) aynı düzeyde yansımadağı tespit edilmiştir. Bu durum, öğrencilerin acemi düzeydeki kuramsal kazanımlarının, vaka sentezi ve profesyonel dille ifade etme noktasında henüz klinik muhakemeye evrilmediğini işaret etmektedir.

Sonuç: UÇEP-2025 hedefleri doğrultusunda beklenen özerk tanı ve müdahale yetkinliği, sadece teorik bilgi aktarımıyla değil, simülasyon temelli eğitim ortamlarında tanıma becerilerinin geliştirilmesiyle mümkündür. Sonuç olarak; yüksek teorik yetkinliğin klinik çıktılara yansması ve sürdürülebilir hasta güvenliği için, müfredatın vaka simülasyonlarıyla zenginleştirilmesi kritik bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: Disfaji, dil ve konuşma terapisi, öz yeterlilik, vaka analizi, lisans eğitimi.

SES TERAPİSİNDE TERAPÖTİK SÜREÇ: HASTA VE DİL VE KONUŞMA TERAPİSTİ PERSPEKTİFİNDEN NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Yusuf Şirin^{1*}, Berat Baki², Sabriye Yozgatlı³, Yusuf Kezer⁴, Merve Sapmaz Atalar⁵, Elif Ezgi Işık⁶, Ömer
Necati Develioğlu⁷

^{1*}Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0007-9784-489X, 2303003047@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0001-2225-6758, 2303003040@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü,

³Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0004-8768-9724, 2403003080@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0003-8058-9117, 2303003058@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁵Öğr. Gör., ORCID: 0000-0003-2556-1026, merve.sapmaz@sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁶Öğr. Gör., ORCID: 0000-0001-7772-414X, elifezgi.isik@sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye
Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁷Prof. Dr., ORCID: 0000-0001-6725-1013, omerdev@hotmail.com, Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Gaziosmanpaşa Eğitim Araştırma Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanesi Kulak Burun Boğaz (KBB) Kliniği

Amaç: Ses terapisi, çeşitli ses bozukluklarının tedavisinde kullanılan davranışsal bir müdahale yöntemidir. Terapi süreci, vokal hijyen davranışlarına uyum ve doğru ses üretim tekniklerinin öğrenilmesi gibi temel adımları içeren, çeşitli içsel ve dışsal faktörlerden etkilenen çok boyutlu bir süreçtir. Literatürde, ses terapisi alan yetişkin bireylerin ve ses terapisi hizmeti sağlayan dil ve konuşma terapistlerinin (DKT'lerin) terapi sürecine ilişkin deneyimlerinin bütüncül olarak ele alındığı sınırlı sayıda çalışma mevcuttur. Bu çalışma ile ses terapisi alan bireylerin ve DKT'lerin terapiye ilişkin deneyimlerinin ve bakış açılarının nitel bir yaklaşımla incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada fenomenoloji yaklaşımı kullanılmıştır. Ses şikâyeti nedeniyle kliniğe başvurmuş, vokal fold nodülü tanısı almış ve en az iki seans ses terapisi almış 5 kadın çalışmaya dahil edilmiştir. Ses terapisi hizmeti sağlayan en az iki yıl deneyimi olan 7 DKT çalışmaya katılmıştır. Ses hastalarının yaş ortalamaları $35 \pm 13,0$ 'dır. DKT'lerin ortalama mesleki deneyim süresi $5,79 \pm 1,68$ yıldır. Katılımcılar yarı yapılandırılmış telefon görüşmelerine katılmış ve görüşmelerin transkripsiyonu gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma analizi için MAXQDA 2020 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada çeşitli kategorileri ve kodları içeren temalar bulunmuştur. Belirlenen temalar içerisinde mevcut durum ve algı, terapi süreci ve deneyimler, ses değişimi ve sosyal etki, farkındalık yer almaktadır. Belirlenen temalara ilişkin ses probleminin günlük yaşama etkisi, başlangıçta sürece dair beklentiler ve düşünceler, hızlı kavranan yöntemler, dirençle karşılaşılan teknikler, terapide motivasyon

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

kaybının yönetimi, terapinin zorlanılan yönleri, terapinin faydalı yönleri, ev egzersizlerinin günlük hayata entegrasyonunda karşılaşılan zorluklar, klinik dışındaki başarıyı artıracak kolaylaştırıcı araçlar, yeni sesin duygusal etkisi, çevrenin geri bildirimlerinin sürece etkisi, yeni sesi benimsememe ve durum yönetimi, süreç sonunda kazanılan farkındalıklar kategorileri bulunmaktadır.

Sonuç: Bu araştırma, ses terapisinin yalnızca uygun tekniklerin öğrenildiği bir süreç değil aynı zamanda hastanın ses farkındalığı ve psikososyal uyumu gibi faktörler etrafında şekillenen dinamik bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma bulguları ses problemlerinin günlük hayata etkisinin birden fazla alanda yoğun bir şekilde hissedildiği ve sürecin başlangıcında ses terapisine dair bilgi eksikliğinin ve şüphelerin öne çıktığını göstermektedir. Hastaların bir kısmının bazı terapi tekniklerini hızlı bir şekilde öğrendiği görülürken bazı hastaların zorluklar yaşaması sürecin bireysel farklılıklara göre düzenlenmesi gerektiğini destekler niteliktedir. Sonuç olarak, ses terapisinde klinik çıktılarının kalıcılığı için DKT'lerin teknik müdahalelerin yanı sıra hastanın öz izleme yetisini geliştirecek ve klinik dışı başarıyı destekleyecek teknolojik araçlar ile stratejilere odaklanması faydalı olabilir. Ayrıca toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla ses sağlığı ve ses terapisine dair bilgilendirici programların desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ses terapisi, ses bozuklukları, dil ve konuşma terapisti, hasta, bakış açısı, nitel araştırma

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİN GÖREVLİLERİNDE PSİKOMETRİK VE FİZYOPATOLOJİK PARAMETRELERİN SES HANDİKAPI İLE KORELASYONU

Sabriye Yozgatlı^{1}, Yusuf Kezer², Yusuf Şirin³, Berat Baki⁴, Elif Ezgi Işık⁵, Merve Sapmaz Atalar⁶, Ömer Necati Develioğlu⁷*

^{1*}Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0004-8768-9724, 2403003080@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0003-8058-9117, 2303003058@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü,

³Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0007-9784-489X, 2303003047@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0001-2225-6758, 2303003040@ogrenci.sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁵Öğr. Gör., ORCID: 0000-0001-7772-414X, elifezgi.isik@sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁶Öğr. Gör., ORCID: 0000-0003-2556-1026, merve.sapmaz@sbu.edu.tr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁷Prof. Dr., ORCID: 0000-0001-6725-1013, omerdev@hotmail.com, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gaziosmanpaşa Eğitim Araştırma Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanesi Kulak Burun Boğaz (KBB) Kliniği

Amaç: Ses, temel bir iletişim aracı olmasının yanı sıra bazı meslek grupları için mesleki performansı etkileyen önemli bir faktördür. Bu kapsamda profesyonel ses kullanıcıları arasında yer alan din görevlileri, mesleki yaşamları boyunca oldukça yoğun bir ses kullanımına sahiptir. Literatürde, din görevlilerinin seslerini etkileyebilecek parametrelerin bütüncül bir çerçevede ele alındığı çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışmada din görevlilerinin psikometrik ve fizyopatolojik parametrelerine ilişkin skorları ile ses handikap indeksi skorları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Çalışmaya imam-hatip, müezzin-kayyım ve Kur'an kursu öğreticisi olmak üzere üç farklı alt meslek grubundan 99 din görevlisi dahil edilmiştir. Katılımcıların tamamı erkektir ve yaş ortalaması 41,70±10,01'dir. Mesleki deneyim yılı ortalaması 17,25±10,93'tür. 69 katılımcı ses şikâyeti olmadığını, 30 katılımcı ise ses şikâyeti olduğunu belirtmiştir. Çalışma kapsamında katılımcılara Google Forms aracılığıyla çevrim içi bir form sunulmuştur. Formun ilk bölümünde demografik, mesleki ve tıbbi bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. İkinci bölümde Yaygın Anksiyete Bozukluğu-7 (YAB-7), Reflü Semptom İndeksi (RSİ), Ses Yorgunluğu Ölçeği (SYÖ) ve Din Görevlilerine Yönelik Ses Handikap İndeksi'ne (DGYSHİ) ait sorular bulunmaktadır. Toplanan veriler SPSS-27 programı kullanılarak bağımsız örneklem t-testi, Pearson korelasyon analizi ve Ki-Kare testi aracılığıyla analiz edilmiştir.

Bulgular: Ses şikâyeti olan ve olmayan gruplar arasında SYÖ ve DGYSHİ skorlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır. Her iki grup arasında YAB-7 ve SYÖ faktör 3 skorlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Tüm katılımcıların YAB-7 ile RSİ, SYÖ faktör 1, DGYSHİ skorları arasında pozitif yönlü ve zayıf seviyede bir ilişki vardır. RSİ ile SYÖ, DGYSHİ işlevsel ve fiziksel, DGYSHİ toplam arasında pozitif yönlü ve orta seviyede bir ilişki vardır. SYÖ toplam ile DGYSHİ toplam arasında pozitif yönlü ve güçlü seviyede bir ilişki vardır.

Sonuç: Çalışmamızın bulguları, din görevlilerinde ses şikâyetinin ses yorgunluğu ve mesleki ses handikapı ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Özellikle reflü semptomları ve ses yorgunluğunun, din görevlilerinin seslerine ilişkin algısını etkileyebileceği düşünülmektedir. Çalışmamızın sonuçları din görevlilerinde ses yükünün yalnızca fiziksel değil duygusal boyutlarda da bir risk taşıdığına işaret etmektedir. Bu bağlamda, din görevlilerine yönelik hazırlanacak

4. ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

koruyucu ses sağlığı programlarının reflü yönetimi ve psikometrik iyilik hâlini de kapsayan bütüncül bir yaklaşımla tasarlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: din görevlileri, ses bozuklukları, ses yorgunluğu, reflü, anksiyete

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

SAĞ BEYİN HASARI VE AFAZİYE İLİŞKİN FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYLERİ: BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ ÖRNEKLEMİ

Sude Şahan^{1*}, Ahmet Talha Dursun², N. Ayça Bayırlıoğlu³, Yağmur Temel⁴, Ceren İmran Erdoğan⁵, Pınar Akgün⁶, İbrahim Can Yaşa⁷

¹Öğrenci, ORCID: 0009-0009-0946-4745, E-posta: sude.sahan@bahcesehir.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

²Öğrenci, ORCID: 0009-0008-3472-7554, E-posta: ahmettalha.dursun@bahcesehir.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

³Öğrenci, ORCID: 0009-0008-5719-0438, E-posta: nezahatayca.bayirlio@bahcesehir.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

⁴Öğrenci, ORCID: 0009-0006-9139-3074, E-posta: yağmur.temel@bahcesehir.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

⁵Öğrenci, ORCID: 0009-0003-8194-4627, E-posta: cerenimran.erdogan@bahcesehir.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

⁶Öğr. Gör., ORCID: 0009-0008-6052-4339, E-posta: pinar.akgun@bau.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

⁷Doç. Dr., ORCID: 0000-0002-7630-1956, E-posta: ibrahimcan.yasa@bau.edu.tr, Bahçeşehir Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma, Bahçeşehir Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sağ beyin hasarı ve afaziye ilişkin farkındalık ve bilgi düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma, betimsel araştırma deseni kullanılarak yürütülmüştür. Katılımcı grubunu Bahçeşehir Üniversitesi'nde öğrenim gören toplam 100 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla, ilgili literatür incelenerek araştırmacılar tarafından toplam 47 sorudan oluşan; demografik bilgiler, sağ beyin hasarı ve afaziye ilişkin soruları içeren üç bölümden oluşan “Sağ Beyin Hasarı ve Afazi Farkındalık ve Bilgi Anketi” geliştirilmiştir. Uzman görüşleri sonrası ankete son hali verilmiştir. Veriler, bu anket formu aracılığıyla ve Google Forms üzerinden çevrim içi olarak toplanmıştır. Elde edilen veriler, betimsel istatistikler kapsamında sayı ve yüzde değerleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %73'ü kadın, %27'si erkektir. Katılımcıların %39'u Beslenme ve Diyetetik, %21'i Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, %20'si Hemşirelik ve %19'u Psikoloji %1'i Odyoloji bölümlerinde öğrenim görmektedir. Örneklem büyük bir bölümünü 2. sınıf (%40) ve 3. sınıf (%39) öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcıların %48'i sağ beyin hasarı ve afaziye ilişkin farkındalığa sahiptir. Katılımcılar, sağ beyin hasarına ilişkin algıladıkları bilgi düzeylerini 10 üzerinden ortalama 3,90; afaziye ilişkin algıladıkları bilgi düzeylerini ise 10 üzerinden ortalama 3,94 olarak değerlendirmiştir. Katılımcıların sağ beyin hasarı ve afaziye ilişkin bilgi düzeyleri incelendiğinde, katılımcıların %37,5'i sağ beyin hasarı bilgi sorularından, %45,84'ü ise afazi bilgi sorularından toplam puanın yarısından daha düşük puan almıştır. Her iki bozukluk için de temel bilgi kaynağının üniversite dersleri olduğu belirlenmiştir (sağ beyin hasarı: %45,83, afazi: %68,75).

Sonuç: Bulgular, katılımcıların sağ beyin hasarı ve afaziye ilişkin farkındalık ve bilgi düzeylerinin yetersiz olduğunu göstermektedir. Katılımcıların öz değerlendirmelerinde bu bozukluklara ilişkin bilgi düzeylerine düşük puanlar vermeleri, algılanan yeterliliklerinin de sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Sağlık profesyonellerinin sağ beyin hasarı ve afazi terimlerini hastalar ve aileleriyle doğru ve yerinde kullanmaları, ayrıca bu bozuklukların iletişim özellikleri hakkında bilgi sahibi olmaları hem toplumsal farkındalığın artırılması hem de bireylere ve ailelere sunulan hizmetlerin niteliğinin ve verimliliğinin artırılması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: sağ beyin hasarı, afazi, farkındalık, bilgi düzeyi, sağlık bilimleri, psikoloji

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN YAPAY ZEKAYA YÖNELİK KAYGI DURUMLARININ İNCELENMESİ

Melike ALTIN^{1*}, Eylül YÖRÜK², Nursima GÖZÜTOK³, Sevgi Elif CAN⁴, Begüm KANBUR⁵

^{1*} Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0007-6930-2161, 230207045@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

² Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 2. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0006-4714-0432, 240207019@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

³ Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0007-4813-2183, 230207053@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

⁴ Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0006-8927-3049, 230207058@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

⁵ Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0002-0626-8732, begum.kanbur@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Yapay zekâ (YZ) bir makinenin insan zekası gerektiren davranışları taklit etme yeteneğidir. YZ teknolojileri; sağlık, eğitim ve iletişim gibi birçok alanda giderek yaygınlaşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Dil ve Konuşma Terapistlerinin (DKT) demografik özelliklerini, klinik uygulamalarında yapay zekâ araçlarını kullanma durumlarını ve yapay zekâyâ yönelik kaygı düzeylerini incelemektir.

Yöntem: Araştırma, genel tarama modelinde desenlenmiş betimsel, nicel ve kesitsel bir çalışmadır. Çalışmaya yaş ortalaması $28,56 \pm 6,68$ olan 71'i kadın ve 15'i erkek olmak üzere toplam 86 DKT katılmıştır. Veriler çevrim içi ortamda Sosyodemografik Bilgi Formu ve Yapay Zekâ Kaygı (YZK) Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Sosyodemografik form; katılımcıların yaş, cinsiyet, mesleki deneyim süresi, çalışma alanları ve yapay zekâ teknolojilerine yönelik deneyimlerine ilişkin soruları içermektedir. Yapay zekâyâ yönelik kaygı düzeylerini değerlendirmek amacıyla Wang ve Wang (2019) tarafından geliştirilen ve Akkaya ve ark. (2021) tarafından Türkçeye uyarlanan 16 maddelik, 5'li Likert tipindeki YZK Ölçeği kullanılmıştır. Cronbach Alpha değeri 0.809' dur. Veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler frekans (n) ve yüzde (%) değerleri ile özetlenmiştir. Sürekli değişkenler olan yaş ve ölçek toplam puanı ise ortalama \pm standart sapma ile raporlanmıştır. Cinsiyet ile değerlendirme/terapi hazırlığında ve sırasında yapay zekâ kullanma durumuna göre toplam puan farklılıkları Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Mesleki deneyim süresi gibi üç ve daha fazla gruptan oluşan değişkenlerde ise Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Ölçeğin kesme noktası 48 olarak kabul edilmiş; ≥ 48 puan yüksek, < 48 puan düşük kaygı düzeyi olarak değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların değerlendirme ve terapi hazırlığında yapay zekâ araçlarını kullanma durumları incelendiğinde, %70,9'unun (n=61) yapay zekâ araçlarını kullandığı, %29,1'inin (n=25) kullanmadığı görülmüştür. Değerlendirme ve terapi sırasında yapay zekâ kullanımı incelendiğinde ise katılımcıların %48,8'inin (n=42) kullandığı, %51,2'sinin (n=44) yapay zekâ araçlarını kullanmadığı saptanmıştır. Katılımcıların kaygı ölçeği toplam puan ortalaması $40,00 \pm 11,49$ 'dur. Ölçeğin kesme noktası 48 olarak kabul edildiğinde katılımcıların genel olarak düşük kaygı düzeyinde olduğu görülmüştür. Cinsiyete, mesleki deneyim süresine, değerlendirme ve terapi hazırlığında yapay zekâ araçlarını kullanma durumuna ve değerlendirme/terapi sırasında yapay zekâ araçlarını kullanma durumuna göre toplam puan karşılaştırmasında gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: Bulgular DKT'lerin yapay zekâyı bir tehdit olarak algılamadıklarını; ancak etik ve güvenlik temelli kaygılar taşıdıklarını göstermektedir. Terapi hazırlığında YZ kullanımı yaygın olmakla birlikte, uygulama aşamasında sınırlı kalmaktadır. Bu durum, klinik uygulamalara özgü ve güvenilir YZ araçlarına duyulan gereksinimi ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, dil ve konuşma terapisi, teknoloji kaygısı, klinik uygulama, kaygı

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİ İÇİN KAPSAMLI BİR DİJİTAL ARAÇLAR PLATFORMU: LİNGO DKT'NİN GELİŞTİRİLMESİ VE ÖZELLİKLERİ

Mehmet Kasım Ataş^{1}, Didem Çevik², Veli Şahnalı³*

¹ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0008-5584-3183, E-posta: dkt.mkasimatas@gmail.com, Özel Yeni Dil Konuşma (DİLKON) Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

² Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0001-9678-0379, E-posta: didem.cevik@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³ Öğr. Gör., ORCID: 0000-0002-7922-698X, E-posta: veli.sahnali@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Dil ve konuşma terapisi (DKT) alanında değerlendirme ve terapi süreçlerinde bireyselleştirilmiş materyal eksikliği, materyal hazırlama süresinin uzunluğu ve fiziksel materyallerin maliyet ile taşınabilirlik sorunları klinik uygulamaları zorlaştırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, söz konusu ihtiyaçlara yanıt vermek üzere dil ve konuşma terapistlerine yönelik, değerlendirme, materyal oluşturma ve danışan yönetimini tek çatı altında toplayan web tabanlı bir dijital platformun (Lingo DKT) geliştirilmesi ve kapsamının tanımlanmasıdır.

Yöntem: Terapi süreçlerinde en çok ihtiyaç duyulan ve kaynak eksikliğinin göze çarptığı alanlara yönelik ihtiyaç analizi temel alınmıştır; platform dil ve konuşma terapisti tarafından geliştirilmiştir. Web tabanlı bir platform (HTML, CSS, JavaScript) geliştirilmiştir; kimlik doğrulama, veri yönetimi için Supabase (PostgreSQL, Row Level Security) kullanılmıştır. Değerlendirme araçları (konuşma hızı, kekemelik şiddeti, F0 ve ses şiddeti ölçümü) gerçek zamanlı ses işleme ile; materyal araçları (kelime listesi, bulmaca, minimal çift, 5N1K, ikili ifade, sohbet kartı, hikaye) PDF çıktı ve isteğe bağlı yapay zeka entegrasyonu ile tasarlanmıştır. Danışan yönetimi modülünde terapi türü ve tanı seçenekleri sabitlenmiş; YZ destekli terapi önerisi modülü, vaka verisine dayalı olarak üretilmiş ve yalnızca mezuniyet doğrulaması yapılmış terapistler için sunulmuştur.

Bulgular: Lingo DKT platformu toplam 14 dijital araç ve modül içermektedir. Bu araçlar dört klinik kategori altında toplanmıştır: (1) Akıcılık ve ses değerlendirmesi: 2 araç (konuşma hızı ve kekemelik şiddeti hesaplayıcı, F0 ve ses şiddeti ölçüm yardımcısı). (2) Artikülasyon, fonoloji ve sesletim: 6 araç (IPA çevirici, IPA pratik, minimal pair oluşturucu, büyüteç oyunu, VocFount, sözcük-görsel eşleştirme). (3) Dil ve anlatım: 5 araç (5N1K oluşturucu, ikili ifade oluşturucu, sohbet kartları, bulmaca oluşturucu, YZ destekli hikaye oluşturucu). (4) Klinik yönetim: 1 modül (danışan yönetim paneli; 18 terapi türü, 13 tanı/teşhis seçeneği, YZ destekli terapi önerisi). Geliştirme süresi yaklaşık 2 yıl olarak gerçekleşmiştir. Bu bir geliştirme çalışması olduğundan çıkarımsal istatistik uygulanmamış; veriler platform dokümantasyonundan elde edilen sayısal tanımlayıcılar olarak raporlanmıştır.

Sonuç: Bu çalışma kapsamında geliştirilen Lingo DKT, dil ve konuşma terapistlerinin klinik değerlendirme, materyal oluşturma ve danışan yönetimi süreçlerini bütüncül biçimde destekleyen, Türkçe arayüze sahip bir dijital platform sunmaktadır. Yapay zeka destekli özellikler, terapistin klinik kararının yerine geçmeden, karar sürecini destekleyici şekilde tasarlanmıştır. Platformun, terapistlerin iş yükünü azaltmaya, materyal hazırlama süresini kısaltmaya ve danışana özgü terapi planlamasını kolaylaştırmaya katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. İlerleyen çalışmalarda kullanıcı deneyimi, terapist memnuniyeti ve klinik süreçlere etkisinin nicel yöntemlerle değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, dijital araçlar, terapi materyali, yapay zeka, danışan yönetimi, klinik değerlendirme

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

SAĞLIKLI GENÇ YETİŞKİNLERDE ANLATIM VE TEKRAR ANLATIM GÖREVLERİNDE DİLİN MİKROYAPISAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Elif Bilge^{1*}, Zeynep Sude Çapraz², Aleyna Kabataş³, Aslan Görkem Yenigezer⁴, Aysu Papurcu Anılır⁵

^{1*} Stj. DKT, ORCID: 0009-0006-1821-4180, E-posta: elif.blg06@icloud.com, Ankara Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

² Stj. DKT, ORCID: 0009-0007-1530-3783, E-posta: zeynepsudecprz@gmail.com, Ankara Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

³ Stj. DKT, ORCID: 0009-0006-1252-0128, E-posta: aleykbts03@gmail.com, Ankara Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

⁴ Uzm. DKT, ORCID: 0000-0002-7822-0017, E-posta: gorkemyenigezer@gmail.com, Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji EAH, Ankara, Türkiye

⁵ Öğr. Gör., ORCID: 0000-0003-2412-7068, E-posta: aysu.papurcu@ankaramedipol.edu.tr, Ankara Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu araştırmanın amacı, sağlıklı genç yetişkinlerin “Anlatım” ve “Tekrar Anlatım” görevlerindeki anlatı performanslarını mikroyapısal özellikler açısından incelemek ve cinsiyete bağlı farklılıkları değerlendirmektir.

Yöntem: Araştırmaya 18-39 yaş aralığında, lise mezunu ve Mini Mental Durum Değerlendirme Testi skoru ≥ 24 olan 30 birey (16K,14E) dahil edilmiştir. Katılımcılara iki anlatı görevi verilmiştir: *Anlatım* görevinde “Kurabiye Hırsız Sahnesi” resmini anlatmaları, *Tekrar Anlatım* görevinde ise “Kurbağa Neredesin?” öyküsünü dinledikten sonra görseller üzerinden yeniden anlatmaları istenmiştir. Ses kayıtları transkribe edilmiş; mikroyapısal parametreler iki Dil ve Konuşma Terapisti tarafından bağımsız olarak değerlendirilmiş, görüş birliğiyle kesinleştirilmiştir. Her iki anlatı görevinde toplam sözcük, morfem, sözce sayıları; Ortalama Sözce Uzunluğu (OSU); edat, bağlaç, basit, karmaşık, toplam cümle sayıları; karmaşık cümlelerin toplam cümlelere oranı, eylemsilerin karmaşık cümlelere oranı, tekrar, boşluk doldurma, çaba sayısı ve çaba oranı hesaplanmıştır; her bir görevde cinsiyet farklılıkları Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca iki anlatı görevi arasındaki farklar, Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi kullanılarak OSU, karmaşık cümlelerin toplam cümlelere oranı, eylemsilerin karmaşık cümlelere oranı ve çaba oranı açısından incelenmiştir.

Bulgular: Anlatım görevinde cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösteren tek değişkenin erkeklerde daha yüksek bulunan OSU olduğu ($p = .001$); tekrar anlatım görevinde ise cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Anlatı türleri karşılaştırıldığında ise tekrar anlatım görevinde OSU, karmaşık cümlelerin toplam cümlelere oranı ve çaba oranının, anlatım görevine kıyasla anlamlı düzeyde (tümü $p < .001$) daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Bu bulgular, tekrar anlatım görevlerinin genç yetişkinlerde anlatı mikroyapısal parametreler anlatım görevlerine kıyasla daha belirgin biçimde ortaya koyduğunu göstermektedir. Gelecek çalışmalarda cinsiyet etkilerinin daha kapsamlı değerlendirilebilmesi için örneklem sayısının artırılması, eğitim düzeyine göre karşılaştırmalı analizlerin yapılması ve farklı anlatı yöntemlerinin sürece dahil edilmesi önerilmekte; ayrıca tekrar anlatım görevlerinin klinik popülasyonlarda kullanım potansiyelinin değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: anlatı analizi, anlatım yöntemi, tekrar anlatım yöntemi, mikroyapısal analiz, genç yetişkinler.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

ALZHEİMER HASTALIĞI VE HAFİF BİLİŞSEL BOZUKLUKTA MULTİDİSİPLİNER KLİNİK KARAR VERME SÜREÇLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Elif Akbulut^{1}, Samet Tosun²*

¹Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0003-1880-754X E-posta: elifaakb@gmail.com İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı

²Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-9604-7430 E-posta: stosun@biruni.edu.tr Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Alzheimer hastalığı (AH) ve hafif bilişsel bozukluk (HBB/MCI) tanımlı bireylerde bilişsel ve dilsel değişikliklerin erken dönemde saptanması ve uygun müdahale planlaması multidisipliner bir yaklaşım gerektirmektedir. Nörologlar ve dil ve konuşma terapistleri (DKT), tanı, yönlendirme ve rehabilitasyon süreçlerinde tamamlayıcı roller üstlenmektedir. Ancak bu iki disiplinin klinik karar verme ve müdahale planlama süreçlerindeki etkileşimi sınırlı sayıda çalışmada ele alınmıştır. Bu araştırmanın amacı, AH ve MCI grubunda çalışan nörologlar ve DKT'lerin multidisipliner ekip içindeki rol algılarını ve ortak klinik karar verme deneyimlerini nitel bir yaklaşımla incelemektir.

Yöntem: Araştırma nitel araştırma deseninde, fenomenolojik yaklaşım çerçevesinde yürütülmüştür. Çalışmaya Alzheimer hastalığı ve hafif bilişsel bozukluk (MCI) tanımlı bireylerle aktif olarak çalışan 4 nörolog ve 4 dil ve konuşma terapisti dahil edilmiştir. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş olup, multidisipliner ekip deneyimine sahip olmaları temel dahil edilme kriteri olarak belirlenmiştir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yüz yüze gerçekleştirilmiş görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşme soruları literatür doğrultusunda hazırlanmış ve uzman görüşü alınarak son haline getirilmiştir. Görüşmeler ortalama 20-40 dakika sürmüştür, katılımcı onamı doğrultusunda ses kaydı alınmış ve kelimesi kelimesine yazıya dökülmüştür. Veri analizi; tematik analiz yaklaşımı doğrultusunda altı aşamalı süreç izlenerek gerçekleştirilmiştir: veriye aşinalık, başlangıç kodlarının oluşturulması, temaların belirlenmesi, temaların gözden geçirilmesi, temaların tanımlanması ve raporlanması. Kodlama süreci iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak yürütülmüş, kodlar karşılaştırılarak görüş birliği sağlanmıştır. Disiplinler arası benzerlik ve farklılıklar karşılaştırmalı analiz yoluyla incelenmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla araştırmacılar arası uzlaşma sağlanmış, doğrudan alıntılarla veri doğrulaması planlanmıştır. Katılımcıların kimlik bilgileri anonimleştirilmiş ve etik ilkeler gözetilmiştir.

Bulgular: Analiz sonucunda dört ana tema belirlenmiştir: (1) Erken Tanı ve Yönlendirme Süreçleri, (2) Bilişsel-Dilsel Değerlendirme Yaklaşımları, (3) Müdahale Planlamasında Öncelik Farklılıkları, (4) Hasta ve Aile Merkezli İş Birliği. Nörologlar tanısal doğruluk, hastalık progresyonu ve medikal izlemeyi önceliklendirirken, DKT'ler dilsel işlev, iletişim yeterliği ve günlük yaşam performansını vurgulamıştır. Katılımcılar, özellikle MCI grubunda erken dönemde yapılan dil değerlendirmelerinin ayırıcı tanı ve müdahale planlamasına katkı sağladığını ifade etmiştir. Düzenli ekip içi iletişimin klinik karar tutarlılığını artırdığı belirtilmiştir.

Sonuç: Bulgular, Alzheimer hastalığı ve MCI grubunda multidisipliner iş birliğinin erken tanı, yönlendirme ve müdahale etkinliği açısından önemli olduğunu göstermektedir. Klinik rollerin netleştirilmesi ve yapılandırılmış ekip iletişiminin güçlendirilmesi, hasta sonuçlarını iyileştirebilir.

Anahtar Kelimeler: alzheimer hastalığı, hafif bilişsel bozukluk, multidisipliner ekip, dil ve konuşma terapisi, nitel araştırma

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNDE DİJİTALLEŞME VE TELETERAPİ İLİŞKİSİ

Alperen Ünal^{1}, Deniz Kazanoğlu²*

^{1*} Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0009-3340-0880, E-posta: dkt.alperenunal@gmail.com, İzmir Dil ve Konuşma Merkezi

² Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0003-2351-4162, E-posta: deniz.kazanoglu@bakircay.edu.tr, İzmir Bakırçay Üniversitesi

Amaç: Değerlendirme, müdahale ve danışmanlık hizmetlerinin telekomünikasyon teknolojileri aracılığıyla uzaktan sunulmasını ifade eden teleterapi (Fong ve ark., 2011; ASHA, 2025) dil ve konuşma terapisi uygulamalarında giderek yaygınlaşmıştır. Bu uygulamanın etkin biçimde sürdürülebilmesi, dil ve konuşma terapistlerinin (DKT) dijital teknolojileri kullanabilme kapasiteleri ve yeniliklere yönelik tutumlarıyla yakından ilişkilidir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de çalışan DKT’lerin teleterapi kullanımını betimsel olarak ortaya koymak ve yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve mesleki deneyimin dijital yetkinlik ve bireysel yenilikçilik ile ilişkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel ve ilişkisel desen kullanılmıştır. Araştırma Türkiye’de aktif olarak danışan gören 136 DKT ile yürütülmüştür. Veri toplama araçları olarak Demografik Bilgi Formu, Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (Hurt ve ark., 1977; Kılıçer & Odabaşı, 2010) ve Dijital Yetkinlik Ölçeği (Tutar, Erdem & Şahin, 2024) kullanılmıştır. Veriler, jamovi 2.7.13 yazılımı kullanılarak frekans ve yüzdelik değerler üzerinden betimsel analizler ile korelasyon analizleri aracılığıyla analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %66,2’si teleterapi kullandığını, %33,8’i ise kullanmadığını belirtmiştir. Teleterapi kullanan terapistlerin %53,3’ü teleterapiyi nadiren, %24,4’ü haftada birkaç kez kullanmaktadır. En sık tercih edilen platform Zoom olmuştur.

Katılımcıların %50’si teknik alt yapının kısmen yeterli, %30,1’i yeterli olduğunu, %19,9’u yeterli olmadığını ifade etmiştir. Dijital araç ve uygulamaları katılımcıların %37,5’i haftada birkaç seansta, %29,4’ü nadiren, %27,2’si her seansta kullanırken, %5,9’u hiç kullanmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu teleterapiye yönelik olarak öğrencilik döneminde (%83,8) ve mezuniyet sonrasında (%87,5) herhangi bir ders, kurs veya eğitim almadığını belirtmiştir.

Cinsiyete göre bireysel yenilikçilik [$t(134)=-1.46, p=.146$] ve dijital yetkinlik [$U=1413, p=.927$] toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Eğitim durumuna göre bireysel yenilikçilik [Welch’s $F(4,30.5)=0.511, p=.728$] ve dijital yetkinlik [$\chi^2(4)=1.09, p=.896$] toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Yaş ve mesleki deneyim ile dijital yetkinlik ve bireysel yenilikçilik toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p > .05$). Buna karşılık dijital yetkinlik ile bireysel yenilikçilik arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r_s = .497, p < .001$).

Sonuç: Bu çalışma, DKT’lerin teleterapiyi yaygın olarak kullandığını ancak kullanım sıklığı ve teknik altyapı yeterliliğinin çoğunlukla orta düzeyde kaldığını göstermektedir. Dijital yetkinlik ile bireysel yenilikçilik arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunurken, yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve mesleki deneyimin bu değişkenler üzerinde belirleyici olmadığı görülmüştür. Bu bulgular, teleterapi uygulamalarının sürdürülebilirliği için dijital yetkinlik ve yenilikçi tutumların güçlendirilmesine yönelik eğitimlerin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijital yetkinlik, bireysel yenilikçilik, teleterapi, dil ve konuşma terapisi, sağlıkta dijitalleşme

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DIRFLOORTİME TEMELLİ SOSYAL ETKİLEŞİM GRUBUNUN FONKSİYONEL DUYGUSAL GELİŞİM VE ÖZ BAKIM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ÖN ÇALIŞMA

*Cihad ÖZCAN¹, Elif AKAT², Emre KAYIM³, Tahsin Tolga BOZBEY⁴, Açelya DOĞAN⁵

¹ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0001-7511-4622 dktcihadozcan@gmail.com Günışığı Akatlar Dil Konuşma ve Ergoterapi Merkezi

² M.Ed., Çocuk Eğitimi ve Gelişimi Uzmanı, elifauygun@yahoo.com York University

³ Ergoterapist, ORCID: 0009-0003-1595-750X emrekayimemre@gmail.com Günışığı Akatlar Dil Konuşma ve Ergoterapi Merkezi

⁴ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0003-8498-7032 tolg.bozbey@gmail.com Günışığı Akatlar Dil Konuşma ve Ergoterapi Merkezi

⁵ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0006-0666-5240 dk.acelyadogan@gmail.com Günışığı Akatlar Dil Konuşma ve Ergoterapi Merkezi

Amaç: Sosyal-duygusal gelişim ve öz bakım becerileri, çocuğun günlük yaşam aktivitelerini bağımsız olarak sürdürebilmesi ve sosyal ilişkiler kurabilmesi açısından temel gelişim alanları olup, alanyazında bu alanların birbiriyle ilişkili olduğu belirtilmektedir. Sosyal-duygusal etkileşimde yaşanan sınırlılıkların, çocukların günlük yaşam becerilerini ve sosyal katılımlarını olumsuz etkileyebildiği bildirilmektedir. Bu ön çalışmanın amacı, DIRFloortime temelli bir sosyal etkileşim grubunun çocukların fonksiyonel duygusal gelişim düzeyleri ve öz bakım becerileri üzerindeki etkisini incelemektir. Ayrıca sosyal-duygusal etkileşimde gözlenen değişimlerin günlük yaşam becerilerine yansımaları gözlemlenmek amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, ön test-son test tek gruplu karma yöntemli çoklu durum analizi olarak yürütülmüştür. Sosyal iletişim ve öz bakım alanlarında desteğe ihtiyaç duyan üç çocuk çalışmaya dahil edilmiştir. Müdahale programı 12 hafta süreyle, haftada 5 gün ve günde 3 saat olarak planlanmıştır; katılım sürekliliğini sağlamak ve uygulama sadakatini korumak amacıyla telafi oturumlarıyla birlikte toplam 14 haftada tamamlanmıştır. Uygulama süreci, üç DIRFloortime uygulayıcısının yer aldığı bir sosyal etkileşim grubu içinde yürütülmüş ve grup ortamında her çocuk için birebir terapist desteği sağlanmıştır. Veri toplama araçları olarak Ankara Gelişim Tarama Envanteri (AGTE) öz bakım alt testi ve Greenspan Sosyal-Duygusal Gelişim (SDG) değerlendirmeleri ön test ve son test olarak kullanılmıştır. Nicel ölçümlere ek olarak tüm oturumlar kamera kaydı altına alınmıştır; video kayıtları sosyal etkileşim, öz bakım becerileri, bakışma ve akranlar arası sosyal referans alma davranışları açısından incelenmiş ve elde edilen bulgular nicel test sonuçlarının tutarlılığını desteklemiştir. Müdahale süreci boyunca düzenli ekip toplantıları gerçekleştirilmiş ve aileler planlı toplantılarla sürece dahil edilmiştir.

Bulgular: Sosyal duygusal gelişim ve öz bakım becerilerine ilişkin ön test-son test karşılaştırmaları, tüm katılımcılarda ölçülebilir ve tutarlı bir gelişim olduğunu göstermiştir. AGTE öz bakım alt testinde katılımcıların puan artışları +5 ile +9 arasında değişmiştir. SDG değerlendirmelerinde ise ön test-son test farkları +9 ile +16 puan arasında gözlenmiştir. Ön test-son test karşılaştırmaları için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları, değişimin artış yönünde sistematik olduğunu göstermiştir ($Z = -1.60$, $p = .109$). Bulgular birey içi değişim, klinik gözlemler ve video analizleri ile değerlendirilmiştir.

Sonuç: Bu ön çalışma, DIRFloortime temelli sosyal etkileşim gruplarının çocukların fonksiyonel duygusal gelişim düzeyleri ve öz bakım becerilerinde olumlu değişimlerle ilişkili olabileceğini göstermektedir. Elde edilen bulgular, sosyal-duygusal etkileşimi merkeze alan grup çalışmalarının, bireysel terapilere tamamlayıcı bir yaklaşım olarak çocukların günlük yaşam bağımsızlığını ve sosyal katılımını destekleyebileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özbakım Becerileri, Sosyal-Duygusal Gelişim, Sosyal Etkileşim Grubu, DIRFloortime

GERİATRİK BİREYLERDE KSEROSTOMİ VE YUTMA İLE İLİŞKİLİ YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hatice Taş, İbrahim Halil Şenates, Tuba Kaya, Funda Datlı Yakaryılmaz,*

¹ Öğrenci, <https://orcid.org/0009-0006-0272-8590>, haticettas.0@gmail.com, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,

² Öğrenci, <https://orcid.org/0009-0008-0669-5065>, ihalilsenates@gmail.com, İnönü Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi

³ Araştırma Görevlisi, <https://orcid.org/0000-0002-1750-0402>, tuba.kaya@inonu.edu.tr, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,

⁴ Doçent Doktor, <https://orcid.org/0000-0001-5633-0939>, funda.yakaryilmaz@inonu.edu.tr, Tıp Fakültesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 60 yaş ve üzeri geriatrik bireylerde kserostomi düzeyi ile yutma ile ilişkili yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi ve kserostominin yutma yaşam kalitesinin alt boyutları üzerindeki bağımsız etkisinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Çalışmaya, İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Geriatri Polikliniğine başvuran, 60 yaş ve üzeri 32 (20 erkek; 12 kadın) geriatrik birey dahil edilmiştir. Veri toplama araçları olarak katılımcıların demografik ve klinik bilgilerini içeren bilgi formu, ağız kuruluğu şiddetini değerlendirmek amacıyla Kserostomi Envanteri ve yutma ile ilişkili yaşam kalitesini değerlendirmek için Yutma Yaşam Kalitesi Ölçeği (SWAL-QOL)'nin Genel Yakınma, Yeme İsteği, Besin Seçimi ve Yeme Korkusu alt ölçekleri kullanılmıştır. Veriler normal dağılım varsayımlarını sağlamadığı için nonparametrik testler kullanılmıştır. Kserostomi ile SWAL-QOL alt ölçekleri arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiş, kserostominin yutma yaşam kalitesi üzerindeki bağımsız etkisini belirlemek amacıyla ise çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Yapılan korelasyon analizlerine göre, kserostomi ile SWAL-QOL Genel Yakınma alt ölçeği arasında güçlü ve istatistiksel olarak anlamlı negatif bir ilişki saptanmıştır ($r = -0,584$; $p < 0,001$). Kserostomi ile Yeme Korkusu arasında ise orta düzeyde anlamlı negatif ilişki bulunmuştur ($r = -0,426$; $p = 0,015$). Yeme İsteği ve Besin Seçimi alt ölçekleri ile kserostomi arasında ise anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p > 0,05$). Ayrıca kserostomi ile bireylerin genel sağlık algısı arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = -0,373$; $p = 0,035$). Çoklu doğrusal regresyon analizinde, kserostomi skorunun SWAL-QOL Genel Yakınma alt ölçeğini yaş, sigara kullanımı ve diş protezi varlığından bağımsız olarak anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir ($\beta = -0,650$; $p < 0,001$). Yeme Korkusu alt ölçeğinde ise kserostominin bağımsız etkisi anlamlılığa doğru bir eğilim göstermiştir ancak istatistiksel olarak anlamlı bir seviyeye ulaşamamıştır ($\beta = -0,362$; $p = 0,055$).

Sonuç: Bu çalışmanın bulguları, geriatrik bireylerde kserostominin yutma ile ilişkili yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilediğini, özellikle genel yakınma ve yeme korkusu üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu göstermektedir. Kserostominin, yaş ve diş protezi kullanımı gibi klinik değişkenlerden bağımsız olarak yutma yaşam kalitesini etkileyebilmesi, geriatrik bireylerin değerlendirilme ve müdahale sürecinde kserostominin dikkate alınması gereken önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: kserostomi, geriatrik bireyler, disfaji, yaşam kalitesi, ağız kuruluğu

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

PİYASADA YAYGIN OLARAK TERCİH EDİLEN “İLK KELİMELERİM” TEMALİ KİTAP VE KARTLARDAKİ SÖZCÜKLERİN TİGE NORMLARI IŞIĞINDA TÜRK ÇOCUKLARININ DİL EDİNİM SÜRECİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ

*Nilüfer Uyar**

*Lisans Öğrencisi, ORCID: 0009-0008-7449-9517, E-posta: niluferuyar55@gmail.com, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de ebeveynler tarafından yaygın olarak tercih edilen beş farklı yayınevine ait “ilk kelimelerim” temalı kitap ve zekâ kartlarında yer alan sözcüklerin, erken dönem dil edinimine uygunluğunu Türkçe İletişim Gelişimi Envanteri (TİGE) normları ışığında incelemektir.

Yöntem: Çalışma kapsamında; İlk Sözcüklerim (Yapı Kredi Yayınları), İlk 100 Sözcüğüm (İş Bankası Kültür Yayınları), İlk 100 Sözcük (Diytoy), Sözcükler-İlk Adımlar Dizisi (Net Çocuk) ve Bebeğim Konuşuyor (Yükselen Zeka) materyalleri örneklem olarak belirlenmiştir. Örneklemdeki sözcükler aşağıda belirtilen ölçütler doğrultusunda değerlendirilmiştir:

Sözcük Türü Dağılımı, Sözcüklerin TİGE-I (8–16 ay) üretim listesinde yer alma durumu, Anlamsal–Pragmatik Uygunluk, Fonolojik–Fonotaktik Üretilbilirlik

Değerlendirmelerde Türkçe İletişim Gelişimi Envanteri (TİGE) normatif verileri esas alınmıştır (Aksu-Koç & Küntay, 2019).

Bulgular: İncelenen materyallerden elde edilen 295 benzersiz sözcük üzerinden saptanan bulgular beş temel kriter çerçevesinde sunulmuştur: 1.Sözcük Türü Dağılımı: 295 sözcüğün büyük çoğunluğunu isimler oluşturmaktadır (n=265; %89,8). Fiiller sınırlı düzeyde temsil edilmekte (n=20; %6,8), yansıma sözcükler ise oldukça düşük oranda yer almaktadır (n=10; %3,4). Bu bağlamda, incelenen materyallerde fiil ve yansıma sözcüklerin sınırlı temsil edilmesi dikkat çekicidir. 2.Tige Uygunluğu: İncelenen 295 benzersiz sözcüğün ~%61,9’unun (n=164), TİGE-I üretim listesinde yer almadığı saptanmıştır. 3. Anlamsal–Pragmatik Uygunluk: Sözcüklerin anlamsal dağılımında; günlük rutinler ve sosyal etkileşim yerine, nesne tanıtımı odaklı (hayvanlar ve taşıtlar) kategorilerin baskın olduğu saptanmıştır. 4. Kültürel Uygunluk: Analiz sonucunda, 295 sözcüğün yaklaşık ~%8’inin (n=24) yerel kültürde ve erken çocukluk yaşantısında edinim önceliği bulunmayan kavramlardan oluştuğu görülmüştür. 5. Fonotaktik Yapı ve Sesbilgisel Karmaşıklık: İncelenen 295 sözcüğün %16,3’nün (n=48) tek heceli, ~%47,9’unun (n=141) ise iki heceli olduğu görülmüştür. Buna karşın, 8-16 ay arası çocukların motor-konuşma becerilerini aşan üç hece ve üzeri sözcüklerin oranı %35,8 (n=106) gibi yüksek bir seviyede saptanmıştır.

Sonuç: Elde edilen bulgular, bu materyallerin etkileşim temelli bir dil edinimini desteklemek yerine, çocuğun bilişsel ve dilsel düzeyinin üzerinde bir içerik sunduğunu işaret etmektedir. Ebeveynlere ve uzmanlara; çocukların ilk sözcük dağarcığını desteklemek için somut, manipüle edilebilir, 1-2 heceli ve çocuğun günlük rutinindeki iletişimsel ihtiyaçlarına (Örn: su, mama, ver) hizmet eden yerel içerikli materyalleri tercih etmeleri önerilmektedir. Gelecekte hazırlanacak benzer materyallerin; çocuğun doğal dil edinim sürecine ve gelişimsel basamaklara uygun bir içerik sunabilmesi için, hazırlık aşamasında bir dil ve konuşma terapisti ile multidisipliner bir çalışma yürütülmesinin faydalı olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: tige, ilk sözcükler, materyal analizi, erken dil gelişimi, gelişimsel uygunluk

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TANIDAN MÜDAHALEYE SELEKTİF MUTİZME DAİR BİR DERLEME

Ekin Su Akdemir^{1}, Semra Selvi Balo²*

¹ Ekin Su AKDEMİR*, Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü,
ekinsuakdemir@anadolu.edu.tr <https://orcid.org/0009-0002-0482-3306>

² Dr. Öğr. Üyesi Semra SELVİ BALO, Anadolu Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü,
semraselvi@anadolu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3144-5179>

Giriş: Selektif mutizm (SM), bireyin konuşma becerisine sahip olmasına rağmen belirli ortam ve durumlarda konuşamamasıyla karakterize bir anksiyete bozukluğudur. Bu durum bireyin akademik ve sosyal becerilerini etkileyen çok boyutlu bir yapı göstermektedir. Güncel literatür, SM'nin yalnızca psikolojik yönleriyle değil, iletişim ve dil özellikleri açısından da ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda dil ve konuşma terapistleri SM'deki iletişim bozukluklarının değerlendirilmesinde ve müdahale sürecinde önemli bir rol üstlenmektedir.

Amaç: Bu derleme çalışmasının amacı, selektif mutizmin tanı özelliklerini, dil ve konuşma profillerini, değerlendirme süreçlerini ve dil ve konuşmaya ilişkin müdahale yaklaşımlarını bütüncül olarak incelemektir.

Yöntem: Dil ve konuşma terapistlerine klinikte başvurabilecekleri bir kaynak ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada geleneksel derleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda, alanyazın taraması ASHA, ResearchGate, YÖK Akademik, Google Scholar, PubMed ve Scopus veri tabanları aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya selektif mutizm, selektif mutizmin değerlendirilmesi, selektif mutizmin tanınması ve selektif mutizmde dil-konuşma terapisi anahtar sözcükleri ile yapılan tarama sonrasında ulaşılan kaynaklara ulaşılmış ve 2010-2025 yılları arasında yayınlanan kaynaklara yer verilmiştir.

Bulgular: Selektif mutizmin prevalansı %0.2 - 1.6 arasında bildirilmekte olup belirtiler çoğunlukla 2;0-4;0 yaş arasında ortaya çıkmaktadır. SM'li çocukların yaklaşık %30-50'sinde eşlik eden dil ve konuşma bozukluğu görülmektedir. En sık bildirilen eşlik eden sorunlar sırasıyla fonolojik bozukluklar (%42.6), artikülasyon bozuklukları (%20) ve ifade edici dil bozukluklarıdır (%11.5 - 28). Araştırmalar, SM'nin yalnızca kaygı temelli bir konuşmama durumu olmadığını; ifade edici dil yetersizlikleri, pragmatik dil güçlükleri ve anlatı becerilerinde sınırlılıklarla ilişkili olabileceğini göstermektedir. Literatür, bilişsel davranışçı müdahaleler ve okul temelli uygulamaların selektif mutizm terapisinde etkili sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Sonuç: Selektif mutizm, yalnızca konuşma davranışının yokluğu ile sınırlı olmayan, kaygı, dil gelişimi ve sosyal iletişim bileşenlerini içeren çok boyutlu bir bozukluktur. Değerlendirme ve terapi sürecinin multimodal olması ve dil ve konuşma terapistlerinin disiplinler arası ekip içinde aktif rol alması kritik öneme sahiptir. Bulgular, davranışsal teknikler, ses üretimi temelli yaklaşımlar ve sosyal-pragmatik müdahalelerin bir arada kullanımının, iletişim becerilerinin genellenmesini desteklediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Selektif Mutizm, Dil ve Konuşma Terapisi, Müdahale Yöntemleri, Değerlendirme

DUCHENNE MUSKÜLER DİSTROFİ TANILI BİR OLGUDA DİL VE YÜRÜTÜCÜ İŞLEVLER İLE MOTOR KONUŞMA SES VE YUTMA ARASINDAKİ İLİŞKİ

Fatıma Sena Bahşi^{1}, Zeynep Özge Sara²*

^{1*}Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0006- 7671-7843, dkt.senabahsi@gmail.com, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı

²Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0008-3846-9951, zeynep.sara@atlas.edu.tr, İstanbul Atlas Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Duchenne Musküler Distrofi (DMD), erkek çocukları etkileyen ilerleyici bir nöromusküler hastalıktır ve hastalığın ilerleyen evrelerinde motor konuşma, ses ve yutma işlevlerinde bozulmalar görülebilmektedir. Buna karşın, DMD’de iletişim bozukluklarının motor, dilsel ve bilişsel bileşenlerle birlikte ele alındığı klinik çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, hızlı progresyon gösteren DMD tanılı bir erkek olguda bu alanlar arasındaki klinik ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Çalışmaya 7,8 yaş DMD tanılı erkek olgu dâhil edilmiştir. Bulber tutulum ve motor beceriler Oral Motor Değerlendirme (OMD) ve Pediatrik Motor Değerlendirme (PMD) ile değerlendirilmiştir. Yutma ve sesle ilişkili etkilenim Pediatrik Eating Assessment Tool-10 (PEDI-EAT-10) ve Pediatrik Ses Handikap İndeksi (P-SHİ) kullanılarak incelenmiştir. Ses üretimine ilişkin objektif değerlendirme kapsamında akustik analiz Praat yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiş; maksimum fonasyon süresi (MFS), s/z oranı, temel frekans (F0), jitter, shimmer, harmonics-to-noise ratio (HNR) ve noise-to-harmonics ratio (NHR) hesaplanmıştır. Dil ve fonksiyonel iletişim becerileri Türkçe Okul Çağı Dil Gelişim Testi (TODİL), Sesletim ve Sesbilgisi Testi (SST), Bağlam İçi Anlaşılabilirlik Ölçeği–Türkçe (ICS-TR), Türkçe Cümle Tekrar Testi (LITMUS-TR) ve Türkçe Anlamsız Sözcük Tekrarı Testi (TAST) ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: OMD’de dudak kas gücünde azalma ve diadokokinetik hızda yavaşlama saptanmıştır. PMD sonuçları fonksiyonel beceriler (60/73), mobilite (31/59) ve sosyal fonksiyon (30/65) alanlarında motor sınırlılıklara işaret etmiştir. PEDI-EAT-10 toplam puanı 0 olup disfaji riski saptanmamıştır. P-SHİ sonuçlarında olgunun işlevsel alt boyuttan 26 puan, fiziksel alt boyuttan 11 puan ve duygusal alt boyuttan 24 puan aldığı belirlenmiştir. Akustik analizde temel frekans yaş ve cinsiyet normlarıyla uyumlu bulunmuştur (246,69 Hz). Jitter (%0,717), shimmer (%4,487), HNR (16,27 dB) ve NHR (0,029) değerleri ses stabilitesinde bozulmaya işaret etmiştir. Düşük MFS (4,3 sn) ve yüksek s/z oranı (1,6), ciddi glottal yetersizliğe işaret etmektedir. TODİL sonuçları dil becerilerinin ortalama düzeyde olduğunu; cümle tekrar etme ve artikülasyon alt testlerinde yaş normlarının altında performans sergilendiğini göstermiştir. Sesletim Alt Testinde ham puan 41 ve eşdeğer test yaşı <2.0; İşitsel Ayırt Etme Alt Testinde ham puan 6 ve eşdeğer test yaşı 5.6 belirlenmiştir. ICS-TR toplam puanı 16/35 olarak hesaplanmıştır. LITMUS-TR’de 22/30 doğru yanıt elde edilirken, fonolojik çalışma belleğini değerlendiren TAST’ta toplam puan 2 olarak kaydedilmiştir.

Sonuç: Bu olgu sunumu, DMD’de iletişim bozukluklarının yalnızca periferik kas zayıflığına indirgenemeyeceğini ortaya koymaktadır. Bulgular, motor konuşma ve ses üretimindeki etkilenimin; çalışma belleği ve morfosentaktik işleme gibi üst düzey dil bileşenleriyle birlikte fonksiyonel iletişimi sınırladığını göstermektedir. Artikülasyon, cümle tekrar etme ve fonolojik çalışma belleği gerektiren görevlerde gözlenen yaşa göre gerilik, DMD’de iletişim değerlendirmelerinin erken dönemde, çok boyutlu ve disiplinler arası bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: dil becerileri, duchenne musküler distrofi, fonksiyonel iletişim, motor konuşma, ses bozukluğu

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

İSKEMİK İNME SONRASI AKUT DÖNEMDE DİSFAJİYE YÖNELİK YUTMA MÜDAHALESİ: BİR OLGU SUNUMU

Hatice Kübra KAYA¹, Hiranur YEGİN^{2}, Didem ÇEVİK³*

¹DKT öğrenci, ORCID ID: 0009-0005-5824-3915, hkubra.kaya@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²DKT öğrenci, ORCID ID: 0009-0008-0526-3893, hiranur.yegin@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³Dr. Öğr.Üyesi, ORCID ID:0000-0001-9678-0379, didem.cevik@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

ARAŞTIRMANIN AMACI: İnme sonrası disfaji, aspirasyon pnömonisi, yetersiz beslenme, dehidrasyon ve yaşam kalitesinde azalma gibi ciddi komplikasyonlara yol açabilen önemli bir klinik tablodur. Özellikle akut dönemde uygulanan erken ve hedefe yönelik müdahaleler, yutma fonksiyonunun iyileştirilmesinde kritik rol oynamaktadır. Bu bildirinin amacı, iskemik inme sonrası akut dönemde disfaji gelişen erkek bir hastada uygulanan yutma müdahalesinin hastanın beslenme fonksiyonları üzerindeki etkisini sunmaktır.

YÖNTEM: Bu çalışma, iskemik inme tanısı alan 68 yaşında erkek bir hastaya ait olgu sunumudur. Hasta inme sonrası 8 gün süreyle entübe kalmış, hastanede yattığı süreçte nasogastrik tüp ile beslenmiştir. Taburculuk sonrası hasta, terapi öncesinde bir süre mama ile oral beslenme sağlamış, sonrasında püre kıvamında farklı besinlerle beslenmiş olup, sıvı alımı bulunmamaktadır. Yapılan MBYÇ değerlendirmesinde sıvı tüketiminde penetrasyon ve oral-farengeal rezidü gözlenen hastanın klinik yutma değerlendirmesinde ıslak ses, oral-farengeal duyuda azalma, GAG ve yutma refleksinde zayıflık sıvı kıvamdan kaçınma gözlemlenmiştir ayrıca yapılan oral-motor değerlendirmede hastada dudak ve dilde sol tarafta güçsüzlük saptanmıştır. Hastaya EAT-10, SWALQOL, yutma yaşam kalitesi ölçekleri uygulanmıştır. Hastanın özgeçmişinde kalp rahatsızlığı, sigara kullanımı ve akciğerinde ödem bulunmaktadır. İnme sonrası sol tarafta kas gücünde azalma, hareket açıklığında kısıtlılık ve spastisite mevcuttur. Hasta akut dönemde terapiye başlamış, enstrümental değerlendirme yapılmış ve haftada bir gün olmak üzere toplam 5 hafta terapi uygulanmıştır. Terapi kapsamında, dudak ve dil kaslarına yönelik güçlendirme ve koordinasyon egzersizleri terapilerde 3 set 15 tekrar şeklinde uygulanmış olup ev programı verilmiştir. Termal-taktil stimülasyon kullanılarak fasiyal pillar ağına, dil ve dudaklara soğuk-ekşi uygulamalar yapılmıştır. CTAR egzersizi, mendelsohn, güçlü eforlu yutma, intraoral lokma tutma egzersizleri 3 set 10 tekrar şeklinde uygulanmıştır. Kompansatuvar teknik olarak chin tuck ve postür düzenlemesi gösterilmiştir.

BULGULAR: Beş haftalık terapi süreci sonunda hastaya MBYÇ değerlendirmesi yapılmış, bunun sonucunda hastanın yutma fonksiyonlarında iyileşme gözlemlenmiştir. Prematüre taşma, oral ve farengeal rezidü miktarı azalmıştır. Dudak, dil kas gücü ile koordinasyonunda ve GAG refleksi tetiklenmesinde artış gözlemlenmiştir. Besinleri güvenli şekilde tolere edebilmiştir.EAT-10 puanı terapi öncesinde 29 iken terapi sonrasında 1 puan olarak ölçülmüştür. SWQOL puanı terapi öncesinde 30 puan iken terapi sonrasında 90 olarak ölçülmüştür.,

SONUÇ: Bu olgu sunumu, akut dönemde iskemik inme sonrası gelişen disfajide, erken dönemde uygulanan dil ve konuşma terapisi müdahalesinin yutma fonksiyonlarının iyileştirilmesinde etkili olduğunu göstermektedir. Oral motor egzersizler, duyu uyarı teknikleri, yutma egzersizleri ve kompansatuvar stratejilerin birlikte kullanımı, güvenli oral alımın sağlanmasına ve hastanın yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlamıştır.

ANAHTAR KELİMELER: İskemik İnme, Disfaji, Akut Dönem, Yutma Rehabilitasyonu, Olgu Sunumu

DİSFAJİ TANISI OLMAYAN YAŞLI BİREYLERDE YUTMA SEMPTOM YÜKÜ VE İLİŞKİLİ ETMENLER: EATING ASSESSMENT TOOL-10 (EAT-10) İLE KESİTSEL DEĞERLENDİRME

Yasemin Feyza ŞAYLICA^{1*}, İlayda GÜNDÜZ²

¹ Öğrenci, ORCID: 0009-0005-4802-1235, E-posta: dkt.yaseminsaylica@gmail.com, Kurum Bilgisi: İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

² Öğretim görevlisi, ORCID: 0000-0002-2553-838X, E-posta: ilayda5gunduz@gmail.com, Kurum Bilgisi: İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

Amaç: Yaşlanmaya eşlik eden fizyolojik değişiklikler, klinik tanı eşliğini aşmasa dahi yutma işlevinde gizli seyreden semptomlara yol açabilmekte ve bu belirtiler sıklıkla “yaşlılığın doğal parçası” olarak normalleştirilebilmektedir. Bu araştırmanın amacı disfaji tanısı bulunmayan toplumda yaşayan yaşlı bireylerde yutma semptom yükünü nicel olarak tanımlamak, subjektif değerlendirme yöntemleri ile öznel şikâyet algısı arasındaki uyumu değerlendirmek ve semptom yükünün işlevsel zorlanma/kırılabilirlik göstergeleri ile ilişkisini incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmaya Türkiye’de yaşayan, oral yolla beslenen ve disfaji tanısı bulunmayan ve Standardize Mini Mental Test skoru 24 ve üzeri olan 65 yaş ve üzeri 20 katılımcı dahil edilmiştir. Katılımcılardan sosyodemografik/klinik bilgi formunu, son üç aya yönelik yutma semptom sorgulamasını ve Eating Assessment Tool-10 (EAT-10) ölçeğini tamamlamaları istendi. Tarama pozitifliği EAT-10 için önerilen eşik değere göre (≥ 3) tanımlandı. Son üç ay semptom maddeleri “bazen/sık” yanıtları temelinde semptom varlığı olarak ikilileştirildi; kişi başına semptom yükünü temsil etmek üzere semptom sayısı (0–10) hesaplandı. Son altı aya ilişkin işlevsel zorlanma göstergeleri ile istemsiz kilo kaybı ve yemek sırasında boğulma/panik bildirimleri birleştirilerek kırılabilirlik belirti sayısı (0–7) oluşturuldu. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics Version 29.0 (IBM Corp., Armonk, NY, USA) kullanılarak gerçekleştirildi ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlendi.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $70,7 \pm 4,7$ yıl olup %60’ı kadındı. EAT-10 toplam puanı medyan 2,5 (IQR 0,75–4,0) idi ve tarama pozitifliği %50 (10/20) olarak saptandı. Buna karşın katılımcıların tamamı yutmaya ilişkin şikâyeti olduğunu düşünmediğini bildirdi (%100). Son üç ayda en az bir yutma semptomu bildirenlerin oranı %75 idi; tarama pozitif grupta semptom bildirme oranı %100 iken tarama negatif grupta %50 idi ($p=0,033$). Semptom sayısı tarama pozitif grupta daha yüksekti (medyan 3,5 [IQR 2,25–5,0] vs 0,5 [0–2,75]; $p=0,010$). Kırılabilirlik belirti sayısı tarama pozitiflerde daha yüksek bulundu (medyan 4,0 [3,0–4,75] vs 2,5 [1,25–3,0]; $p=0,041$). Risk farkındalığı sınırlıydı: yalnızca %5’i yutma güçlüğüne aspirasyon/pnömoni ve kilo kaybı ile ilişkisini daha önce duyduğunu, %20’si başvuru yolunu bildiğini belirtti.

Sonuç: Bu çalışmaya dahil edilen katılımcılarda öznel şikâyet algısı yok düzeyinde seyretmesine karşın, standardize tarama ve hedefli semptom sorgulaması klinik açıdan anlamlı bir semptom yükünü ortaya koymaktadır. Düşük risk farkındalığı ve başvuru bilgisinin, semptomların normalleştirilmesine ve gecikmiş değerlendirmeye sebep olabileceği düşünülmektedir. Bulgular, toplum temelli tarama ve yapılandırılmış farkındalık müdahalelerinin erken tanılama ve önleyici yaklaşımlar açısından önceliklendirilmesi gerektiğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: disfaji, geriatri, presbifaji, yutma, eat-10

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KEKEMELİK VE KONUŞMA SESİ BOZUKLUĞUNA EŞLİK EDEN ÇOKLU KOMORBİDİTELERDE BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ TERAPİ SÜRECİ: BİR OLGU SUNUMU

Sevdenur KARACA¹, Damla GÜMÜŞ^{2}, Didem ÇEVİK³*

1 DKT öğrenci, sevdenur.karaca@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

2 DKT öğrenci, damla.gumus@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

3 Dr.Ögr.Üyesi, ORCID ID:0000-0001-9678-0379, didem.cevik@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

AMAÇ: Konuşma Sesi Bozukluğu (KSB) ve kekemeliğin komorbid olarak görüldüğü, konuşma üretiminin hem segmental hem de suprasegmental düzeylerde etkilendiği ve ek sorunların eşlik etmesiyle iletişimsel yükün arttığı bir klinik tabloda; kekemelik ve KSB'ye ek olarak hızlı-bozuk konuşma (HBK), dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB), disleksi ve kaygı özellikleri gösteren, bilişsel kapasitesi yüksek bir çocukta terapi sürecinin nasıl yapılandırıldığını ve bu yapılandırmanın terapötik uyum ile klinik ilerlemeye nasıl katkı sağladığını incelemektir.

YÖNTEM: Çalışmaya, 8 yaşında; kekemelik, HBK, KSB, DEHB, disleksi tanılarına sahip erkek danışan dahil edilmiştir. Katılımcı yüksek bilişsel kapasite ve kaygı özellikleri göstermektedir. Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dil ve Konuşma Bozuklukları Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne (KSBU DİLKOM UYAM) başvuran danışana KSBU Pediatrik Öngörüşme Formu, SST, FFT, CALMS, Keşida, okuma ve konuşma örneği değerlendirmeleri yapılmıştır. Müdahale süreci, haftada iki seans (1 seans KSB, 1 seans Kekemelik terapisi) olacak şekilde iki farklı DKT tarafından yürütülmüştür. Katılımcının yasal temsilcisinden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Terapi süreci, danışanın duygusal hassasiyeti, kaygı düzeyi ve motivasyon gereksinimleri dikkate alınarak aşamalı, oyun temelli ve güven odaklı bir yapı içerisinde planlanmıştır. Bu doğrultuda, terapötik ilerlemenin hızından ziyade danışanın terapiye katılımı ve duygusal regülasyonu önceliklendirilmiştir. KSB müdahalesinde geleneksel artikülasyon yaklaşımı ve fonolojik farkındalık çalışmaları uygulanmış; danışanın kaygı düzeyini artırmamak amacıyla doğrudan hata düzeltme yerine destekleyici ve dolaylı geri bildirimler tercih edilmiştir. Danışana toplam 10 seans KSB terapisi uygulanmıştır. Kekemelik müdahalesinde duyarsızlaştırma süreci sistematik olarak yapılandırılmış; konuşmaya yönelik farkındalık ve tolerans geliştirilmeden öz-izleme çalışmalarına geçilmemiştir. Akıcılığı şekillendirme kapsamında başlangıçta yumuşak başlangıç teknikleri denenmiş, süreç içerisinde danışan için yavaş ve uzatılmış konuşmanın daha işlevsel olduğu belirlenerek bu teknikle devam edilmiştir. Danışana 14 seans kekemelik terapisi uygulanmıştır. İki farklı terapist tarafından yürütülen müdahale süreci, danışanın farklı iletişim partnerleriyle genelleme becerilerini desteklemiştir.

BULGULAR: Terapi süreci sonunda danışanın konuşma ve iletişim becerilerinde niteliksel ilerlemeler gözlenmiştir. KSB alanında hedef seslere yönelik farkındalık artmış, yapılandırılmış etkinliklerde doğru üretim oranları yükselmiş ve terapiye katılım güçlenmiştir. Oyun temelli ve destekleyici yaklaşımların kaygıyı azalttığı ve terapötik uyumu artırdığı gözlenmiştir. Kekemelik alanında duyarsızlaştırma süreciyle konuşmaya yönelik farkındalık artmış, yavaş-uzatılmış konuşma tekniğinin akıcılığı desteklediği belirlenmiştir. Danışanın motivasyonu ve iletişimsel özgüveni artmıştır.

SONUÇ: Bu olgu sunumu, çoklu bozukluk ve eş tanıların bulunduğu çocuklarda terapinin yavaş ve aşamalı ilerlemesinin bir sınırlılık değil, bireysel ihtiyaçlara uyum sağlayan gerekli bir yaklaşım olduğunu göstermektedir. Bulgular genellenebilir olmamakla birlikte, benzer profildeki çocuklarla çalışan klinisyenler için klinik çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kekemelik, konuşma sesi bozukluğu, akıcılığı şekillendirme, duyarsızlaştırma, oyun temelli terapi, bireyselleştirilmiş müdahale

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

ÜRE SIKLUS BOZUKLUĞUNA BAĞLI ARJINAZ EKSİKLİĞİ TANILI BİR ÇOCUKTA MOTOR KONUŞMA PROFİLİ: HİPOTONİK DİZARTRİ, KONUŞMA APRAKSİSİ VE REZONANS ÖZELLİKLERİNİ İÇEREN NADİR BİR OLGU SUNUMU

Zeynep Ravza Tepeyurt^{1*}, İlayda Gündüz²

^{1*} Öğrenci, ORCID: 0009-0008-0051-6433, E-posta: 220207034@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

² Öğretim Görevlisi, ORCID: 0000-0002-2553-838X, E-posta: ilayda.gunduz@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Arjinaz eksikliği, üre siklus bozuklukları içinde nadir görülen, progresif nörolojik etkilenim ve motor kontrol güçlükleri ile seyreden metabolik bir hastalıktır. Bu olgu sunumunun amacı, arjinaz eksikliği tanılı bir çocukta motor konuşma ve rezonans özelliklerini; periferik bulgular, standardize konuşma ölçümleri ve nörolojik veriler temelinde bütüncül biçimde ortaya koymaktır.

Yöntem: Arjinaz eksikliği tanılı 10 yaş 7 aylık kız çocuğu değerlendirilmiştir. Dil ve konuşma değerlendirmesi kapsamında oral-periferik değerlendirme ve kraniyal sinir muayenesi yapılmıştır. Motor konuşma performansı diadokokinetik görevler (AMR-SMR) ile değerlendirilmiştir. Konuşma sesleri/sesletim profili Sesletim Sesbilgisi Testi (SST) ile değerlendirilmiştir. Ses performansı maksimum fonasyon süresi, s/z oranı ve çok boyutlu akustik analiz (MDVP) programı ile incelenmiştir. Nörolojik veriler kapsamında uyanıklık-uyku EEG bulguları değerlendirmeye dahil edilmiştir. Bulgular klinik gözlem ve nicel ölçümler birlikte ele alınarak yorumlanmıştır.

Bulgular: Oral-periferik ve kraniyal sinir değerlendirmelerinde düşük kas tonusu, dudak ve yanak kaslarında zayıflık, dil deviasyonu ve velofaringeal işlev yetersizliği ile uyumlu nazal rezonans bulguları saptanmıştır. AMR görevlerinde izole hece üretimleri görece korunmuş, SMR görevlerinde ritim bozulması, tutarsızlık ve ardışık hareket dizilerini sürdürmede belirgin güçlük gözlenmiştir. SST'de yaygın ve tutarlı fonolojik süreçler izlenmiş; performansın <%1 yüzdelik dilimde yer aldığı belirlenmiştir. Akustik analizde temel frekansın yaşa uygun olduğu, ancak frekans ve genlik kontrolünde sınırlılık bulunduğu gösterilmiştir. EEG'de bilateral frontal epileptiform aktivite saptanmış; bu bulgunun motor konuşma planlama/kontrol bileşenleriyle ilişkili olabileceği değerlendirilmiştir.

Sonuç: Bu olguda periferik hipotonik bulgularla uyumlu konuşma özelliklerine, konuşma hareket dizilerinde tutarsızlık ve ardışık dizilim güçlüğünün eşlik etmesi motor konuşma düzeyinde çok bileşenli bir etkilenimi düşündürmektedir. Nörolojik veriler ile motor konuşma, rezonans ve fonolojik bulguların birlikte ele alınması; arjinaz eksikliği gibi nadir metabolik hastalıklarda dil ve konuşma bozukluklarının yalnızca periferik düzeyde değil, santral planlama ve kontrol süreçleri bağlamında da değerlendirilmesi gerektiğini desteklemektedir. Bu olgu, dil ve konuşma terapisi değerlendirmelerinde nörolojik göstergelerin (örn. EEG) motor konuşma profiliyle birlikte yorumlanmasının tanısal çerçeveyi güçlendirdiğini ve hedefe yönelik terapi planlamasına klinik gerekçe sağladığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: arjinaz eksikliği, üre siklus bozukluğu, motor konuşma bozuklukları, hipotonik dizartri, konuşma apraksisi, rezonans bozuklukları

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

NÖROMETABOLİK HASTALIK BAĞLAMINDA OROFARENGEAL DİSFAJİ: MİTOKONDRİYAL ENSEFALOPATİ (MELAS) TANILI BİR OLGUDA KLİNİK VE ENDOSKOPIK DEĞERLENDİRME BULGULARI

*Elmas Karakuş*¹, İlayda Gündüz*

*Elmas Karakuş¹, elmaskrks28@gmail.com

İlayda Gündüz², ilayda.gunduz@kent.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2553-838X

¹Öğrenci, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

²Öğretim Görevlisi, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

Amaç: Mitokondriyal ensefalopati (MELAS), nöromusküler ve santral etkilenim üzerinden orofarengeal disfaji riskini artırabilen multisistemik bir klinik tablo olarak tanımlanmıştır. Bu olgu sunumunda, MELAS tanılı genç bir kadında orofarengeal disfajinin klinik belirti örüntüsünün kraniyal sinir muayenesi, yapılandırılmış klinik yutma değerlendirmesi ve fiberoptik endoskopik yutma değerlendirmesi (FEES) bulguları temelinde ortaya konulması amaçlanmıştır.

Yöntem: MELAS tanısı bulunan 24 yaşındaki kadın danışan, ayrıntılı anamnez ve yapılandırılmış kraniyal sinir değerlendirmesi sonrasında klinik yutma değerlendirmesi ile incelenmiştir. Klinik değerlendirmede oral motor yapı ve işlev, çiğneme etkinliği, bolus hazırlama ve kontrol, yutma tetiklenmesine ilişkin klinik göstergeler, yutma sonrası ses kalitesi, tekrarlayan yutma, istemli öksürük ve hava yolu koruma davranışları sistematik biçimde kaydedilmiştir. Yutma denemeleri güvenlik ilkeleri gözetilerek IDDSI Seviye 0 ve IDDSI Seviye 3 uyaralarıyla yapılandırılmıştır. Ayrıca oral alım düzeyi Functional Oral Intake Scale (FOIS) ile klinisyen tarafından sınıflandırılmıştır. Farengeal faz bulgularının doğrudan gözlemlenmesi, sekresyon yönetiminin değerlendirilmesi ve aspirasyon/penetrasyon riskinin belirlenmesi amacıyla FEES uygulanmıştır.

Bulgular: Kraniyal sinir ve oral-motor değerlendirmede masseter zayıflığına eşlik eden çiğneme döngüsünü başlatma ve sürdürme gücüyle ilgili belirgin dil güçsüzlüğü saptanmıştır. Dudak kapatma korunmuş olmakla birlikte, bukkal stabilite ve artikülasyon kontrol gerektiren görevlerde yetersizlik gözlenmiştir. Gag refleksi elde edilememiş ve istemli öksürük üretilenmemiştir. IDDSI seviye 0 denemelerinde hacim arttıkça yutma örüntüsünde bozulma izlenmiş, IDDSI seviye 3 uyarılarda etkin çiğneme yapılamadığı için bolusun dil üzerinde yumuşatılarak yutulmaya çalışıldığı gözlenmiştir. Yutma sonrası tekrarlayan yutkunmalar farengeal rezidü şüphesi ile uyumlu değerlendirilmiş ve bulgular MELAS'ta oral faz ağırlıklı disfonksiyon ile birlikte olası duyusal-refleks yanıt zayıflığını düşündürmüştür. FEES değerlendirmesinde, klinik gözlemi destekler biçimde farengeal fazda bolus temizliğinde yetersizlik ile uyumlu rezidü bulguları izlenmiş, sekresyon yönetimi ve hava yolu koruma yanıtlarına ilişkin klinik risk göstergeleri kayıt altına alınmıştır.

Sonuç: Bu olgu, MELAS'ta orofarengeal disfajinin oral faz ağırlıklı motor yetersizliklerle birlikte farengeal fazda temizlik ve hava yolu koruma bileşenlerini etkileyebilen çok boyutlu bir örüntü sergileyebileceğini göstermektedir. Klinik yutma değerlendirmesinin FEES ile desteklenmesi, risk belirleme ve klinik karar verme süreçlerine yüksek düzeyde katkı sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mitokondriyal ensefalopati, Orofarengeal disfaji, Kraniyal sinir, Masseter, Farengeal faz

KEKEMELİĞİ OLAN 9-16 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN TERAPİ SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Tuba KAYA¹, Mustafa Ersel AY², Melike ALTUNTOP³, Sümeyye Sıla TOSUN^{4*}

¹ Arş. Gör., ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1750-0402> , E-posta: tuba.kaya@inonu.edu.tr , Kurum Bilgisi: İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3541-0831> , E-posta: dkterselay@gmail.com , Kurum Bilgisi: Malatya Zirve Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

³Lisans Öğrencisi, ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-5401-0579> , E-posta: altuntopmelike@hotmail.com , Kurum Bilgisi: İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

^{4*}Lisans Öğrencisi, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7566-4490>, E-posta tosunsila54@gmail.com ,Kurum Bilgisi İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kekemeliği olan 9–16 yaş arası çocukların terapi sürecine yönelik görüşlerini incelemek ve bu görüşlerin psikolojik dayanıklılık düzeyleri ile ilişkisini değerlendirmektir. Ayrıca bu görüşlerin ve psikolojik dayanıklılık düzeylerinin; terapi içeriği (duyarsızlaşma / duyarsızlaşma+akıcılık teknikleri), yaş, alınan terapi sayısı, algılanan kekemelik şiddeti gibi bireysel faktörler ile ilişkisini araştırmaktır.

Yöntem: Araştırma karma yöntem ile yürütülmüş ve 9-16 yaş arası farklı özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde terapi almakta olan 19 çocuk dahil edilmiştir. Veriler, Ortaokulda Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve araştırmacılar tarafından hazırlanan *Terapiye Yönelik Algı ve Memnuniyet*, *Duygusal Etki* ve *Öz-yeterlik* likert tip alt ölçeklerini ve açık uçlu soruları içeren *Terapiye Yönelik Görüş Formu* aracılığıyla toplanmıştır. İstatistiksel analiz aşamasında, katılımcı sayısı sınırlı olduğu için non-parametrik testler kullanılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri, terapiye yönelik görüşleri ve psikolojik dayanıklılık puanları tanımlayıcı istatistikler ile incelenmiş; değişkenler arasındaki ilişkiler korelasyon analizi ve grup karşılaştırmaları ile değerlendirilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar için ise tematik analiz yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularına göre; terapiye yönelik algı ve memnuniyet ($r = 0,476$; $p = 0,040$), duygusal etki ve öz-yeterlik ($r = 0,645$; $p = 0,003$) ve terapiye yönelik görüş toplam puanı ($r = 0,760$; $p = 0,001$) ile psikolojik dayanıklılık arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Katılımcıların terapiye yönelik görüşleri nötr düzeyler ile karşılaştırıldığında anlamlı derecede yüksek olduğu ve görülmüştür ($p < 0,001$). Terapi içeriğine göre yapılan karşılaştırmalarda, görüşler ve psikolojik dayanıklılık açısından anlamlı fark bulunamamıştır ($p > 0,05$). Nitel analizlerde ise; terapi öncesi konuşma kaygısı ve utanma, terapi sürecinde duygusal zorlanma, terapi sonrası konuşma akıcılığı ve özgüven artışı, aile ve terapist desteğinin motivasyon üzerindeki etkisi gibi temalar öne çıkmıştır.

Sonuç: Araştırmadan elde edilen bulgular, terapiye yönelik görüşlerin genel olarak olumlu olduğunu ve bu görüşlerin psikolojik dayanıklılık ile güçlü şekilde ilişkili olduğunu göstermektedir. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, katılımcıların terapi sürecini yalnızca konuşma akıcılığına yönelik bir müdahale olarak değil, aynı zamanda kendini kabul etme, psikolojik güçlenme ve sosyal katılımı artıran bir süreç olarak deneyimledikleri görülmektedir. Bu sonuçlar kekemelik terapisi sürecinde, akıcılığın yanı sıra psikolojik dayanıklılık gibi faktörlerin de göz önünde bulundurulmasının önemini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kekemelik, psikolojik dayanıklılık, duyarsızlaşma, akıcılık terapisi, terapi deneyim

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DOĞUŞTAN KÖR ÇOCUKLARDA BİÇİMBİLGİSEL DİL BECERİLERİ NASILDIR?

Filiz Oben BAYRAKTAR ^{1*}

¹ Öğretim Görevlisi, <https://orcid.org/0009-0003-8227-1380> , filizobenbayraktar@gmail.com, Haliç Üniversitesi

Amaç: Doğuştan kör 5;11-8;11 yaş arası okul dönemi çocuklarda dil becerilerinin dil örneği analizi kullanılarak betimlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya doğuştan kör eşlik eden başka bir engelin, bilişsel bozukluğun ya da nörolojik durumun bulunmadığı, işlevsel görme yetisi olmayan 20 çocuk (6 kız- 14 erkek; yaş: min.5,92- max.8,92, ortalama 7,77) dahil edilmiştir. Araştırma kesitsel, nicel, tanımlayıcı, prospektif bir araştırmadır. Veriler dil örneği ve katılımcı bilgi formlarıdır. Yüz yüze toplanmıştır Veriler SALT programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların biçimbirimlerde ortalama sözce uzunluğu ortalama 6.83 (SD: 1.43), bağlı biçimbirimlerin sayısı ortalama 320.63 (SD: 76,73)'dir. Kız çocukların biçimbirimlerde ortalama sözce uzunluğu (M: 8,13; SD: 1,36), erkekler çocuklardan (M: 6,37; SD: 1,17) daha fazladır. Kız çocuklarında bağımlı biçimbirimlerin sayısı (M: 380,6; SD: 81,34), erkek çocuklardan (M: 299,21; SD: 65,11) daha fazladır.

Sonuç: Okul çağında doğuştan kör kız çocuklarda incelenen biçimbilgisel dil becerileri erkek çocuklara kıyasla daha gelişmiştir. Doğuştan kör çocuklarda dil becerilerinin incelenmesi, görme duyusundan gelen bilginin olmamasının dil gelişimi üzerine etkilerinin belirlenmesi adına önemlidir.

Anahtar Kelimeler: körlük, okul çağı, dil, konuşma, biçimbilgisi

60–70 YAŞ ARASI SAĞLIKLI BİREYLERDE SÖZEL AKICILIK İLE OKUMA ALIŞKANLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Melek Seçil Aka^{1}, Ayça Dilara Hacınoğmanoğlu^{2*}, Sait Gecü³, Miray Dicle Fenise Selin Karalı⁴*

¹Dkt. 4. sınıf öğrencisi, ORCID: 0009-0007-0527-1562, E-posta: 210514003@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi

²Dkt. 4. sınıf öğrencisi, ORCID: 0009-0006-7065-7704, E-posta: 210514005@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi

³Dkt. 4. sınıf öğrencisi, ORCID: 0009-0002-6510-6415, E-posta: 210514009@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi

⁴Arş. Gör., ORCID: 009-0003-7563-2416 E-posta: mdicle@biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi

⁵Doç. Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0003-1513-9219, E-posta: skarali@biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 60–70 yaş arası sağlıklı bireylerde sözel akıcılık becerileri ile okuma alışkanlıkları, dijital okuryazarlık ve siberaylaklık davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Yaşlanma sürecinde bilişsel ve dilsel becerilerin korunması, bireyin bağımsızlığını sürdürebilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Günlük yaşam içerisinde yer alan zihinsel uyarım sağlayıcı etkinliklerin, özellikle düzenli okuma pratiğinin, sözel üretim süreçlerini desteklediği literatürde sıklıkla vurgulanmaktadır. Bununla birlikte dijital ortamlarda amaç dışı zaman geçirme biçiminde tanımlanan siberaylaklık davranışlarının dil performansı ile ilişkisi sınırlı sayıda araştırmada ele alınmıştır. Bu nedenle çalışmada geleneksel okuma alışkanlıkları ile dijital davranış örüntülerinin sözel akıcılık üzerindeki olası katkıları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Yöntem: Araştırma kesitsel ve ilişkisel tarama modeliyle yürütülmüştür. Çalışmaya bilişsel açıdan sağlıklı kabul edilen ve nörolojik ya da psikiyatrik tanı öyküsü bulunmayan 87 birey (yaş ort.= 64.2; %60,9 kadın, %39,1 erkek) dahil edilmiştir. Sözel akıcılık performansı, 1 dakika süreyle K, A ve S harfleriyle başlayan kelime üretimine dayalı Kelime Akıcılığı Testi (KAS) ile değerlendirilmiştir. Okuma alışkanlıkları ve dijital davranışlar; okuma sıklığı ve süresi, yıllık kitap sayısı, tercih edilen materyal türleri, kütüphane kullanımı, dijital cihazlara erişim ve amaç dışı kullanım davranışlarını içeren yapılandırılmış bir anket aracılığıyla belirlenmiştir. Veriler yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmış; dağılımın normal olmaması nedeniyle analizlerde parametrik olmayan istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Bulgular: Tanımlayıcı istatistikler, katılımcıların çoğunluğunun düşük ve orta düzeyde okuma sıklığına sahip olduğunu, dini içerikler ve internet temelli materyallerin daha sık tercih edildiğini göstermiştir. Siberaylaklık toplam puanı ile okuma sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$). Buna karşın, okuma sıklığına göre oluşturulan gruplar arasında sözel akıcılık toplam puanları bakımından anlamlı farklılık bulunmuştur (Kruskal–Wallis, $\chi^2=13.23$, $p=0.010$). Bu bulgu, düzenli okuma davranışının sözel üretim kapasitesi ile ilişkili olabileceğine işaret etmektedir.

Sonuç: Elde edilen sonuçlar, ileri yaşta sürdürülen okuma pratiğinin sözel akıcılığı destekleyen potansiyel bir koruyucu faktör olabileceğini düşündürmektedir. Dijital ortamlarda geçirilen sürenin niteliği ise tek başına belirleyici görünmemektedir. Bulgular, yaşlı bireylere yönelik dil ve konuşma terapisi uygulamalarında okuma temelli bilişsel uyarım programlarının planlanmasına bilimsel zemin sunabilir ve sağlıklı yaşlanmaya yönelik koruyucu yaklaşımlara katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: sözel akıcılık, yaşlanma, okuma alışkanlığı, dijital okuryazarlık, siberaylaklık

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KONSERVATUVAR ÖĞRENCİLERİNDE VOKAL YAPILARIN KORUNMASINA YÖNELİK FARKINDALIK VE VOKAL ALIŞKANLIKLARIN İNCELENMESİ: PRELİMİNER SONUÇLAR

Gül BAŞEĞMEZ*, Kadir TÜRKAN¹ & Mümine Merve PARLAK¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Türkiye

Stj. DKT Gül BAŞEĞMEZ, ORCID: 0009-0008-0890-4430, E-posta: gulbasegmez3232@gmail.com

Stj. DKT Kadir TÜRKAN, ORCID: 0009-0005-0495-1692, E-posta: turkannkadir@gmail.com

Doç. Dr. Mümine Merve PARLAK, ORCID: 0000-0002-1603-2360, E-posta: mmervekolsuz@gmail.com

Amaç: Konservatuvar öğrencilerinin kariyerlerini inşa edecekleri en temel enstrüman olan sesin sağlığı ve sürdürülebilirliği, sanatçının kalitesini ve meslek ömrünü doğrudan etkilemektedir. Bu çalışmada konservatuvar bünyesinde eğitim gören tüm öğrencilerin (Sahne Sanatları, Müzik, Çalgı vb.) ses sağlığına yönelik bilgi düzeylerini, vokal risk faktörlerine karşı farkındalıklarını ve ses hijyeni stratejilerini uygulama durumlarını incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Veri toplama aracı olarak literatür doğrultusunda hazırlanan 5 bölüm ve 44 sorudan oluşan yapılandırılmış bir anket formu kullanılmıştır. Hazırlanan anket ile katılımcılara demografik özellikleri, ses sağlığı konusundaki teorik bilgi düzeyleri, günlük yaşam alışkanlıkları ve ses kullanım alışkanlıkları ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Anket "Google Forms" aracılığıyla sosyal medya platformları kullanılarak katılımcılara iletilmiştir. Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki bu çalışmanın evrenini, konservatuarda eğitim gören yaş ortalaması 24,69±5,19 olan toplam 65 (25 kadın, 40 erkek) öğrenci oluşturmuştur.

Bulgular: Katılımcıların %49'u günde 1-2 saat, %38'i ise 3-5 saat arası aktif ses kullandığını bildirmiştir. Katılımcıların %21'inde reflü semptomlarının bulunduğu, %40'ının ise alerjik bir duruma sahip olduğu belirtilmiştir. Su tüketimi açısından katılımcıların %46'sı günde 1-2 litre, %30'u ise 2-3 litre su tükettiklerini ifade etmiştir. Beslenme alışkanlıkları incelendiğinde, %25'inin dengeli beslendiği, %19'unda ise geç saatlerde yemek yeme alışkanlığının baskın olduğu görülmüştür. Ses ısınma ve hijyen alışkanlıklarını değerlendiren ifadelerde, katılımcıların yalnızca %40'ı şan dersi veya prova öncesinde düzenli vokal ısınma egzersizi yaptığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların %33'ünün vokal ısınma sürecini 10-15 dakikadan daha kısa sürede tamamladığı belirlenmiştir. Ses kullanımı sonrasında soğuma egzersizleri uygulayan katılımcıların oranının yalnızca %17 olduğu saptanmıştır. Performans sırasında yanında su bulunduranların oranı %52 iken, performans öncesinde kuruyemiş ve asitli içecek tüketiminden kaçınanların oranı %37 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların %19'unun gürültülü ortamlarda konuşmaktan kaçındığı, %56'sının ise ses kısıklığı yaşadığında sesini zorlamak yerine dinlendirmeyi tercih ettiği görülmüştür.

Sonuç: Bu çalışmanın bulguları, konservatuvar öğrencilerinin yoğun ses kullanımına rağmen vokal sağlık ve hijyen uygulamalarına ilişkin farkındalıklarının ve davranışlarının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Özellikle düzenli vokal ısınma ve soğuma egzersizlerinin sınırlı uygulanması, reflü ve alerji gibi ses sağlığını etkileyebilecek durumların yaygınlığı ile değerlendirildiğinde, öğrencilerin seslerini profesyonel gerekliliklere uygun biçimde korumada desteklenmesi gerektiğini düşündürmektedir. Katılımcıların önemli bir bölümünün performans öncesi ve sonrası koruyucu alışkanlıkları tutarlı biçimde uygulamaması, ses sağlığı eğitiminin yalnızca teorik bilgi düzeyinde değil, davranışa dönüştürülebilir biçimde yapılandırılmasının önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle uzun vadede ses performansı ve mesleki sürdürülebilirlik açısından; konservatuvar eğitim programlarına sistematik ses hijyeni ve vokal bakım modülleri eklenebilir, dil ve konuşma terapistleri tarafından öğrencilere düzenli vokal ısınma ve soğuma teknikleri, reflü kontrolü ve ses hijyeni konularında eğitimler verilebilir.

Anahtar Kelimeler: Konservatuvar, vokal hijyen, ses, profesyonel ses kullanıcısı, öğrenci.

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN VE MEZUNLARININ SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BOZUKLUĞUNA YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Merve YOLCU^{1*}, Gamze Nur GÜZEL², Gökçe AKGÜN³, Rümeyza GÜLÇİMEN⁴, Bengi ALAGÖZ⁵, İlayda BAŞOĞLU⁶, Arusyak SAFA JAMILABADI⁷

¹Öğrenci, ORCID: 0009-0004-4223-4240 , E-posta: mrvbkr.61@gmail.com , İstanbul Medipol Üniversitesi

²Öğrenci, ORCID: 0009-0001-0620-5475 , E-posta: guzelgamzenur70@gmail.com , İstanbul Medipol Üniversitesi

³Öğrenci, ORCID: 0009-0004-6274-4512 , E-posta: gokceakgun03@gmail.com , İstanbul Medipol Üniversitesi

⁴Öğrenci, ORCID: 0009-0002-2705-874X , E- posta: rumeysagulcimen19@gmail.com , İstanbul Medipol Üniversitesi

⁵Öğrenci, ORCID: 0009-0001-8081-9301 , E-posta: bngalagoz@gmail.com , İstanbul Medipol Üniversitesi

⁶Arş. Gör., ORCID: 0000-0003-3796-5300 , E-posta: ilayda.basoglu@medipol.edu.tr , İstanbul Medipol Üniversitesi

⁷Öğr. Gör. , ORCID: 0000-0001-8845-8080 , E-posta: arusyaks@gmail.com , İstanbul Medipol Üniversitesi

Araştırmanın Amacı: Santral işitsel işleme bozukluğu (SİİB), periferik işitme normal olsa da işitsel bilgiyi algılama ve anlamlandırma süreçlerinde güçlükle seyreden nörogelişimsel bir bozukluktur. Bu çalışmada, dil ve konuşma terapisi (DKT) bölümü 4. sınıf öğrencileri ile mezunlarının SİİB'ye yönelik bilgi düzeyleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Araştırmanın Yöntemi: Çalışma, betimsel nitelikte ve gruplar arası karşılaştırmaya dayalı kesitsel bir araştırma olarak yürütülmüştür. Örneklem, DKT 4. sınıf öğrencileri ve DKT mezunlarından oluşan toplam 61 katılımcıdır. Çevrimiçi form; demografik/deneyim soruları ile SİİB'e ilişkin ifadeleri içermekte, yanıtlar 5'li Likert (1-5) üzerinden alınmıştır. Genel Bilgi Düzeyi alt formu 15, Detaylı Bilgi Düzeyi alt formu 30 maddeden oluşmuştur. Veriler IBM SPSS 27.0 ile analiz edilmiştir; etik kurul onayı alınmış ve gönüllülük esasına uyulmuştur.

Bulgular: SİİB Genel Bilgi Düzeyi Formu'nun iç tutarlılığı yüksek derecede güvenilir elde edilmiştir (Cronbach's alfa, DKT 4. sınıf öğrencilerinde $\alpha=.809$ (n=38) ve DKT mezunlarında $\alpha=.866$ (n=23)). SİİB Genel Bilgi Düzeyi puan ortalamaları 4. sınıf öğrencilerinde Ort.=63.61 (SS=5.74), mezunlarda Ort.=62.87 (SS=6.81)'dir. Gruplar arası karşılaştırmada varyanslar homojendir (Levene p=.393) ve SİİB Genel Bilgi Düzeyi açısından anlamlı fark saptanmamıştır (t(59)=0.452, p=.653; Cohen's d=0.12). SİİB Detaylı Bilgi Düzeyi formunun iç tutarlılığı her iki grupta da çok yüksek derecede güvenilir olarak bulunmuştur (DKT 4. sınıf: Cronbach's $\alpha=.950$, n=38; DKT mezun: Cronbach's $\alpha=.959$, n=23). SİİB Detaylı Bilgi Düzeyi puan ortalamaları 4. sınıf öğrencilerinde Ort.=123.26 (SS=14.72), mezunlarda Ort.=118.52 (SS=15.11) olup gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır (Levene p=.793; t(59)=1.207, p=.232; Cohen's d=0.32). Ayrıca teorik ve pratik yetkinlik puanları Mann-Whitney U testi ile karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır (teorik yetkinlik: U=140.00, Z=-0.111, p=.911; pratik yetkinlik: U=136.00, Z=-0.256, p=.798).

Sonuç: DKT 4. sınıf öğrencileri ile mezunlar arasında SİİB'e yönelik genel/detaylı bilgi ve yetkinlik puanları anlamlı düzeyde farklılaşmamıştır. Bulgular, SİİB'e ilişkin içeriklerin lisans ve mezuniyet sonrası dönemde uygulama temelli ve standardize biçimde güçlendirilmesinin yararlı olabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: santral işitsel işleme, dil ve konuşma terapisi, bilgi düzeyi , işitsel algı, mezun, lisans öğrencisi.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

PEDİATRİK SES TERAPİSİNDE BİLGİSAYAR TABANLI OYUN UYGULAMALARINA DAİR BİR İNCELEME

Çisnel ÇELİK^{1*}, Özlem BEŞİK TOPÇU²

^{1*}[Öğrenci,0009-0002-1989-7260,cisnel.celik00@gmail.com](mailto:cisnel.celik00@gmail.com),Yüksek İhtisas Üniversitesi

²[Dr.Öğr.Gör.,0000-0003-3616-1247,ozlem.besik@yuksehtisasedu.tr](mailto:ozlem.besik@yuksehtisasedu.tr),Yüksek İhtisas Üniversitesi

Amaç: Pediatrik ses bozuklukları; ses kalitesini ve sesle ilişkili çocuğun günlük hayattaki işlevselliğini sınırlandırmaktadır. Ancak geleneksel ses terapisi yaklaşımları çocuklarda hedef kazanımları somutlaştırmada ve motivasyon sağlamada sınırlı kalmaktadır. Bu incelemenin amacı, pediatrik ses bozukluklarında terapi amaçlı kullanılmak üzere geliştirilen bilgisayar tabanlı oyun uygulamalarını belirlemek, bu uygulamaların hedeflediği ses parametreleri ve sağladıkları geri bildirim türlerini incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmada “voice therapy”, “game” ve “pediatric” anahtar kelimeleri kullanılarak PubMed, Scopus, Web of Science ve IEEE Xplore veri tabanlarında hakemli araştırmalar ve bildirimler için literatür taraması yapılmıştır (10.02.2026). Bu incelemeye, ses bozukluklarına yönelik geliştirilmiş, çocukları hedefleyen, ses kalitesi üzerine odaklanan ve davranışa yönelik geri bildirim içeren bilgisayar tabanlı oyunların yer aldığı, ilgili müdahaleye dair veri raporlayan, İngilizce veya Türkçe çalışmalar dahil edilmiştir. Ergen ve yetişkin popülasyonda yürütülen çalışmalar, yalnızca değerlendirmeye odaklanıp müdahale amaçlı kullanılmayan oyunlar, çocuğa geri bildirim sağlamayan uygulamalar ile tarama çalışmaları, protokoller, kitap bölümleri ve tezler kapsam dışında bırakılmıştır.

Bulgular: Literatür taramasında tekrar eden çalışmalar çıkarıldığında toplam 7 çalışmaya ulaşılmıştır. Bunlardan 4’ü dahil edilme kriterlerini karşılamıştır. Çalışmaların tümünde görsel geri bildirimden faydalandığı, bir çalışmada ek olarak yazılı uyarılarla (pop-up) performans geri bildirimi sağlandığı belirlenmiştir. Fonasyon süresine yönelik bir uygulamada ünlü üretim doğruluğu, gürlük kontrolü ve stabilitesi ile maksimum fonasyon süresi parametreleri izlenmiş ve karakter temelli görsel geri bildirim yoluyla anlık performans değerlendirmesi yapılmıştır. Bu uygulamada görsel geri bildirim çocukların sürdürülen fonasyonu anlamasına ve performansını geliştirmesine katkı sağladığı bildirilmiştir. Zorluk uyarılama özelliğine sahip sistemde performansa bağlı olarak hedef parametrelerin dinamik biçimde düzenlenebildiği bildirilmiştir (Lopes ve ark., 2016, Lopes ve ark., 2019). Nazal akselerometri kullanılarak elde edilen sinyaller üzerinden gerçek zamanlı geri bildirimle nazalizasyonu hedefleyen bir uygulamada nazalizasyon düzeyinde azalma raporlanmıştır (Cler ve ark., 2017). Rezonans ses görevlerine dayalı oyunda ise katılımcının ürettiği sesler perde algılama algoritması aracılığıyla analiz edilmiş, zaman temelli ölçüm parametreleri referans değerlerle karşılaştırılarak perde ve genlik doğruluğuna dayalı puanlamayla geri bildirim sağlanmıştır (King ve ark., 2012).

Sonuç: İncelenen bilgisayar tabanlı oyun uygulamalarının, pediatrik ses terapisinde çocuklar için perde ve gürlük kontrolüne, rezonans özelliklerine ve fonasyon sürelerine yönelik müdahalelerde motive edici bir ortam oluşturma potansiyeline sahip olduğu görülmektedir. Bu uygulamalar, pediatrik ses terapisi sürecinde geleneksel yöntemleri destekleyici nitelikte alternatif müdahale araçları arasında değerlendirilebilir. Ancak, bu uygulamaların klinik etkililiğine dair çalışmaların küçük örneklem grupları veya vaka çalışması niteliğinde olduğu görülmektedir. Gelecekte yapılacak araştırmaların, bilgisayar tabanlı oyun uygulamalarının geçerliliğini ve terapötik katkısını randomize kontrollü çalışmalarla değerlendirilmesi, yaşa ve ses bozukluğuna özgü standart protokollerin geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: pediatrik ses terapisi, disfoni, oyun temelli terapi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE İKİ DİLLİLİK: LİSANSÜSTÜ TEZLER VE MAKALELER ÜZERİNE BİR İNCELEME

Yelda ÇELİK^{1*}, Senanur ÖZDEMİR², Özgür BOZDAĞ³, Betül KARSLI⁴, Büşra ÇELEBİ⁵, Mümine Merve PARLAK⁶

^{1*} Stj. DKT., ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-3580-4942>, E-posta: yeldaesraa@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Stj. DKT., ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6075-1299>, E-posta: o.senaozdmr@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³ Uzm. DKT., ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0764-9621>, E-posta: dktozgurbozdag@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴ Stj. DKT., ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-0192-4663>, E-posta: betulkarsli66@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁵ Stj. DKT., ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-0651-292X>, E-posta: celebi.busra552@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁶ Doç. Dr., ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1603-2360>, E-posta: mumunemerveparlak@aybu.edu.tr, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Okul öncesi dönem; dil gelişiminin hızlı ilerlediği ve çoklu dil deneyimlerinin bilişsel, dilsel ve sosyal gelişimi etkilediği önemli bir evredir. Türkiye'de çift dilliliğin yaygınlaşmasında yalnızca ülkeye yönelik göç hareketleri değil, aynı zamanda Türkiye'den farklı ülkelere gerçekleşen dış göçler, çok dilli aile yapıları ve kültürlerarası etkileşimler de önemli rol oynamaktadır. Bu yönden çift dillilik, erken çocukluk alanında giderek çoğalan bir araştırma konusu olmuştur. Bu çalışmanın amacı, 2020–2026 yılları arasında Türkiye'de okul öncesi dönemde çift dillilik üzerine yapılmış lisansüstü tezler ve akademik makaleleri betimsel içerik analiz yöntemi seçilerek incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmada, 'okul öncesi', 'çift dillilik', 'iki dillilik' ve 'erken çocukluk' anahtar kelimeleri kullanılarak YÖK Ulusal Tez Merkezi, Google Scholar ve DergiPark veri tabanlarındaki açık erişimli çalışmalar incelenmiştir. Çalışmalar içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, Türkiye'deki eğitim sistemi kademeleri ve ulusal literatürdeki yaygın uygulamalar gözetilerek, 0-6 yaş grubunda yapılan çalışmalar değerlendirilmeye alınmıştır. Belirlenen dahil edilme ve dışlanma kriterleri doğrultusunda 116 çalışma taranmış; okul öncesi dönemi kapsamayan, tek dilliliği ele alan, Türkiye dışında yürütülen, tez veya makale formatında olmayan ya da tam metin/özetine ulaşılamayan çalışmalar dışlanmıştır. Eleme sonucunda 55 tez ve makale araştırmaya dahil edilerek içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Analiz kapsamında çalışmaların yayımlanma yılı, ait oldukları disiplinler, araştırma yöntemleri, veri toplama araçları, örneklem özellikleri, ölçek geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının varlığı ve ele alınan dil çiftleri göz önünde bulundurulmuştur. Psikometrik özellikler karşılaştırılmamış, bu analizleri içeren çalışmalar sayılmıştır.

Bulgular: Çalışmaların en yoğun 2021 ve 2024 (her biri %21,82 (n:12)) yıllarında yapılmıştır. İncelenen çalışmaların %67,27 (n:37) eğitim bilimlerinde %9,09 (n:5) dil ve konuşma terapisinde yapılmıştır. Araştırmaların %43,64'ü (n:24) nicel, %40'ı (n:22) nitel ve %9,09'u (n:5) karma yöntemlerden oluşurken, %7,27'si (n:4) diğer kategorisinde yer almaktadır. İncelediğimiz çalışmaların %47,27'si (n:26) doğrudan çocuklarla yürütülürken, %27,27'si (n:15) çocuk, ebeveyn ve öğretmenlerin bir arada olduğu karma gruplardan oluşmakta; geri kalan %25,46'lık dilim ise yalnızca öğretmenler, ebeveynler veya diğer katılımcıları kapsamaktadır. Veri toplama sürecinde, araştırmacılar standart testler, ölçekler ve kendi geliştirdikleri formları kullanmıştır. Yayınların yalnızca %5,45 (n:3) kısmında ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirlik analizine yer verilmiştir. Dil karşılaştırmaları açısından %29,09 (n:16) çalışmanın Türkçe-İngilizce, %14,55 (n:8) çalışmanın Türkçe-Kürtçe, %5,45 (n:3) Türkçe -Arapça çift dillilik ile ilgili olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Bu inceleme, Türkiye'de okul öncesi dönemde iki dillilik çalışmalarının ağırlıklı olarak eğitim bilimleri alanında yürütüldüğünü, yöntemsel çeşitliliğin sınırlı kaldığını ve ölçme araçlarının geçerlilik-güvenirlik analizlerinin yetersiz olduğunu göstermektedir. Ayrıca çalışmaların, Türkiye'nin dilsel çeşitliliğini sınırlı düzeyde temsil ettiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: iki dillilik, çift dillilik, okul öncesi, erken çocukluk, çok dillilik

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE EKRAN MARUZİYETİ İLE SÖZEL AKICILIK BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

*Mümin BOLAT¹, Cihad ÖZCAN², Serenay TULUOĞLU³,

¹ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0001-4809-2552 dktmuminbolat@gmail.com
Erbaa Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

² Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0001-7511-4622 dktcihadozcan@gmail.com
Günüşiği Akatlar Dil Konuşma ve Ergoterapi Merkezi

³ Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, Öğretim Görevlisi, ORCID:0000-0001-7552-9919
serenay.tulunoglu@kent.edu.tr
İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Sözel akıcılık, çocukların semantik belleklerinden sözcükleri hızlı ve düzenli biçimde geri çağırabilme becerisini yansıtan önemli bir dil bileşenidir. Günümüzde erken çocukluk döneminde ekran maruziyetinin artması, bu beceriler üzerindeki olası etkiler açısından dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi dönemdeki çocuklarda ekran maruziyeti ile sözel akıcılık becerileri arasında bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Gözlenen değişimlerin günlük yaşam becerilerine yansımaları gözlemlenmek amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Başlangıçta 4–6 yaş aralığında 54 çocuktan veri toplanmıştır. Dil gelişiminin değerlendirilmesi amacıyla Türkçe Erken Dil Gelişimi Testi (TEDİL) uygulanmış; yaşına göre standart sapmanın altında puan alan çocuklar çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu eleme sonrasında, normal dil gelişimi gösteren 46 çocuk araştırma örneklemini oluşturmuştur. Sözel akıcılık becerilerini değerlendirmek amacıyla çocuklardan bir dakika içerisinde akıllarına gelen hayvan isimleri, ev eşyaları ve vücut bölümleri kategorilerinde sözcük üretmeleri istenmiştir. Ekran maruziyetine ilişkin veriler, ebeveynlerden alınan bilgiler doğrultusunda günlük ekran süresi ve ekrana başlama yaşı değişkenleri üzerinden elde edilmiştir. Veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiş; değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir.

Bulgular: Ekran maruziyeti ile sözel akıcılık performansı arasında negatif ve anlamlı ilişkiler belirlenmiştir. Günlük ekran süresi arttıkça hem ev eşyaları ($r = -.43$, $p < .01$) hem de hayvan kategorisindeki ($r = -.43$, $p < .01$) sözel akıcılık puanlarının azaldığı gözlenmiştir. Ekrana başlama yaşı ile sözel akıcılık arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p > .05$).

Sonuç: Bu çalışma, okul öncesi dönemde ekran maruziyetinin artmasının çocukların sözel akıcılık becerileriyle olumsuz yönde ilişkili olabileceğini göstermektedir. Bulgular, sözel üretim becerilerinin yalnızca yaşla değil, çocuğun günlük yaşamda maruz kaldığı etkileşim türleriyle de ilişkili olduğunu düşündürmektedir. Elde edilen sonuçlar, erken çocukluk döneminde ekran süresinin sınırlandırılmasının ve sözel etkileşimi destekleyen deneyimlerin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: sözel akıcılık, ekran maruziyeti, okul öncesi dönem, dil gelişimi, semantik belek

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DDX3X (SNİJDERS BLOK TİPİ) VE EŞLİK EDEN SET GEN BOZUKLUĞUNA SAHİP BİR OLGUDA DİL, KONUŞMA VE YUTMA PROFİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: VAKA SUNUMU

Yaren Çomak¹, Ezgi Güder^{2*}

¹Araştırma Görevlisi, ORCID: 0009-0007-7692-1497, yaren.comak@kent.edu.tr İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Öğrenci, ORCID: 0009-0002-4899-297X, ezgiguder30@gmail.com İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, tıbbi genetik uzmanı tarafından yapılan ileri tetkikler sonucunda DDX3X (Snijders Blok tipi) ile uyumlu bir tabloda, eşlik edebilecek SET gen bozukluğu saptanan 6 yaş 11 aylık bir çocukta dil, konuşma ve yutma becerilerinin çok boyutlu değerlendirme bulgularını sunmaktır. Bunun yanı sıra bu özellikleri ile birlikte DDX3X sendromu ile ilgili literatüründeki açığı kapatmaktadır. DDX3X sendromu; dil gecikmesi, motor sorunlar ve epilepsi gibi eş tanımlarla sık ilişkilidir; ancak eşzamanlı SET bozukluğu semptomları ile birlikteliği literatürde nadir ve ilk kez görülmektedir.

Yöntem: Vaka, sezaryen doğum, neonatal dönemde yumurtalık kisti operasyonu sonrasında da geniz eti ameliyatı öyküsü olan bir kız çocuğudur. Aile bildirimine göre tek kulakta hafif işitme kaybı ve Fycompa ilacı ile tedavi edilen epilepsi mevcuttur. Gelişimsel olarak yürüme 3-4 yaşta başlamıştır. Değerlendirmeler; Türkçe İletişim Gelişimi Envanteri-I (TİGE--I) , Pediatric Eating Assessment Tool-10 (Pedi EAT-10-10ölçekleri ile birlikte yapılandırılmış klinik ortamda oral motor-motor muayeneler ve termal-taktil uyarılara verilen duyuşal tepkilerin değerlendirmesini kapsamaktadır. Danışanın günlük rutinleri, İletişim paternleri ve beslenme düzeni hakkında aileden detaylı anemnez alınmıştır.

Bulgular: TİGE-I sonuçlarına göre, alıcı dilde temel komutları anlamada güçlük yaşadığı; ifade edici dilin söz öncesi dönemde seyrettiğini gözlemlenmektedir. Pedi EAT-10 = 14 olup klinik açıdan anlamlı yutma bozukluğuna işaret etmektedir. Oral m-motor değerlendirmede dudak kapanışı yetersizliği, dilin sık ağız dışında konumlanması, salya akıntısı, mandibula stabilitesinde sınırlılık ve belirgin hipotoni saptanmıştır. Duyusal farkındalık düşüktür; termal taktil uyarılara yanıt zayıftır. Çiğneme paterni sınırlı, katı gıda intoleransı ve ağız içi rezidü gözlenmiştir. İletişimde göz teması, taklit ve ortak dikkatin zayıf olduğu fark edilmektedir. Aynı zamanda sesli kitap materyalleri ile birlikte jest ve mimik kullanımı ile birlikte iletişim başlatma becerisi olduğu gözlemlenmektedir. Günlük yaşamda beslenme sırasında teknolojik materyal ihtiyacı ve özbakımda bağımlılık belirgindir. Klinik tablo; DDX3X literatüründe bildirilen dil gecikmesi, motor sorunlar ve eşlik eden epilepsiyle uyumlu bir çekirdek profil çizmekte, eşlik eden SET bozukluğu ise fenotipin şiddet ve dağılımını farklılaştırarak belirginleştirmektedir.

Sonuç: Bu vaka, DDX3X (Snijders Blok tipi) ile eşlik eden SET gen bozukluğunun beraber görüldüğü nadir bir klinik sunum olarak, dil- konuşma-yutma alanlarında erken, yoğun ve duyuşal oral motor temelli müdahalelerin gerekliliğini vurgulamaktadır. DDX3X tanılı bireylerde sık görülen dil gecikmesi ve duyuşal yetersizliklere eşlik eden iletişim ve motor güçlükler; müdahale sürecinde yapılandırılmış duyuşal yaklaşımlar, beslenme rutini uyarlamaları ve aile eğitimini öncelikli hale getirmiştir. Bulgular, DDX3X'in geniş klinik yelpazesıyla uyumlu olup, eşlik eden SET bozukluğu ile birlikteliğin klinik etkilerini aydınlatmak için daha geniş örneklemelere ihtiyaç olduğunu göstermektedir.-konuşma-yutma alanlarında erken, yoğun ve duyuşal-oral motor temelli müdahalelerin gerekliliğini vurgulamaktadır. DDX3X'de dil gecikmesi, duyuşal yetersizliği gibi beklenen iletişim ve motor güçlükler; müdahalede yapılandırılmış duyuşal stratejiler, beslenme rutini modifikasyonu ve aile eğitimini öncelikli kılmıştır. Bulgular, DDX3X'in geniş klinik yelpazesıyla uyumlu olup, eşlik eden SET bozukluğu ile birlikteliğin klinik etkilerini aydınlatmak için daha geniş örneklemelere ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: DDX3X sendromu; Snijders blok tipi, SET geni, dil gecikmesi, yutma bozukluğu, gen bozukluğu

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

VOKAL FOLDLARDA PENETRASYON BULGUSUNA RASTLANAN PRESBİFAJİLİ HASTALARDA GÜVENLİ YUTMA İÇİN REHABİLİTATİF YÖNTEMLERİN VE KOMPANSATUAR TEKNİKLERİN ETKİLİLİĞİ NEDİR

Fatma Aleyna YOLDAŞ^{1}, Zehra ESKİ², Zehra SAVAŞ³*

¹ Öğr, ORCID: 0009-0000-2265-2972 E-posta: faleyna.yoldas@ogr.ksbu.edu.tr , Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

² Öğr, ORCID: 0009-0008-3447-1800 E-posta: Zehra.eski@ogr.ksbu.edu.tr , Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

³ Öğr.Gör. Zehra Savaş ORCID: , E-posta: zehra.savas@ksbu.edu.tr , Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Amaç: Presbifaji, yaşlanma sürecine bağlı olarak yutma fizyolojisinde ortaya çıkan; kas kuvveti, duyu-motor koordinasyon ve zamanlama bileşenlerinde azalma ile karakterize, genellikle yapısal bir patoloji olmaksızın görülen ve bireyin yutma güvenliği ile etkinliğini sınırlı düzeyde etkileyen fizyolojik değişiklikler bütünüdür. Bu çalışmanın amacı, presbifaji tanısı bulunan ve eşlik eden ek tanıları olan, larengeal penetrasyon bulgusu saptanan yaşlı bir bireyde multidisipliner ekip yaklaşımı çerçevesinde yürütülen yutma değerlendirme ve rehabilitasyon sürecini incelemek; uygulanan yutma rehabilitasyonu ile kompensatuvar tekniklerin yutma güvenliği üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Bu kapsamda özellikle postürel stratejiler ve egzersiz temelli müdahalelerin penetrasyon, farengeal göllenme ve rezidü üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir.

Yöntem: Bu çalışma, yutma güçlüğü şikâyeti ile Kulak Burun Boğaz (KBB) polikliniğine başvuran 71 yaşındaki erkek hastanın değerlendirme ve rehabilitasyon sürecini ele alan tek olgu sunumu niteliğindedir. Vakanın öyküsünde, başvurudan önceki yaklaşık 3–4 aylık dönemde gastroözofageal reflü tanısı ile medikal tedavi aldığı, ancak tedaviye rağmen yutma güçlüğü şikâyetinin devam ettiği belirlenmiştir. KBB polikliniğinde yapılan Fiberoptik Endoskopik Yutma Değerlendirmesi (FEES) yapılmış olup ayrıntılı yutma değerlendirme ve rehabilitasyon planlaması amacıyla üniversite bünyesindeki Dil ve Konuşma Bozuklukları Uygulama ve Araştırma Merkezine yönlendirilmiştir. Dil ve Konuşma Terapisi biriminde yetişkin yutma değerlendirme formu, EAT-10 ve SWAL-QOL ölçekleri uygulanmış; elde edilen bulgular doğrultusunda presbifaji tanısı konulmuş ve bireye özgü bir yutma rehabilitasyon programı oluşturulmuştur. Larengeal elevasyonun yetersiz olduğu dikkate alınarak terapi sürecinde Mendelsohn manevrası, Chin Tuck Against Resistance (CTAR) ve supraglottik yutma egzersizleri uygulanmıştır. Ayrıca dil kökü kaslarını güçlendirmek amacıyla Masako egzersizi terapi programına eklenmiştir. Toplamda haftada bir gün 40 dk olmak üzere toplam 8 terapi yapılmıştır. Ev programı kapsamında düzenli egzersizler verilmiş; kompensatuvar teknikler olarak chin tuck postürü, küçük lokmalarla beslenme, çiğneme süresinin uzatılması ve beslenme süresinin kontrollü şekilde ayarlanması önerilmiştir.

Bulgular: İlk yapılan değerlendirmede FEES bulgularında ses tellerinin ve priformis sinüslerinin üzerinde penetrasyon gözlemlenmiştir. Bu gözlemler sonucunda PAS skalasında 5(Güvenli değil) puan almıştır. Bu gibi riskli durumlarda presbifajisi olan hastada yutma terapisi planlanmıştır. Toplamda seans yutma terapisi yapılmış ve tekrardan terapilerin etkililiğini gözlemek için ara değerlendirmede FEES yapılmıştır. Ve bunun sonucunda chin tuck ile birlikte farengeal göllenme ve rezidü miktarının azaldığı görülmüştür. Yapılan EAT 10 ve SWA-QOL ölçeklerinden EAT 10 ölçeğinde ilk değerlendirme seansında 18 puanı alan hastanın 8 terapilik süre sonrasında tekrarlanan anketten 14 puan almıştır ve EAT ölçeğinden 4 puan düşüş gözlemlenmiştir. Takip sürecinde yapılan kontrol değerlendirmelerinde chin tuck postürünün uygulanmasıyla birlikte FEES görüntülerinde farengeal göllenme ve rezidü miktarında azalma gözlenmiştir.

Sonuç: Bu olgu sunumunda, presbifaji tanısı bulunan ve larengeal penetrasyon saptanan yaşlı bir bireyde dil ve konuşma terapisti tarafından yürütülen yutma rehabilitasyonunun yutma güvenliğini artırdığı görülmüştür. Postürel stratejiler ve egzersiz temelli yaklaşımların penetrasyon, farengeal göllenme ve rezidü üzerinde olumlu etkiler sağladığı izlenmiştir. Ayrıca bu vaka, presbifaji olgularında erken değerlendirme ve disiplinler arası iş birliğinin (KBB, nöroloji ve dil ve konuşma terapisi) önemini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: presbifaji ,yutma terapisi,FEES, penetrasyon, kompensatuvar teknikler, rehabilitatif yöntemler.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

FARKLI SOSYOEKONOMİK DÜZEYLERE SAHİP AİLELERİN 48-60 AYLIK ÇOCUKLARININ DİL BECERİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: BİR ÖN ÇALIŞMA

Huriye Zeynep ÖZSOY¹/ Yasemin TAMBAŞ²/ Arş. Gör. Derya ÇAVDAR³

¹Öğrenci, ORCID: 0009-0008-3204-1727, 220504001@biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Zeytinburnu/İstanbul

²Öğrenci, ORCID: 0009-0008-7976-3946, 220504006@biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Zeytinburnu/İstanbul

³Araştırma Görevlisi, ORCID: 0000-0002-4079-6379, dcavdar@biruni.edu.tr Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Zeytinburnu/İstanbul

Amaç: Dil gelişimini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bunlar sosyoekonomik düzey, cinsiyet çift dillilik gibidir. Bu çalışmanın amacı; anadili Türkçe olan, normal dil gelişimi gösteren 48-60 aylık çocukların, dil gelişimlerini sosyoekonomik düzeylere göre kıyaslamaktır.

Yöntem: Sosyoekonomik Düzey Ölçeği tarafından belirlenen düşük, orta, yüksek düzeyde yer alan 22 çocuğa Türkçe Erken Dil Gelişimi Testi (TEDİL) uygulanmış ardından 10 dakikalık ses kaydı alınmış ve transkript edilerek Ortalama Sözcük Uzunluğu (OSU) ve Farklı Sözcük Sayısı (FSS) hesaplanmıştır. Bulunan OSU, FSS ve TEDİL skorları sosyoekonomik düzeye göre sınıflandırılmıştır. Veriler doğrultusunda çalışmaya 48-60 ay aralığında, yaş ortalaması 53.7 ay olan toplam 22 çocuk dâhil edilmiştir. Örneklemin cinsiyet dağılımı dengeli olmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu orta ve yüksek sosyoekonomik düzeyde yer alıp, örneklemin önemli bir kısmı tek dilli çocuklardan oluşmaktadır (n = 20). Çocukların okulda geçirdikleri süre yaklaşık iki yıldır. Verilerin istatistiksel analizlerinde Jamovi yazılımı kullanılmıştır. Betimleyici istatistikler ortalama, standart sapma, medyan, minimum ve maksimum değerler ile raporlanmıştır. Normallik varsayımı Shapiro–Wilk testi ile değerlendirilmiştir. Örneklem büyüklüğünün 50'nin altında olması ve bazı değişkenlerde normal dağılım varsayımının sağlanmaması nedeniyle analizlerde non-parametrik istatistiksel testler tercih edilmiştir. Bu doğrultuda, iki bağımsız grup arasındaki karşılaştırmalar için Mann–Whitney U testi, ikiden fazla grup arasındaki karşılaştırmalar için Kruskal–Wallis testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman sıra farkları korelasyon katsayısı ile incelenmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi p < .05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Sosyoekonomik düzeye göre OSU ($\chi^2 = 0.268$, p = .605), alıcı dil ($\chi^2 = 0.128$, p = .720), ifade edici dil ($\chi^2 = 0.438$, p = .508), toplam dil skoru ($\chi^2 = 0.152$, p = .697) ve farklı sözcük sayısı ($\chi^2 = 3.136$, p = .077) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Buna karşın, ifade edici dil (U = 17.5, p = .003) ve toplam dil skoru (U = 24.5, p = .014) açısından cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Betimleyici istatistikler, kız çocukların ifade edici dil ve toplam dil skorlarının erkek çocuklara kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Spearman sıra farkları korelasyon analizi sonuçlarına göre OSU ile farklı sözcük sayısı arasında orta–güçlü düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r_s = 0.574$, p = .005). Ayrıca farklı sözcük sayısının toplam dil skoru ($r_s = 0.516$, p = .014) ve ifade edici dil ile ($r_s = 0.423$, p = .050) pozitif yönde ilişkili olduğu görülmüştür. Sosyoekonomik düzey ile dil ölçütleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (p > .05).

Sonuç: Sonuç olarak dil gelişiminde; sosyoekonomik düzeyin etkisine rastlanmamışken, cinsiyetin farklılık yarattığı bulunmuştur. Ayrıca OSU ve farklı sözcük uzunluğu arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: dil gelişimi, sosyoekonomik düzey, farklı sözcük sayısı.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

YATAN HASTALARDA ORAL HİJYEN UYGULAMALARINA YÖNELİK ÇOK YÖNLÜ BİR BAKIŞ: BİR ÖN DEĞERLENDİRME

Yaren Hüsnâ Türkeli^{1}, Ayla Çelebi², Alperen Şentürk³, Burak Manay⁴*

^{1*}Öğrenci, ORCID: 0009-0003-6953-3139, E-posta: yarenhusnaturlkeli@gmail.com, Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Öğrenci, ORCID: 0009-0005-1096-1627, E-posta: 240514023@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0000-0002-7444-7281, E-posta: alperen.senturk@atlas.edu.tr, İstanbul Atlas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0000-9509-4633, E-posta: burak.manay@atlas.edu.tr, İstanbul Atlas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bozulmuş bir ağız ve diş sağlığı varlığı ile ortaya çıkan oral kaynaklı enfeksiyonların, özellikle aspirasyon ve ilişkili enfeksiyonlar için kritik bir risk teşkil ettiği bilinmektedir (Özsin Özler ve ark., 2019). Bu bilimsel gerçeklikten hareketle çalışmanın temel amacı; yutma bozukluğu (disfaji) riski taşıyan yatan hastalarda oral hijyen uygulamalarına ilişkin Dil ve Konuşma Terapistleri (DKT), hemşireler, hasta bakıcılar ve hasta yakınlarının klinik bilgi düzeyi, tutum ve uygulama farklılıklarını multidisipliner bir perspektifle analiz etmektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki bu ön değerlendirme çalışmasına; 16 DKT, 16 Hemşire, 15 Hasta Bakıcı ve 16 Hasta Yakını olmak üzere toplam 63 katılımcı dahil edilmiştir. Veriler, yapılandırılmış çevrimiçi anket formları aracılığıyla toplanmış; analiz sürecinde betimsel istatistiksel yöntemler (frekans ve yüzde dağılımları) kullanılmıştır.

Bulgular: Bulgular: Tanımlayıcı istatistiksel analizler sonucunda gruplar arasında ağız hijyeni uygulamalarına yönelik belirgin yaklaşım farklılıkları saptanmıştır. Literatürde yatan hastaların dental plaklarının %26'sında hastane kaynaklı pnömoni (HAP) ile ilişkili organizmaların kolonize olduğu rapor edilmiştir (Sachdev ve ark., 2013). Bu veri ışığında çalışmamızda; rutin bakımda diş taşı ve periodontal bütünlüğü "her zaman" (5 puan) değerlendiren DKT oranı %43,8 (n=7) iken, hemşirelerde bu oranın %31,3 (n=5) düzeyinde kaldığı görülmüştür. Hemşirelerin tamamı (%100, n=16) oral hijyenin önemini onaylamasına rağmen, DKT grubunun %93,8'i (n=15) aspirasyon pnömonisi riskini önlemek amacıyla bakım planlamakta ve %68,8'i (n=11) "wet voice" parametresini ayırıcı tanıda temel almaktadır. Bakım verenler tarafında ise ciddi bir eğitim açığı saptanmıştır: Hasta bakıcıların %46,7'si (n=7) ve yakınlarının %53,3'ü (n=8) hiçbir resmi eğitim almadığını beyan etmiştir. Ayrıca bakıcıların %21,4'ünün (n=3) uygulamada sadece su kullandığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırma verileri; profesyonel sağlık personelinin yüksek düzeydeki klinik duyarlılığına karşın, hastanın primer bakımından sorumlu olan bakıcı ve yakınlarındaki eğitim yetersizliğinin hasta güvenliğini tehlikeye attığını kanıtlamaktadır. Hemşirelerin 24 saatlik bakım sürecindeki etkinliğinin DKT terapilerini daha işlevsel kıldığı ve aspirasyon riskini minimize ettiği görülmektedir. Bu bağlamda, bakım verenleri kapsayan standardize eğitim protokollerinin oluşturulması ve oral hijyenin bir "klinik müdahale protokolü" olarak hastane politikalarına entegre edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: ağız sağlığı, yutma bozuklukları, multidisipliner yaklaşım, hasta güvenliği, rehabilitasyon.

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

POSTER BİLDİRİLER

POSTER BİLDİRİ SUNUM LİSTESİ

1 MART 2026 10.45-11.00-15.00-15.15

NO	YAZARLAR	SUNAN YAZARLAR	BAŞLIK
P2	SUDE NUR ÖZGENEL, ZEYNEP YILDIZ, N. EVRA GÜNHAN ŞENOL	SUDE NUR ÖZGENEL	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTE MLERİNİN KULLANIMINA YÖNELİK BİR BİBLİYOMETRİK ANALİZ
P3	NESRİN AYDOĞDU, ZEHRA SUDEN KARATAŞ, DİDAR ULUŞEN, İLAYDA BOZKAYA, İLAYDA BAŞOĞLU, ARUSYAK SAFA JAMILABADI	NESRİN AYDOĞDU	İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BECERİLERİNİN ÖĞRETMEN VE EBEVEYN BAKIŞ AÇISI İLE İNCELENMESİ
P4	ŞEVVAL MÜFTÜOĞLU, SENA TÜRKOĞLU, ARŞ. GÖR. MIRAY DICLE, DOÇ. DR. FENİSE SELİN KARALI	ŞEVVAL MÜFTÜOĞLU	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ SÜRECİNDE AİLELERİN EV TE MELLİ DESTEKLEYİCİ UYGUL AMALARA YÖNELİK TUTUM V E ALGILARININ TANI GRUPLARINA GÖRE İNCE LENMESİ
P5	ÖZGÜR BOZDAĞ, SENANUR ÖZDEMİR, YELDA ÇELİK, MÜMÜNE MERVE PARLAK	SENANUR ÖZDEMİR	WILLIAMS SENDROMUNDA DİL VE GENEL GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU
P6	HAFİZE EVA İBRAM, FEYZANUR YÜRÜKCÜ, ELİF SUDE AKTİKEN, AŞENA KARAMETE GÜDÜL	HAFİZE EVA İBRAM	DİL VE KONUŞMA ALANINDA SOSYAL MEDYANIN ROLÜNÜN EBEVEYN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

**ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

P7	İREM YAYGIN, MÜMİN ŞEN	İREM YAYGIN	ÇOCUKLARDA KONUŞMA SESİ BOZUKLUKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE TERAPİSİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI: GÜNCEL BİR BAKIŞ
P8	AYŞEGÜL YILMAZ, MÜZEYYEN KARAMAN ÖZCAN, ZOZAN GÜL AVCI, ZEHRA ERGİN	ZOZAN GÜL AVCI	DENTAL İPMLANT VE ORTODONTİK MÜDAHALELER
P9	ELİF SARIÇAM, İLAYDA KIR, GAMZENUR AKKAYA, NURCAN ALPÜRAN KOCABIYIK	ELİF SARIÇAM	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ PERSPEKTİFİNDEN HPV VE SES BOZUKLUKLARI: LARİNGEAL PAPİLLOMATOZİS AÇISINDAN BİR DERLEME VE FARKINDALIK ÇALIŞMASI
P10	AZRA ERMAN, DİLBER KAÇAR	AZRA ERMAN	TÜRKİYE'DE SES SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI: LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK VE METODOLOJİ ANALİZİ
P11	İLAYDA ÖZGÜR, DİLBER KAÇAR KÜTÜKÇÜ	İLAYDA ÖZGÜR	TÜRKİYE'DE 2014-2025 DÖNEMİ GECİKMİŞ DİL VE KONUŞMA ALANINDA HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ
P12	ROZERİN CAN, DİLBER KAÇAR KÜTÜKÇÜ	ROZERİN CAN	TÜRKİYE'DE ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN SON 15 YILI (2011-2025): LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ
P13	EDA ALTUNTAŞ, DİLBER KAÇAR KÜTÜKÇÜ	EDA ALTUNTAŞ	TÜRKİYE'DE OSB İLE TİPİK GELİŞİM KARŞILAŞTIRMALI LİSANSÜSTÜ ARAŞTIRMALAR: YÖNTEM, ÖLÇÜMLER VE ARAŞTIRMA BOŞLUKLARI
P14	İDİL BİLTEKİN, FATMA TOĞRUL, SEZAI SIRRI	FATMA TOĞRUL	NADİR GENETİK SENDROMLARDA DİL,

**ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

	DEMİRHAN, AŞENA KAREMETE GÜDÜL		KONUŞMA VE DAVRANIŞ İLİŞKİSİ: JORDAN, ATR-16 VE PRADER-WİLLİ
P15	NESLİ ŞAH BÜŞRA YILMAZ, NURCAN ALPÜRAN KOCABİYYİK	NESLİ ŞAH BÜŞRA YILMAZ	BİREYLERİN HIZLI BOZUK KONUŞMA HAKKINDAKİ FARKINDALIĞI VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
P16	ÜRKÜŞ FIÇICI, SELİN TOKGÖZ, DAMLANUR DEMİRHAN	ÜRKÜŞ FIÇICI	KONUŞMA SESİ BOZUKLUĞU TERAPİLERİNDE GELENEKSEL VE NARRATİVE TERAPİ YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ
P17	OĞUZ KAĞAN YAĞMUR, TUANA MOLLAOĞLU, ÖZGE SULTAN BALIKÇI	OĞUZ KAĞAN YAĞMUR	TÜRKİYE'DE DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BİLİM DALINDA ÖZGÜL ÖĞRENME BOZUKLUKLARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ
P18	YAĞMUR KABUKÇU ¹ , DR. ÖGR. ÜYE. ÖZGE SULTAN BALIKÇI	YAĞMUR KABUKÇU	DİL, KONUŞMA VE YUTMA ARAŞTIRMALARI DERGİSİNDE YAYINLANAN MAKALELERİN KONU, YÖNTEM VE KATILIMCI ÖZELLİKLERİNE GÖRE İNCELENMESİ
P19	BERİVAN AYHAN, DAMLA GÜMÜŞ, FATMA GÜL KÖSE, HATİCE KÜBRA KAYA, HİRA NUR YEĞİN, MEHMET ALİ GENÇ, MERVE GÜL DEVELİOĞLU, SEVDENUR KARACA, SULTAN ENFAL KIRKA, YASEMİN POLAT, DİDEM ÇEVİK	MERVE GÜL DEVELİOĞLU SULTAN ENFAL KIRKA FATMA GÜL KÖSE	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ DİL VE KONUŞMA ARAŞTIRMA MERKEZİNE BAŞVURAN DANIŞANLARIN KLİNİK VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ: RETROSPEKTİF BİR ANALİZ
P20	KEZİBAN BUSE YAVRUCU, RÜMEYSA DEMİR, BEYZA ÇETİN, BEGÜM KANBUR	KEZİBAN BUSE YAVRUCU	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN TIBBİ YAPAY ZEKÂ HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ

**ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

P21	YAREN ÇOMAK, HEDİYE BERFİN SELÇUK	HEDİYE BERFİN SELÇUK	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN ERKEN OKURYAZARLIK BECERİLERİNİN DESTEKLENM ESİNE YÖNELİK ÖZYETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ
P22	UMUT BERK ŞAHANLIK, İLAYDA GÜNDÜZ	UMUT BERK ŞAHANLIK	PEDİATRİK DİSFAJİDE BAKIM VEREN FARKINDALIĞI VE EV İÇİ BESLENME UYGULAMALARI: BİR ÖN ANKET ÇALIŞMASI
P23	IRMAK KURT , HELİN BAHAR YILDIZ , ELİF İKBAL ESKİOĞLU	IRMAK KURT	TÜRKİYE'DEKİ DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN TRAVMATİK BEYİN HASARI SONRASI BİLİŞSEL- İLETİŞİMSEL BOZUKLUKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİNDE KULLANDIKLARI YÖNTEMLER VE KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLA R
P24	HEDİYE BERFİN SELÇUK, İLAYDA GÜNDÜZ	HEDİYE BERFİN SELÇUK	SEMANTİK VARYANT PRİMER PROGRESİF AFAZİDE DİL PROFİLİ, İŞLEVSELLİK VE BAKICI YÜKÜNÜN ÇOK BOYUTLU DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR OLGU SUNUMU
P25	DİLARA BÖRÜ, İLAYDA GÜNDÜZ	DİLA BÖRÜ	TÜRKİYE'DE DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN NÖROJENİK DİSFAJİ YÖNETİMİNDE KLİNİK KARAR VERME SÜREÇLERİ: ULUSAL BİR ANKET ÇALIŞMASINDAN ÖN BULGULAR
P26	AYŞE GÜNDÜZ, DERYA GÜLER, MELİSA DEMİRKOL ^{3*} , HALİDE ELİF PAMUK ⁴ , NURCAN ALPÜRAN KOCABIYIK	AYŞE GÜNDÜZ VE DERYA GÜLER	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN SES SAĞLIĞINA YÖNELİK BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE SES KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

**ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

P27	ÖZGÜR BOZDAĞ, SENANUR ÖZDEMİR, YELDA ÇELİK, MÜMÜNE MERVE PARLAK	YELDA ÇELİK	DİŞFAJİ HAKKINDA SAĞLIK KURUM LARININ WEB SAYFALARININ BİLGİ İÇERİKLERİ
P28	AYŞE GÜNDÜZ, MELISA DEMİRKOL, NURCAN ALPÜRAN KOCABIYIK	AYŞE GÜNDÜZ	YENİDOĞAN YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PREMATÜRE BEBEKLERDE BESLENME VE YUTMA BOZUKLUKLARINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ VE KLİNİK YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
P29	EDA AK, AZRA BEREN ÇELİK, BÜŞRA ÇELEBİ, BETÜL KARSLI, MÜMÜNE MERVE PARLAK	EDA AK	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK STAJ SÜRECİNDE TEORİDEN PRATİĞE GEÇİŞİ: PRELİMİNER SONUÇLAR
P30	SEVGİ KILIÇASLAN, AYŞE NİL ULA, ZEHRA SAVAŞ	SEVGİ KILIÇASLAN	BAŞ VE BOYUN KANSERİNDEN SONRA RADYOTERAPİ ALMIŞ DİŞFAJİSİ OLAN BİREYE ICF TEMELLİ YAKLAŞIM
P31	VİLDAN TÜZÜN, ÖNAL İNCEBAY, AYŞE NUR DEMİRCİ	VİLDAN TÜZÜN	ÜNİVERSİTELERİN DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ WEB SAYFALARINDAKİ TANITIM METİNLERİNİN OKUNABİLİRLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
P32	SÜMEYYE GÜNGÖR, ŞADIYE BACIK TIRANK	SÜMEYYE GÜNGÖR	DUDAK DAMAK YARIĞI BULUNAN OLGUNUN DİL PERFORMANSININ İNCELENMESİ
P33	CANSU SARIYILDIZ , DİLBER KAÇAR KÜTÜKÇÜ	CANSU SARIYILDIZ	DİL VE KONUŞMA PERSPEKTİFİNDEN ZİHİN KURAMI: TÜRKİYE'DE LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN ANALİZİ
P34	BEYZA NUR KILIÇ, MERVE ÇETİN	BEYZA NUR KILIÇ	DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN

**IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ**

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

			TELETERAPİYE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ
P35	HARUN AYAS, MAİDE NUR GÜRMERİÇ, MÜGE MÜZEYYEN ÇİYİLTEPE	MAİDE NUR GÜRMERİÇ	GENÇ YETİŞKİNLERDE İZOLE HAP YUTMA GÜÇLÜĞÜ: PILL- 5(TR) VE EAT-10 SKORLARI İLE İLAÇ MODİFİKASYON DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN KULLANIMINA YÖNELİK BİR BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Sude Nur Özgenel¹, Zeynep Yıldız² & N. Evra Günhan Şenol³*

¹ sudenurozgenel@gmail.com, ORCID: 0009-0002-2624-2959, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi, Türkiye

² zeynepyildiz399@gmail.com, ORCID: 0009-0001-0696-2142, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi, Türkiye

³ Dr. Öğr. Üyesi, negunhan@medipol.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6098-0405, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi, Türkiye

Amaç: Alternatif ve destekleyici iletişim sistemleri (ADİS), stratejik yaklaşım ve araçlarla kişinin gündelik hayattaki iletişimini sınırlayan problemleri çözmek veya en aza indirmek amacıyla hem sözel hem de sözel olmayan dile yardımcı olarak kullanılmaktadır. Bu sistemler Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) olan bireylerin dil ve konuşma bozukluklarının yanında sosyal iletişim ve etkileşimini desteklenmesinde ve dilin işlevsel olarak güçlendirilmesinde sıklıkla teröpatik amaçla kullanılmakta ve bu konuda akademik çalışmalar giderek artmaktadır. Bu çalışmada OSB tanılı bireylerde alternatif ve destekleyici iletişim sistemlerini konu alan akademik çalışmaların bibliyometrik analizi amaçlanmıştır.

Yöntem: Amaç doğrultusunda, bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak sistematik biçimde literatürde yayımlanan akademik çalışmaların yayın yılları, yayın ülkeleri, yazar ve anahtar kelimeler gibi bibliyografik verileri kullanılarak nicel bir analiz gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma için SCOPUS veri tabanında 1989 -2025 yılları arasında "augmentative AND alternative communication" AND "autism" arama anahtarları kullanılarak 363 makaleye ulaşılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgular, ADİS ile OSB bağlamlarında özellikle 2019-2025 yılları arasında yayın sayısında belirgin artış göstermiştir. Yayımlanmış çalışmaların ağırlıklı olarak tıp (27.6%), sağlık bilimleri (23.0%) ve psikoloji (17.6%) alanlarında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Çalışmaların büyük çoğunluğunun belirleyici farkla Amerika Birleşik Devletleri'nden olduğu, takip eden ülkelerin Avustralya, İtalya, Yeni Zelanda, Kanada ve Birleşik Krallık olduğu belirlenmiştir. Bu alanda en fazla çalışma yapan 5 araştırmacının sırayla Schlosser, R.W. (f=27), Ganz, J. B. (f=26), Sigafos, J. (f=25), Light, J. (f=19) ve Lancioni G.E. (f=16) olduğu görülmektedir.

Sonuç: Bu durum OSB tanılı bireyler için alternatif ve destekleyici sistemlerin kullanımına yönelik akademik ilgi ve çalışmaların son yıllarda artmış olup, dil ve konuşma terapisinde ADİS temelli terapinin önemini vurgulamış, dil ve konuşma terapisini alanına daha etkin biçimde entegre edilmesi gerektiğine işaret ederek terapidaki önemi değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: alternatif ve destekleyici iletişim sistemleri, otizm spektrum bozukluğu, dil ve konuşma bozuklukları, bibliyometrik analiz, dil ve konuşma terapisini

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SANTRAL İŞİTSEL İŞLEMLEME BECERİLERİNİN ÖĞRETMEN VE EBEVEYN BAKIŞ AÇISI İLE İNCELENMESİ

*Nesrin AYDOĞDU, Zehra Suden KARATAŞ, Didar ULUŞEN, İlayda BOZKAYA, İlayda Başoğlu, Arusyak SAFA JAMILABADI

İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Nesrin AYDOĞDU: nesrin.aydogdu@std.medipol.edu.tr | ORCID: 0009-0007-2590-1904

Zehra Suden KARATAŞ: zehra.karatas2@std.medipol.edu.tr | ORCID: 0009-0003-1108-4756

Didar ULUŞEN: didar.ulusen@std.medipol.edu.tr | ORCID: 0009-0003-0930-094X

İlayda BOZKAYA: ilayda.bozkaya@std.medipol.edu.tr | ORCID: 0009-0000-8897-2397

İlayda Başoğlu: ilayda.basoglu@medipol.edu.tr | ORCID: 0000-0003-3796-5300

Arusyak SAFA JAMILABADI: arusyaks@gmail.com | ORCID: 0000-0001-8845-8080

Araştırmanın Amacı: Santral İşitsel İşleme (Sİİ); işitsel sinyallerin merkezi sinir sisteminde çözümlenmesi ve anlamlandırılmasını kapsayan; işitsel dikkat, gürültüde ayırt etme ve yönerge takibi gibi kritik süreçleri yöneten karmaşık bir mekanizmadır. Bu becerilerdeki aksaklıklar (SİİB), periferik işitme eşikleri normal sınırlarda olsa dahi dil becerilerini, akademik başarıyı, fonolojik süreçleri ve sosyal uyumu olumsuz etkileyebilmektedir. Bu araştırma, ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin olası SİİB risk profillerini ebeveyn ve öğretmen perspektifinden değerlendirmeyi; ev ile okul bağlamlarındaki gözlemler arasındaki uyum ve farklılıkları karşılaştırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmaya, ilkokul birinci sınıfa devam eden 5–7 yaş aralığındaki 60 gönüllü öğrenci ile bu öğrencilerin ebeveynleri ve öğretmenleri dahil edilmiştir. Sİİ riskini taramak amacıyla geliştirilen ebeveyn ve öğretmen formları, Google Formlar aracılığıyla çevrimiçi olarak uygulanmıştır. Değerlendirme aracı; demografik bilgiler ve sağlık geçmişinin yanı sıra gürültüde dinleme, hızlı konuşmayı takip etme, sesin yönünü/kaynağını ayırt etme, benzer sesleri ayırt etme, dikotik dinleme ve uzun yönergeleri anlama gibi bileşenleri sorgulayan 30 maddeden oluşmaktadır. Maddeler "Evet=1, Hayır=0" şeklinde puanlanmış; 0–30 aralığında hesaplanan toplam puanlarda yüksek skorlar, daha fazla risk belirtisi olarak kabul edilmiştir. Veriler IBM SPSS 27.0 programı ile analiz edilmiş; etik kurul onayı alınarak süreç gönüllülük esasına göre yürütülmüştür.

Bulgular: Ebeveyn ve öğretmen formlarının iç tutarlılık katsayıları yüksek bulunmuştur (Öğretmen: Cronbach's $\alpha = .944$; Ebeveyn: Cronbach's $\alpha = .921$). Eşleştirilmiş verisi bulunan 60 öğrenci için toplam puanlar karşılaştırıldığında, öğretmenlerin puan ortalamasının ($\$Ort. = 8.09, SS = 7.61$), ebeveynlerin puan ortalamasından ($\$Ort. = 3.07, SS = 4.80$) daha yüksek olduğu saptanmıştır. Normal dağılım varsayımı sağlanmadığı için uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonucunda, öğretmen ve ebeveyn toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($\$Z = -3.859, p < .001$). Değerlendiriciler arası uyum ICC (iki yönlü rastgele, mutlak uyum) ile incelendiğinde, uyumun düşük ve anlamsız olduğu görülmüştür ($\$Single\ Measures\ ICC = -.051, \%95\ GA\ [-.242, .167], p = .687$).

Sonuç: Araştırma sonucunda öğretmen ve ebeveyn değerlendirmeleri arasında düşük bir uyum saptanmış; öğretmenlerin ebeveynlere kıyasla daha yüksek risk puanı bildirdiği görülmüştür. Bu bulgular, SİİB risk taramalarında çoklu gözlemci yaklaşımının ve ev-okul bağlamlarının bütüncül bir şekilde ele alınmasının önemini desteklemektedir. Dil ve konuşma terapistlerinin SİİB riski saptadıkları durumlarda değerlendirme ve müdahale hedeflerini öğretmen-ebeveyn iş birliğiyle belirlemeleri, stratejilerin her iki

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

ortamda tutarlı uygulanması ve düzenli geri bildirim döngüsü kurulması klinik açıdan kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Santral İşitsel İşleme, İlkokul, Ebeveyn Gözlemi, Öğretmen Gözlemi, Risk Analizi, Dil ve Konuşma Terapisi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ SÜRECİNDE AİLELERİN EV TEMELLİ DESTEKLEYİCİ UYGULAMALARA YÖNELİK TUTUM VE ALGILARININ TANI GRUPLARINA GÖRE İNCELENMESİ

Şevval Müftüoğlu^{1*}, Sena Türkoğlu², Arş. Gör. Miray Dicle³, Doç. Dr. Fenise Selin Karalı⁴

¹Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi (İngilizce) Bölümü

^{1*}Lisans Öğrencisi, Şevval Müftüoğlu, ORCID: 0009-0004-8704-2699, E-posta:

210514020@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi (İngilizce) Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Lisans Öğrencisi, Sena Türkoğlu, ORCID: 0009-0009-7507-9749, E-posta:

210514006@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi (İngilizce) Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ Arş. Gör. Miray Dicle, ORCID: 0009-0003-7563-2416, E-posta: mdicle@biruni.edu.tr, Dil ve Konuşma Terapisi (İngilizce) Bölümü

Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

⁴ Doç. Dr. Fenise Selin Karalı, ORCID: 0000-0003-1513-9219, E-posta: skarali@biruni.edu.tr, Dil ve Konuşma Terapisi (İngilizce) Bölümü

Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı, farklı tanı gruplarında yer alan çocukların ailelerinin Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) sürecindeki ev temelli destekleyici uygulamalara yönelik tutum ve algılarını incelemektir. Çalışmada, ailelerin bu uygulamaların gerekliliği, uygulanabilirliği, motivasyonu ve sürekliliğine ilişkin görüşlerinin tanı gruplarına göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi hedeflenmektedir.

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel ve karşılaştırmalı tarama modeliyle yürütülmektedir. Örneklemi, farklı tanı gruplarında DKT alan çocukların ebeveynleri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen, demografik bilgiler ve 5'li Likert tipinde maddelerden oluşan iki bölümlü bir anket kullanılmıştır. Maddeler; gereklilik, uygulanabilirlik, motivasyon ve süreklilik temaları altında gruplandırılmıştır. Verilerin analizinde korelasyonel istatistiksel yöntemlerden yararlanılmıştır. Tüm istatistiksel analizler Jamovi programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya toplam 64 ebeveyn katılmış olup çocukların yaş ortalaması 6.62±3.59 yıldır ve yaşlar 2-29 arasında değişmektedir. Ailelerin ev temelli destekleyici uygulamalara yönelik tutumları incelendiğinde, bu uygulamaların önemliliği ($\bar{X}=4.42$, $SS=1.00$) ve çocuğun gelişimi üzerindeki olumlu etkisine ilişkin algının ($\bar{X}=4.58$, $SS=0.87$) yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Uygulanabilirlik algısı orta-yüksek düzeyde bulunurken ($\bar{X}=3.97$, $SS=1.05$), ailelerin kendilerini yeterli hissetme düzeylerinin görece düşük olduğu görülmüştür ($\bar{X}=2.19$, $SS=1.36$). Tema puanları incelendiğinde gereklilik ($\bar{X}=9.00$, aralık: 2-10), uygulanabilirlik ($\bar{X}=7.80$, aralık: 2-10), motivasyon ($\bar{X}=9.27$, aralık: 4-20) ve süreklilik-yeterlilik ($\bar{X}=12.20$, aralık: 4-20) temalarının genel olarak orta ve üzeri düzeyde olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma sonuçları, ailelerin ev temelli uygulamaları dil ve iletişim gelişimi için kritik gördüklerini ancak uygulama noktasında kendilerini yeterli hissetmediklerini göstermektedir. Ailelerin yüksek motivasyonuna rağmen düşük seyreden yeterlilik algısı, klinik süreçte ailelere yönelik yapılandırılmış rehberlik ve eğitim programlarına duyulan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Ev ortamındaki sürekliliğin sağlanması için aile katılımının profesyonel destekle güçlendirilmesi akademik ve klinik açıdan önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, aile katılımı, ev temelli destekleyici uygulamalar, ebeveyn tutumları, tanı grupları, öz-yeterlilik

WILLIAMS SENDROMUNDA DİL VE GENEL GELİŞİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU

Özgür Bozdağ¹, Senanur Özdemir^{2*}, Yelda Çelik³, Mümine Merve Parlak⁴

¹ Uzm. DKT., ORCID: 0009-0006-0764-9621, E-posta: dktozgurbozdag@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Stj. DKT., ORCID: 0009-0009-6075-1299, E-posta: o.senaozdmr@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³ Stj. DKT., ORCID: 0009-0009-3580-4942, E-posta: yeldaesraa@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴ Doç. Dr., ORCID: 0000-0002-1603-2360, E-posta: mmervekolsuz@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Williams sendromu, dil ve bilişsel gelişimde belirgin heterojenlik ile seyreden genetik bir nörolojik bozukluktur. Literatürde sıklıkla ifade edici dil becerilerinin alıcı dile kıyasla görece güçlü olduğu bir dil profili tanımlanmakla birlikte, bireyler arasında önemli farklılıklar görülebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Williams sendromu tanılı bir olgunun dil ve genel gelişim özelliklerini Türkçe Erken Dil Gelişim Testi (TEDİL) ve Ankara Gelişim Tarama Envanteri (AGTE) kullanarak bütüncül biçimde değerlendirmek ve elde edilen bulguları sendromun gelişimsel özellikleri bağlamında tartışmaktır.

Yöntem: Çalışmaya Williams sendromu tanısı bulunan 4 yaş 2 aylık bir erkek çocuk dahil edilmiştir. Dil gelişimi TEDİL aracılığıyla alıcı dil ve ifade edici dil alt alanlarında değerlendirilmiştir. Genel gelişim düzeyi ise AGTE kullanılarak dil-bilişsel, ince motor, kaba motor ve sosyal-özbakım alanlarında incelenmiştir. Değerlendirmeler, testlerin standart uygulama ve puanlama yönergelerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: TEDİL değerlendirmesinde alıcı dil ham puanı 10, ifade edici dil ham puanı 9 olarak belirlenmiştir. Standart puanı alıcı dil 67, ifade edici dil 57 bulunmuştur. Alıcı dil eş değer yaşı 2 yaş 1 ay, ifade edici dil eş değer yaşı 1 yaş 4 ay bulunmuştur. AGTE değerlendirmesinde dil-bilişsel gelişim yaşı 20-26 ay, ince motor gelişim yaşı 22-28 ay, kaba motor gelişim yaşı 30-36 ay ve sosyal-özbakım gelişim yaşı 26-32 ay olarak belirlenmiştir. Genel gelişim yaşı yaklaşık 25-30 ay olarak hesaplanmıştır.

Sonuç: Bu çalışma Williams sendromu tanılı olguda alıcı ve ifade edici dilin her ikisinde de düşük standart puanlar ve erken yaş eşdeğerleri ile seyreden belirgin bir gecikme bulunduğunu göstermektedir. AGTE sonuçları, dil performansının genel gelişim düzeyi ile birlikte ele alınması gerektiğine işaret etmektedir. Bu vaka, Williams sendromunda dil ve gelişim profillerinin homojen olmadığını ve değerlendirme sürecinde çok boyutlu, norm temelli yaklaşımların kullanılmasının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: williams sendromu, alıcı dil, ifade edici dil, ankara gelişim tarama envanteri, türkçe erken dil gelişim testi

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA ALANINDA SOSYAL MEDYANIN ROLÜNÜN EBEVEYN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Hafize Eva İBRAM^{1*}, Feyzanur YÜRÜKCÜ², Elif Sude AKTİKEN³, Aşena KARAMETE GÜDÜL⁴

^{1*}Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0006-8779-377X, E-posta: dkthafizeyilmaz@gmail.com, Kurum Bilgisi: Atlas Üniversitesi

² Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0008-1659-4217, E-posta: dktfeyzanuryurukcu@gmail.com, Kurum Bilgisi: Atlas Üniversitesi

³ Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0004-1522-7993, E-posta: elifsudeaktiken@gmail.com, Kurum Bilgisi: Atlas Üniversitesi

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0001-6602-8039, E-posta: asena.karamete@atlas.edu.tr
<mailto:zeynep.sara@atlas.edu.tr>, Kurum Bilgisi: Atlas Üniversitesi

Amaç: Araştırmada, ebeveynlerin dil ve konuşma bozukluklarına ilişkin bilgi edinme, uzmana erişim ve karar verme süreçlerinde sosyal medyanın rolü incelenmektedir. Araştırma kapsamında sosyal medyanın etkisi; bilgi ve farkındalığı kapsayan bilişsel boyut, erişim ve uygulamayı içeren davranışsal boyut ile güven ve motivasyon unsurlarını barındıran duygusal boyut olmak üzere üç temel başlık altında değerlendirilecektir. Ayrıca, çocuğu terapi alan ile almayan ebeveynlerin sosyal medya algıları arasındaki farkların incelenmesi hedeflenmektedir.

Yöntem: Bu çalışma, tanımlayıcı ve kesitsel bir araştırmadır. G*Power analizi sonucunda 128 katılımcı hedeflenmiştir. Örneklem kartopu örnekleme yöntemiyle belirlenmiş, veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen 27 maddelik anket aracılığıyla toplanmıştır. Anket; demografik bilgiler, sosyal medya kullanım alışkanlıkları ve sosyal medyanın dil ve konuşma alanındaki rolüne ilişkin 5'li Likert tipi maddelerden oluşmaktadır. Veriler Google Forms üzerinden toplanmış ve SPSS programında analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler ve t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya toplam 132 ebeveyn katılmış olup katılımcıların %55,3'ü anne, %44,7'si babadır. Katılımcıların %33,3'ü 26–35 yaş aralığında; %40,9'u lisans ve %25,8'i ön lisans mezunudur. Çocukların %31,1'i 0–3 yaş grubunda; %60,6'sı ise kızlardan oluşmaktadır. Çocuklarını %38,6'sı aktif olarak dil ve konuşma terapisi aldığı %31,8'inin ise destek almayı düşündüğünü belirtmiştir. Destek alan çocukların büyük çoğunluğu (%95,6; n=86) yüz yüze hizmet almaktadır. Günlük dijital kullanım süresinde en yüksek oran %33,3 (n=44) ile günde 2–6 saat aralığında yoğunlaşmıştır. Ayrıca katılımcıların %93,9'u (n=124) sosyal medyada dil ve konuşma ile ilgili içerikleri takip etmek durumuna "Evet" yanıtı vermiştir. Anket maddeleri ortalamaları 3,86-4,20 arasında değiştiği görülmüştür. Katılımcıların bilişsel (Ort=15,38±3,52), davranışsal (Ort=15,60±3,56) ve duygusal (Ort=16,34±3,21) alt boyut puanları benzer düzeydedir. Ebeveynlerin dil ve konuşma alanında sosyal medyanın rolüne ilişkin toplam puan ortalaması 47,32'dir. Anne ve baba puanları karşılaştırıldığında alt boyutlarda ve toplam puanda ortalamaların yakın olduğu görülmektedir. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda bilişsel (p=,564), davranışsal (p=,743), duygusal (p=,866) ve toplam puan (p=,768) açısından anne ve babalar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>,05). Bu bulgu, ebeveyn cinsiyetine göre puanların değişmediğini göstermektedir.

Sonuç: Bulguları, ebeveynlerin dil ve konuşma alanında sosyal medyayı yoğun biçimde takip ettiğini ve algılarının genel olarak olumlu olduğunu göstermektedir. Bilişsel, davranışsal ve duygusal boyutlarda etkinin çok boyutlu ve dengeli olduğunu göstermektedir. Anne ve babalar arasında anlamlı fark bulunmaması, cinsiyetin sosyal medyanın dil ve konuşma alanındaki rolüne ilişkin tutum ve algılarda belirleyici bir değişken olmadığını göstermektedir. Klinik açıdan, sosyal medyanın ailelerin erken farkındalık geliştirmesinde, uygun uzmana yönlendirilmesinde ve terapi sürecine hazırlık aşamasında destekleyici bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil ve konuşma Terapisi, Sosyal Medya, Ebeveyn Görüşleri, Dijital Sağlık Okuryazarlığı, Erken Müdahale

ÇOCUKLARDA KONUŞMA SESİ BOZUKLUKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE TERAPİSİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI: GÜNCEL BİR BAKIŞ

İrem Yaygın^{1*}, Mümin Şen²

^{1*} Yüksek Lisans Öğrencisi, ORCID: [0009-0003-1500-6325](https://orcid.org/0009-0003-1500-6325), E-posta: yaygn.irem32@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: [0000-0002-3864-6419](https://orcid.org/0000-0002-3864-6419) E-posta: muminsen@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Konuşma sesi bozuklukları (KSB), çocukluk döneminde sıkça karşılaşılan, akademik ve sosyal gelişimi olumsuz etkileyebilen önemli bir iletişim sorunudur. Geleneksel değerlendirme yöntemleri çoğunlukla klinisyenin algısal yargılarına dayanmakta olup, bu durum değerlendirme sürecinde öznellik ve zaman maliyeti yaratabilmektedir. Son yıllarda yapay zeka (YZ) teknolojilerindeki gelişmeler, konuşma analizinde daha nesnel, hızlı ve erişilebilir çözümler sunma potansiyeli taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, çocuklarda KSB'nin tespiti, sınıflandırılması ve terapisi süreçlerinde kullanılan güncel yapay zeka tabanlı yaklaşımları incelemek; bu teknolojilerin klinik uygulamalara sağladığı katkıları ve mevcut sınırlılıkları literatür ışığında değerlendirmektir.

Yöntem: Çalışma kapsamında kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Konuyla ilgili ulusal ve uluslararası veri tabanları; "speech sound disorders", "artificial intelligence", "machine learning", "automatic speech recognition" ve "computer-aided therapy" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. İncelemeye, son 10 yıl içerisinde yayımlanmış, çocuk grubu katılımcıları içeren, otomatik konuşma bozukluğu tespiti ve YZ destekli terapi uygulamalarına odaklanan makaleler dahil edilmiştir. Elde edilen çalışmalar; kullanılan algoritmalar, veri setlerinin özellikleri ve klinik başarı oranları açısından analiz edilmiştir.

Bulgular: İncelenen çalışmalar, YZ uygulamalarının özellikle üç temel alanda yoğunlaştığını göstermektedir. Birinci olarak, otomatik tanılama sistemlerinin, çocuk konuşmalarındaki formant özellikleri ve ses süresi gibi akustik parametreleri analiz ederek KSB'yi %80'in üzerinde doğruluk oranlarıyla ayırt edebildiği görülmüştür. İkinci olarak, mobil tabanlı ve oyunlaştırılmış terapi uygulamalarının, çocukların terapiye uyumunu artırdığı ve ev ortamında yoğunlaştırılmış terapi imkanı sunduğu belirlenmiştir. Üçüncü olarak ise, klinisyenlerin bu teknolojilere yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğu, ancak etik kaygılar ve teknik bilgi eksikliği nedeniyle temkinli yaklaşımları saptanmıştır. Özellikle Türkçe gibi morfolojik açıdan zengin dillerde, yapılandırılmış veri seti eksikliğinin algoritmaların başarısını sınırladığı da önemli bir bulgu olarak öne çıkmaktadır.

Sonuç: Yapay zeka tabanlı sistemler, KSB yönetiminde klinisyenlere yardımcı olabilecek güçlü bir potansiyele sahiptir. Dil ve konuşma terapistleri için nesnel bir "ikinci görüş" sağlayan bu araçlar, aynı zamanda terapiye erişimi demokratikleştirme fırsatı sunmaktadır. Ancak, bu sistemlerin klinik kararın yerine geçmekten ziyade tamamlayıcı bir araç olarak konumlandırılması gerekmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmaların, Türkçe'ye özgü geniş kapsamlı ve etiketli çocuk konuşma veri setlerinin oluşturulmasına odaklanması, yerel algoritmaların geliştirilmesi adına kritik önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Konuşma Sesi Bozuklukları, Yapay Zeka, Makine Öğrenmesi, Dil ve Konuşma Terapisi, Otomatik Konuşma Analizi.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DENTAL İMPLANT VE ORTODONTİK MÜDAHALE SONRASI GELİŞEN KONUŞMA VE YUTMA BOZUKLUKLARININ DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU

Ayşegül YILMAZ¹, Müzeyyen KARAMAN ÖZCAN¹, Zozan Gül AVCI^{1*}, Zehra ERGİN¹

¹Ünvan, ORCID: Öğr.Gör.Dr. Ayşegül YILMAZ, 0000-0002-1864-6235 E-posta: aysegulyilmaz@tarsus.edu.tr, Kurum Bilgisi: Tarsus Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Öğretim Doktor Görevlisi

¹Ünvan, ORCID: Arş.Gör. Müzeyyen KARAMAN ÖZCAN, 0000-0002-6180-1050 E-posta: mkaraman@tarsus.edu.tr, Kurum Bilgisi: Tarsus Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Araştırma Görevlisi

^{1*}Ünvan, ORCID: Zozan Gül AVCI, 0009-0007-0202-2157 E-posta: avcizozan785@gmail.com, Kurum Bilgisi: Tarsus Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi 4. Sınıf öğrencisi

¹Ünvan, ORCID: Zehra ERGİN, 0009-0004-6422-393X E-posta: zehraern73@gmail.com, Kurum Bilgisi: Tarsus Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi 4. Sınıf öğrencisi

Amaç: Bu olgu sunumunun amacı, dental implant ve ortodontik müdahaleler sonrasında ortaya çıkan konuşma ve yutma ile ilişkili oral motor fonksiyon bozukluklarını klinik ve ultrasonografik bulgular eşliğinde değerlendirmek ve orofasiyal yapılara yönelik dental girişimlerin nöromüsküler fonksiyonlar üzerindeki olası etkilerine dikkat çekmektir. Dental uygulamalar sonrası gelişen fonksiyonel konuşma ve yutma bozukluklarına literatürde sınırlı yer verilmesi nedeniyle, bu olgunun multidisipliner değerlendirme ve dil ve konuşma terapisi açısından farkındalık oluşturması amaçlanmıştır.

Yöntem: Olgu, yaklaşık 6–7 ay önce sağ mandibular posterior segmentinde dental implant uygulaması yapılan D.A. isimli bireydir. Anamnezde, implant öncesinde ortodontik amaçlı damak apareyi kullandığı belirlenmiştir. İmplant sonrası dönemde konuşma sırasında dili etkin kullanamama, yutma sırasında takılma hissi ve rezonans değişikliği şikâyetleriyle başvurmuştur. Değerlendirme sürecinde ayrıntılı vaka öyküsü alınmış; oral motor değerlendirme kapsamında dil, dudak ve yanak hareketleri fonksiyonel açıdan incelenmiştir. Dil kökü fonksiyonlarının değerlendirilmesi amacıyla ultrasonografi kullanılmıştır. Nörolojik ve yapısal patolojilerin dışlanması amacıyla kulak burun boğaz ve beyin cerrahisi konsültasyonları yapılmış; manyetik rezonans görüntüleme dâhil olmak üzere tüm tetkiklerin normal olduğu raporlanmıştır.

Bulgular: Oral motor değerlendirmede dil elevasyonunda belirgin kısıtlılık, protrüzyon hareketinde yetersizlik, yanak şişirme sırasında güçsüzlük ve dudak büzme fonksiyonunda koordinasyon bozukluğu gözlemlenmiştir. Konuşma örneklerinde özellikle /r/ sesinde artikülasyon bozukluğu ve hipernazal rezonans özellikleri saptanmıştır. Hasta implant öncesinde herhangi bir konuşma ya da yutma problemi yaşamadığını bildirmiştir. Ultrasonografik incelemede dil kökü bölgesinde zayıf kas aktivitesi ve yutma sırasında göllenme bulguları tespit edilmiştir. Yutma sırasında etkin bolus geçişinin sağlanamadığı ve farengeal bölgede rezidü hissi olduğu ifade edilmiştir. Semptomların günün ilerleyen saatlerinde arttığı bildirilmiştir. Kulak burun boğaz uzmanı tarafından alerjik etiyojolojiye yönelik uygulanan medikal tedavinin klinik iyileşme sağlamadığı gözlemlenmiştir.

Sonuç: Bu olgu, dental implant ve ortodontik müdahaleler sonrasında oral motor kontrol, dil kökü stabilitesi ve yutma koordinasyonunda fonksiyonel bozulmalar gelişebileceğini göstermektedir. Yapısal ve nörolojik patoloji olmaksızın ortaya çıkan bu semptomların nöromüsküler adaptasyon süreçleriyle ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bulgular, dental girişimler sonrası gelişen konuşma ve yutma şikâyetlerinin yalnızca tıbbi değil, dil ve konuşma terapisi perspektifiyle de değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamakta; multidisipliner yaklaşımın erken dönemde uygulanmasının fonksiyonel iyileşme açısından kritik öneme sahip olduğunu göstermektedir.

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Anahtar Kelimeler: dental implant, oral motor disfonksiyon, fonksiyonel yutma bozukluğu, konuşma rezonansı, ultrasonografi, multidisipliner yaklaşım.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ PERSPEKTİFİNDEN HPV VE SES BOZUKLUKLARI: LARİNGEAL PAPİLLOMATOZİS AÇISINDAN BİR DERLEME VE FARKINDALIK ÇALIŞMASI

Elif Sarıçam, İlayda Kır², Gamzenur Akkaya³, Nurcan Alpüran Kocabıyık⁴*

¹*Öğrenci, ORCID: 0009-0000-5803-9440, E-posta: 220207026@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Öğrenci, ORCID: 0009-0001-8491-9860, E-posta: 220207035@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³Öğrenci, ORCID: 009-007-0545-5580, E-posta: 220207032@ogr.kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0003-0316-6973, E-posta: nurcanalpuran@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Human papillomavirus (HPV) enfeksiyonu çoğunlukla cinsel sağlık bağlamında ele alınmakta; ancak HPV ile ilişkili laringeal papillomatozis (recurrent respiratory papillomatosis; RRP) ses kalitesi, konuşma performansı ve yaşam kalitesi üzerinde belirgin olumsuz etkilere yol açabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, HPV ve ses bozuklukları arasındaki ilişkiyi laringeal papillomatozis odağında ele almak, HPV aşısının koruyucu rolüne ilişkin literatür bulgularını derlemek ve dil ve konuşma terapisi alanında farkındalık oluşturmaktır.

Yöntem: Bu çalışma, HPV, laringeal papillomatozis, ses bozuklukları ve HPV aşısı anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirilen literatür taramasına dayalı bir derleme çalışmasıdır. Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış klinik ve epidemiyolojik araştırmalar ile güvenilir sağlık kuruluşlarının raporları incelenmiş; elde edilen bulgular ses bozuklukları ve dil ve konuşma terapisi perspektifinden değerlendirilmiştir.

Bulgular: Literatürde, RRP'nin özellikle HPV tip 6 ve 11 ile güçlü bir ilişki gösterdiği bildirilmektedir. HPV aşı programlarının yaygın olduğu ülkelerde juvenil başlangıçlı RRP insidansında anlamlı düşüşler raporlanmıştır. Bazı epidemiyolojik çalışmalarda, aşılama sonrası RRP görülme sıklığında belirgin azalma olduğu ve hastalığın klinik seyrinin daha hafif seyredebileceği belirtilmektedir. RRP'nin ses kısıklığı, fonasyon süresinde azalma ve sesle ilişkili yaşam kalitesinde düşüşe yol açtığı; bu durumun VHI gibi öznel değerlendirme araçlarıyla ortaya konabildiği bildirilmektedir. Bulgular, HPV aşısının yalnızca enfeksiyonun önlenmesinde değil, dolaylı olarak ses bozukluklarının önlenmesinde de koruyucu bir rol oynayabileceğini düşündürmektedir.

Sonuç: HPV ve ses bozuklukları arasındaki ilişki, laringeal papillomatozis üzerinden değerlendirildiğinde, HPV aşısının koruyucu sağlık yaklaşımının önemli bir bileşeni olduğu görülmektedir. Dil ve konuşma terapistleri; ses bozukluklarının erken fark edilmesi, uygun yönlendirme yapılması ve toplum temelli farkındalık çalışmalarının yürütülmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Bu derleme, HPV'nin yalnızca cinsel sağlıkla sınırlı bir konu olmadığını, ses sağlığı açısından da ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: hpv, laringeal papillomatozis, ses bozuklukları, dil ve konuşma terapisi, koruyucu sağlık

ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TÜRKİYE'DE SES SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI: LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK VE
METODOLOJİ ANALİZİ

Azra Erman^{1*}, Dilber Kaçar¹

^{1*} Öğrenci, ORCID: 0009-0008-8644-0125 E-posta azraermann@gmail.com Kurum Bilgisi Biruni Üniversitesi

² Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0002-0418-4594 E-posta: dkacarkutukcu@biruni.edu.tr Kurum Bilgisi Biruni Üniversitesi

Amaç: Türkiye'deki ses bozuklukları ve disfoni alanındaki lisansüstü tezlerin 2001–2025 dönemine ait bibliyometrik profilini ve metodolojik eğilimlerini belirlemek.

Yöntem: YÖK Ulusal Tez Merkezi, DergiPark, Google Akademik ve PubMed veri tabanları taranmıştır. Veriler betimsel olarak kodlanmış; frekans (f) ve yüzde (%) analizleri kullanılarak raporlanmıştır.

Bulgular: İncelenen tezlerin %60'ı yüksek lisans düzeyindedir. Örneklem büyüklükleri 8–123 arasında değişmekte olup (ort. ~56), çalışmaların %53'ünde kontrol grubu kullanılmıştır. En sık kullanılan araçlar Praat, MDVP, Ses Handikap İndeksi ve Sesle İlişkili Yaşam Kalitesi ölçekleridir.

Sonuç: Literatürün hızla büyüdüğü ancak çocuk ve geriatric grupların çalışmalarda yeterince temsil edilmediği görülmüştür. Gelecek çalışmalarda yapay zeka entegrasyonu ve doktora düzeyinde araştırmaların artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ses bozuklukları, disfoni, bibliyometri, akustik analiz, mesleki ses kullanıcıları.

TÜRKİYE’DE 2014-2025 DÖNEMİ GECİKMiŞ DİL VE KONUŞMA ALANINDA HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

İlayda ÖZGÜR^{1*}, Dilber KAÇAR KÜTÜKÇÜ²

^{1*} Öğrenci, ORCID:0009-0003-8904-5466, E-posta:220504060@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi (Türkçe)

² Doktor Öğretim Üyesi, ORCID:0000-0002-0418-4594, E-posta: dkacarkutukcu@biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi (İngilizce)

Amaç: Bu çalışma, Türkiye’de 2014–2025 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi’nde erişime açık olan gecikmiş dil ve konuşma (GDK) alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik özelliklerini; üretim eğilimlerini, akademik düzey dağılımını, örneklem ve yöntem profillerini, sık kullanılan ölçme araçlarını ve alandaki araştırma boşluklarını sistematik olarak ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

Yöntem: Doküman incelemesine dayalı betimsel bir bibliyometrik analiz uygulanmış; YÖK Tez veri tabanında “gecikmiş dil ve konuşma”, “gecikmiş konuşma”, “dil gecikmesi”, “geç konuşma” anahtar sözcükleriyle tarama yapılmıştır. Dahil etme ölçütlerini karşılayan 2014–2025 arasındaki 11 lisansüstü tez (tam metin erişimli) analiz kapsamına alınmış; her tez yayın yılı, enstitü, akademik derece, örneklem büyüklüğü ve yaş aralığı, araştırma deseni, ölçme araçları ve tematik odaklar bakımından kodlanıp betimlenmiştir.

Bulgular: İncelenen 11 tezden 10’unun (%90,9) yüksek lisans, 1’inin (%9,1) doktora düzeyinde olduğu; yayınların 2019 sonrası yoğunlaştığı ve 6 tez (%54,5) ile 2025 yılının en üretken yıl olduğu saptanmıştır. Araştırmaların %81,8’i (9/11) nicel desenli (kesitsel/ilişkisel/karşılaştırmalı), 1’i deneysel (ön-test/son-test eşleştirilmiş kontrol; n=12) ve 1’i sistematik derleme biçiminde gerçekleşmiş; çocuk örneklemelerinin çoğu okul öncesi döneme (3–6 yaş) odaklanmış, örneklem büyüklükleri 12 ile 109 arasında değişmiş, bazı çocuk çalışmaları tipik olarak 30–80 aralığında örneklemle yürütülmüştür. Ölçme araçları arasında TEDİL en yaygın kullanılan test olmuş; TİFALDİ, TİGE, RAVEN, MinimentalPediatrik, WHOQOLBREF, PedsQL ve PEDIEAT10 gibi araçlar sıkça yer almıştır. Karşılaştırmalı çalışmalarda normal gelişim gösteren çocukların TEDİL ve bilişsel test puanlarının GDK grubuna göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu; deneysel müdahale çalışmasında (n=12) müdahale grubunda alıcı/ ifade edici dil ve sosyal becerilerde kontrol grubuna kıyasla anlamlı iyileşmeler elde edildiği raporlanmıştır. Aile odaklı çalışmada (n=109) aile işlevselliği ile rehabilitasyona katılım ve yaşam kalitesi arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Tematik olarak çalışmaların yalnızca dil performansı ile sınırlı kalmayıp zihin kuramı, yürütücü işlevler ve aile işlevselliği gibi çok boyutlu alanlara yayıldığı saptanmıştır.

Sonuç: Türkiye’de GDK alanında lisansüstü üretim son yıllarda artış göstermiş; çalışmalar ağırlıklı olarak okul öncesi, nicel ve kesitsel/karşılaştırmalı desenlere odaklanmış, deneysel müdahale ve doktora düzeyi araştırmalar sınırlı kalmıştır. Alanda terminoloji ve ölçme araçları standardizasyonu ile daha fazla deneysel, uzunlamasına, doktora ve nitel/karma yöntemli çalışmaya gereksinim olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: gecikmiş dil ve konuşma, bibliyometrik analiz, lisansüstü tezler, TEDİL, okul öncesi, müdahale çalışmaları

TÜRKİYE'DE ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN SON 15 YILI (2011-2025): LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Rozerin CAN^{1}, Dilber KAÇAR KÜTÜKÇÜ²*

¹ Öğrenci, ORCID: 0009-0006-5394-666X , E-posta: 220504045@st.biruni.edu.tr , Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dr. Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-0418-4594 , E-posta: dkacarkutukcu@biruni.edu.tr , Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (İngilizce)

Amaç: Bu araştırmada 2011-2025 döneminde Türkiye’de Alternatif ve Destekleyici İletişim (ADİS) konusundaki lisansüstü tezlerin niceliksel ve nitel özelliklerini belirlemek; hedef tanı grupları, kullanılan ADİS araçları, çalışma tasarımları, ölçütler ve yayımlaşma eğilimlerini saptamak amaçlanmıştır.

Yöntem: YÖK Ulusal Tez Merkezi başta olmak üzere ilgili veritabanları taranmış; bulunan lisansüstü tezler yıllar, tez düzeyi, hedef tanı grubu, çalışma tasarımı (tek-denekli deneysel tasarımlar, grup karşılaştırmalı, betimsel, müdahale çalışmaları) kullanılan ADİS araçları (PECS, tablet uygulamaları, konuşma üreten cihazlar vb.), ölçüm araçları ve yayın durumu açısından kodlanarak betimsel bibliyometrik analiz uygulanmıştır.

Bulgular: Analizler sonucunda ADİS alanında lisansüstü tez sayısında genel bir artış olduğu saptanmıştır. Tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olduğu; doktora tezlerinin sınırlı sayıda bulunduğu tespit edilmiştir. Hedef popülasyon olarak çocukların, özellikle Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanılı bireylerin yoğunlukta olduğu; diğer tanı gruplarına (ör. serebral palsi, işitme kaybı, nörolojik dejeneratif durumlar) yönelik çalışmaların az olduğu belirlenmiştir.

Yöntem olarak tek-denekli deneysel tasarımların en yaygın tercih edildiği; grup karşılaştırmalı randomize kontrollü çalışmaların nadir olduğu saptanmıştır. Müdahale protokollerinde PECS, tablet tabanlı iletişim uygulamaları ve konuşma üreten cihazların sık kullanıldığı; ölçüm çıktılarında iletişim başlatma sıklığı, sözel/alternatif ifade sayısı, sosyal etkileşim göstergeleri ve standart dil/iletişim ölçeklerinin tercih edildiği gözlemlenmiştir. Birçok çalışmada müdahale etkilerinin kısa dönemde olumlu olduğu raporlanmış; ancak örneklem büyüklüklerinin küçük olması, kontrol grubu yokluğu veya yetersizliği, ölçüm zamanlamalarının kısa olması ve uzun dönem izlem eksikliği nedeniyle etki büyüklüklerinin genellenebilirliğinin kısıtlı kaldığı ortaya konmuştur.

Coğrafi ve kurumsal dağılım incelendiğinde çalışmaların büyük üniversite merkezlerinde yoğunlaştığı; danışmanlıkların ağırlıklı olarak dil ve konuşma terapisi/disiplininden yürütüldüğü; tezlerin yalnızca bir kısmının makaleye dönüştüğü ve yayın oranının düşük kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca müdahale protokollerinde uygulama süresi, dozaj ve ölçüm araçları açısından heterojenlik olduğu için çalışmalar arası karşılaştırmanın güçleştiği görülmüştür.

Sonuç: ADİS alanında lisansüstü çalışma hacminin arttığı; ancak alandaki kanıt düzeyinin güçlendirilmesi için daha fazla doktora çalışmasına, grup karşılaştırmalı ve randomize kontrollü tasarımlara, büyük örneklemlili nicel çalışmalara, farklı tanı gruplarını kapsayan çok merkezli çalışmalara ve uzun dönem izlem içeren araştırmalara ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca müdahale ve değerlendirme protokollerinde standardizasyonun sağlanması ve tezlerin bilimsel yayınlara dönüştürülmesinin teşvik edilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif ve destekleyici iletişim, ADİS, PECS, konuşma üreten cihazlar, tek-denekli deneysel tasarım, lisansüstü tez, Türkiye

TÜRKİYE'DE OSB İLE TİPİK GELİŞİM KARŞILAŞTIRMALI LİSANSÜSTÜ ARAŞTIRMALAR: YÖNTEM, ÖLÇÜMLER VE ARAŞTIRMA BOŞLUKLARI

Eda ALTUNTAŞ^{1}, Dilber KAÇAR KÜTÜKÇÜ²*

¹ Öğrenci, ORCID: [0009-0004-1847-1326](https://orcid.org/0009-0004-1847-1326), E-posta: 220504055@st.biruni.edu.tr Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dr. Öğretim Üyesi, ORCID: [0000-0002-0418-4594](https://orcid.org/0000-0002-0418-4594), E-posta: dkacarkutukcu@biruni.edu.tr Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (İngilizce)

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 2010–2025 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilen; Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanımlı çocuklar ile tipik gelişim gösteren (TGG) akranlarını karşılaştıran lisansüstü tezleri bibliyometrik yöntemle inceleyerek alandaki eğilimleri, yöntem ve örneklem özelliklerini, sık kullanılan ölçme araçlarını ve araştırma boşluklarını ortaya koymaktır.

Yöntem: Araştırma bibliyometrik analiz deseninde tasarlanmıştır; 2010–2025 döneminde YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde tarama yapılmış, "otizm/OSB" ile "tipik gelişim/karşılaştırma" anahtar sözcük kombinasyonları kullanılmıştır. Dahil etme kriterleri şunlardır: 2010–2025 arasında yayımlanmış olmak, örnekleme OSB ve TGG gruplarının karşılaştırmalı yer alması ve tam metne erişim. Kriterleri karşılayan toplam 20 lisansüstü tez analiz edilmiştir. Tezler yayın yılı, kurum, enstitü, akademik derece, örneklem özellikleri, yöntemler, ölçme araçları ve temalar açısından betimsel ve sayısal olarak incelenmiştir.

Bulgular: Analizde incelenen 20 tez, 12 farklı üniversitede hazırlanmış olup üretimin belirli üniversitelerde yoğunlaştığı görülmüştür. Tezlerin %70'i yüksek lisans, %30'u doktora düzeyindedir; 2015 sonrası artış dikkat çekicidir. Örneklem büyüklükleri 30–100 arasında değişmiş, ortalama 60,5 bulunmuştur. Yöntemsel olarak nicel yaklaşımlar ve nedensel karşılaştırma/ilişkisel tarama desenleri baskındır; nitel ve karma yöntem kullanımı sınırlıdır. Ölçüm araçlarında TEDİL, Peabody Resim-Kelime Testi, ABLLS-R ve farklı göz izleme teknolojileri sık tercih edilmiştir. Birçok çalışmada OSB'li çocukların alıcı ve ifade edici dil puanları TGG'ye göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde düşük saptanmış; sözcük dağarcığı, anlamsal ve dilbilgisel alanlarda gecikmeler öne çıkmıştır. Göz izleme verileri tutarlı biçimde OSB'li çocuklarda göz teması, bakış kaydırma ve ortak dikkat davranışlarının daha az olduğunu; bazı raporlarda bu davranışların TGG'ye göre yaklaşık 2–3 kat daha az, bakış kaydırmada yaklaşık 4 kat daha düşük olduğunu göstermiştir. Erken çocukluk (18–36 ay) çalışmalarında taklit ve görsel dikkat örüntülerindeki farklılıklar erken risk göstergeği olarak vurgulanmıştır. ABLLS-R'nin Türkiye bağlamında işlevsel olduğu ve BEP gelişiminde fayda sağladığı; disfaji prevalansının OSB'de yaklaşık %20, TGG'de %8,57 olduğu ve disfajinin ailede stres artırdığı raporlanmıştır. Ayrıca evde erken okuryazarlık ortamı, ebeveyn eğitimi ve sosyoekonomik durumun dil gelişimini etkilediğine işaret eden bulgular mevcuttur.

Sonuç: Türkiye'de OSB–TGG karşılaştırmalı lisansüstü araştırmaları son yıllarda artış göstermekte; çalışma ağırlığı erken çocukluk, dil, sosyal iletişim ve bilişsel süreçler üzerindedir. Ancak doktora çalışmaları, okul çağı/ergenlik dönemine odaklanan uzunlamasına araştırmalar ve nitel/karma yöntem kullanımı sınırlıdır. Gelecekte disiplinlerarası, uzunlamasına, müdahale-temelli ve yöntemsel çeşitliliği sahip çalışmaların desteklenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: otizm spektrum bozukluğu, tipik gelişim, bibliyometrik analiz, lisansüstü tezler dil gelişimi, göz izleme

NADİR GENETİK SENDROMLARDA DİL, KONUŞMA VE DAVRANIŞ İLİŞKİSİ: JORDAN, ATR-16 VE PRADER-WILLİ

İdil Biltekin, *Fatma Toğrul, Sezai Sırrı Demirhan, Aşena Karamete Güdül

¹Dil ve Konuşma Terapisti, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul. ORCID No: 0009-0008-8339-6237, idilbiltekin32@gmail.com

Dil ve Konuşma Terapisti, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul. ORCID No: 0009-0005-4410-460x, togrulfatma17@gmail.com

³Dil ve Konuşma Terapisti, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul. ORCID No: 0009-0003-1109-5930, dktsezaidemirhan@gmail.com

⁴Dr.Öğr.Üyesi, İstanbul Atlas Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, İstanbul. ORCID No: 0000-0001-6602-8039, asena.karamete@atlas.edu.tr

Amaç: Bu çalışma, Jordan, ATR-16 ve Prader-Willi sendromu tanımlı çocukların dil, konuşma ve davranış özelliklerini betimleyici bir yaklaşımla inceleyerek sendromlara özgü iletişim profillerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Nadir genetik sendromlarda iletişim becerilerinin ayrıntılı biçimde değerlendirilmesi, klinik karar verme süreçlerine katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

Yöntem: Betimsel nitelikte tasarlanan çalışma üç olgudan oluşmaktadır: Jordan sendromu tanımlı 4;9 yaşında kız, ATR-16 sendromu tanımlı 5;2 yaşında erkek ve Prader-Willi sendromu tanımlı 5;9 yaşında erkek çocuk. Veri toplama sürecinde Türkçe İletişim Gelişim Envanteri (TİGE), Türkçe Erken Dil Gelişim Testi (TEDİL), Ankara Artikülasyon Testi (AAT) ve 4-18 Yaş Çocuk ve Gençlerde Davranış Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Veriler ebeveyn bildirim ve klinik gözlem yoluyla yüz yüze elde edilmiştir.

Bulgular: Jordan sendromu tanımlı olguda alıcı dil puanı 87 (düşük-normal), ifade edici dil puanı 50 (ileri düzeyde düşük) olarak belirlenmiştir. Alıcı dil becerilerinin görece korunduğu, ifade edici dilin ise belirgin biçimde sınırlı olduğu görülmüştür. Davranışsal değerlendirmede sosyal çekingenlik ve dikkat sürdürmede güçlük dikkat çekmiştir. ATR-16 sendromu tanımlı olguda alıcı dil puanı 52, ifade edici dil puanı 50'nin altında olup her iki alanda da ileri düzeyde gecikme saptanmıştır. Yönergeleri izleme güçlüğü, geçişlere direnç ve dürtüsellik gözlenmiştir. Prader-Willi sendromu tanımlı olguda alıcı dil 89 (düşük-normal), ifade edici dil 78 (orta düzeyde düşük) bulunmuş; rutinlere bağlılık ve değişikliklere karşı hassasiyet öne çıkmıştır.

Sonuç: Bulgular, nadir genetik sendromlarda dil ve davranış profillerinin sendroma ve bireye göre farklılık gösterebildiğini ortaya koymaktadır. Özellikle ifade edici dil becerilerindeki sınırlılıkların iletişim süreçlerini etkileyebileceği, buna karşın alıcı dildeki görece güçlü alanların destekleyici bir rol üstlenebileceği düşünülmektedir. Çalışma, her sendromun kendine özgü dil ve davranış özellikleri bulunduğunu ve bu farklılıkların değerlendirme ile klinik yaklaşımlarda dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nadir genetik sendromlar; dil gelişimi; konuşma bozuklukları; davranış özellikleri; klinik değerlendirme.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

BİREYLERİN HIZLI BOZUK KONUŞMA HAKKINDAKİ FARKINDALIĞI VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Nesli Şah Büşra Yılmaz^{1*}, Nurcan Alpüran Kocabıyık²

^{1*} Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0005-5454-186X, E-posta: neslisahbusra27@gmail.com, İstanbul Kent Üniversitesi

² Dr. Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-4938-1946, E-posta: nurcanalpuran@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma kapsamında Türkiye’de yaşayan bireylerin hızlı bozuk konuşma hakkındaki farkındalık düzeylerinin incelenip değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli kapsamında ‘Türkiye’de Yaşayan Bireylerin Hızlı Bozuk Konuşma Hakkındaki Farkındalığı ve Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi Anketi’ kullanılmıştır. Anket 15 sorudan oluşmaktadır. Bu ankette ise katılımcıların demografik bilgileri, HBK’nin tanımı, daha önce hızlı-bozuk konuşması olan biri ile karşılaşmış ve karşılaşmadıkları, nedenleri, terapi süreci, ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Ankete 287 kişi katılmıştır. Elde edilen bulgular frekans analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin hızlı bozuk konuşma (HBK) hakkındaki farkındalık ve bilgi düzeyleri incelendiğinde, katılımcıların %50,5’inin daha önce HBK ile karşılaştığı, %49,5’inin ise karşılaşmadığı belirlenmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu HBK’li bireylerin iletişimde güçlük yaşadığını (%90,9) ifade etmiştir. Çevresinde HBK’li birey bulunanların oranı %52,6 iken, %11,8’i bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların %68,6’sı HBK’nin kendiliğinden geçmediğini, %79,4’ü tedavisinin bulunduğunu ve %94,1’i profesyonel destek alınması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca katılımcıların %93’ü toplumda HBK’ye yönelik farkındalığın artırılması gerektiğini belirtmiştir. Katılımcıların %66,6’sı HBK’yi doğru tanımlamış, %91,6’sı ise tedavide Dil ve Konuşma Terapistlerinin rol aldığını belirtmiştir. HBK’nin nedenleri en sık dikkat eksikliği, hiperaktivite ve psikolojik faktörlerle ilişkilendirilmiştir. HBK’li bireylerde karşı tarafın konuşulanları anlamakta zorlanması (%85,4) ve hece yutma veya ses düşürme (%81,5) en sık bildirilen güçlükler olmuştur.

Sonuç: Bu araştırmanın sonuçları, Türkiye’de hızlı bozuk konuşmaya (HBK) ilişkin toplumsal farkındalık düzeyinin genel olarak sınırlı olduğunu göstermektedir. Katılımcıların önemli bir kısmının HBK’yi kekemlikle karıştırdığı ve bozukluğun nedenleri, belirtileri ile tedavi süreçlerine ilişkin bilgi düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Buna karşın, katılımcıların büyük çoğunluğunun HBK’nin tedavi edilebilir olduğuna inanması ve profesyonel destek alınması gerektiğini düşünmesi, farkındalık eksikliğine rağmen terapiye yönelik olumlu bir tutumun varlığına işaret etmektedir.

Sonuçlar, HBK’nin sıklıkla dikkat eksikliği, hiperaktivite ve psikolojik etmenlerle ilişkilendirildiğini; nörolojik ve motor planlama temelli açıklamaların ise daha geri planda kaldığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, katılımcıların HBK’li bireylerin iletişimde belirgin güçlükler yaşadığına yönelik ortak görüşleri, toplumda sezgisel düzeyde bir farkındalığın bulunduğunu düşündürmektedir.

Sonuç olarak, eğitim, sağlık ve medya alanlarında yürütülecek yapılandırılmış farkındalık çalışmaları, erken tanı ve etkili müdahale süreçlerini güçlendirerek bireylerin iletişimsel yaşam kalitesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: hızlı bozuk konuşma, farkındalık, bilgi düzeyi, dil ve konuşma terapisi, akıcılık bozukluğu

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

KONUŞMA SESİ BOZUKLUĞU TERAPİLERİNDE GELENEKSEL VE NARRATİVE TERAPİ YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ

Ürküş Fıçııcı^{1*}, Selin Tokgöz², Damlanur Demirhan³

¹ Dil ve Konuşma Terapisti, 0009-0001-1846-604X, 252102013@st.atlas.edu.tr, İstanbul Atlas Üniversitesi

² Dil ve Konuşma Terapisti, 0009-0004-1188-5382, 242102004@st.atlas.edu.tr, İstanbul Atlas Üniversitesi

³ Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, 0000-0003-4140-0978, damlanur.demirhan@atlas.edu.tr, İstanbul Atlas Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, konuşma sesi bozuklukları (KSB) terapisinde görev yapan dil ve konuşma terapistlerinin geleneksel ve öyküsel (narrative) temelli terapi yaklaşımlarına yönelik eğitim altyapılarını, klinik uygulama örüntülerini, bu yaklaşımlara ilişkin algı ve etkililik değerlendirmelerini ile klinik karar verme süreçlerinde yaklaşım tercihlerinin hangi değişkenler doğrultusunda şekillendiğini incelemektir.

Yöntem: Araştırmada, dil ve konuşma terapistlerine yönelik olarak; demografik bilgiler, KSB terapisinde geleneksel ve öyküsel temelli yaklaşımlara ilişkin eğitim geçmişi, klinik uygulama sıklığı, algılanan etkililik düzeyi, klinik tercihler ve uygulamayı etkileyen faktörleri içeren sorulardan oluşan çevrimiçi anket formu kullanılmıştır. Çalışma, Türkiye’de aktif olarak çalışan toplam 52 dil ve konuşma terapisti ile yürütülmüştür. Elde edilen veriler betimleyici ve karşılaştırmalı analiz yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan terapistlerin %51,9’u(n=27) lisans, %48,1’i(n=25) lisansüstü düzeyde eğitime sahiptir. Katılımcıların %61,5’i 0–2 yıl, %26,9’u 3–5 yıl ve %11,5’i 6–10 yıl mesleki deneyime sahiptir. Terapistlerin %55,8’i özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde, %26,9’u özel kurumlarda ve %9,6’sı hastanelerde çalışmaktadır. Katılımcıların %55,8’i KSB vakalarıyla sıklıkla, %21,2’si çok sık çalıştığını bildirmiştir. Tüm katılımcılar (%100) geleneksel KSB terapi yaklaşımlarına yönelik eğitim aldığını belirtirken, narrative temelli yaklaşımlara yönelik eğitim alma oranı %65,4’tür. Narrative yaklaşımlara resmî eğitim dışında herhangi bir aşinalığı olmadığını belirtenlerin oranı %67,3’tür. Geleneksel yaklaşımlar terapistlerin %80,7’si tarafından sık veya çok sık kullanılırken, narrative yaklaşımların hiç ya da nadiren kullanıldığı bildirilmiştir (%61,6). Geleneksel terapilerde hiyerarşik yapıya katılım oranı yüksek bulunmuş (%94,3), narrative terapilerde ise yapı ve organizasyona ilişkin algının daha dengeli dağıldığı görülmüştür. Genel terapi seanslarında terapistlerin %80,7’si yalnızca ya da ağırlıklı olarak geleneksel yöntemleri kullandığını ifade etmiştir. Narrative yaklaşımların kullanımını zorlaştıran başlıca faktörler eğitim eksikliği (%51,9), hazırlık süresinin zaman alıcı olması (%36,5) ve uygun materyal eksikliği (%26,9) olarak belirlenmiştir. Klinik tercihler vaka özelliklerine göre farklılaşmıştır.

Sonuç: Bulgular, KSB terapisinde geleneksel yaklaşımların klinik uygulamada baskın konumda olduğunu, narrative temelli yaklaşımların ise sınırlı düzeyde kullanıldığını göstermektedir. Buna karşın narrative yaklaşımların etkililiğine yönelik algının genel olarak olumlu olduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlar, narrative temelli yaklaşımların klinik uygulamaya daha etkin biçimde entegre edilebilmesi için eğitim ve uygulama desteklerinin artırılması gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: konuşma sesi bozukluğu, geleneksel terapi, narrative terapi, yaklaşım

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TÜRKİYE'DE DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BİLİM DALINDA ÖZGÜL ÖĞRENME BOZUKLUKLARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

Oğuz Kağan YAĞMUR^{1*}, Tuana MOLLAOĞLU², Özge Sultan BALIKÇI³

¹Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencisi, ORCID: 0009-0000-0945-8614, E-posta: oguz.yagmur@std.ankaramedipol.edu.tr, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

²Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencisi, ORCID: 0009-0004-7822-5784, E-posta: tuana.mollaoglu@std.ankaramedipol.edu.tr, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

³Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0003-4632-1275, E-posta: ozge.balikci@ankaramedipol.edu.tr, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Bireylerin akademik ve sosyal yaşama etkin katılımında dil, konuşma ve okuma becerileri oldukça önemlidir. Ancak genetik, nörobiyolojik ve çevresel birçok etiyolojinin etkisiyle özgül öğrenme bozuklukları (ÖÖB) ortaya çıkabilmektedir. Terapide çok boyutlu değerlendirmenin benimsenmesi ve bütüncül yaklaşımlarda çeşitli uzmanlık alanlarının iş birliğiyle çalışması önemlidir. Bu bağlamda dil ve konuşma terapistleri, değerlendirme ve müdahale ekiplerinin vazgeçilmez üyeleridir. Bu çalışmanın amacı; dil ve konuşma terapisi (DKT) alanında, ÖÖB hakkında hazırlanan lisansüstü tezlerin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi tekniği kullanılarak tanımlayıcı bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Araştırma için Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖK-TEZ) veri tabanı kullanılmıştır ve “özgül öğrenme güçlüğü, özel öğrenme güçlüğü, disleksi, okuma güçlüğü, fonolojik farkındalık, çalışma belleği, dil ve konuşma terapisi, pragmatik, dil, sesletim, fonoloji, morfoloji, sentaks, semantik” anahtar kelimeleriyle arama gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya “Dil ve Konuşma Terapisi Anabilim Dalı”nda yürütülen tezler dahil edilmiştir.

Bulgular: Tarama sonucunda 2021-2025 yılları arasında 25 yüksek lisans ve 3 doktora olmak üzere toplamda 28 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu tezlerden 4'ü 2021, 5'i 2022, 6'sı 2023, 3'ü 2024 ve 10'u 2025 yılında yayımlanmıştır. İncelenen tezlerin 14'ü karşılaştırmalı betimsel, 7'si ilişkisel tarama ve betimsel tarama, 5'i kesitsel ve analitik, 2'sinde ise deneysel yöntemler kullanılmıştır. Veri toplama yöntemleri incelendiğinde 24'ü standardize test ve ölçek, 3'ü standardize test ile teknoloji-objektif, 1'i standardize test ile yapılandırılmış dil örnekleme-video analizi yöntemleriyle veri toplamıştır. Bu tezlerden 9'u ÖÖB'de dil ve okuma performansı becerileri, 8'i ÖÖB'de bellek ve yürütücü işlevler, 7'si fonolojik işleme, artikülasyon ve sesletim becerileri, 3'ü pragmatik dil becerileri ve duygu-tutum ve 1'i konuşma akıcılıkları konusundadır. Tezlerin 18'i okul çağını kapsayan, 10 tanesi ise okul çağı ve okul öncesi dönemi birlikte kapsayan karma çalışmalardır.

Sonuç: İlgili çalışmalar, ÖÖB alanında DKT perspektifinden yürütülen araştırmalarda çalışma belleğinin merkezi bir değişken olarak ele alındığını ve teknolojik uygulamaların giderek daha fazla yer bulduğunu göstermektedir. Bununla birlikte; araştırmalarda kullanılan ölçme araçlarının sınırlılığı, örneklem gruplarının görece küçük olması ve çalışmaların belirli sosyodemografik bölgelerle sınırlanması, elde edilen bulguların genellenebilirliğini önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Ayrıca alanyazın boylamsal araştırmaların ve müdahale programlarının uzun süreli etkililiğinin değerlendirilmesinde belirgin gereksinimlere işaret etmektedir. Bu bağlamda, mevcut alanyazın güçlü yönlerinin yanı sıra yöntemsel sınırlılıklarının da dikkate alınması gelecekte yürütülecek çalışmaların kanıta dayalı uygulamalara katkı sunabilmesi açısından önem arz etmektedir.

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Anahtar Kelimeler: özgül öğrenme bozukluğu, disleksi, dil ve konuşma terapisi, dil becerileri, dil ve konuşma bozuklukları

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL, KONUŞMA VE YUTMA ARAŞTIRMALARI DERGİSİNDE YAYINLANAN MAKALELERİN KONU, YÖNTEM VE KATILIMCI ÖZELLİKLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Yağmur KABUKÇU^{1*}, Dr. Öğr. Üye. Özge Sultan BALIKÇI²

¹Stajyer Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0008-0667-0220, E-posta: yagmur.kabukcu@hotmail.com, Ankara Medipol Üniversitesi*

² Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0003-4632-1275, E-posta: ozge.balikci@ankaramedipol.edu.tr, Ankara Medipol Üniversitesi

Amaç: Araştırmanın amacı Dil, Konuşma ve Yutma Araştırmaları Dergisinde (DKYAD) 2018–2025 yıllarında yayımlanan makalelerin; tür, konu, araştırma yöntemi, desen, katılımcı/örneklem özellikleriyle veri toplama ve analiz yöntemleri açısından incelenmesi ve derginin yıllara göre bilimsel yayın eğilimlerinin incelemektir.

Yöntem: Araştırma, doküman incelemesi modelinde betimsel olarak incelenmiş, DKYAD'ın 2018 yılından itibaren 2025 yılı 8. Cilt 2. Sayısı dahil olmak üzere yayımlanan tüm sayıları ve toplam n=114 makale değerlendirmeye alınmıştır (2018: n=15; 2019: n=15; 2020: n=15; 2021: n=15; 2022: n=16; 2023: n=16; 2024: n=15; 2025: n=7). Makaleler; makale türü (araştırma, derleme, olgu sunumu), araştırma yöntemi (nicel, nitel, karma araştırma), araştırma deseni, örneklem özellikleri ve veri analiz yöntemleri açısından sistematik olarak incelenmiş ve veriler frekans (n) ve yüzde (%) değerleri kullanılarak betimsel istatistiklerle analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada DKYAD'da 2018–2025 yılları arasında yayımlanan 114 makale (n=114) incelenmiştir. 2018 yılında yayımlanan makalelerin %46,7'si araştırma (n=7), %40,0'ı olgu sunumu (n=6) ve %13,3'ü derleme (n=2) türündedir. 2019 yılında araştırma makaleleri %66,7 (n=10) ile çoğunluğu oluştururken, derlemeler %20,0 (n=3) ve olgu sunumları %13,3 (n=2) oranındadır. 2020 ve 2021 yıllarında yayımlanan çalışmaların %80,0'i araştırma makalesi (n=12) ve %20,0'si derleme (n=3) türünde olup, bu yıllarda olgu sunumuna yer verilmemiştir. 2022 yılında araştırma makaleleri %68,8 (n=11), derlemeler %18,8 (n=3) ve olgu sunumları %12,5 (n=2) oranındadır. 2023 yılında yayımlanan toplam 16 makalenin %68,8'i araştırma (n=11), %18,8'i derleme (n=3) ve %6,3'ü olgu sunumu (n=1) türündedir. Bu yıl, nitel (n=1) ve karma (n=1) yöntemli çalışmaların ilk kez yer aldığı yıl olmuştur. 2024 yılında yayımlanan makalelerin %80,0'i araştırma (n=12) ve %20,0'si derleme (n=3) türünde olup çalışmaların %73,3'ü nicel yöntemle yürütülmüştür. 2025 yılında yayımlanan 7 makalenin %57,1'i araştırma (n=4) ve %42,9'u derleme (n=3) türünde olup bu yılda olgu sunumuna yer verilmemiştir.

Konu alanlarından, 2018–2025'te yayımlanan makalelerin %36,0'ı dil (n=41), %30,7'si konuşma (n=35), %14,0'ı ses (n=16) ve %15,8'i yutma (n=18) alanındadır. Yıllara göre dağılımda; dil ve konuşma alanlarının tüm yıllarda baskın olduğu; ses ve yutma alanlarının ise 2022 sonrası dönemde daha dengeli biçimde temsil edilmeye başlandığı görülmektedir. Veri analiz yöntemlerinde; nicel çalışmalarda ağırlıklı olarak betimsel istatistikler, t-testi, ANOVA, Mann Whitney U, Kruskal Wallis ve korelasyon analizleri kullanılmış; nitel ve karma çalışmalarda ise içerik analizi ve tematik analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak, DKYAD'da yayımlanan çalışmaların yıllar içinde olgu sunumlarından nicel, geniş örneklemlili araştırmalara doğru evrildiği, yöntem ve yayın türü çeşitliliğinin arttığı belirlenmiştir. Bulgular, kanıt temelli klinik bilgi üretimine katkının giderek güçlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, dil ve konuşma bozuklukları, yayın eğilimleri, yöntemsel analiz, makale inceleme

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ DİL VE KONUŞMA ARAŞTIRMA MERKEZİNE BAŞVURAN DANIŞANLARIN KLİNİK VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ: RETROSPEKTİF BİR ANALİZ

Berivan AYHAN, Damla GÜMÜŞ, Fatma Gül KÖSE*, Hatice Kübra KAYA, Hira Nur YEGİN, Mehmet Ali GENÇ, Merve Gül DEVELİOĞLU*, Sevdenur KARACA, Sultan Enfal KIRKA*, Yasemin POLAT, Didem ÇEVİK

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(berivan.ayhan@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0004-4509-3842)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(damla.gumus@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0009-9471-1586)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(fgul.kose@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0004-1474-5457)*

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(hkubra.kaya@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0005-5824-3915)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(hiranur.yegin@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0008-0526-3893)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(mali.genc@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0004-1361-7699)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(mgul.develioglu@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0004-0450-0245)*

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(sevdenur.karaca@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0000-5639-043X)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(senfal.kirka@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0004-5465-5181)*

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(yasemin.polat@ogr.ksbu.edu.tr ORCID ID: 0009-0008-0929-1111)

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Bölümü
(didem.cevik@ksbu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9678-0379)

Amaç: Bu çalışmanın amacı, bir dil ve konuşma bozuklukları merkezine başvuran danışanların tanı dağılımlarını, terapi süreçlerini ve demografik özelliklerini retrospektif olarak değerlendirerek danışan profilini ortaya koymaktır.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dil ve Konuşma Bozuklukları Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne (KSBU DİLKOM UYAM) son üç yıl içerisinde başvuran ve kayıtları eksiksiz olan toplam 752 danışan oluşturmaktadır. Toplanan veriler araştırmacılar tarafından düzenlenmiş, ortak değişkenler altında sınıflandırılmış ve analize hazır hâle getirilmiştir.

Bulgular: KSBU DİLKOM UYAM'a Ekim 2022-Aralık 2025 tarihleri arasında toplam 752 danışan başvurmuştur. Danışanların %69'u pediatrik (0–11 yaş), %17'si erişkin (18–64 yaş) ve %9'u adolesandır (12–17 yaş). 65 yaş üstü geriatric danışan popülasyonu tüm danışanların %2'sini oluşturmaktadır. Yaş bilgisine ulaşılamayan 13 vakanın bulunduğu saptanmıştır. Cinsiyet dağılımı incelendiğinde erkek danışanların oranının daha yüksek olduğu görülmüştür (E: %68, K: %32). Tanı dağılımında en sık artikülasyon bozukluğu yer almakta (%26), bunu ikincil dil bozukluğu (%16) ve gecikmiş dil ve konuşma bozuklukları (%11) izlemektedir. Şekil 1'de bütün danışanların tanı dağılımını gösterilmektedir. Danışanların %84'ü herhangi bir yönlendirme olmadan kendileri merkeze başvurmuşlar, %7'si farklı uzmanlık alanlarına sahip hekimler tarafından merkeze yönlendirilmişlerdir.

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Danışanların %29'u ailede dil ve konuşma bozukluğu öyküsünün varlığını, %43'ü aile öyküsünün bulunmadığını, %28'i ise bu konuda bilgilerinin olmadığını belirtmişlerdir.

Sonuç: Bu çalışma, bir dil ve konuşma bozuklukları merkezine başvuran danışanların tanınsal, terapi ve demografik özelliklerine ilişkin genel bir profil sunmaktadır. Bulgular, merkeze başvuran danışanların farklı yaş grupları ve tanı alanlarını kapsayan heterojen bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Elde edilen verilerin, klinik uygulamaların planlanmasına katkı sağlaması ve merkez temelli ileride yapılacak çalışmalar için temel oluşturması beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: demografik özellikler, hasta popülasyonu, dil ve konuşma bozuklukları, cinsiyet, yaş

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN TIBBİ YAPAY ZEKA HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ

Keziban Buse YAVRUCU^{1}, Rümeyza DEMİR², Beyza ÇETİN³, Begüm KANBUR⁴*

¹ Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, 3. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0005-8423-7156 , E-posta: 220202006@ogr.kent.edu.tr , İstanbul Kent Üniversitesi

² Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, 2. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0003-0572-9343 , E-posta: 240207202@ogr.kent.edu.tr , İstanbul Kent Üniversitesi

³ Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, 2. Sınıf Öğrencisi, ORCID: 0009-0001-5440-1761 , E-posta: 240207017@ogr.kent.edu.tr , İstanbul Kent Üniversitesi

⁴ Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Arş. Gör. , ORCID: 0000-0002-0626-8732 , E-posta: begum.kanbur@kent.edu.tr , İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) alanında yapay zeka ses analizi, kekemelik değerlendirmesi ve kişiye özel materyal üretimi gibi alanlarda giderek artan bir kullanım sıklığına sahiptir. Teknolojinin klinik verimlilik üzerindeki bu güçlü etkisi DKT bölümü öğrencilerinin dijital dönüşüme adaptasyonunu zorunlu kılmaktadır. Geleceğin terapistlerinin yapay zekaya yönelik hazırbulunuşluk düzeyleri mesleğin geleceği ve bu teknolojilerin doğru kullanımı açısından kritik önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) bölümü lisans öğrencilerinin tıbbi yapay zeka teknolojilerine yönelik hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemek, cinsiyet, sınıf düzeyi ve demografik özelliklerin bu hazırbulunuşluk üzerindeki etkisini incelemektir

Yöntem: Araştırma genel tarama modelinde desenlenmiş betimsel ve nicel, kesitsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu Türkiye'deki üniversitelerde DKT bölümlerinde öğrenim gören toplam 103 öğrenci (87 kadın, 16 erkek) oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması 21 (SS:3,09)'dir. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan "Demografik Bilgi Formu" ve "Tıbbi Yapay Zeka Hazırbulunuşluk Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Beşli Likert tipinde hazırlanan bu ölçek; Bilişsel, Beceri, Öngörü ve Etik olmak üzere 4 alt boyut ve toplam 22 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geliştirilme çalışmasında hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı 0.87 olarak raporlanmış olup, yüksek derecede güvenilir bir ölçme aracıdır. Elde edilen verilerin analizi, Google Forms veri tabanı ve Microsoft Excel programı kullanılarak sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistik yöntemleriyle gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların ölçek toplam puan ortalaması 74,21±19,41 olarak bulunmuştur. Alt boyutlara ilişkin puan ortalamaları sırasıyla; bilişsel faktör 25,28±6,73, beceri faktörü 28,18±7,96, öngörü faktörü 10,22±3,11 ve etik faktörü 10,51±3,11 olarak belirlenmiştir. Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmada kadın ve erkek katılımcıların puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (U=655,5; p=0,716). Sınıf düzeyine göre (1., 2., 3. ve 4. sınıf) yapılan değerlendirmede de puanlar açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (H=4,965; p=0,174).

Sonuç: Çalışma bulguları, DKT öğrencilerinin yapay zekâ teknolojilerini mesleki açıdan değerli bulduklarını ve etik kullanım konusunda kendilerine güvendiklerini ancak teknolojinin çalışma mantığı, terminolojisi ve teknik altyapısı konusunda bilgi eksikliği hissettiklerini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin mesleki yılları arttıkça hazır bulunuşluklarının artması eğitimin olumlu bir etkisi olarak değerlendirilse de müfredata yapay zekanın teknik temellerini de içeren derslerin entegre edilmesinin gerekliliği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: yapay zeka, dil ve konuşma terapisi, tıbbi yapay zeka hazırbulunuşluğu, dijital sağlık, lisans eğitimi.

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN ERKEN OKURYAZARLIK BECERİLERİNİN DESTEKLENMESİNE YÖNELİK ÖZYETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ

Yaren Çomak¹, Hediye Berfin Selçuk^{2*}

¹Araştırma Görevlisi, ORCID: 0009-0007-7692-1497, yaren.comak@kent.edu.tr İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü
²Öğrenci, ORCID: 0009-0008-7052-0948, 220207041@ogr.kent.edu.tr İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de Dil ve Konuşma Terapisi lisans programlarında öğrenim gören 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin erken okuryazarlık becerilerini desteklemeye yönelik özyeterlik algılarını incelemektir.

Yöntem: Araştırmaya, Türkiye’deki üniversitelerin Dil ve Konuşma Terapisi bölümlerinde öğrenim gören 71 adet 3. ve 4. sınıf öğrencisi katılmıştır. Katılımcılara, “Erken Okuryazarlık Becerilerinin Desteklenmesine Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği”, Google Form anketi formunda uygulanmıştır. Anket; Gönüllü Onam Formu ve Demografik Bilgi Formu ile, erken okuryazarlık becerileriyle karşılaşmaları hakkında 6 soru, “Görsel Okuma” becerilerinin ölçüldüğü 7 soru, “Dinleme/İzleme” becerilerinin ölçüldüğü 6 soru, “Sesbilgisel Farkındalık” becerilerinin ölçüldüğü 7 soru, “Yazı Farkındalığı” becerilerinin ölçüldüğü 8 soru, “Temel Yazma Becerileri” alanının ölçüldüğü 6 soru, “İlerlemenin Değerlendirilmesi” becerisinin ölçüldüğü 6 soru olmak üzere 40 soru yönetilmiştir. Veriler, Delican ve Ateş (2022) tarafından geliştirilen “Erken Okuryazarlık Becerilerinin Desteklenmesine Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği” ve araştırmacılar tarafından hazırlanan demografik bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Özbildirim temelli ölçek, beşli likert tipi olup toplam 40 maddeden ve altı altboyuttan oluşmaktadır. Veri toplama süreci çevrimiçi olarak Google Forms üzerinden gerçekleştirilmiştir. Veriler SPSS 29.0 programı ile frekans analizleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %81,7’si kadın ve tamamı dil ve konuşma terapisi öğrencisidir. Katılımcıların %22,5’i 3. sınıf öğrencisi, %22,5’i 4. sınıf öğrencisidir. “Görsel Okuma” kategorisinde; katılımcıların %42,3’ü, “Çocukların resimler arasındaki farkları ayırt etmesine yardımcı olacak etkinlikler düzenleyebileceklerini”, %53,5’i “Çocuklara bir resimde eksik olan parçayı buldurmaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceklerini”, %49,3’ü “Çocukların görsel ayırım becerilerini desteklemek için çalışmalar düzenleyebileceklerini”, “Dinleme İzleme” kategorisinde; % 43,7’si “Çocukların dinleme becerilerini geliştirecek stratejiler kullanabileceklerini”, % 53,5’i “Çocukların sesleri ayırt edebilmesi için çalışmalar düzenleyebileceklerini”, “Sesbilgisel Farkındalık kategorisinde; %46,5’i “Çocuklara seslerin bir araya gelerek kelimeleri oluşturduğunu kavrayabileceklerini” etmiştir. “Yazı Farkındalığı” kategorisinde katılımcıların % 35,2’si “Çocuklara kitap organizasyonunu fark ettirebileceklerini”, %40,8’i “Çocuklara kelimelerin anlam taşıdığını fark ettirebileceklerini”, %47,9’u “Çocuklara harflerin sesleri temsil eden semboller olduğunu fark ettirebileceklerini”, “Temel Yazma Becerileri” kategorisinde; % 53,5’i “Çocukların motor gelişimlerini destekleyecek boyama/çizim etkinlikleri düzenleyebileceklerini”, “İlerlemenin Değerlendirilmesi” kategorisinde; % 32,4’ü “Erken okuryazarlık becerilerindeki gelişmeyi değerlendirebilecek araçları kullanabileceklerini”, %40,8’i “Erken okuryazarlık becerilerini değerlendirdikten sonra sonuçlara göre çalışmalar düzenleyebileceklerini” %40,8’i ise “Çocukların erken okuryazarlık gelişimlerine uygun bireysel gelişim programları uygulayabileceklerini” belirtmişlerdir.

Tartışma/Sonuç: Türkiye’deki üniversitelerin Dil ve Konuşma Terapisi bölümlerinde okuyan 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin erken okuryazarlık becerilerinin desteklenmesine yönelik gelişime ihtiyaçları vardır.

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Bu nedenle, erken okuryazarlık becerilerinin kazandırılması ve desteklenmesine yönelik eğitim/seminer/atölyelerin sayısı ve niteliğinin artırılması, eğitim müfredatlarında daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: erken okuryazarlık, öz yeterlilik algısı, dil, konuşma, eğitim

PEDİATRİK DİSFAJİDE BAKIM VEREN FARKINDALIĞI VE EV İÇİ BESLENME UYGULAMALARI: BİR ÖN ANKET ÇALIŞMASI

Umut Berk ŞAHANLIK^{1*}, İlayda GÜNDÜZ²

¹Öğrenci, ORCID: 0009-0001-5918-5738, E-Posta: 230207210@ogr.kent.edu.tr,

İstanbul Kent Üniversitesi

²Öğretim Görevlisi, ORCID: 0000-0002-2553-838X, E-Posta: ilayda.gunduz@kent.edu.tr,

İstanbul Kent Üniversitesi

Amaç: Pediatrik disfaji, yutma güvenliği ve beslenme yeterliliği yanında bakım verenin risk algısı, ev içi beslenme kararları ve çocuğun sosyal katılımı üzerinde çok boyutlu etkiler oluşturabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, disfajili 6 ay–12 yaş arası çocuğu bulunan bakım verenlerin pediatrik disfajiye yönelik farkındalık düzeylerini ve ev içi beslenme uygulamalarını betimlemek; yutma semptomları ile psikososyal göstergeler arasındaki ilişkileri incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel tasarımla yürütülen çalışmaya, disfaji tanısı bulunan 6 ay–12 yaş arası çocuğa bakım veren 86 ebeveyn dahil edilmiştir. Bakım verenlere; demografik/klinik bilgiler ile ev içi beslenme uygulamalarını, yutma ile ilişkili semptomları ve psikososyal göstergeleri kapsayan 40 maddelik anket uygulanmıştır. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics Version 29.0 kullanılarak gerçekleştirilmiş ve anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir. Bulgular, ön çalışma niteliği gereği keşfedici çerçevede yorumlanmıştır.

Bulgular: Çalışmada, yutma sırasında öksürme/boğulma hissi ile öğün süresinin uzaması arasında güçlü ve istatistiksel olarak anlamlı pozitif ilişki saptanmıştır ($p<0,05$, $r>0,60$). Semptom şiddeti arttıkça bakım verenlerin sosyal ortamlarda yemek yeme kaygısının ve çocukta sosyal izolasyon düzeyi göstergelerinin anlamlı biçimde yükseldiği görülmüştür. Ev içi beslenme pratikleri incelendiğinde, semptom yükü daha yüksek olan çocuklarda kıvam uyarlama ve beslenme sırasında yakın gözetim gibi güvenlik odaklı uygulamaların daha sık raporlandığı belirlenmiştir. Bakım veren farkındalığına ilişkin maddelerde ise risk işaretlerini tanıma ve başvuru yollarına ilişkin bilgi düzeyinin alt alanlar arasında değişkenlik gösterdiği izlenmiştir.

Sonuç: Bu ön kesitsel anket çalışması, pediatrik disfaji semptom yükünün bakım veren davranışları ve psikososyal göstergelerle birlikte seyrettiğini ortaya koymaktadır. Bulgular, pediatrik disfaji popülasyonlarında bakım veren odaklı standartlaştırılmış eğitim içeriklerinin ve yapılandırılmış semptom sorgulamasının klinik izlem süreçlerine entegrasyonunun önemini desteklemektedir. Gelecek çalışmalarda, farkındalık boyutlarının ölçek temelli puanlanması ve klinik bulgularla ilişkilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: disfaji, anket, pediatri, beslenme, psikososyal

TÜRKİYE'DEKİ DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN TRAVMATİK BEYİN HASARI SONRASI BİLİŞSEL-İLETİŞİMSEL BOZUKLUKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNDE KULLANDIKLARI YÖNTEMLER VE KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLAR

Irmak KURT^{1}, Helin Bahar YILDIZ², Elif İkbal ESKİOĞLU³*

¹ 0009-0006-0984-2222, 230504028@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi

² 0009-0006-8475-5954, 230504042@st.biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi

³ Öğr. Gör., 0000-0001-7335-8247, eataman@biruni.edu.tr, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Bu çalışma, Türkiye'de aktif olarak görev yapan dil ve konuşma terapistlerinin (DKT), Travmatik Beyin Hasarı (TBH) sonrası gelişen bilişsel-iletişimsel bozuklukların değerlendirilmesi sürecinde uyguladıkları yöntemleri ve bu süreçte karşılaştıkları mesleki zorlukları belirlemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı, kesitsel ve gözlemsel bir anket çalışması olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın örneklemini, Türkiye'de aktif olarak çalışan ve gönüllülük esasına dayalı katılım sağlayan 21 dil ve konuşma terapisti oluşturmuştur. Veriler, ilgili literatür taranarak hazırlanan ve danışman görüşü doğrultusunda yapılandırılan; "Gönüllü Onam Formu Rızası", "Demografik Bilgiler ve Deneyim", "Değerlendirme Süreci ve Yöntemler", "Karşılaşılan Zorluklar ve Görüşler" başlıklı 4 bölümlük bir çevrimiçi anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemleri (frekans, yüzde, ortalama ve sıklık değerleri) kullanılmıştır. Bu çalışmada elde edilen veriler betimleyici istatistiksel analiz yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin analizi için SPSS (veya eşdeğer bir istatistik programı) programından yararlanılmıştır. Analiz süreci öncesinde veriler programa aktarılarak veri temizleme işlemleri yapılmış; eksik ya da hatalı girişler kontrol edilerek veri seti analize hazır hale getirilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda, analiz sürecinde yalnızca betimsel istatistikler kullanılmış; çıkarımsal istatistik yöntemlerine başvurulmamıştır. Bu sayede katılımcıların mevcut uygulamaları ve karşılaştıkları zorluklar mevcut durumlarıyla betimlenmiştir. Sürekli değişkenler (ör. görülen TBH'li vaka sayısı) için ortalama (\bar{X}), standart sapma (SS), minimum ve maksimum değerler raporlanmıştır.

Kategorik değişkenler (ör. kullanılan değerlendirme yöntemleri, zorlanılan alanlar) için frekans (n) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır.

Çoktan seçmeli ve onay kutulu sorularda her seçeneğin işaretlenme sıklığı ayrı ayrı frekans ve yüzde olarak sunulmuştur.

Kısa yanıt sorularından elde edilen veriler kategorize edilerek tematik olarak gruplandırılmış; her bir tema için frekans ve yüzde dağılımı verilmiştir.

Tüm bulgular, poster sunumuyla uyumlu olacak şekilde tablolar ve grafikler aracılığıyla sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların büyük çoğunluğunun (%90,5) standardize dil ve konuşma testlerini tercih ettiği, bilgisayar tabanlı dijital değerlendirme yöntemlerinin kullanım oranının düşük kaldığı (%9,5) saptanmıştır.

En sık başvurulan araçlar sırasıyla ADD (Afazi Dil Değerlendirme Testi) (%81), MoCA-TR (Montreal Bilişsel Değerlendirme Ölçeği) (%9,5), GAT-2 (Gülhane Afazi Testi) (%4,8) olduğu görülmüştür.

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

Katılımcıların değerlendirme sürecinde en çok dil becerilerine (%90,5) en az da okuma-yazma (%57,1) alanlarına odaklandığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların karşılaştığı temel zorluklar arasında en çok vakanın davranışsal/psikolojik durumu (Ajitasyon, motivasyon düşüklüğü) (%76,2) en az da vakaya özgü standardize test/materyal eksikliği(%28,6) ve zaman kısıtlılığı (%28,6) bulunmaktadır.

Katılımcıların %66,7'si mevcut afazi testlerinin TBH'li bireylerin bilişsel-iletişimsel kapasitelerini kısmen yansıttığını, katılımcıların %4,8'i ise kesinlikle yansıtmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların %47,6'sı Türkiye'de TBH'ye özgü standardize yeni bir değerlendirme bataryasına ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir.

Sonuç: Türkiye'de TBH odaklı standardize değerlendirme araçlarına duyulan ihtiyacı ve terapistlerin en çok vakanın davranışsal/psikolojik durumu alanında zorlandıklarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: travmatik beyin hasarı, bilişsel-iletişimsel bozukluklar, dil ve konuşma terapisi, değerlendirme yöntemleri, standardize testler, afazi, klinik uygulama zorlukları

SEMANTİK VARYANT PRİMER PROGRESİF AFAZİDE DİL PROFİLİ, İŞLEVSELLİK VE BAKICI YÜKÜNÜN ÇOK BOYUTLU DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR OLGU SUNUMU

Hediye Berfin Selçuk^{1*}, İlayda Gündüz²

¹Öğrenci, ORCID: 0009-0008-7052-0948, 220207041@ogr.kent.edu.tr İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Öğretim Görevlisi, ORCID ID: 0000-0002-2553-838X, ilayda.gunduz@kent.edu.tr İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Primer progresif afazi, dil alanında baskın ve ilerleyici bozulma ile seyreden nörodejeneratif bir klinik tablodur. Semantik varyantta (svPPA) özellikle semantik bellek bileşenlerinde yıkım, adlandırma ve nesne tanıma güçlükleri ile günlük yaşam işlevselliğinde belirgin etkiler doğurabilmektedir. Bu olgu sunumunun amacı, svPPA tanılı bir danışanda dil ve nöropsikolojik profil bulgularını, bağımsız yaşam becerilerindeki değişimleri ve birincil bakım veren yükünü bütüncül biçimde ortaya koymaktır.

Yöntem: svPPA tanısı bulunan 57 yaşındaki erkek danışan, ayrıntılı anamnez ve klinik gözlem sonrasında Afazi Dil Değerlendirme Testi (ADD) ve Standardize Mini Mental Durum Testi (SMMSE) ile değerlendirildi. İşlevsellik ve bakım veren yükünü nicel olarak değerlendirmek üzere birincil bakım verene Günlük Yaşam Aktiviteleri Ölçeği ve Zarit Bakıcı Yükü Ölçeği uygulandı. Hastalık seyrine ilişkin kompanse edilebilir stratejiler ve günlük yaşamdaki değişimler yapılandırılmış görüşmelerle sistematik biçimde derlendi.

Bulgular: Dil değerlendirmesinde, adlandırma performansında belirgin bozulma ve semantik ipuçlarından sınırlı yararlanma ile uyumlu bir dil profili saptanmaktadır. Spontan konuşma ve yapılandırılmış dil örneklerinde, hedef sözcüğe erişimde güçlük ve anlam temelli hataların eşlik ettiği gözlenmektedir. Hastalık seyrine ilişkin anamnez, danışanın iletişimsel gereksinimlerini sürdürmek amacıyla çevresel-görsel ipuçlarına dayalı telafi stratejileri geliştirdiğini göstermektedir. Bu kapsamda, alışverişte ürünleri tanımak/istemek için ambalaj biriktirme ve gereksinimleri çevrimiçi arama gibi kompanse edilebilir davranışların kullanıldığı bildirilmektedir. İşlevsellik değerlendirmesinde, özellikle finansal yönetim, alışveriş, araç-gereç kullanımı ve ev dışı ortamlarda bağımsız bulunma gibi enstrümantal günlük yaşam aktivitelerinde belirgin kısıtlılık ve artan bağımlılık saptanmaktadır. Bakım veren ölçekleri ve klinik görüşme bulguları, bakım sürecinin bakım verende belirgin psikososyal yük, tükenmişlik belirtileri ve sosyal katılımı azalma ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Nöropsikolojik değerlendirme bataryasında elde edilen performans örüntüsünün, dil yıkımına eşlik eden dikkat-yürütücü işlev ve görsel-uzaysal süreçlerdeki eş zamanlı zorlanmalarla uyumlu olduğu izlenmektedir.

Sonuç: Bu olgu sunumu, svPPA'da adlandırma/semantik süreçlerdeki bozulmanın günlük yaşamda çevresel ipuçlarına dayalı telafi stratejilerinin artışı ile ilerleyerek işlevsel bağımsızlıkta belirgin azalmaya yol açabildiğini ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, dil değerlendirmesinin nöropsikolojik profil, enstrümantal günlük yaşam aktiviteleri ve bakıcı yükü ölçümleriyle birlikte ele alınmasının klinik tabloyu daha bütüncül yakaladığını göstermektedir. Bu çerçevede DKT müdahalesinin, semptom düzeyi kazanımlara ek olarak yaşam katılımını hedefleyen işlevsel iletişim stratejileri ve sistematik bakıcı desteği ile yapılandırılması gerekmektedir.

Anahtar Sözcükler: primer progresif afazi, bakıcı yükü, dil, konuşma, semantik varyant

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

TÜRKİYE'DE DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLERİNİN NÖROJENİK DİSFAJİ YÖNETİMİNDE KLİNİK KARAR VERME SÜREÇLERİ: ULUSAL BİR ANKET ÇALIŞMASINDAN ÖN BULGULAR

**Dila Börü¹, İlayda Gündüz²*

¹Öğrenci, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi

²Öğretim Görevlisi, İstanbul Kent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi, ilayda.gunduz@kent.edu.tr, 0000-0002-2553-838X

Amaç: Nörojenik disfaji yönetiminde klinik karar verme; hasta özellikleri, etiyoloji, kurum kaynakları, enstrümantal değerlendirmeye erişim ve multidisipliner işleyiş gibi belirleyicilerin etkileşimi ile şekillenmektedir. Nörodejeneratif hastalıklarda klinisyenlerin başlangıç yaklaşımını kompansevar stratejiler lehine mi yoksa rehabilitatif müdahaleler lehine mi yapılandığı ve bu tercihi hangi klinik gerekçelerle temellendirdiği, uygulamada belirgin değişiklik gösterebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de dil ve konuşma terapistlerinin nörojenik disfaji yönetiminde klinik karar verme süreçlerini, kullanılan değerlendirme ve müdahale bileşenlerini, bilgi kaynaklarını ve bariyerleri ulusal düzeyde tanımlamak; vinyet temelli sorular aracılığıyla karar örüntülerini ve nörodejeneratif etiyolojilerde kompansevar–rehabilitatif başlangıç tercihinin ilişkin ön bulguları ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu ulusal anket çalışması kesitsel tasarımıyla yürütülmüştür. Anket; katılımcı özellikleri (kurum türü, deneyim yılı, vaka yükü), enstrümantal yutma değerlendirmesine erişim, klinik karar vermeyi etkileyen faktörler, değerlendirme ve müdahale bileşenlerinin kullanım sıklığı, bilgi kaynakları, bariyerler ve vinyet temelli karar sorularını içermektedir. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics Version 29.0 (IBM Corp., Armonk, NY, USA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada, 7 katılımcıdan elde edilen ön analiz bulguları sunulmaktadır.

Bulgular: Katılımcıların %57.1'i özel klinikte, %28.6'sı devlet hastanesinde ve %14.3'ü özel/üniversite hastanesinde çalıştığını bildirmiştir. Enstrümantal değerlendirmeye erişim tüm katılımcılarda en az bir modalite üzerinden mevcut olup, FEES erişimi %85.7 olarak saptanmıştır. Klinik karar vermeyi etkileyen başlıca belirleyiciler arasında bilişsel/uyum gücü (medyan 4, IQR 4.0–4.5) ve enstrümantal değerlendirmeye erişilemeyen koşullar (medyan 4, IQR 4.0–4.5) öne çıkmıştır. Müdahale bileşenlerinde postüral stratejiler (medyan 5, IQR 4.0–5.0), kıvam/tekstür modifikasyonu (medyan 4, IQR 4.0–5.0) ve hedefli yutma egzersizleri (medyan 5, IQR 4.5–5.0) yüksek düzeyde raporlanmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu nörodejeneratif disfajide başlangıçta kompansevar stratejileri önceliğini bildirmiştir (%85.7). Rehabilitatif yaklaşımla başlanmamasının en sık gerekçesi hastanın tolere edememesi/uyum gücü olarak raporlanmıştır (%57.1). Bilgi kaynağı kullanımında enstrümantal bulgular (medyan 5, IQR 4.5–5.0) ve klinik deneyim (medyan 4, IQR 4.0–5.0) öne çıkarken, kılavuz kullanımının düşük (medyan 1, IQR 1.0–2.0) düzeyde kaldığı görülmüştür. En sık bildirilen bariyerler hasta/aile uyumu ve eğitim ihtiyacı (%85.7) ile multidisipliner ekip koordinasyonu zayıflığı (%71.4) olmuştur. Vinyetlerde enstrümantal değerlendirmeyi önceliklendirme eğilimi belirgin olup tercih oranı %57.1–%100 aralığında değişmiştir.

Sonuç: Ön bulgular, Türkiye'de nörojenik disfaji yönetiminde klinik karar vermenin hasta uyumu/bilişsel durum ve enstrümantal değerlendirme erişimi tarafından güçlü biçimde şekillendiğini göstermektedir. Nörodejeneratif etiyolojilerde kompansevar stratejilerle başlama eğilimi ve rehabilitatif yaklaşımların tolerans/uyum gerekçesiyle ertelenmesi, rehabilitatif müdahalelerin hangi alt gruplarda ve hangi klinik koşullarda önceliklendirilebileceğine ilişkin standardizasyon ihtiyacına

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

işaret etmektedir. Artan örneklemlerle birlikte karar verme örüntülerinin kurum türü, deneyim ve erişim değişkenlerine göre ayrıntılı olarak modellenmesi planlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: nörodejeneratif; disfaji; rehabilitasyon; kompensatuvar; karar verme

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN SES SAĞLIĞINA YÖNELİK BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE SES KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Ayşe Gündüz^{1*}, Derya Güler^{2*}, Melisa Demirkol^{3*}, Halide Elif Pamuk⁴, Nurcan Alpuran Kocabıyık⁵

^{1*} Öğrenci, ORCID: 0009-0007-9816-8758, ayseegndz12@gmail.com, Üsküdar Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi 3. sınıf

^{2*} Öğrenci, ORCID: 0009-0008-3236-8869, deryaguler123@gmail.com, Üsküdar Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi 3. sınıf

^{3*} Öğrenci, ORCID: 0009-0006-9371-0029, melisa.demirkol383@gmail.com, Üsküdar Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi 3. Sınıf

⁴ Araştırma Görevlisi, ORCID: 0009-0004-0586-9458, halideelif.pamuk@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi

⁵ Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0002-4938-1946, nurcanalpuran@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Dil ve Konuşma Terapisi lisans programında öğrenim gören öğrencilerin ses sağlığına yönelik bilgi ve farkındalık düzeyleri ile ses kullanım alışkanlıklarını incelemektir. Ayrıca öğrencilerin ses sağlığına ilişkin sahip oldukları bilgileri günlük yaşamlarına ve ses kullanım davranışlarına ne ölçüde yansıttıklarının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı kesitsel araştırma modelinde planlanmıştır. Çalışmanın örneklemini, Dil ve Konuşma Terapisi lisans programında öğrenim gören ve gönüllü olarak çalışmaya katılan 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler; demografik bilgi formu ile ses sağlığına yönelik bilgi, farkındalık ve ses kullanım alışkanlıklarını değerlendiren anket aracılığıyla çevrim içi olarak toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler kapsamında frekans ve yüzde dağılımları kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya toplam 40 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %70'i kadın, %30'u erkektir. Öğrencilerin %42,5'i daha önce ses kısıklığı veya sesle ilgili bir problem yaşadığını, %37,5'i sesini yoğun kullanmasını gerektiren bir duruma sahip olduğunu belirtmiştir. Günlük su tüketiminin çoğunlukla 1-1,5 litre aralığında olduğu ve katılımcıların önemli bir bölümünün sigara kullandığı saptanmıştır. Ses sağlığına yönelik bilgi ve farkındalık ifadeleri değerlendirildiğinde; “Yetersiz su tüketimi ses sağlığını olumsuz etkiler” (%95), “Sık sık öksürmenin ses sağlığı açısından zararlı olabileceği” (%95), “Gürültülü ortamlarda yüksek sesle konuşmanın risk oluşturduğu” (%100) ve “Ses istirahatinin önemi” (%97,5) ifadelerine katılım oranları oldukça yüksek bulunmuştur. Buna karşın, “Sesimi kullanırken postürüme dikkat ederim” ifadesine katılım oranının %45'te kaldığı görülmüştür. Bu bulgular, öğrencilerin ses sağlığına ilişkin bilgi düzeylerinin yüksek olmasına rağmen, bu bilgilerin ses kullanım alışkanlıklarına her zaman yeterli düzeyde yansımadağını göstermektedir. Çalışmanın veri toplama süreci devam etmektedir. Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Sonuç: Dil ve Konuşma Terapisi öğrencilerinin ses sağlığına yönelik bilgi ve farkındalık düzeylerinin genel olarak iyi olduğu; ancak bu bilgilerin günlük ses kullanım alışkanlıklarına (özellikle postür ve nefes kullanımı gibi alanlarda) yeterli düzeyde yansımadağı görülmüştür. Çalışma sonuçları, lisans eğitiminde ses sağlığına yönelik sadece teorik değil, uygulamalı ve öz-farkındalık artırıcı eğitimlerin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: dkt öğrencileri, dil ve konuşma terapisi, ses sağlığı, ses hijyeni, ses kullanımı, ses kullanım alışkanlıkları, öz farkındalık

DİSFAJİ HAKKINDA SAĞLIK KURUMLARININ WEB SAYFALARININ BİLGİ İÇERİKLERİ

Özgür Bozdağ¹, Senanur Özdemir^{2*}, Yelda Çelik³, Mümine Merve Parlak⁴

¹ Uzm. DKT., ORCID: 0009-0006-0764-9621, E-posta: dktozgurbozdag@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Stj. DKT., ORCID: 0009-0009-6075-1299, E-posta: o.senaozdmr@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

³ Stj. DKT., ORCID: 0009-0009-3580-4942, E-posta: yeldaesraa@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

⁴ Doç. Dr., ORCID: 0000-0002-1603-2360, E-posta: mmervekolsuz@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Günümüzde dijital sağlık bilgilendirmesi, bireylerin bilgiye erişiminde ilk başvuru kaynağı hâline gelmiştir. Web sayfalarının içeriklerinin niteliği halkın sağlık okuryazarlığı üzerinde doğrudan belirleyici bir faktör olmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’deki sağlık kurumlarının web sayfalarında yer alan “disfaji (yutma güçlüğü)” konulu bilgilendirme içeriklerini kapsam, okunabilirlik ve bilimsel doğruluk açısından incelemeyi amaçlamıştır

Yöntem: Google arama motorunda “disfaji” ve “yutma güçlüğü” anahtar kelimeleriyle yapılan Türkçe aramalarda 65 web sitesine ulaşılmış, 19’u ortak olduğu için elenmiş ve benzersiz 46 web sitesi belirlenmiştir. 2023–2026 yılları arasında yayımlanmış veya güncellenmiş olan, halkı bilgilendirme amacı taşıyan 26 web sitesi çalışmaya dahil edilmiştir. Her site, “tanım, belirtiler, nedenler, tanı, tedavi, yönlendirme ve görsel destek” başlıklarına göre 0–3 puanlık ölçekle değerlendirilmiştir. Okunabilirlik düzeyi, Ateşman (1997) ve Bezirci–Yılmaz (2010) formülleriyle ölçülmüştür.

Bulgular: İncelenen içeriklerin %90’ında disfaji tanımı ve belirtileri yer alırdığı belirlenmiştir. Ancak tanı (%38) ve terapi (%31) bilgilerinin yetersiz olduğu belirlenmiştir. İncelenen web sitelerinin ortalama Ateşman puanı okunabilirlik puanı $64.3 \pm 7,8$ (orta zorlukta), Bezirci–Yılmaz analizine göre ortalama eğitim düzeyi $12,1 \pm 1,5$ yıl (lise sonu–üniversite başlangıcı) olarak saptanmıştır. Üniversite hastanelerinin daha kapsamlı ve bilimsel içerikler sunduğu; özel hastanelerin ise daha kısa metinlerle içeriklerinin sınırlı kaldığı belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, Türkiye’deki sağlık kurumlarına ait web sayfalarında “disfaji” konusunda sunulan bilgilendirici içeriklerin büyük ölçüde tanım ve belirti düzeyinde kaldığını, tanı ve tedavi süreçlerine ilişkin bilgilerin ise sınırlı olduğunu ortaya koymuştur. İçeriklerin okunabilirlik düzeylerinin genel halk için görece yüksek olduğu, bu durumun bilgiye erişim ve anlama sürecini zorlaştırabileceği düşünülmektedir. Bulgular, dijital sağlık bilgilendirmelerinde dilin sadeleştirilmesi, içeriklerin bilimsel doğruluk ve terapi süreçlerini de içeren kapsam açısından zenginleştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Sağlık kurumlarının web içeriklerini halkın sağlık okuryazarlığı düzeyine uygun biçimde düzenlemesi, toplumda disfaji farkındalığının artmasına ve erken başvuru davranışlarının gelişmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: disfaji, yutma, sağlık okuryazarlığı, okunabilirlik, web içeriği

YENİDOĞAN YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PREMATÜRE BEBEKLERDE BESLENME VE YUTMA BOZUKLUKLARINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ VE KLİNİK YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşe Gündüz^{1*}, Melisa Demirkol^{2*}, Nurcan Alpüran Kocabıyık³

^{1*} Öğrenci, ORCID: 0009-0007-9816-8758, ayseegndz12@gmail.com, Üsküdar Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi 3. sınıf

^{2*} Öğrenci, ORCID: 0009-0006-9371-0029, melisa.demirkol383@gmail.com, Üsküdar Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi 3. Sınıf

³ Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0002-4938-1946, nurcanalpuran@kent.edu.tr, İstanbul Kent Üniversitesi, Dil ve Konuşma Terapisi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin prematüre bebeklerde beslenme ve yutma bozukluklarına ilişkin bilgi düzeylerini ve klinik yaklaşımlarını değerlendirmek; ayrıca yutma sorunlarının yönetiminde multidisipliner ekip yaklaşımına ve dil ve konuşma terapistinin rolüne yönelik tutumlarını incelemektir.

Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte planlanmıştır. Çalışmaya, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde aktif olarak görev yapan hemşireler dahil edilmiştir. Veriler; demografik/mesleki bilgi formu ile beslenme ve yutma bozukluklarına ilişkin bilgi düzeylerini değerlendiren çoktan seçmeli, evet/hayır ve Likert tipi maddelerden oluşan anketle çevrim içi toplanmıştır. Ayrıca ekip içi iletişim ve yönlendirme yaklaşımlarını değerlendirmek amacıyla bir adet açık uçlu soru yer almaktadır. Veriler betimsel analiz yöntemi, frekans ve yüzde dağılımları kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 29 hemşire katılmıştır; katılımcıların %79,3'ü lisans mezunudur. Katılımcıların %69'u prematüre bebeklerde beslenme ve yutma bozukluklarına yönelik herhangi bir eğitim almadığını belirtmiştir. Hemşirelerin %58,6'sı emme-yutma-solunum koordinasyonunun 32-34. gebelik haftalarından sonra yeterli düzeye ulaştığını ifade etmiştir. "Aspirasyon her zaman belirgin klinik bulgularla ortaya çıkar" ifadesine katılanların oranı %65,5 olup, bu durum sessiz aspirasyon farkındalığının sınırlı olduğunu göstermektedir. Yutma bozukluğu şüphesi olan bebeklerin yönlendirilmesinde hemşirelerin %89,7'si neonatoloğu, %34,5'i dil ve konuşma terapistini işaretlemiştir. Katılımcıların %65,5'i Dil ve Konuşma Terapistlerinin yutma terapisi yaptığına dair bilgisinin olmadığını belirtmiştir. Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Sonuç: Bu çalışma, hemşirelerin prematüre bebeklerde beslenme ve yutma bozukluklarına ilişkin klinik farkındalıklarının genel olarak yeterli olduğunu göstermektedir. Ancak aspirasyonun her zaman belirgin klinik bulgularla ortaya çıkacağına yönelik yüksek katılım, sessiz aspirasyon farkındalığının sınırlı olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca dil ve konuşma terapistinin rolüne ilişkin bilgi ve yönlendirme oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: prematüre bebek, yutma bozukluğu, yenidoğan yoğun bakım, hemşirelik, dil ve konuşma terapisi

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK STAJ SÜRECİNDE TEORİDEN PRATIĞE GEÇİŞİ: SÜPERVİZYON BEKLENTİLERİ VE KLİNİK GEREKLİLİKLERİN İNCELENMESİ: PRELİMİNER SONUÇLAR

Eda AK^{*1}, Azra Beren ÇELİK^{*2}, Büşra ÇELEBİ³, Betül KARSLI⁴, Mümine Merve PARLAK⁵

^{1*} Öğrenci, 0009-0006-7042-8274, edaak.0510@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

^{2*} Öğrenci, 0009-0009-2065-1760, azraberenclikk@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

³ Öğrenci, 0009-0007-0651-292X celebi.busra552@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

⁴ Öğrenci, 0009-0009-0192-4663 betulkarsli66@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

⁵ Doç. Dr.0000-0002-1603-2360 mmervekolsuz@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

NOT: Çalışmaya dahil olan yazarlar öğrenci dahi olsa ORCID numarası almalıdır.

Amaç: Çalışma, öğrencilerin klinik süreçlerdeki yeterlilik algılarını belirlemeyi, teorik ve pratik eğitim arasındaki boşlukları saptamayı ve staj sürecinde karşılaşılan temel engelleri ortaya koyarak gelecek projeksiyonları oluşturmayı hedeflemektedir.

Yöntem: Bu araştırma, Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) öğrencilerinin klinik staj deneyimlerini, süpervizyon süreçlerini ve mesleki kimlik kazanımlarını belirlemeyi amaçlayan karma betimsel tarama deseninde kurgulanmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu, uygun örnekleme yöntemiyle ulaşılan ve büyük çoğunluğu devlet üniversitelerinde (%79) öğrenim görmekte olan toplam 100 DKT 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin klinik yeterlilik algılarını, süpervizyon süreçlerini ve staj sürecinde karşılaştıkları engelleri sorgulayan kapsamlı bir anket formu kullanılmıştır. Anketin kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuş ve formun niteliği bu geri bildirimler doğrultusunda doğrulanmıştır.

Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri IBM SPSS Statistics paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri ve klinik staj geçmişlerine (üniversite türü, GNO, staj süresi vb.) ilişkin tanımlayıcı istatistiklerin hesaplanmasında frekans (f), yüzde (%), ortalama ve standart sapma değerlerinden yararlanılmıştır. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu çarpıklık ve basıklık değerleri üzerinden değerlendirilmiş; bu değerlerin ± 1.5 aralığında olması normal dağılım varsayımının sağlandığı şeklinde kabul edilmiştir.

Gruplar arası karşılaştırmalarda, verilerin dağılım özelliklerine göre normal dağılım gösteren gruplar için Bağımsız Örneklem t-Testi; normal dağılım göstermeyen veriler için ise Mann-Whitney U ve Wilcoxon. Aynı katılımcı grubunun farklı klinik alanlardaki (örneğin afazi ve yutma) deneyimlerini ya da beklentileri ile mevcut durum arasındaki farkı incelemek amacıyla aynı katılımcı grubunun farklı klinik alanlardaki amacıyla, dağılıma bağlı olarak Eşleştirilmiş t-Testi veya Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanacaktır. İşaretli Sıralar testleri tercih edilmiştir. Araştırmanın nitel boyutunu oluşturan açık uçlu sorulardan elde edilen metinsel veriler ise içerik analizi yöntemiyle tematik olarak kodlanmıştır. Tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiş, elde edilen bulgular tablo ve grafiklerle desteklenerek raporlanmıştır.

Bulgular: Örneklem ve Başarı: Katılımcıların %92'si kadın olup, %85'i 3.00 ve üzeri GNO'ya sahiptir. Öğrencilerin %35'i 400 saati aşkın klinik uygulama deneyimine sahiptir. Vaka Deneyimi: En yoğun klinik deneyim Konuşma Sesi Bozuklukları (%91,6) ve Çocukluk Çağı Dil Bozuklukları (%68,4)

ULUSAL DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

alanlarında yaşanırken, en az deneyimlenen alan Bilişsel İletişim Bozuklukları (%26,3) olmuştur. Yeterlilik ve Sorumluluk: Öğrencilerin %61'i terapi planlama süreçlerine aktif katılırken, karmaşık vakalarda ayırıcı tanı süreçlerine tam katılım oranı %4,2 gibi düşük bir düzeyde kalmıştır. Teorik-Pratik Uyumu: Teorik eğitimin kliniğe hazırlık düzeyi %56,9 oranında "orta derecede yeterli" bulunmaktadır. En büyük boşluk hissedilen alanlar Motor Konuşma (%52) ve Yutma Bozuklukları (%42,2) olarak öne çıkmaktadır. Süpervizyon ve Etik: Öğrencilerin %52,9'u mesleki etik ve hasta hakları konusunda süpervizörleriyle yeterli düzeyde fikir alışverişi yapabilmektedir. Karşılaşılan Engeller: Stajyerlerin %84'ü yoğun raporlama ve dosyalama gibi idari işlerin mesleki gelişimlerini negatif etkilediğini belirtmektedir. Ayrıca hiyerarşik baskı, stres ve mekan darlığı temel zorluklar

Sonuç: Araştırma sonuçları, staj sürecinin DKT öğrencileri için sadece bir ders değil, mesleki kimlik kazanımında "başrol" oynayan dönüştürücü bir deneyim olduğunu göstermektedir. Genel staj memnuniyeti yüksek olmakla birlikte (%70-80 memnuniyet oranı), teorik bilgiler ile klinik uygulamalar arasında özellikle motor konuşma ve yutma gibi alanlarda ciddi bir boşluk bulunmaktadır. Öğrencilerin mesleki aidiyet duygularını pekiştirmek ve öğrenme verimliliğini artırmak için; stajların daha erken sınıflarda başlaması, vaka rotasyonlarının hastane odaklı genişletilmesi, idari yüklerin azaltılarak dijitalleşmesi ve süpervizyon kalitesinin standardize edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: dil ve konuşma terapisi, klinik staj, süpervizyon, öğrenci, vaka yönetimi.

BAŞ VE BOYUN KANSERİNDEN SONRA RADYOTERAPİ ALMIŞ DİSFAJİSİ OLAN BİREYE ICF TEMELLİ YAKLAŞIM

Sevgi KILIÇASLAN^{1*}, Ayşe Nil ULA^{2*}, Zehra SAVAŞ³

¹Öğrenci*, ORCID:0009-0002-5738-1601, E-posta: sevgi.kilicaslan@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

²Öğrenci*, ORCID:0009-0005-3930-8920, E-posta: anil.ula@ogr.ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

³Öğretim Görevlisi, ORCID:0000-0003-1009-0815, E-posta: zehra.savas@ksbu.edu.tr, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Amaç: Nazofarenks kanseri, baş-boyun bölgesinde sık görülen malignitelerden biridir. Tedavi sürecinde uygulanan radyoterapi ve kemoterapi, oral ve farengeal kas yapılarında hasara ve duyuşsal kayıplara yol açarak disfaji gelişimine neden olabilmektedir. Bu durum aspirasyon pnömonisi, malnütrisyon, dehidrasyon ve hareket kısıtlılıklarına neden olarak bireyin sosyal katılımında azalma gibi ciddi sonuçlara yol açabilmektedir. Bu bildirinin amacı, nazofarenks kanseri tedavisi sonrasında disfaji gelişen bir olgunun kapsamlı değerlendirme bulguları doğrultusunda; ICF modeli temel alınarak vücut yapı ve fonksiyonlarındaki bozulmaların, günlük yaşam aktiviteleri ve katılım üzerindeki etkilerinin ele alınmasıdır. Bu doğrultuda uygulanan yutma terapisi yaklaşımlarının, bireyin güvenli ve etkin yutma becerilerini geliştirmesi, oral alımını desteklemesi ve çevresel ile kişisel faktörler dikkate alınarak yaşam kalitesinin artırılmasına olan katkısının sunulması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Çalışmaya Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dil ve Konuşma Bozuklukları Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne (DİLKOM) boğaza takılma, öksürük, malnütrisyon gibi çeşitli şikayetler ile başvuran Nazofarenks Kanseri sonrası radyoterapi ve kemoterapi almış 73 yaşındaki kadın hasta katılmıştır. Hastanın yutma fonksiyonu, KBB hekimleri tarafından modifiye baryum yutma çalışması ve FEES ile değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda hastaya PEG tüpü önerilmiş; ancak hasta bu öneriyi kabul etmemiştir. Vaka kliniğe başvurduğunda Yetişkin Yutma Değerlendirme Formu ile anamnezi etmemiştir. Vaka için standart testler arasında EAT-10, The SWAL-QOL SURVEY, PAS skalası kullanılmıştır. Terapilerde duyuşsal terapi yöntemleri, kompensatuar stratejiler, aktif egzersizler ve larengeal masaj uygulanmıştır. Kıvam belirlenirken IDDSI ölçeği baz alınarak '3-Akışkanlaştırılmış Orta Kıvam' uygun görülmüştür. Bireye özgü 8 haftalık terapi programı ve bunu izleyen 4 haftalık sürdürme programı uygulanmıştır. Son değerlendirmede EAT-10, The SWAL-QOL SURVEY, PAS SKALASI testleri tekrar uygulanmıştır.

Bulgular: MBYÇ değerlendirmesi sırasında ince sıvılarda aktif aspirasyon gözlenmiştir. İlk değerlendirmede PAS skalası puanı 8 (güvenli değil) olan danışan terapiler sonunda 2 (güvenli) puana düştüğü bulgusuna ulaşılmıştır. Terapiler öncesinde beslenme güçlüğü yaşayan hasta uygun kıvam ve stratejiler ile yutma güvenliği sağlanmış ve böylelikle yaşam kalitesinde artış gözlemlenmiştir. Eat-10 ölçeği hastaya ilk değerlendirmede uygulandığında 34 puan terapi sonunda 18 puan olarak hesaplanmıştır. Bu olguda elde edilen bulgular, uygun kıvam modifikasyonları ve telafi edici stratejilerle yalnızca yutma güvenliğinin değil, bireyin günlük yaşam aktiviteleri ve sosyal katılımını da iyileştirmesi bu hastalara yaşam kalitesi açısından yaklaşılması gerektiğini göstermiştir.

Sonuç: Bu çalışmanın önemi, baş-boyun kanseri sonrası disfajisi olan bireylerin yalnızca aspirasyon ve beslenme güvenliği açısından değil, sosyal yaşama katılım, psikososyal iyilik hali ve genel yaşam kalitesi açısından da değerlendirilmesi ve ele alınması gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: disfaji, nazofarenks kanseri, yutma terapisi, fees, aspirasyon, kıvam

ÜNİVERSİTELERİN DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ BÖLÜMÜ WEB SAYFALARINDAKİ TANITIM METİNLERİNİN OKUNABİLİRLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Vildan Tüzün^{1*}, Önal İncebay², Ayşe Nur Demirci³

¹ DKT, ORCID: 0009-0004-1623-0721, E-posta: dkt.vildantuzun@gmail.com, Özel Fatih Gama Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

² Dr. Öğr. Üyesi, ORCID: 0000-0002-2923-1764, E-posta: onalincebay@gmail.com, Hacettepe Üniversitesi

³ Arş. Gör., ORCID: 0000-0002-7335-1931, E-posta: aysenurtilki@gmail.com, Hacettepe Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmada, Türkiye'deki üniversitelerin Dil ve Konuşma Terapisi (DKT) lisans programlarının web sayfalarında yer alan tanıtım metinlerinin okunabilirlik düzeylerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırmada, 2026 yılı Ocak ayı itibarıyla Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) bağlı olarak DKT lisans programı bulunan üniversiteler belirlenmiştir. Her bir üniversite için "(Üniversitenin Adı) Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü" anahtar sözcüğü kullanılarak web aramaları yapılmıştır. Elde edilen bölüm web sitelerinde yer alan tanıtım metinleri incelenmiştir. Okunabilirlik değerlendirmesi, Türkçe metinler için yaygın olarak kullanılan Ateşman Okunabilirlik Formülü ve Bezirci-Yılmaz Okunabilirlik Formülü ile gerçekleştirilmiştir. Okunabilirlik formülleri Bezirci ve Yılmaz tarafından geliştirilen yazılım ile analiz edilmiştir. Okunabilirlik değeri, sayısal ifadelerin yazımına duyarlı olduğundan bu çalışmada metinler gerçek kullanımına uygun biçimde değerlendirilmiş ve sayısal ifadeler korunmuştur. Elde edilen veriler SPSS 25 programı ile analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler analiz edilmiş, normallik varsayımları test edilmiş, korelasyon analizi yapılmış ve $p < 0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Ülkemizde DKT lisans programı içeren 30 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerin %86,66'sının ($n=26$) web sayfalarında tanıtım metni yer almakta olup analiz bu metinler üzerinden yürütülmüştür. Tanımlayıcı istatistiklere göre ortalama Bezirci-Yılmaz puanı $26,15 \pm 12,11$; ortalama Ateşman puanı $18,65 \pm 26,58$ olarak bulunmuştur. Bezirci-Yılmaz'a göre metinlerin %88,5'i ($n=23$) akademik, %7,7'si ($n=2$) lisans, %3,8'i ($n=1$) lise düzeyinde sınıflanmıştır. Ateşman'a göre metinlerin %65,4'ü ($n=17$) çok zor, %30,8'i ($n=8$) zor, %3,8'i ($n=1$) orta güçlükte sınıflanmıştır. Her iki değişken için normallik varsayımı sağlanmadığından (Shapiro-Wilk $p=0,003$) ilişkiler Spearman korelasyonu ile incelenmiştir. Korelasyon analizinde Bezirci-Yılmaz ve Ateşman puanları arasında çok güçlü negatif ilişki saptanmıştır ($r_s = -0,982$; $p < 0,001$). Cümle sayısı ile Bezirci-Yılmaz arasında orta-güçlü negatif ($r_s = -0,647$; $p < 0,001$), cümle sayısı ile Ateşman arasında orta-güçlü pozitif ilişki bulunmuştur ($r_s = 0,601$; $p = 0,001$). Kelime sayısı, hece sayısı ve çok heceli kelime sayısı ile okunabilirlik puanları arasındaki ilişkiler anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: Elde edilen bulgular, DKT bölümlerine ait web sayfalarında yer alan tanıtım metinlerinin okunabilirlik düzeylerinin genellikle düşük olduğunu göstermektedir. Ateşman Okunabilirlik Formülü sonuçları metinlerin çoğunun "zor" ya da "çok zor" olduğunu, Bezirci-Yılmaz Okunabilirlik Formülü sonuçlarına göre ise büyük oranda "lisans" ve "akademik" düzeye karşılık geldiğini ortaya koymuştur. Bezirci-Yılmaz ve Ateşman puanları arasındaki çok güçlü negatif ilişki, iki okunabilirlik formülünün metin zorluğunu tutarlı biçimde yansıttığını ve ölçümlerin birbiriyle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, DKT tanıtım metinlerinin sade, anlaşılır ve hedef kitleye uygun bir dille yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: okunabilirlik, dil ve konuşma terapisi, tanıtım metni, ateşman okunabilirlik formülü, bezirci-yılmaz okunabilirlik formülü

DUDAK DAMAK YARIĞI BULUNAN OLGUNUN DİL PERFORMANSININ İNCELENMESİ

Sümeyye Güngör^{1}, Şadiye Bacık Tıranc²*

¹ Dil ve Konuşma Terapisi 4.Sınıf Öğrencisi, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-3946-500X>, E-posta: smgngnr.13@gmail.com, Lokman Hekim Üniversitesi

² Doktor Öğretim Üyesi, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3378-0862>, E-posta: sadiyebacik@gmail.com, Gazi Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

Amaç: Dudak damak yarıklığı olan çocuklarda dil gelişimi sıklıkla risk altındadır ve erken dönemde çok boyutlu değerlendirme büyük önem taşır. Bu vaka bildirisi, 7 yaşında dudak damak yarığı bulunan vakanın dil becerilerinin Türkçe Okul Çağı Dil Gelişim Testi (TODİL) ile değerlendirilmesini ve bulguların klinik açıdan tartışılmasını amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışma tek olgulu bir vaka bildirisi niteliğinde olup çalışmaya Veau 3 tipi dudak damak yarığı tanısı bulunan 7 yaşında bir erkek çocuk dâhil edilmiştir. Olgunun alıcı ve ifade edici dil becerileri, Türkçe Okul Çağı Dil Gelişim Testi (TODİL) alt testleri aracılığıyla değerlendirilmiştir. Değerlendirme süreci, standart test uygulama koşulları gözetilerek bireysel olarak gerçekleştirilmiş; elde edilen puanlar yaş normları doğrultusunda analiz edilmiştir.

Bulgular: Olgunun öyküsünde 7 aylıkken dudak, 12 aylıkken damak onarım operasyonlarını geçirdiği bilinmektedir. Değerlendirme sonuçları, olgunun dil bileşenleri arasında farklılaşan bir performans sergilediğini göstermiştir. Özellikle (ilişkili sözcük dağarcığı, cümle tekrar etme ve sözcük betimleme) dil alanlarında yaş normlarının altında performans gözlenirken, bazı dil alt becerilerinde görece güçlü yönler dikkat çekmiştir (cümle anlama). Test bulguları incelendiğinde dinleme, dil bilgisi, anlam bilgisi ve sözel dil becerileri ‘Ortalama’ düzeyde; düzenleme becerisi ‘Ortalama altı’ düzeyde, konuşma becerisi ise ‘Zayıf’ düzeyde bulunmuştur. Bu bulgular, dudak damak yarığına eşlik edebilen dil gelişimi güçlüklerinin heterojen bir profil gösterebileceğini ortaya koymaktadır.

Sonuç: Bu vaka bildirisi, dudak damak yarığı olan okul çağı çocuklarında dil değerlendirmesinin yalnızca genel gözlemlerle değil, standart testler aracılığıyla ayrıntılı biçimde yapılmasının önemini vurgulamaktadır. Türkçe Okul Çağı Dil Gelişim Testinin (TODİL), bu popülasyonda dil becerilerinin güçlü ve desteklenmesi gereken yönlerini belirlemede klinik açıdan işlevsel bir değerlendirme aracı olduğu düşünülmektedir. Elde edilen bulguların, bireyselleştirilmiş terapi hedeflerinin belirlenmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: dudak damak yarığı, dil gelişimi, vaka bildirisi, okul çağı, todil

DİL VE KONUŞMA PERSPEKTİFİNDEN ZİHİNKURAMI: TÜRKİYE’DE LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN ANALİZİ

Cansu SARIYILDIZ^{1*}, Dilber KAÇAR KÜTÜKÇÜ²

¹ Öğrenci, ORCID: 0009-0001-4418-3449, E-posta: 220504025@st.biruni.edu.tr Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

² Dr. Öğretim Üyesi, ORCID: 0000-0002-0418-4594, E-posta: dkacarkutukcu@biruni.edu.tr Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (İngilizce)

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 2011–2025 yılları arasında Türkiye’de çocuklarda zihin kuramı (theory of mind) gelişimini dil ve konuşma bağlamında ele alan lisansüstü tezlerin genel eğilimlerini, yöntemlerini ve elde edilen bulguları sistematik biçimde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma bibliyometrik analiz deseninde tasarlanmıştır; 2010–2025 döneminde YÖK Ulusal Tez Merkezi’nde tarama yapılmış, "Zihin Kuramı" ile "Çocukluk Çağı“ anahtar sözcük kombinasyonları kullanılmıştır. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden konuya doğrudan ilişkin ölçütleri sağlayan 17 tez seçilmiştir; yayın yılı, akademik düzey, kurum, örneklem özellikleri, kullanılan ölçme araçları, araştırma tasarımları ve ele alınan temalar titizlikle incelenmiştir.

Tezler yayın yılı, kurum, enstitü, akademik derece, örneklem özellikleri, yöntemler, ölçme araçları ve temalar açısından betimsel ve sayısal olarak incelenmiştir.

Bulgular: İncelenen veriler, alanın özellikle 2016–2025 döneminde yoğunlaştığını ve 2025 yılında en yüksek üretimin gerçekleştiğini göstermektedir. Çalışmaların büyük çoğunluğu (%>70) yüksek lisans düzeyinde olup doktora ve tıp uzmanlık tezleri sınırlıdır. Örneklem profilleri ağırlıklı olarak okul öncesi dönemi (çoğunlukla 4–6 yaş) çocuklarına odaklanmakta ve örneklem büyüklükleri çalışmaya göre 30 ile 230 arasında değişmektedir. Araştırmaların yöntemsel yapısı nicel ağırlıklıdır; ilişkisel ve betimsel tarama desenleri baskındır; deneysel müdahale ve uzunlamasına izlem tasarımları nadirdir. Kullanılan araçlar zihin kuramı ölçekleri, standart dil değerlendirme testleri (ör. TEDİL eşdeğerleri) ve yürütücü işlev ölçümlerinden oluşmaktadır. Tematik olarak çalışmalar, zihin kuramının pragmatik dil, sosyal beceriler ve yürütücü işlevlerle güçlü ilişkiler sergilediğini tekrarlamaktadır. Klinik gruplarda (Otizm Spektrum Bozukluğu, Down sendromu, DEHB, iştme kaybı, gecikmiş dil-konuşma, kekemelik) zihin kuramı performansı genellikle tipik gelişim gösteren akranlara göre daha düşük bulunmuş; Down sendromlu gruplarda özellikle pragmatik dilde belirgin yetersizlikler raporlanmıştır. Ayrıca zihin kuramı ile erken okuryazarlık ve öz-düzenleme arasındaki ilişkinin bazı çalışmalarda pozitif ancak sınırlı düzeyde olduğu gösterilmiştir. Bazı çalışmalarda iki dilliliğin zihin kuramı performansında üstünlük sağladığı bildirilmiş; diğer çalışmalarda ise Down sendromlu çocukların toplam zihin kuramı puanlarının tipik gelişim gösterenlerle benzer olduğu raporlanmıştır. Gecikmiş dil-konuşma tanılı örneklerde yürütücü işlevlerle zihin kuramı arasında pozitif ilişkiler saptanırken, kekemelik çalışmalarında kekemelik şiddeti ile zihin kuramı puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sonuç: Alan, son yıllarda niceliksel artış göstermesine rağmen uygulama odaklı müdahale çalışmaları, Boylamsal izlemler ve yöntem ile ölçüm standardizasyonuna ihtiyaç duymaktadır. Gelecekte deneysel etkililik çalışmaları, uzunlamasına tasarımlar, karma yöntemli yaklaşımlar ve ölçme araçlarında ortak terminoloji/standartlaşma önceliklendirilmelidir; bu yönelimlerin dil ve konuşma terapisi uygulamalarına doğrudan katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zihin Kuramı, Çocukluk Çağı, Dil Gelişimi, Bilişsel Beceriler

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ ÖĞRENCİLERİNİN TELETERAPİYE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Beyza Nur KILIÇ^{1*} Merve ÇETİN²

¹Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID: 0009-0005-9063-3219, E-posta: beyzarur07@gmail.com, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul

²Dil ve Konuşma Terapisti, ORCID:0009-0005-8034-0324, E-posta: mervecettiinn@gmail.com, İstanbul Atlas Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Dil ve Konuşma Terapisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul

Amaç: Bu çalışmanın amacı, dil ve konuşma terapisi lisans öğrencilerinin teleterapi uygulamalarına yönelik tutumlarını incelemek ve bu tutumların öğrencilerin eğitim süreçleri bağlamında nasıl şekillendiğini ortaya koymaktır. Dijital sağlık uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte teleterapi, dil ve konuşma terapisi alanında önemli bir hizmet sunum modeli hâline gelmiştir. Gelecekte sahada görev alacak terapist adaylarının bu modele ilişkin algılarının belirlenmesi, mesleki eğitimin yapılandırılması açısından önem taşımaktadır.

Yöntem: Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel ve kesitsel desende yürütülmüştür. Örneklemi, Türkiye’de farklı üniversitelerde dil ve konuşma terapisi bölümünde öğrenim gören 150 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler Google Forms aracılığıyla toplanmış; anket formu demografik bilgiler, teleterapiye yönelik tutumları ölçen 6 maddelik 5’li Likert ölçeği ve bir açık uçlu sorudan oluşmuştur. Veriler istatistiksel analiz amacıyla IBM SPSS Statistics (versiyon ...) programına aktarılmıştır. Analizde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmış; demografik değişkenler için frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış, tutum maddeleri için ortalama değerler belirlenmiştir. Ayrıca “Katılıyorum” ve “Kesinlikle katılıyorum” yanıtları birleştirilerek yüzde değerleri raporlanmıştır. Açık uçlu yanıtlar tematik analizle değerlendirilmiştir. Çalışma gönüllülük esasına dayalı olarak yürütülmüş, kimlik tanımlayıcı veri toplanmamıştır.

Bulgular: Tanımlayıcı istatistik analizleri sonucunda öğrencilerin teleterapiye yönelik tutumlarının orta düzeyde olumlu olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama “Teleterapi uygulamaları danışanlar için erişilebilirliği artırır” maddesinde saptanmıştır (Ort.=3,49; %66,0). Bunu sırasıyla “Teleterapi, dil ve konuşma terapisi uygulamaları için uygundur” (Ort.=3,20; %51,3) ve “Teleterapi uygulamalarında terapötik ilişki kurulabilir” (Ort.=3,19; %49,3) maddeleri izlemiştir.

Etik güvenliğe ilişkin madde Ort.=3,16 (%48,7), mezuniyet sonrası teleterapi uygulama niyeti Ort.=3,11 (%41,3) olarak bulunmuştur. En düşük ortalama ise “Teleterapi, yüz yüze terapi kadar etkili olabilir” maddesinde elde edilmiştir (Ort.=2,93; %35,3).

Açık uçlu yanıtlar, teleterapinin erişilebilirlik, zaman-mekân esnekliği ve coğrafi engelleri aşma açısından avantaj sağladığını; teknik altyapı sorunları, yüz yüze etkileşim eksikliği ve terapötik ilişkinin zayıflaması ise temel sınırlılıklar olarak algılandığını göstermiştir.

Sonuç: Bulgular, öğrencilerin teleterapiye genel olarak olumlu yaklaşmakla birlikte özellikle etkililik ve terapötik ilişki boyutlarında temkinli olduklarını göstermektedir. Lisans eğitiminde teleterapiye yönelik uygulamalı içeriklerin, süpervizyonlu deneyimlerin ve dijital etik eğitimlerinin artırılması, öğrencilerin mesleki hazır oluşunu destekleyebilir. Bu sonuçlar, dil ve konuşma terapisi eğitim programlarının dijital sağlık dönüşümüne uyumunun önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: teleterapi, dil ve konuşma terapisi, öğrenci tutumları, uzaktan terapi, dijital sağlık

GENÇ YETİŞKİNLERDE İZOLE HAP YUTMA GÜÇLÜĞÜ: PILL-5(TR) VE EAT-10 SKORLARI İLE İLAÇ MODİFİKASYON DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Harun AYAS¹, Maide Nur GÜRMERİÇ*², Müge Müzeyyen ÇİYİLTEPE³

¹Uzman Dil ve Konuşma Terapisti, İstinye Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Dil ve Konuşma Terapisi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi

²Lisans Öğrencisi, Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Lisans Programı

³Prof. Dr. CCC-SLP, Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Programı Bölüm Başkanı

Amaç: Hap yutma güçlüğü (hap disfajisi), genel yutma fonksiyonları korunmuş bireylerde de görülebilen ve ilaç tedavisine uyumu olumsuz etkileyebilen önemli bir klinik sorundur. Bu çalışmanın amacı, yiyecek ve sıvıları yutmada sorun yaşamayan ancak hap yutmakta güçlük bildiren genç yetişkinlerde, hap yutma güçlüğüne şiddetini PILL-5(TR) ile ve genel yutma semptom yükünü EAT-10 ile betimlemek, ayrıca bireylerin başvurduğu ilaç modifikasyon ve kaçınma davranışlarını incelemektir. Bu bildiri, Türkçe uyarlama ve psikometrik (geçerlik-güvenirlilik) değerlendirme çalışması tamamlanmış olan PILL-5(TR) ana projesinin izole hap disfajisine ilişkin 18-35 yaş alt örneklem bulgularını içermekte olup ana çalışma yayın sürecindedir.

Yöntem: Veri setindeki “İzole Hap Yutma Güçlüğü” grubunda yer alan ve 18-35 yaş aralığını karşılayan katılımcılar arasından basit rastgele yöntemle bir alt örneklem olarak 30 kişi seçilmiştir. Katılımcılar, yiyecek ve sıvı alımında kısıtlılığı olmayan (FOIS=7) ancak hap yutma güçlüğü bildiren bireylerden oluşmaktadır. Veriler, katılımcıların öz-bildirimine dayalı olarak yüz yüze toplanmıştır. PILL-5(TR) toplam puanı (0–20) ve EAT-10 toplam puanı (0–40) hesaplanmıştır. Davranışsal değişkenler; herhangi bir ilaç modifikasyonu, tehlikeli modifikasyon (hap bölme/ezme/kapsül açma), hapı yiyecekle alma, hap olarak ilaç almaktan kaçınma ve hapla ilişkili boğulma öyküsü olarak kaydedilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 21,97±4,17 yıl olup %86,7’si kadındır (n=26). EAT-10 toplam puan ortalaması 2,53±1,01’dir (medyan 2; IQR 2–3). Buna karşın, hap yutma güçlüğüne özgü PILL-5(TR) toplam puan ortalaması 7,50±4,06 bulunmuştur (medyan 8; IQR 3,75–10). Modifikasyon davranışları incelendiğinde, katılımcıların %36,7’si (n=11) en az bir ilaç modifikasyonu bildirmiştir. Tehlikeli modifikasyon kapsamında %16,7 (n=5) hap bölme bildirilirken, ezme ve kapsül açma bildirilmemiştir. Katılımcıların %30,0’ı (n=9) hapı yiyecekle aldığını, %83,3’ü (n=25) en az bir ilacı hap olarak almaktan kaçındığını ve %93,3’ü (n=28) hapla ilişkili en az bir boğulma öyküsü bildirmiştir.

Sonuç: Bulgular, bu alt örnekleme genel yutma semptom yükü düşük düzeyde olsa da izole hap yutma güçlüğüne belirgin olabildiğine ve yüksek oranlarda kaçınma ile bazı güvensiz modifikasyon davranışlarına eşlik edebildiğine işaret etmektedir. Hap yutma güçlüğüne klinik pratikte rutin olarak sorgulanması ve PILL-5(TR) gibi hap özgül araçlarla değerlendirilmesi, güvenli ilaç kullanımı ve tedavi uyumu açısından önem taşır.

Anahtar Kelimeler: Hap disfajisi; PILL-5(TR); EAT-10; ilaç modifikasyonu; ilaç güvenliği

IV. ULUSAL DİL VE
KONUŞMA TERAPİSİ
ÖĞRENCİ KONGRESİ

01 MART, 2026 | 08.30-17.30
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ, KAĞITHANE KAMPÜSÜ, Z003

dktogrencikongresi2026.kent.edu.tr

ISBN 978-605-702-144-1